

MODUL CEMERLANG SEJARAH SPM 2020

(TUMPUAN TAJUK-TAJUK PENTING
KERTAS 2)

Edisi Ekstra:
- Nota Berfokus
- KBAT
- Latihan

ISI KANDUNGAN

BIL.	BAB	TAJUK	MUKA SURAT
1		Sekapur Sirih	4
2		Panel Pembina Modul Cemerlang Sejarah SPM 2020	5
		TINGKATAN 4	
3	Bab 1	TAMADUN AWAL DUNIA Tamadun Mesopotamia Tamadun Mesir Purba Tamadun Indus <i>Latihan</i>	6-11 11-14 14-19 20-21
4	Bab 2	PENINGKATAN TAMADUN Pemerintahan dan Pentadbiran (Rom/ India / China) Perundangan (Yunani/ Rom/ India/ China) Perdagangan / Ekonomi (India/ China) Pendidikan (Rom/ India) Falsafah (Yunani/ Rom/ China) Sains dan Teknologi (Yunani/ Rom/ India/ China) Seni bina (Yunani/ Rom/ India/ China) Bahasa dan Kesusasteraan (Yunani/ Rom/ India/ China) Sistem Sosial (Yunani/ Rom/ India/ China) <i>Latihan</i>	22-24 24-26 26-28 28-29 30-31 31-32 33-35 35 35-37 38-39
5	Bab 3	KERAJAAN AWAL ASIA TENGGARA Kerajaan Agraria Pengaruh Agama Hindu dan Buddha dalam Kerajaan Awal <i>Sistem Pemerintahan</i> <i>Kesenian dan Kesusasteraan</i> <i>Latihan</i>	40-42 42-44 45-47 48-49
6	Bab 4	KEMUNCULAN TAMADUN ISLAM DAN PERKEMBANGAN DI MAKKAH Kehidupan Nabi Muhammad Sebelum Menjadi Rasul Kerasulan Nabi Muhammmad Penyebaran Islam Reaksi Masyarakat Arab Terhadap Islam <i>Latihan</i>	50 50 50-51 51-53 54-55
7	Bab 5	KERAJAAN ISLAM DI MADINAH Perjanjian Aqabah Perjanjian Hudaibiyah Peperangan dalam Islam <i>Latihan</i>	56 56-58 58-59 60-61
8	Bab 6	PEMBENTUKAN KERAJAAN ISLAM DAN SUMBANGANNYA Kerajaan Bani Umaiyah Kerajaan Bani Abbasiyah Kerajaan Turki Uthmaniyah Pertembungan Tamadun Islam dengan Tamadun Dunia Lain <i>Latihan</i>	62-63 63-66 66-68 68-71 72-73
9	Bab 7	ISLAM DI ASIA TENGGARA Teori Kedatangan Islam Pengaruh Islam di Asia Tenggara <i>Pendidikan</i> <i>Kesenian</i> <i>Latihan</i>	74-75 75-77 77 78-79

10	Bab 8	PEMBAHARUAN DAN PENGARUH ISLAM DI MALAYSIA SEBELUM KEDATANGAN BARAT Pengaruh Islam Terhadap Politik Pengaruh Islam Terhadap Sosiobudaya Pengaruh Islam Terhadap Ekonomi <i>Perdagangan</i> <i>Mata Wang</i> <i>Percukaian</i> <i>Latihan</i>	80-82 82-83 83-84 84-85 85 86-87
11	Bab 9	PERKEMBANGAN DI EROPAH Reformation Revolusi Pertanian Revolusi Perindustrian Penjelajahan dan Penerokaan Imperialisme Barat di Asia Tenggara Latihan	88-89 90-93 92-94 94-96 96-97 98-99
12	Bab 10	DASAR BRITISH DAN KESANNYA TERHADAP EKONOMI NEGARA Ekonomi Tradisional Ekonomi Dagangan Kemasukan Buruh China dan India ke Tanah Melayu Dasar Terhadap Pekebun Kecil Institusi Kewangan dan Insurans Perbandaran Pembentukan Masyarakat Majmuk Pendidikan Venakular Perkilangan Sistem Pengangkutan Perkhidmatan Kesihatan Latihan	100 100-101 101-102 102-104 104 105-107 107-108 108-110 110 110-111 111-112 113-114
		TINGKATAN 5	
13	Bab 1	KEMUNCULAN DAN PERKEMBANGAN NASIONALISME DI ASIA TENGGARA Imperialisme Barat di Asia Tenggara Perubahan Sistem Politik Nasionalisme di Asia Tenggara <i>Maksud dan Matlamat</i> <i>Faktor Kemunculan Nasionalisme di Asia Tenggara</i> Perkembangan Nasionalisme di Asia Tenggara <i>Filipina</i> <i>IndoChina</i> <i>Indonesia</i> <i>Burma</i> <i>Thailand</i> Latihan	115 115-116 117 117-118 118-119 119 119 120 120-122 123-124
14	Bab 2	NASIONALISME DI MALAYSIA SEHINGGA PERANG DUNIA KEDUA Peristiwa Penentangan Pembesar Tempatan Gerakan Nasionalisme sehingga Perang Dunia Kedua Akhbar dan Majalah : Penggerak Kemunculan Nasionalisme Persatuan-persatuan Melayu Latihan	125-132 132-133 134-136 136-140 141-142
15	Bab 3	KESEDARAN PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA Pembinaan Negara dan Bangsa Warisan Negeri-Negeri Melayu <i>Ciri-ciri Pembinaan Negara dan Bangsa Kesultanan Melayu Melaka</i> <i>Undang-undang Tubuh Kerajaan Terengganu</i> Latihan	143-145 145-146 146-147 148-149

16	Bab 4	PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA MALAYSIA Persekutuan Tanah Melayu 1948 <i>Latihan</i>	150-152 153-154
17	Bab 5	PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA YANG MERDEKA Pakatan Murni Rombongan Kemerdekaan Suruhanjaya Reid Persekutuan Tanah Melayu 1957 <i>Latihan</i>	155-158 158-159 159-160 160-164 165-166
18	Bab 6	PENGUKUHAN NEGARA DAN BANGSA MALAYSIA Cadangan ke Arah Pembentukan Malaysia Reaksi Terhadap Pembentukan Malaysia Langkah-langkah Pembentukan Malaysia <i>Suruhanjaya Cobbold</i> <i>Perjanjian Malaysia/ Akta Malaysia</i> <i>Latihan</i>	167-168 168-170 170-172 172-174 175-176
19	Bab 7	SISTEM PEMERINTAHAN DAN PENTADBIRAN NEGARA MALAYSIA Ciri-ciri Demokrasi Berparlimen Perlembagaan Raja Berperlembagaan Kuasa Pemerintahan Pilihan Raya Parti Politik sehingga Tahun 1963 Lambang-lambang Negara <i>Latihan</i>	177 177-178 178-180 180-183 183-184 184 184-186 187-188
20	Bab 8	PEMBANGUNAN DAN PERPADUAN UNTUK KESEJAHTERAAN Dasar Pembangunan Lima Tahun Dasar Ekonomi Baru (DEB) Dasar Pembangunan Ekonomi Rukun Negara Akta Bahasa Kebangsaan/ Dasar Kebudayaan Kebangsaan/ Sukan untuk Perpaduan Wawasan 2020 <i>Latihan</i>	189-190 190-193 193-195 196 196-197 197-198 199-200
21	Bab 9	MALAYSIA DALAM KERJASAMA ANTARABANGSA Konflik Antarabangsa Blok Dunia/ Perang Dingin Dasar Luar Malaysia Malaysia dalam Pertubuhan Antarabangsa <i>Komanwel</i> <i>Negara-negara Dunia Ketiga/ Negara-negara Selatan</i> <i>OIC</i> Malaysia dalam Pertubuhan Serantau <i>Persatuan Negara-negara Asia Tenggara (ASA)</i> <i>MAPHILINDO</i> Cabaran Masa Depan <i>k-ekonomi</i> <i>k-masyarakat</i> <i>Latihan</i>	201-203 202-203 204-206 206-207 207 207-208 208 209 209-210 210 211-212
22.		PANDUAN JAWAPAN	213-256

*Sekapur Sirih
Ketua Penolong Pengarah Kanan
Unit Sains Sosial*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Syukur ke hadrat Ilahi kerana dengan limpah kurnia dan rahmat-Nya saya diberi ruang untuk merakamkan penghargaan atas usaha murni dalam penghasilan **Modul Cemerlang Sejarah SPM 2020** untuk sekolah-sekolah negeri Melaka buat kali yang ke-6 sejak tahun 2015.

Menyedari kepentingan subjek Sejarah sebagai syarat wajib lulus, maka peningkatan prestasi mata pelajaran Sejarah menjadi agenda utama jabatan. Penghasilan **Modul Cemerlang Sejarah SPM 2020** ini amat penting bagi memastikan tahap profesionalisme guru-guru Sejarah untuk memacu kegemilangan Melaka dalam mata pelajaran Sejarah.

Akhir kata, saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada semua pihak yang memberi sumbangan idea dan buah fikiran yang konstruktif dalam penghasilan **Modul Cemerlang Sejarah SPM 2020**. Harapan saya agar semua guru Sejarah dapat menggunakan **Modul Cemerlang Sejarah SPM 2020** ini secara inovatif selaras dengan amalan pendidikan yang telah digariskan dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM).

Sekian.

DATIN HAJAH MARIANI BINTI YAHAYA

Ketua Penolong Pengarah Kanan
Unit Sains Sosial
Sektor Pembelajaran
Jabatan Pendidikan Melaka.

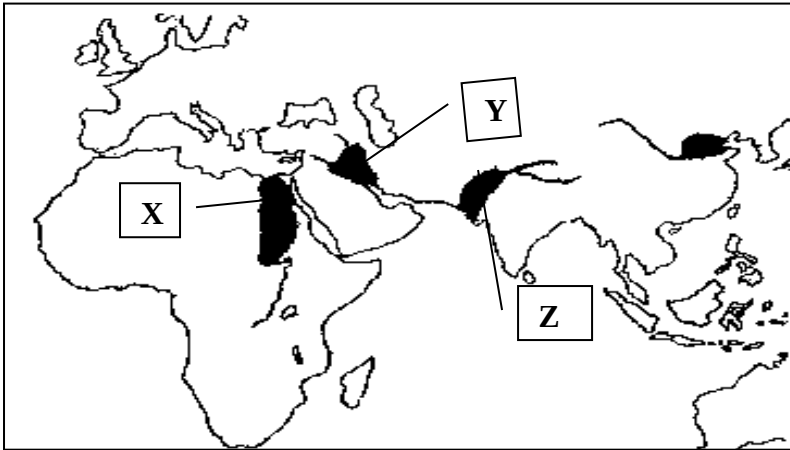
PANEL PEMBINA MODUL CEMERLANG SEJARAH SPM 2020 NEGERI MELAKA:

En. Roslani Bin Maskan	:	SMK Pernu, Melaka
En. Md Muzaini Bin Said	:	SMK Ghafar Baba, Masjid Tanah, Melaka
En. Azlan Bin Mohamad Gazi	:	SMK Datuk Abdul Rahman Ya'kub, Merlimau
En. Zamani Bin Abu Hashim	:	SMK Simpang Bekoh, Asahan, Melaka
En. Lim Chin Guan	:	SMJK Pulau Sebang, Alor Gajah
En. J.Sham Bin Wahid	:	SMK Ayer Keroh, Melaka
En. Mohd Sukri Bin Sharif	:	SMK Paya Rumput Melaka
En. Rama Chendra Govindasamy	:	Kolej Yayasan Saad, Ayer Keroh
En. Ahmad Nor Iman Bin Shawal	:	SMK Seri Bemban, Jasin
Tn. Hj. Mohd Shah Bin Mahbub	:	SMK Sultan Mansor Shah, Melaka
En. Anuar Bin Mat	:	SMK Dang Anum, Merlimau, Melaka
Pn. Hajah Yuriza Binti Muhammad	:	SMK (A) Sharifah Rodziah, Telok Mas, Melaka
Pn. Maziyah Binti Mohamed	:	SMK Klebang Besar, Melaka
Cik Norizah Binti Adam	:	SMK Seri Tanjong, Melaka
Pn. Nor Azlinda Binti Omar	:	SMK Tun Haji Abdul Malek, Melaka
Pn. Hajah Mazni Binti Naim	:	SMK Telok Mas, Melaka
Cik. Haniza Binti Mat Hassan	:	MRSM Terendak, Sungai Udang
Pn. Norsaliza Binti Mohd. Zain	:	MRSM Alor Gajah. Alor Gajah
Pn. Noorwati Binti Suleiman	:	Sekolah Menengah Sains Muzaffar Syah, Melaka
Pn. Umi Yasirah Arafah Binti Mat Zain	:	SMK Bukit Baru, Melaka
Dr. Zarina Begam binti Abdul Kadir	:	MRSM Tun Ghafar Baba, Jasin
En. Mohd. Mahadir bin Mat Ali @ Othman	:	SMA JAIM Darul Falah, Alor Gajah
Pn. Nirmani binti Baharom	:	SMK Tan Sri Abdul Aziz Tapa, Jasin

PENASIHAT MODUL CEMERLANG SEJARAH SPM 2020 NEGERI MELAKA :

Encik Tarmugi Bin Mispami	:	Penolong Pengarah Unit Sains Sosial Jabatan Pendidikan Melaka
Encik Mazlan bin Mohammad	:	Timb. PPD Sektor Pembelajaran, PPD Melaka Tengah
Encik Farouk Bin Maidin	:	Timb. PPD Sektor Pembelajaran, PPD Alor Gajah
Tn Hj Ramli bin Mohd. Jilis	:	Timb. PPD Sektor Pembelajaran, PPD Jasin

BAB 1 : TAMADUN AWAL DUNIA

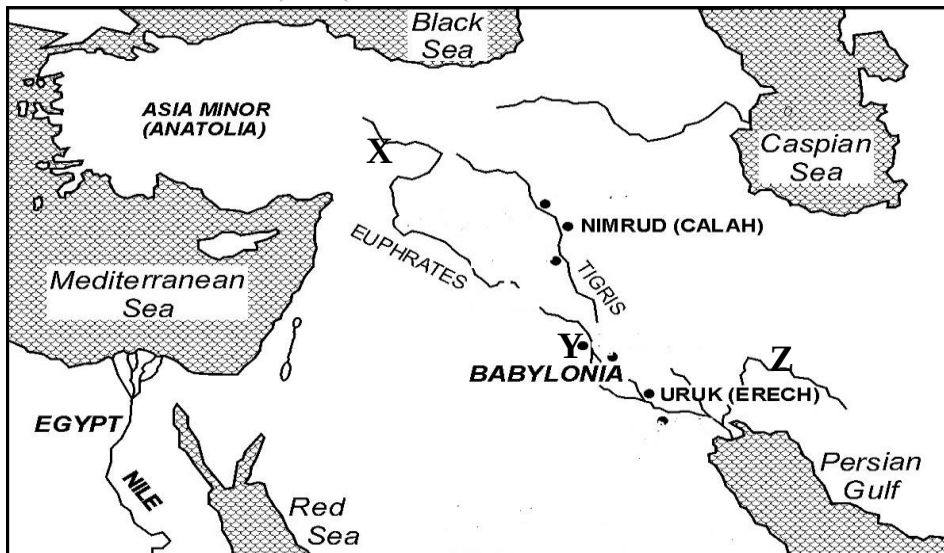
1. Lokasi tamadun awal dunia:

- a) X - tamadun Mesir Purba
- b) Y - tamadun Mesopotamia
- c) Z - tamadun Indus

2. Sungai yang terdapat dalam tamadun awal:

- a) X - Sungai Nil
- b) Y - Sungai Euphrates dan Sungai Tigres
- c) Z - Sungai Indus

TAMADUN MESOPOTAMIA

3. Lokasi kerajaan dalam tamadun Mesopotamia:

- a) X - Assyria
- b) Y - Babylon
- c) Z - Sumeria

4. Contoh kerajaan dalam tamadun Mesopotamia.

	Sumeria	Kassites
	Akkad	Assyria
	Ur	Cheldea
	Babylon Awal/ Lama	

5. Proses pembentukan tamadun Mesopotamia.

	Tamadun Mesopotamia terbahagi kepada dua
	Bahagian utara bandar Baghdad dan bahagian selatan bandar Baghdad
	Bahagian utara bandar Baghdad meliputi kawasan pertengahan Sungai Tigris hingga ke utara termasuk kawasan Sungai Zab
	Dikenali sebagai Assyria
	Bahagian selatan bandar Baghdad meliputi kawasan Sungai Tigris dan Sungai Euphrates
	Dikenali sebagai Babylon
	Babylon dibahagikan kepada dua kawasan iaitu Akkad di utara dan Sumeria di selatan
	Tamadun Mesopotamia bermula di Sumer
	Orang Sumeria berhijrah ke wilayah Sumer dan membina pertempatan
	Menjalankan aktiviti pertanian secara menebus guna tanah dan membina sistem pengairan
	Petempatan awal berbentuk perkampungan
	Berkembang secara evolusi kepada bandar dan negara kota seperti Kish, Nippur, Lagash, Uruk, Ur, Eridu, Assur dan Mari

6. Keistimewaan tamadun Mesopotamia.

	Terdapat beberapa negara kota
	Setiap negara kota mempunyai ciri fizikal yang berbeza
	Setiap negara kota terbahagi kepada kawasan utama iaitu pusat kota, tembok kota, luar kota, dan pelabuhan.
	Setiap negara kota mempunyai kubu pertahanan dengan pelbagai bentuk pintu gerbang
	Pintu gerbang menjadi lambang kekayaan sesebuah kota
	Setiap kota mempunyai unit politik dan agama yang tersendiri
	Mengamalkan sistem pemerintahan teokrasi yang menganggap raja sebagai tuhan, wakil tuhan atau pemilik negara kota
	Terdapat sistem tulisan yang berbentuk simbol yang ditulis pada tanah liat iaitu cuniform
	Mempunyai zigurat yang berfungsi sebagai pusat ibadat, pusat perdagangan dan pusat penyimpanan khazanah negara.
	Terdapatnya kod undang-undang Hammurabi yang dipahat pada tembok serta tiang besar untuk dibaca oleh rakyat.
	Terdapatnya epik Gilgamesh yang merupakan hasil kesusasteraan tertua di dunia
	Maju dalam bidang perubatan dan mempunyai 500 jenis ubat-ubatan yang dikatalogkan penggunaannya
	Berjaya mencipta roda yang dapat digunakan semasa aman dan peperangan
	Penciptaan roda untuk mengalirkan air ke kawasan pertanian dan mengawal banjir

7. Ciri-ciri tamadun Mesopotamia.

Negara Kota	
	Terbahagi kepada kawasan utama
	Seperti pusat kota, tembok kota, luar kota dan pelabuhan
	Mempunyai kubu pertahanan
	Dengan pelbagai bentuk pintu gerbang
	Menjadi lambang kekayaan sesebuah kota
	Terdapat istana, rumah kediaman, rumah ibadat, rumah kedai dan pasar
	Kebanyakan jalan rayanya adalah lurus dan lebar
	Pusat sesebuah kota ialah rumah ibadat
	Menjadi tumpuan anggota masyarakat
	Setiap negara kota merupakan sebuah kerajaan yang berdaulat
	Dengan unit politik tersendiri
	Agama yang tersendiri
	Keluasan negara kota ialah lebih kurang 1,000 batu persegi
	Kota Lagash yang mempunyai keluasan lebih kurang 1,800 batu persegi
	Dengan penduduk antara 30,000 hingga 35,000 orang
	Negara-negara kota bersatu tenaga untuk berperang dan menentang musuh
	Kewujudan sungai dan kawasan tanah pamah memudahkan pengangkutan dengan kapal, pedati dan keldai
	Jalan laut digunakan untuk menghubungkan bandar atau negara kota dengan wilayah di sekitarnya

	Jalan pehubungan utama ialah jalan yang digunakan oleh pedagang dari luar Mesopotamia yang menghubungkan Sumeria dengan kota Mari
Organisasi Sosial	
	Terbahagi kepada dua golongan
	Golongan pemerintah terdiri daripada raja, ketua pendeta, ketua tentera dan bangsawam
	Golongan rakyat terdiri daripada rakyat bebas dan hamba
	Rakyat bebas terdiri daripada petani, artisan dan pedagang
	Hamba terdiri daripada tawanan perang
Sistem Pemerintahan	
	Mengamalkan sistem pemerintahan beraja berbentuk teokrasi
	Raja merupakan pemerintah dan bersifat ketuhanan
	Raja dianggap sebagai tuhan atau wakil tuhan berasaskan hukum agama
	Raja merupakan pemilik negara kota
	Masyarakat Mesopotamia tidak menyembah raja sebagai tuhan kecuali pada zaman pemerintahan Raja Naramsin (2291-2255 S.M) di Akkad
	Raja Naramsin memaksa penduduk Akkad menyembahnya kerana menganggap dirinya terlalu agung selepas menguasai wilayah yang luas
	Raja Naramsin menggelarkan dirinya sebagai “Raja Empat Penjuru Alam”
	Raja berperanan sebagai pemilik negara kota
	Raja merupakan Ketua pentadbir dan Ketua tentera
	Raja juga sebagai Ketua pendeta yang mengetuai hal keagamaan
	Berkuasa melantik ahli keluarga diraja untuk memegang jawatan di zigurat
	Menentukan bentuk pentadbiran
	Berkuasa dalam soal tanah, cukai, hasil pertanian dan perniagaan
	Raja dibantu oleh para pegawai daripada golongan bangsawan dan mempunyai ikatan dengan keluarga diraja
	Zigurat berfungsi sebagai pusat ibadat, pusat perdagangan dan pusat penyimpanan khazanah negara
Pengkhususan Kerja	
	Pengkhususan kerja wujud apabila berlakunya lebihan hasil pertanian
	Peniaga, pedagang dan artisan dijalankan oleh petani yang meninggalkan kerja pertanian
	Perdagangan dijalankan dengan wilayah di sekitar Mesopotamia dan kawasan Lembah Indus
	Perdagangan amat penting bagi Mesopotamia kerana Mesopotamia tidak menghasilkan banyak bahan mentah
	Pedagang Mesopotamia membawa masuk barangan seperti logam, kayu-kayan, emas dan perak dibawa masuk
	Ditukar dengan hasil pertanian yang dikeluarkan oleh lembah ini
	Terdapat pengusaha atau pembuat tekstil, barang tembikar dan alat keperluan harian
	Petukang rumah wujud apabila rumah kediaman diperlukan dengan banyak akibat pertambahan penduduk
	Terdapat sebilangan anggota masyarakat yang menjadi tentera untuk mempertahankan negara kota daripada serangan musuh
Sistem Tulisan	
	Mulanya tulisan tamadun Mesopotamia berbentuk gambar
	Kemudiannya ditukar kepada bentuk simbol
	Tulisan simbol ditulis pada tanah liat
	Sejenis pen daripada rumput buluh digunakan untuk menekan tulisan pada tanah liat yang basah
	Tulisan berbentuk pepaku ini dikenali sebagai Cuneiform

8. Sumbangan tamadun Mesopotamia kepada peradaban manusia.

Sistem Perundangan	
	Memperkenalkan Undang-Undang Hammurabi
	Undang-undang berteraskan hak rakyat terhadap keadilan
	Hukuman dan denda mestilah setimpal dengan kesalahan
	Tetapi berbeza mengikut susun lapis masyarakat
	Mengandungi 282 undang-undang
	Undang-undang di pahat pada tembok serta tiang besar
	Sekiranya seorang bangsawan mematahkan tulang seorang bangsawan lain, tulangnya akan

	dipatahkan
	Sekiranya seorang bangsawan mencederakan mata seorang rakyat biasa atau mematahkan tulangnya, maka bangsawan ini didenda satu wang perak
	Undang-undang ini berjaya mengelakkan wujudnya permasalahan di kalangan rakyat pelbagai kaum dan juga di kalangan susun lapis masyarakat
	Undang-undang ini dapat mewujudkan perpaduan dan mengukuhkan sistem organisasi dalam masyarakat
	Undang-undang ini membantu tamadun Mesopotamia bertahan untuk jangka masa yang panjang, iaitu dari tahun 3500 S.M. – 539 S.M
Sistem Tulisan	
	Kewujudan sistem tulisan telah membawa kepada sistem pendidikan
	Bertujuan untuk melahirkan jurutulis
	Kehadiran jurutulis membolehkan urusan pentadbiran dan perniagaan dicatat supaya dapat direkodkan
	Dalam perdagangan, kesemua urusan jual belinya disertakan resit, nota dan surat kredit
	Tulisan juga melahirkan tradisi kesusasteraan
Kesusasteraan	
	Hasil kesusasteraan yang terkenal bagi tamadun Mesopotamia ialah Epik Gilgamesh, karya sastera yang tertua di dunia
	Epik ini mengalami falsafah dan cara hidup orang Mesopotamia
Ilmu Astronomi	
	Tamadun Mesopotamia juga merupakan penyumbang kepada perkembangan ilmu astronomi
	Pencerapan terhadap pergerakan bulan, bintang dan matahari telah membawa kepada perkembangan ilmu matematik
	Kemahiran dalam bidang astronomi juga telah membolehkan mereka menggunakan jalan laut
Ilmu Matematik	
	Seperti sistem mengira perpuluhan, menambah, menolak, memdarab, membahagi dan punca ganda dua
	Membawa kepada perkembangan ilmu geometri
Kalendar	
	Mencipta kalendar yang berasaskan sistem solar yang mengandungi 12 bulan dalam satu tahun
Ilmu Perubatan	
	Semasa pemerintahan Kerajaan Assyria perkembangan ilmu perubatan telah menjadi perhatian utama
	Kerajaannya amat mementingkan kesihatan anggota tenteranya
	Sebanyak 500 jenis ubat-ubatan termasuk herba dan ramuan
	Semua jenis herba dan ubat-ubatan telah dikatalogkan dan disampelkan penggunaannya
	Cara mengubat penyakit dengan menggunakan ubat-ubatan juga telah dicatatkan sebagai panduan kepada pengamal perubatan.
Perpustakaan	
	Terdapat sebuah Perpustakaan Diraja yang ini mengandungi lebih kurang 22 000 keping tablet yang mengandungi pelbagai penemuan ilmu pengetahuan dan sejarah lampau Mesopotamia.
	Perpustakaan ini telah ditubuhkan oleh pemimpin Ashurbanipal (668 – 627 S.M) di Bandar Nineveh
	Kebanyakan daripada koleksi ilmu pengetahuan ini berbentuk formula perubatan dan juga beribu-ribu pucuk surat, dan doumen perniagaan, serta susunan peristiwa peperangan yang berlaku mengikut urutan peristiwa sejarah
Sains dan Teknologi	
	Tamadun Mesopotamia menyumbangkan penciptaan roda untuk memudahkan urusan pengangkutan
	Roda digunakan dalam menghasilkan kereta kuda sama ada untuk tujuan peperangan atau kegunaan pada masa aman
	Penciptaan roda membolehkan orang Sumeria mencipta kincir air ke kawasan tandus dan meningkatkan hasil pertanian di samping dapat mengawal banjir
	Tamadun Sumeria juga telah menyumbang ciptaan alat pengangkutan yang terawal kepada dunia. Orang Sumeria telah menggunakan kapal layar serta pengangkutan beroda sejak 3000 S.M.
	Mereka telah mampu menguasai jalan darat serta jalan laut sehingga mereka dapat berhubung dengan wilayah India serta wilayah lain di kawasan Laut Mediterranean
	Tamadun Mesopotamia telah memperkenalkan kepada dunia cara membuat batu bata daripada tanah liat
	Mereka juga telah mencipta arca dan tiang batu. Contohnya arca Patung Raja Gudea.
	Arca dan tiang batu ini dapat dilihat dalam seni bina Zigurat
Perluasan Kuasa	
	Tamadun Sumeria juga telah menyumbangkan contoh kepimpinan yang berwibawa

	Raja Sargon telah berjaya mewujudkan kerajaan Akkad, iaitu empayar pertama di dunia
	Raja Sargon telah berjaya menakluk dan menyatukan wilayah-wilayah kerajaan Sumeria di selatan Mesopotamia

9. Sebab undang-undang dan peraturan penting kepada sesebuah negara.

	Menjamin kesejahteraan rakyat dalam sesebuah negara
	Memastikan setiap rakyat dalam sesebuah negara dapat hidup dalam keadaan aman dan sejahtera
	Mengawal tingkah laku manusia supaya wujudkan keamanan dalam masyarakat
	Mewujudkan keharmonian dalam masyarakat
	Meningkatkan ekonomi negara
	Memastikan politik negara sentiasa stabil

10. Tindakan yang boleh diambil oleh generasi hari ini untuk memajukan bidang sains dan teknologi negara kita.

	Meningkatkan ilmu pengetahuan
	Menguasai pelbagai kemahiran
	Bersedia berkongsi ilmu pengetahuan
	Menanam sikap ingin mencuba
	Mengamalkan budaya kreatif dan berinovasi

11. Sebab rakyat Malaysia perlu mempertingkatkan pengetahuan sains dan teknologi.

	Membantu kita menjadi negara berpendapatan tinggi menjelang 2020
	Memastikan negara dapat mengekalkan kemerdekaannya
	Menjadi pencipta teknologi
	Supaya kita tidak ditindas oleh orang lain
	Melahirkan modal insan yang serba boleh
	Mudah mendapat peluang pekerjaan
	Dapat melahirkan masyarakat yang kreatif dan berinovasi
	Masyarakat yang berfikiran terbuka
	Memajukan negara

12. Tanggungjawab anda dalam menjadikan negara ini cemerlang dalam pelbagai bidang ?

	Belajar bersungguh-sungguh
	Menguasai pelbagai bahasa
	Berdisiplin
	Memperteguh jati diri
	Patuh pada undang-undang negara
	Menguasai bidang sains dan teknologi

13. Faktor masyarakat Mesopotamia berjaya mencipta roda.

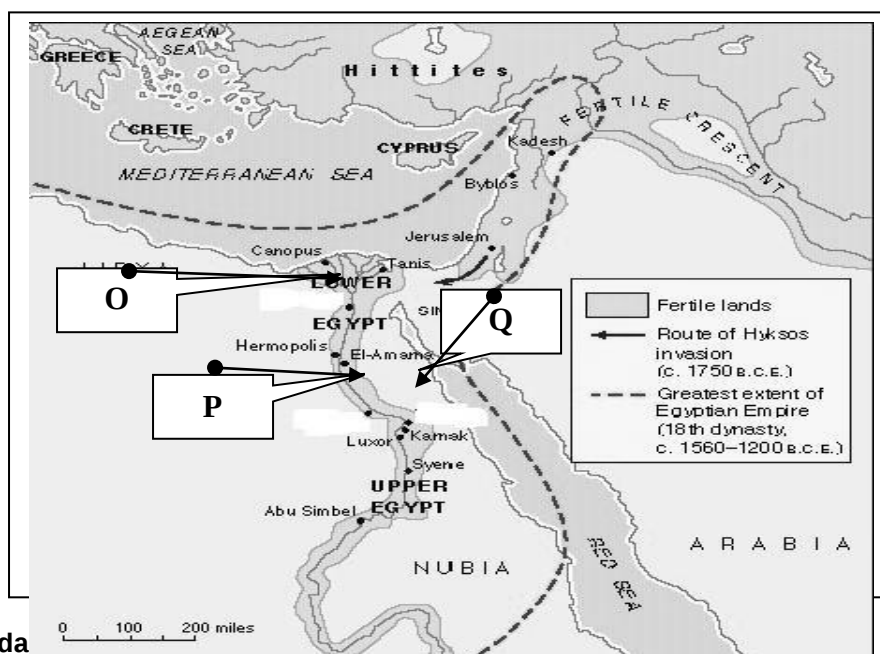
	Menguasai pelbagai ilmu
	Kemahiran pertukangan
	Kreatif dan inovatif
	Bijak memanfaatkan sumber dalam negara
	Berani mencuba
	Gigih berusaha/Tidak putus asa

14. Kepentingan roda dalam kehidupan seharian masyarakat Mesopotamia ?

	Menghasilkan kereta kuda
	Tujuan peperangan
	Membolehkan penciptaan kincir air
	Mengalirkan air ke kawasan tandus
	Meningkatkan hasil pertanian

	Mengawal banjir
	Alat pengangkutan

TAMADUN MESIR PURBA

15. Namakan banda

- a) O - Memphis
- b) P - Abydos
- c) Q - Thebes

16. Sebab tamadun Mesir Purba dikatakan anugerah daripada Sungai Nil.

	Terletak di lembah sungai Nil
	Limpahan air sungai Nil menukar bentuk muka bumi tandus kepada kawasan subur
	Lanar yang dibawa membentuk delta yang subur
	Delta sesuai untuk kegiatan pertanian dan petempatan kekal
	Sungai Nil membekalkan air untuk aktiviti pertanian dan penternakan
	Sungai Nil merupakan nadi kepada kelahiran tamadun Mesir
	Sungai Nil menjadi sistem pengangkutan dan perhubungan
	Sistem kawalan banjir yang sistematik dibina bagi mengelakkan kemusnahan tanaman pertanian

17. Pembahagian zaman dalam tamadun Mesir Purba.

	Zaman Awal	Zaman Empayar
	Zaman Pertengahan	Zaman Keruntuhan

18. Contoh kerajaan asing yang menguasai tamadun Mesir Purba pada zaman kejatuhannya.

	Libya	Parsi
	Kush	Yunani
	Assyria	Rom

19. Ciri-ciri tamadun Mesir Purba.

Negara Kota	
	Firaun Menes menyatukan kesemua nome menjadi sebuah kerajaan
	Baginda mengasaskan pusat pentadbirannya di bandar Thinis yang terletak di bahagian tengah Sungai Nil
	Pusat pentadbirannya berpindah ke bandar Memphis yang berhampiran Delta Sungai Nil
	Pada kemuncak Zaman Pertengahan, pusat pentadbirannya dipindahkan ke bandar Thebes
	Terdapat beberapa bandar penting dalam tamadun Mesopotamia seperti Heliopolis, Fayoum dan

	Abydos
	Bandar berperanan sebagai :
	i) tempat kediaman firaun
	ii) pusat pemerintahan dan pentadbiran
	iii) pelabuhan penting
	iv) pusat keagamaan
	v) pusat tumpuan penduduk
Organisasi Sosial	
	Struktur organisasi tamadun Mesir Purba diketuai oleh Firaun
	Di bawah firaun, terdapat golongan bangsawan, rahib, tuan tanah dan jurutulis
	Diikuti oleh rakyat bebas yang terdiri daripada petani, pedagang dan artisan
	Golongan hamba menduduki tempat yang paling bawah
	Ciri-ciri firaun :
	a) ketua kerajaan/ ketua masyarakat
	b) berkuasa mutlak
	c) dianggap suci
	d) jawatan firaun diwarisi secara turun-temurun
	e) pada zaman kerajaan lama, firaun dianggap sebagai jelmaan Tuhan Horus
	f) pada Dinasti Ketiga, firaun digelar Raja Matahari kerana dipercayai anak Tuhan Matahari iaitu Amon-Re
	g) sebagai ketua pendeta
	h) pemilik tanah
	i) ketua hakim
	k) ketua pahlawan
Sistem Pemerintahan	
	Pemerintah tertinggi digelar Firaun
	Firaun dibantu oleh golongan bangsawan, rahib dan jurutulis
	Golongan bangsawan merupakan pembesar yang terdiri daripada pegawai, penasihat dan gabenor yang mentadbir wilayah yang ditakluki
	Golongan bangsawan menjalankan pentadbiran, menjaga keamanan dan menguruskan pengagihan bekalan makanan
	Rahib menguruskan hal keagamaan
	Jurutulis membantu pentadbiran dengan menulis rekod kerajaan
	Kaum wanita diberi pengiktirafan sebagai pemimpin atau pemerintah dan mempunyai status yang tinggi
	Pada Zaman Empayar, Firaun Hatshepsut, seorang wanita telah dilantik menjadi firaun
	Era pemerintahannya penuh dengan pembaharuan
	Terusan dibina yang menukarkan padang pasir menjadi tanah pertanian yang subur
	Keupayaan Firaun Hatshepsut setanding dengan pencapaian firaun lain
Pengkhususan Kerja	
	Penenun kain – tekstil dan kertas menjadi eksport utama tamadun Mesir Purba
	Pembuat bahan tembikar
	Pembuat peralatan
	Pedagang – kapal-kapal berlabuh di pelabuhan Thebes, Memphis, Fayoum dan Heliopolis manakala terdapat kapal dagang dari Laut Mediteranean dan Laut Merah berlabuh di pelabuhan Mesir Purba
	Pelombong emas di Nubia
Agama	
	Percaya kepada konsep politeisme iaitu kepercayaan kepada banyak tuhan
	Setiap tuhan dikaitkan dengan unsur alam seperti Re (Tuhan Matahari), Ra-Atum (Tuhan Langit) dan Amun (Tuhan Angin)
	Percaya kepada kehidupan selepas mati
	Mayat perlu disimpan dan dijaga dengan teliti
	Makam mayat mesti dipenuhi dengan peralatan dan keperluan kehidupan selepas mati
	Mayat ditanam bersama-sama dengan barangan dan kelengkapan harian
	Kedudukan dan status mayat ditentukan oleh solekan mayat, alat kebesaran dan jumlah barang yang dikebumikan
	Mayat Tutankhamun diselaputi emas yang beratnya lebih kurang 11 kilogram
Sistem Tulisan	
	Dikenali sebagai hieroglif yang berasaskan kombinasi gambar dan simbol berdasarkan bunyi
	Gambar mewakili perkataan atau suku kata yang membentuk perkataan
	Tulisan bertujuan mencatatkan rekod aktiviti pertanian
	Merekodkan aktiviti kutipan cukai

	Tujuan keagamaan dan amalan ritual kepercayaan
--	--

20. Peranan firaun dalam tamadun Mesir Purba.

	Ketua kerajaan	Ketua pendeta
	Berkuasa mutlak	Pemilik tanah
	Dianggap suci	Ketua hakim
	Jelmaan Tuhan Horus	Ketua pahlawan
	Anak Tuhan Matahari, Amon Re	

21. Sumbangan tamadun Mesir Purba

Sistem Tulisan	
	Meninggalkan rekod bertulis dan berpahat dalam tulisan hieroglif
	Tulisan hieroglif berkembang ke tulisan hieratik dan kemudian demotik
	Keagungan Mesir Purba dapat dilihat pada tulisan yang dipahat cantik, halus dan penuh seni pada makam dan batu
Ilmu Pengetahuan	
a) Sistem Pendidikan	
	Pendidikan dikhususkan kepada anak golongan atasan
	Kanak-kanak diberi pendidikan sejak daripada umur yang rendah
	Institusi pendidikan diletakkan di bawah pentadbiran kerajaan
	Institusi pendidikan diuruskan oleh rumah ibadat
	Ilmu yang diajar ialah geometri, matematik dan sains
	Pendidikan bertujuan untuk melahirkan pegawai kerajaan/jurutulis yang sempurna dan terlatih
	Pendidikan juga bertujuan untuk melahirkan golongan yang terlatih yang boleh menguruskan hal ehwal pertanian/ mengawal air Sungai Nil/ membina bangunan/ membina pyramid
b) Ilmu Perubatan	
	Melahirkan pengamal perubatan yang mendapat status yang tinggi dan berkhidmat untuk firaun dan masyarakat
	Memumiakan mayat
	Memberi sumbangan kepada perkembangan ilmu fizik, kimia, perubatan dan pembedahan
	Menghasilkan Dokumen Perubatan Mesir Purba yang merupakan buku serta catatan tentang perubatan
c) Perkembangan ilmu matematik/ astronomi	
	Digunakan untuk mengawal banjir Sungai Nil yang berlaku sekali setahun
	Mencipta sistem kalendar 365 hari berdasarkan 12 bulan setahun
Sains dan Teknologi	
a) Seni Bina	
	Seni bina piramid yang bermula daripada ilmu Imhotep seorang saintis, ahli fizik, arkitek dan penasihat penting kepada Firaun Djoser
	Memperkenalkan teknik pembinaan bangunan dengan menggunakan batu-bata
b) Kertas	
	Memperkenalkan penggunaan kertas
	Mencipta kertas daripada pokok papyrus
	Meleperkan batang-batang pokok papyrus untuk dijadikan kepingan yang boleh ditulis di atasnya
	Memudahkan penyimpanan dan meninggalkan kebergantungan pada kepingan-kepingan batu untuk menyimpan segala khazanah
c) Sistem Pengairan	
	Mencipta sistem pengairan yang telah menukarkan padang pasir kepada tanah pertanian yang subur
	Semasa pemerintahan Firaun Senuusret III, sebuah tembok pengairan sepanjang 123 kilometer dibina bagi menebus guna kawasan padang pasir
	Terusan juga dibina untuk mengairkan tanah seluas 10,000 hektar

22. Kejayaan yang dicapai oleh masyarakat Mesir Purba hasil penguasaan mereka dalam bidang matematik dan astronomi.

	Dapat mengawal banjir Sungai Nil
	Mencipta sistem pengairan
	Menukar kawasan padang pasir menjadi kawasan pertanian
	Memperkenalkan kalendar 365 hari berdasarkan 12 bulan setahun

	Pembinaan bangunan
	Pembinaan piramid

23. Warisan tamadun Mesir Purba yang masih kekal digunakan di negara kita.

	Perubatan	Ilmu astronomi
	Pembedahan	Sistem kalendar
	Ubatan	Stahun 12 bulan dan 265 hari
	Sistem penomboran	Teknologi pengairan
	Ilmu geometric	Penggunaan batu-bata dalam pembinaan
	Fizik	Membuat kertas
	Kimia	Mempunyai pusat pentadbiran
	Matematik	Peranan wanita dalam pentadbiran
	Sains	

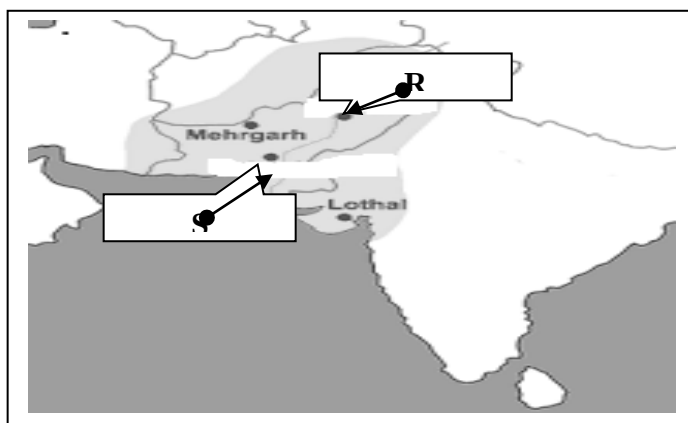
24. Pencapaian Malaysia masa kini yang boleh menjadi kebanggaan generasi akan datang.

	Kestabilan politik/pentadbiran kukuh/pemerintahan kukuh/aman
	Perpaduan kaum/bersatu-padu
	Kehidupan harmoni pelbagai kaum/berbaik-baik/tiada pengaduan
	Kemajuan sistem pengangkutan/darat/laut/udara/KLIA /monorial/MAS/AIRASIA
	Kemajuan sistem perhubungan/komunikasi(Menara KL / MEASAT)
	Kereta nasional/PROTON/PERODUA/NAZA
	Motor dan enjin nasional /MODENAS/KRISS
	Kemajuan ekonomi/PETRONAS/petroleum/kelapa sawit
	Kemajuan bidang pendidikan/IPTA/IPTS
	Pembinaan bangunan/mercu tanda pencakar langit(KLCC/Menara Kembar Petronas)
	Program angkasawan negara/menghantar angkasawan ke ISS
	Pencapaian dalam sukan(Nicol David/Lee Chong Wei/Formula One)
	Pemimpin bertaraf dunia(Dr.Mahathir)
	Pencapaian dalam bidang seni(Siti Nurhaliza)
	Melaka/Georgetown menjadi bandar warisan dunia
	Ramai pelajar luar negara datang belajar di Malaysia/ UIA
	Merdeka tanpa keganasan
	Pusat pelancongan/ Melaka/ Kuching
	Tuan rumah tilawah al-Quran peringkat antarabangsa
	Tuan rumah persidangan OIC/ APEC/ ASEAN/ CHOOGM

25. Peranan anda sebagai generasi muda hari ini dalam mengekalkan kemajuan tamadun agama, bangsa dan negara Malaysia yang kita kecapi hari ini.

	Mematuhi ajaran agama	Menguasai ilmu pengetahuan
	Menguatkan semangat cinta Negara	Menguasai segala bidang kemahiran
	Mengeratkan perpaduan bangsa	Menghindari budaya negatif
	Memelihara jati diri	

TAMADUN INDUS

26. Bandar dalam tamadun Indus :

- a) R - Harappa
b) S - Mohenjo Daro

27. Bandar terancang dalam tamadun Indus.

	Mohenjo-Daro	Sutkagen Dor
	Harappa	Makan/Makran
	Lothal	

28. Pembentukan tamadun Indus.

	Penduduk nomad membentuk petempatan kekal
	Di sepanjang Sungai Indus
	Berjaya menyesuaikan diri dengan alam sekeliling
	Kesuburan tanah
	Sungai Indus menyediakan sumber air
	Membentuk masyarakat pertanian yang bercucuk tanam
	Peningkatan dalam hasil pertanian
	Menternak binatang
	Pertambahan jumlah penduduk
	Membentuk satu sistem perancangan bandar yang teratur

29. Ciri-ciri tamadun Indus

Negara Kota / Bandar Terancang	
	Dikelilingi tembok
	Terbahagi kepada dua bahagian
	Bahagian utama merupakan pusat pentadbiran dan keagamaan
	Terdapat tempat mandi awam untuk upacara ritual dan pembersihan
	Terdapat tempat penyimpanan hasil pertanian
	Bahagian kedua merupakan kawasan perumahan
	Dirancang dengan susun atur yang sistematik
	Perancangannya dibantu oleh kemajuan ilmu geometri, kemajuan pembinaan dan sumbangan tamadun Mesopotamia dan Mesir Purba
	Menggunakan batu-bata daripada tanah liat yang dibakar dengan suhu yang tinggi untuk membina rumah
	Pengetahuan yang mendalam dari aspek geometri, matematik dan kesenian membantu pembinaan
	Disusun berasaskan blok-blok berbentuk segi empat
	Setiap blok terpisah oleh rangkaian jalan raya yang lurus
	Jalan raya bersambung antara satu sama lain
	Rumah mempunyai bilik mandi/ tandas
	Rumah-rumah mempunyai sistem kumbahan/ pembentungan bawah tanah
	Air dan kumbahan dari rumah disalurkan keluar melalui paip ke longkang-longkang yang mengalir di bawah jalan
	Longkang tidak ditutup terus untuk membolehkan kerja pembersihan dilakukan
	Bahan buangan dihantar ke pusat pembuangan di luar bandar
	Bandar dihubungkan dengan sungai yang menjadi jalan perhubungan
Organisasi Sosial	
	Terdapat golongan atasan dan bawahan
	Golongan atasan terdiri daripada pendeta dan pedagang
	Kelas atasan utama ialah pendeta
	Bilangan pendeta kecil
	Pendeta mempunyai kuasa dan pengaruh yang besar dalam mengawal aktiviti masyarakat terutama yang melibatkan kegiatan keagamaan
	Pendeta memegang tampuk pemerintahan
	Golongan bawahan terdiri daripada petani dan buruh.
	Golongan bawahan memberikan ketaatan kepada golongan pendeta
	Petani menjalankan aktiviti pertanian
	Petani menyalurkan sebahagian hasil kepada pihak berkuasa
	Golongan buruh menjalankan kerja perburuhan seperti membina terusan, menjaga kebersihan bandar, membina tembok di benteng dan membina terusan

Sistem Pemerintahan	
	Tidak pasti siapa yang memerintah negara kota Indus kerana tiada bukti tentang kewujudan raja
	Sejarahwan berpendapat tampuk pemerintahan dipegang pendeta
	Pendeta berkuasa dan berpengaruh besar dalam mengawal aktiviti rakyat khususnya keagamaan
	Golongan bawahan taat setia kepada pendeta
Pengkhususan Kerja	
	Menjalankan pelbagai kegiatan ekonomi seperti perdagangan, pertanian, pertukangan dan pembuatan
	Aktiviti perdagangan melibatkan perdagangan luar termasuk dengan tamadun Mesopotamia
	Penemuan cap mohor membuktikan kewujudan hubungan perdagangan antara tamadun Indus dengan tamadun Mesopotamia
	Hasil dagangannya ialah emas, gading gajah, manik dan hasil pertanian
	Petani menanam tanaman makanan seperti barli dan kacang
	Golongan artisan menghasilkan barangan logam dan membina barangan tembikar
Agama	
	Kewujudan agama dibuktikan dengan penemuan patung dan ukiran yang berunsurkan keagamaan seperti patung proto-Siva
	Objek proto-Siva berkaitan dengan agama Hindu
	Menyembah Tuhan Ibu
	Kepercayaan terhadap tuhan ibu dibuktikan dengan penemuan patung ibu
	Patung ibu disembah bagi melambangkan kesuburan
	Kepercayaan terhadap tuhan ibu dipercayai diwarisi daripada kebudayaan awal kerana kepercayaan ini telah wujud dalam masyarakat Mesopotamia, Asia Kecil, Syria dan Palestin
Sistem Tulisan	
	Tulisan berbentuk piktograf
	Tulisan tamadun Indus masih menjadi misteri dan masih belum dapat ditafsirkan

30. Sumbangan tamadun Indus.

Keupayaan Mengeksploitasi	
	Mengeksploitasi Sungai Indus untuk memajukan kehidupan mereka
Perancangan Bandar	
	Mewujudkan bandar terancang seperti Mohenjo-Daro dan Harappa
	Berkait rapat dengan kemajuan dalam bidang geometri dan pembinaan
	Merupakan hasil pertembungan tamadun Indus dengan tamadun Mesopotamia dan Mesir Purba
	Bandar disusun berasaskan bentuk segi empat
	Diikuti jalan raya yang lurus
	Berusaha meningkatkan mutu bahan binaan dengan tidak hanya bergantung pada panas matahari untuk membuat batu-bata daripada tanah liat tetapi menghasilkannya melalui pembakaran dengan suhu yang tinggi
Sifat keterbukaan	
	Membuat hubungan dengan tamadun lain
	Menyedari bahawa sesebuah masyarakat tidak mampu mencapai kecemerlangan tanpa membuat hubungan dan bertukar pandangan dengan pihak lain
	Hubungan dengan tamadun Mesopotamia dan Mesir Purba membawa kepada pertukaran teknologi
	Sumber-sumber Mesopotamia ada menyebut nama bandar seperti Makan dan Meluhha
	Bandar Makan dikenal pasti sebagai Makran dan Meluhhanberkemungkinan bandar Mohenjo-Daro
	Sumber Mesopotamia memaparkan kewujudan hubungan antara tamadun Indus dengan tamadun Mesopotamia
	Tamadun Indus mengajar kita bahawa kedamaian dan keamanan sebagai tunjang kepada kekuatan sesebuah bangsa untuk mencapai kemajuan dan kecemerlangan

31. Sebab masyarakat lembah Indus berjaya membina bandar terancang.

	Sumbangan Tamadun Mesopotamia dan Mesir/ pertukaran teknologi dengan kedua-dua tamadun / hasil pertembungan dengan tamadun Mesopotamia / Mesir Purba / sumbangan tamadun luar
	Pemahaman ilmu geometri/ kemahiran ilmu geometri
	Menguasai bidang kesenian/ matematik
	Pengubahsuaian pengaruh luar dengan suasana tempatan
	Kemajuan dalam bidang teknologi pembinaan/ seni bina /Kepakaran dalam pembinaan
	Mengamalkan sifat keterbukaan terhadap tamadun lain/ kesediaan bertukar pandangan dengan pihak

	lain
	Kedudukan geografi yang strategik
	Memanfaatkan sungai sebagai alat perhubungan/ pengangkutan
	(Pemerintah) pentadbir/pendeta berwibawa
	Piawai timbangan/ ukuran ditetapkan
	Penduduk mementingkan kebersihan
	Bahan binaan mudah didapati
	Peranan golongan buruh/ hamba
	Masyarakat mengamalkan hidup bekerjasama
	Pembinaan bangunan/ bentuk bangunan/ pelan/ saiz bata dikawal
	Penduduk dapat menyesuaikan diri
	Memanfaatkan alam sekitar / kelebihan yang dimiliki
	Penduduknya bijak mengeksploitasi Sungai Indus
	Masyarakat mengamalkan sikap terbuka
	Menjalin hubungan dengan tamadun lain
	Peningkatan hasil pertanian
	Keamanan / kedamaian
	Mampu mencipta pelbagai barangan
	Pemimpin yang cekap

32. Iktibar yang boleh diambil daripada kejayaan masyarakat tamadun awal dalam membina negara kota dan bandar.

	Kehidupan masyarakat yang mempunyai organisasi tersusun membantu keharmonian negara
	Pemerintahan negara perlu sentiasa dalam keadaan stabil
	Kemajuan ekonomi penting untuk mewujudkan negara yang sejahtera
	Pengkhususan kerja penting untuk mewujudkan masyarakat yang harmoni
	Penguasaan ilmu penting untuk memajukan negara
	Undang-undang penting untuk mewujudkan keamanan dalam sesebuah negara
	Masyarakat yang berinovasi dan kreatif merupakan nadi kepada kemajuan negara

33. Ciri-ciri bandar moden yang anda idamkan.

	Bandar selamat
	Kehidupan aman / sejahtera / bahagia
	Bandar bersih
	Kesihatan terjamin / rakyat sihat / tiada penyakit
	Infrastruktur / kemudahan asas lengkap
	Memudahkan pergerakan / pengangkutan
	Mempunyai komunikasi moden
	Memudahkan perhubungan
	Mempunyai pusat ibadat
	Memudahkan urusan keagamaan / membentuk akhlak baik
	Mempunyai pusat pentadbiran
	Memudahkan urusan harian rakyat
	Mempunyai sistem kumbahan terancang
	Menjamin kebersihan
	Kawasan perumahan teratur
	Mewujudkan keselesaan / sistematik
	Bandar dalam taman
	Mewujudkan keindahan / kesegaran udara
	Tiada mencemarkan alam sekitar
	Bandar yang tersusun
	Bandar dibina dengan teknologi yang canggih

34. Adakah kawasan tempat tinggal anda sebuah kawasan petempatan terancang? Berikan alasan-alasan anda.

Terancang	
	Bangunan tersusun/ sistematik
	Sistem perparitan berkesan/ berfungsi /saliran
	Kemudahan sistem pengangkutan/ jalan raya/ lapangan terbang
	Kemudahan sistem perhubungan/ telefon

	Mempunyai pusat perniagaan yang tersusun
	Keperluan asas/ harian mudah diperoleh
	Terdapat dewan orang ramai/ serbaguna
	Kemudahan riadah/ rekreasi/ taman permainan
	Ditadbir pihak berkuasa
	Persekitaran yang bersih
Tidak terancang	
	Bangunan tidak tersusun/ tidak sistematik
	Sistem perparitan gagal berfungsi
	Sistem pengangkutan tidak cekap
	Sistem perhubungan ketinggalan zaman
	Kurang tempat berniaga
	Keperluan asas/ harian sukar diperoleh
	Dewan orang ramai/ serbaguna tidak disediakan
	Tiada kemudahan untuk beriadah/ rekreasi

35. Kesan pembinaan bandar terancang terhadap kehidupan manusia.

	Kehidupan selesa/ kondusif
	Kesihatan penduduk terjamin
	Kemudahan sistem perhubungan
	Kemudahan asas tersedia
	Keamanan terjamin/ tenteram
	Keselamatan terkawal
	Aktiviti ekonomi berjalan lancar
	Taraf hidup meningkat
	Kebersihan kawasan persekitaran
	Hubungan harmoni dalam kalangan masyarakat

36. Sebab pembangunan sesebuah bandar perlu dirancang terlebih dahulu?

	Mewujudkan susun atur bangunan yang sistematik
	Mewujudkan suasana bandar yang kondusif
	Memastikan pelbagai kemudahan/ infrastruktur disediakan secara tersusun
	Mengelak banjir kilat
	Menghindarkan kesesakan jalan raya
	Memajukan ekonomi penduduk bandar

37. Amalan sikap keterbukaan tamadun Indus dapat dicontohi dalam memajukan negara kita. Berikan penjelasan.

	Hubungan dengan tamadun lain membolehkan kedua-dua pihak memperoleh manfaat
	Berlaku pertukaran pendapat dengan pihak lain
	Menerima pengaruh dari luar yang disesuaikan dengan keadaan dan suasana tempatan
	Keamanan dan kedamaian merupakan tunjang kekuatan sesebuah bangsa untuk mencapai kemajuan dan kecemerlangan
	Sesebuah masyarakat tidak akan mencapai kemajuan tanpa membuat hubungan dengan negara/ pihak luar
	Sesebuah masyarakat tidak akan mencapai kemajuan tanpa bertukar pandangan dengan pihak luar
	Meningkatkan keamanan dan keselamatan
	Menggalakkan pertukaran teknologi dan ilmu
	Meningkatkan hubungan antarabangsa
	Memajukan ekonomi negara
	Menjalin hubungan perdagangan
	Melahirkan masyarakat yang kreatif dan inovatif
	Menerima teknologi dan ilmu pengetahuan
	Meningkatkan hubungan perdagangan

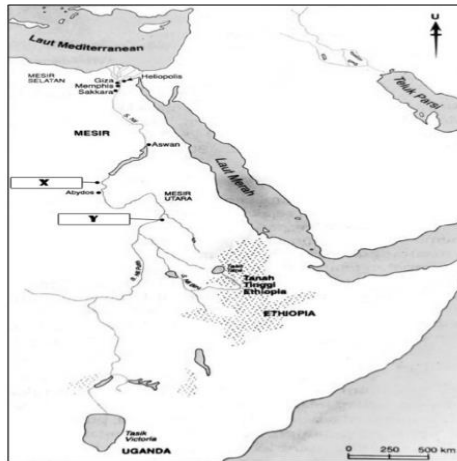
38. Iktibar yang boleh diambil daripada kemajuan dan kecemerlangan tamadun Indus.

	Perlu bijak mengeksploitasi kelebihan sumber alam
--	---

	Keamanan penting untuk mewujudkan negara yang sejahtera
	Penguasaan terhadap ilmu dan kemahiran mampu menjulang negara
	Perlu bijak membuat perancangan bandar
	Kreativiti masyarakat pemacu kepada kejayaan
	Masyarakat yang matang, kreatif dan berinovasi aset kemajuan negara
	Bijak menerima unsur-unsur luar yang positif untuk manfaat negara
	Keamanan merupakan aspek penting untuk kesejahteraan negara
	Perpaduan dan keharmonian kaum mesti sentiasa dipelihara untuk kesejahteraan negara
	Pemerintah perlu sentiasa berusaha untuk meningkatkan kualiti hidup rakyat
	Taraf hidup rakyat boleh ditingkatkan dengan pengamalan budaya kreatif dan inovatif
	Budaya kreatif dan inovatif berupaya menghasilkan idea atau ciptaan baharu
	Kita perlu belajar daripada kesilapan
	Ketaatan kepada pemerintah merupakan nadi pembangunan negara

LATIHAN STRUKTUR:

1. **Peta 1** berkaitan dengan Tamadun Mesir Purba

Peta 1

- a) Berdasarkan **Peta 1**, namakan bandar yang bertanda **X** dan **Y**.

i) **X** : [1 markah]

ii) **Y** : [1 markah]

- b) Mengapakan tamadun Mesir Purba dikatakan sebagai anugerah daripada Sungai Nil?

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

- c) Terangkan sumbangan Tamadun Mesir Purba kepada dunia yang masih kekal hingga hari ini.

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

2. Tamadun Indus yang muncul di Sungai Indus pada sekitar tahun 2500 SM telah berjaya membina bandar terancang terawal di dunia.

- a) Namakan **dua** bandar utama yang terbentuk di lembah Sungai Indus.

[2 markah]

(i) (ii)

- b) Kepesatan penduduk di bandar (a) menyebabkan pelbagai kegiatan ekonomi dijalankan. Nyatakan kegiatan ekonomi tersebut.

.....

.....
.....
.....
[3 markah]

c) Jelaskan fungsi bandar terancang dalam Tamadun Indus

.....
.....
.....
[2 markah]

d) Sekiranya anda dilantik sebagai Datuk Bandar di tempat anda , apakah cadangan anda untuk menjadikan bandar raya tempat tinggal anda sebagai Bandar Lestari?

.....
.....
.....
[3 markah]

LATIHAN ESEI:

3. Tamadun Mesopotamia merupakan tamadun terawal dunia yang berkembang antara tahun 7000 - 5000 SM.

a) Terangkan latar belakang proses pembentukan tamadun Mesopotamia.

[4 markah]

b) Nyatakan sumbangan tamadun Mesopotamia dalam bidang perundangan.

[8 markah]

c) Sistem perundangan yang diwujudkan dalam tamadun Mesopotamia telah berjaya mengatasi pelbagai masalah. Berdasarkan pengetahuan sejarah anda mengapakah sistem perundangan penting kepada sesebuah negara?

[8 markah]

BAB 2 : PENINGKATAN TAMADUN

PEMERINTAHAN DAN PENTADBIRAN

TAMADUN ROM

1. Sistem beraja di Rom.

	Rom dikuasai secara mutlak oleh raja-raja Etruscan yang bukan berasal daripada kalangan masyarakat Latin tempatan.
	raja-raja mutlak Etruscan tidak disukai oleh masyarakat Latin
	pemberontakan oleh masyarakat Latin meletus di bawah pimpinan golongan bangsawan yang digelar patrician.
	sistem Republik dibentuk pada tahun 509

2. Sistem republik di Rom

	tidak mempunyai pemerintah berkuasa mutlak
	kuasa tertinggi dalam tangan dua orang konsul
	dilantik oleh Dewan Senat bagi tempoh tertentu.
	kewujudan dua orang konsul bererti tidak ada konsul yang lebih berkuasa
	konsul dibantu oleh Dewan Senat yang terdiri daripada golongan bangsawan.
	peranan Dewan Senat ialah membincangkan hal-hal pentadbiran negara dan menggubal perundangan
	sebelum seseorang ahli Dewan Senat dilantik menjadi konsul, beliau menjadi praeotor, iaitu pemerintah tentera.
	Dewan Perhimpunan yang diwakili oleh semua rakyat Rom berada di bawah Dewan Senat
	Semua keputusan Dewan Senat akan dihantarkan kepada Dewan Perhimpunan untuk diluluskan

3. Pemerintahan Julius Caesar

	sistem republik di Rom mengalami perubahan
	mencapai taraf empayar semasa pemerintahan Julius Caesar.
	perubahan berlaku setelah meluaskan kuasa Rom ke Macedonia, Mesir, Syam, Yunani, Perancis, Britannia (Britain) dan beberapa wilayah di Jerman.
	pemerintahan berbentuk empayar membawa kepada penubuhan sistem pentadbiran berpusat kesan penyatuan wilayah-wilayah kecil yang ditawannya.
	menamatkan sistem republik.
	menjadi diktator Rom.
	menguasai angkatan tentera dan Senat.
	menggunakan gelaran maharaja
	terkenal sebagai ketua tentera yang agung kerana kejayaan beliau dalam beberapa peperangan.
	menjadi praeotor dan menjadi konsul pada tahun 59 S.M
	mengisytiharkan diri sebagai diktator setelah mengalahkan Jeneral Pompey
	dibunuh oleh penyokong Jeneral Pompey

4. Pemerintahan Augustus

	Gelaran maharaja diteruskan oleh Augustus yang memerintah Rom (27-14 S.M.).
	berjaya membawa keamanan dan keagungan kepada empayar Rom.
	keamanan wujud selama 200 tahun.
	dikenal sebagai Pax Romana atau Keamanan Rom.
	Maharaja Augustus berjaya membawa keamanan dan kesejahteraan kepada empayar Rom yang terdiri daripada pelbagai bangsa dalam tiga benua (benua Asia, Eropah dan Afrika.)

TAMADUN INDIA

1. Bentuk kerajaan.

	dua bentuk kerajaan:
	kerajaan kecil - bersifat kepuakan dan tidak mempunyai raja
	kerajaan besar - diketuai oleh raja seperti kerajaan Kashi, Kosala, dan Magadha

2. Sistem pemerintahan dan pentadbiran.

	raja berkuasa mutlak.
	kedudukan raja diperkukuh dengan pelbagai bentuk upacara ritual yang berasaskan kepercayaan.
	raja itu adalah suci dan harus dihormati
	golongan Brahmin yang merupakan penasihat raja
	golongan Kshatriya yang menjadi pemerintah tertinggi serta menjadi golongan dominan.

3. Pemerintahan dan pentadbiran Chandragupta Maurya.

	empayar Maurya telah dibentuk oleh Chandragupta Maurya
	beliau menyatukan kerajaan-kerajaan kecil di India.
	status raja telah berubah kepada maharaja
	meliputi kawasan dari Teluk Benggala hingga ke Pergunungan Hindu Kush
	ibu negara Dinasti Maurya terletak di Pataliputra

4. Pemerintahan dan pentadbiran Maharaja Asoka.

	dinasti Maurya mencapai zaman kegemilangan
	Ketokohan Asoka. berjaya menghentikan perang saudara selepas kematian ayahnya, Bindusara. menawan negeri Kalinga yang mempunyai penduduk yang ramai.
	Perang Kalinga (261 S.M.) 100,000 orang terkorban dan 150,000 orang cedera. menyedarkan Asoka mengenai akibat peperangan yang membawa kematian dan penderitaan. perang menjadi pemula penting yang menyebabkan Asoka menganuti agama Buddha dan mengembangkan ajarannya. Kesan Perang Kalinga: menekankan kedamaian dan kemajuan sosial selepas Perang Kalinga. menjalankan penaklukan melalui penyebaran agama Buddha dan bukan lagi menerusi ketenteraan
	merupakan seorang maharaja berkuasa mutlak.
	membentuk birokrasi pentadbiran untuk menjalankan pemerintahan
	birokrasi ialah sistem pentadbiran yang melibatkan pelbagai peringkat dan mempunyai banyak peraturan

TAMADUN CHINA

1. Perluasan kuasa.

	perluasan kuasa telah mengubah pemerintahan berbentuk sistem feodal kepada pemerintahan berbentuk sistem pentadbiran berpusat.
	perluasan kuasa juga telah melahirkan empayar pada zaman Dinasti Chin
	konsep raja telah bertukar kepada maharaja

2. Pemerintahan Maharaja.

	pembentukan sebuah sistem pentadbiran atau birokrasi awam
	terdiri daripada pegawai yang dilantik oleh maharaja
	mereka yang dilantik terdiri daripada rakyat
	pelantikan tersebut dibuat oleh sebuah jawatankuasa dalam sistem perkhidmatan awam, iaitu Hon Kao Tsu
	pelantikan pegawai-pegawai berdasarkan pencapaian dalam peperiksaan awam

	sistem ini diwujudkan pada zaman Dinasti Han dan diteruskan oleh dinasti lain.
	tokoh penting yang memainkan peranan dalam hal ini ialah Shi Huang Ti.

PERUNDANGAN (YUNANI, ROM, INDIA, CHINA)

1. Faktor yang membawa kepada kewujudan sistem perundangan dalam tamadun dunia.

	Saiz masyarakat yang bertambah besar
	Mengawal segala tindakan masyarakat supaya tidak mendatangkan masalah
	Mewujudkan kehidupan yang aman dan sejahtera

2. Sistem perundangan dalam tamadun dunia.

	Yunani
	Dewan Perhimpunan berfungsi menggubal undang-undang
	Menurut Plato dalam bukunya "Republic" negara harus diperintah oleh ahli Falsafah
	Kerana mereka cekap, terbaik dan berupaya menggubal undang-undang.
	Rom
	Hukum Kanun 12 –Kod Undang-Undang Rom atau Undang-Undang Justinian
	Undang-Undang Rom yang pertama
	Undang-Undang Rom yang telah disatukan
	Dipahat pada kayu yang dikenali Papan Dua Belas
	Diletakkan ditempat awam untuk tatapan rakyat
	Undang-Undang Rom terdiri daripada tiga cabang iaitu undang-undang sivil, undang-undang rakyat dan undang-undang natural
	Prinsip Undang-Undang Rom yang menjadi asas kepada undang-undang hari ini
	Semua manusia sama di sisi undang-undang
	Seseorang tidak bersalah sehingga terbukti bersalah
	Keadilan terhadap setiap individu
	Hukuman berasaskan bukti yang cukup.
	India
	Kitab Dharma Sastra merupakan kitab undang-undang paling tua
	Raja bertanggungjawab memelihara kesucian dan kedaulatan undang-undang.
	Golongan Brahmin menjadi golongan yang dominan dalam undang-undang.
	Brahmin adalah golongan yang mahir tentang hukum-hakam terutama berkaitan dengan keagamaan.
	Zaman Dinasti Maurya undang-undang Maharaja disampaikan sebagai titah dan perintah diraja
	Perintah raja diukir pada tiang kayu yang didirikan di tepi jalan supaya undang-undang itu dapat dibaca oleh rakyat.
	Kandungan undang-undang pada Tiang Asoka ialah raja diumpamakan bapa oleh masyarakatnya.
	Larangan terhadap penyembelihan haiwan walaupun dalam upacara korban.
	China
	Sistem perundangan dalam tamadun China berasaskan dua prinsip.
	Hukuman berat dan bercorak kolektif.
	Prinsip undang-undang berasaskan falsafah legalisme
	Digubal dan diperkenalkan oleh ahli falsafah bernama Han Fei Tzu
	Undang-undang yang tegas dan kukuh dapat mengawal tingkah laku manusia
	Dalam menjalankan tugas tidak harus wujud rasa belas kasihan
	Undang-undang dan penguatkuasaan harus dipelihara tidak kira dalam apa keadaan
	Raja mesti memiliki kuasa yang utuh.
	Manakala prinsip undang-undang berteraskan ajaran Confucius pula menekankan keperluan raja mempunyai budi pekerti yang baik dan menjaga keharmonian manusia serta masyarakat.

3. Undang-undang Tamadun Rom boleh menjadi asas perundangan pada hari ini.

	Semua manusia sama di sisi undang-undang
	Seseorang tidak boleh dianggap bersalah sehingga terbukti bersalah
	Keadilan diberikan kepada setiap individu

	Hukuman dijatuhkan berasaskan bukti yang cukup
	Berkesan untuk mengawal tingkah laku manusia
	Tidak berat sebelah
	Sesuai untuk semua lapisan masyarakat
	Dapat mengurangkan kadar jenayah

4. Undang-undang berasaskan falsafah Legalisme dalam tamadun China.

	Sistem perundangan berasaskan dua prinsip utama
	Berdasarkan hukuman berat dan kolektif
	Menggunakan undang-undang yang tegas dan kukuh
	Tujuan mengawal tingkah laku manusia
	Tidak harus wujud belas kasihan dalam menjalankan undang-undang
	Undang-undang dan penguatkuasaannya harus dipelihara dalam apa keadaan
	Sama ada semasa aman atau perang
	Demi membendung tindakan liar manusia
	Raja mempunyai kuasa melaksanakan undang-undang
	Raja berhak menjatuhkan hukuman kepada orang yang melakukan kesalahan

5. Sebab/faktor/kepentingan pemerintah tamadun dunia memperkenalkan undang-undang.

	Dapat mendisiplinkan rakyat
	Berupaya mengawal tingkah laku rakyat
	Dapat menjamin politik yang stabil
	Memastikan negara aman dan makmur
	Mengelakkan keadaan negara menjadi huru-hara
	Mengukuhkan kedudukan pemerintah
	Untuk mengukuhkan organisasi masyarakat
	Mendorong kemajuan ekonomi Negara

6. Perbandingan sistem perundangan di Malaysia dengan undang-undang yang diamalkan oleh tamadun Yunani.

	Persamaan
	Digubal oleh badan perundangan
	Bukan hak mutlak seorang individu seperti raja
	Rakyat terlibat dalam menggubal undang-undang
	Didokumenkan dan dipaparkan.
	Masih dipamerkan di tempat awam
	Tujuan yang sama / mendisiplinkan rakyat / keadilan
	Perbezaan
	Malaysia masih melibatkan Raja / Yang di-Pertuan Agong sementara Yunani tidak lagi mengamalkan sistem beraja.
	Di Malaysia, rakyat terlibat secara tidak langsung dalam penggubalan undang-undang manakala di Athens rakyat terlibat secara langsung.
	Di Malaysia semua rakyat berpeluang terlibat dalam politik manakala di Athens hanya warganegara lelaki sahaja yang terlibat.

7. Cara-cara mengukuhkan pelaksanaan undang-undang di negara kita.

	Kerajaan memberikan kesedaran kepentingan undang-undang
	Kempen melalui media massa
	Ceramah pencegahan jenayah oleh pihak berkuasa
	Penerapan aspek undang-undang dalam mata pelajaran Pendidikan Sivik dan Kewarganegaraan / Pendidikan Moral
	Ibu bapa menjadi teladan kepada anak-anak/keimpinan melalui teladan
	Anak-anak dididik mematuhi peraturan
	Kerajaan memperketat undang-undang/ penguatkuasaan undang-undang
	Menaikkan jumlah denda
	Mengenakan hukuman berat

8. Kepentingan undang-undang kepada sesebuah masyarakat.

	Memastikan keamanan negara
	Memastikan kestabilan politik
	Memastikan kemajuan ekonomi
	Mengelakkan penindasan
	Mengawal tingkah laku manusia
	Melicinkan pentadbiran
	Membendung tindakan liar manusia
	Berlaku adil kepada semua

9. Tingkah laku yang menunjukkan anda mematuhi peraturan sekolah.

	Menghormati guru
	Datang awal ke sekolah
	Belajar bersungguh-sungguh
	Sentiasa menjaga nama baik sekolah
	Tidak melawan guru
	Tidak memusnahkan harta benda sekolah
	Tidak berambut panjang
	Sentiasa mematuhi disiplin sekolah

EKONOMI (INDIA, CHINA)

1. Faktor-faktor berlakunya peningkatan ekonomi dalam tamadun dunia

	Penghasilan barangan keperluan hidup yang melebihi keperluan sendiri
	Pasaran yang luas menyebabkan penghasilan barangan berkembang pesat
	Perkembangan infrastruktur yang membolehkan barangan dibawa dengan lebih mudah
	Kemajuan teknologi yang mempercepat penghasilan barangan pengeluaran
	Pengkhuisan pekerjaan yang meningkatkan kecekapan individu
	Modal yang besar membolehkan penghasilan barangan berkualiti dan meningkatkan kualiti

TAMADUN INDIA

1. Barang dagangan yang diperdagangkan dalam tamadun India

	Senjata
	Gading
	Gajah
	Emas
	Berlian
	Mutiara

2. Matlamat persatuan perdagangan/sresthin dalam tamadun India

	Mengawal harga
	Mengawal kualiti barangan
	Gaji pekerja

3. Hasil yang diperoleh pedagang India dari Alam Melayu pada zaman Gupta

	Rempah
	Bedak wangi
	Gading gajah
	Besi

4. Hasil yang diperoleh pedagang India dari China pada zaman Gupta

	Tekstil
	Tembikar
	Barang kaca
	Minyak wangi

5. Kegiatan ekonomi dalam tamadun India.

	Melibatkan perdagangan dalaman
	Perdagangan luaran
	Pusat perdagangan penting Anga / Kalinga / Karusa
	Menghasilkan senjata / gading gajah / emas / berlian / mutiara
	Hubungan perdagangan dengan negara luar
	Melalui hubungan antara kerajaan Maurya dengan Macedonia / Sri Lanka / rantau
	Asia Tengah / Asia Tenggara
	Pelabuhan pentingnya termasuk Tamralipti / Ghantashala / Kadura / Broach / Chaul/ Kalyan dan Cambay
	Perkembangan ekonomi pesat merangsang kewujudan persatuan perdagangan dan perusahaan / sresthin di setiap bandar
	Termasuk persatuan tukang kayu / tukang logam / tukang kulit
	Matlamat persatuan ialah mengawal harga, kualiti barangan dan gaji pekerja.
	Undang-undang digubal untuk mengawal persatuan
	Pelaksanaan undang-undang diawasi oleh raja
	Mata wang digunakan sebagai medium jual beli
	Zaman Gupta, mata wang emas digunakan
	Melaksanakan dasar kewangan
	Melaksanakan dasar ekonomi yang sistematik
	Perkembangan ekonomi sejak zaman Maurya sangat disokong oleh perkembangan dalam sektor perusahaan terutamanya pengeluaran tekstil / kain kapas / sutera
	Perusahaan membuat sutera berpusat di Bengal dan Benares
	Terdapat perusahaan berasaskan barangan emas / mutiara / batu permata
	Sejak Zaman Maurya, pelbagai cukai dikenakan
	Terhadap pelbagai jenis hasil perdagangan seperti hasil pertanian / hasil buah-buahan
	Cukai untuk menyara anggota tentera / para pentadbir / raja
	Perdagangan maritim antara India dengan Alam Melayu telah berkembang sejak tahun 100 M
	Pedagang India memperoleh hasil seperti rempah / bedak wangi / gading gajah / besi dari Alam Melayu
	Tekstil / tembikar / barang kaca / minyak wangi dari China
	Perdagangan maritim dengan Rom dan Sri Lanka turut berkembang

6. Faktor peningkatan kegiatan ekonomi dalam tamadun India.

	Mempunyai hubungan perdagangan dengan luar
	Contohnya kerajaan Maurya mengadakan hubungan perdagangan dengan Macedonia, Sri Lanka, Asia Tengah dan Asia Tenggara
	Munculnya pusat perusahaan
	Menjalankan perusahaan tekstil, kain kapas dan sutera
	Contohnya di Bengal dan Benares
	Menjalankan perusahaan emas, mutiara dan batu permata
	Contohnya di Anga, Kalinga dan Karusa
	Mempunyai barang dagangan yang banyak
	Barang dagangan tempatan dan luar negeri
	Contohnya senjata, gading gajah, emas, berlian.
	Terdapat banyak pelabuhan
	Pelabuhan yang menghubungkan India dengan negara luar
	Contohnya Tamralipti, Ghantashala, Kadura, Broach, Chaul dan Cambay
	Penubuhan persatuan perdagangan (sresthin)
	Sresthin mengawal harga, kualiti barang serta mengawal gaji pekerja
	Contohnya persatuan tukang kayu, tukang logam, tukang kulit.
	Penggubalan undang-undang perdagangan
	Undang-undang digubal untuk mengawal persatuan
	Undang-undang diawasi oleh raja
	Penggunaan mata wang
	Sebagai medium jual beli
	Contohnya mata wang emas pada Zaman Gupta
	Pelaksanaan sistem cukai
	Untuk menyara anggota tentera, para pentadbir dan raja

	Contohnya cukai hasil pertanian dan buah-buahan
--	---

TAMADUN CHINA

1. Jalan yang digunakan untuk memperdagang hasil dagangan tamadun China.

	Jalan Sutera Darat
	Jalan Laut

2. Pencapaian tamadun China dalam bidang ekonomi

	Tenggala diperkenalkan untuk membuat batas tanaman
	Kolar kuda dicipta membolehkan kuda menarik tenggala kayu, kereta kuda, kereta sorong beroda dan penyisir tanah.
	Kawasan bukit diteres untuk pertanian
	Sistem tanaman bergilir untuk kesuburan tanah
	Penggunaan terusan untuk mengawal banjir
	Perusahaan logam dan tembikar turut berkembang.
	Hasil perdagangan didagangkan ke Alam Melayu, India, Timur Tengah dan Barat.
	Hasil dibawa melalui Jalan Sutera Darat dan Jalan Laut
	Muncul persatuan perdagangan yang membawa kepada kelahiran golongan kelas pertengahan yang besar.
	Sistem pengairan seperti pembinaan terusan dilaksanakan untuk memperoleh sumber air

3. Langkah-langkah tamadun China memajukan bidang perdagangan

	Menjadi pusat pengumpulan barang
	Hasil perusahaan didagangkan di luar China seperti Alam Melayu, India, Timur Tengah dan Barat
	Membentuk persatuan perdagangan
	Perkembangan dalam sistem perhubungan
	Pembinaan jalan raya, jambatan dan alat pengangkutan seperti kereta kuda dan kereta lembu
	Mempelbagaikan hasil dagangan seperti hasil logam, tekstil, pertanian
	Kemajuan pelabuhan

4. Peranan pemimpin dalam meningkatkan perkembangan ekonomi negara

	Bersikap inovatif dan kreatif
	Meneliti perubahan / kemajuan yang telah berlaku dalam masyarakat lampau
	Mempelajari perubahan / kemajuan yang telah berlaku dalam negara lain di dunia
	Menjadi pemerintah yang berwibawa
	Mewujudkan keamanan negara
	Memastikan wujudnya perpaduan

PENDIDIKAN (ROM, INDIA)

TAMADUN ROM

1. Penekanan pendidikan di Rom.

	menitikberatkan aplikasi ilmu yang praktikal untuk membina kemudahan awam yang bermanfaat kepada rakyatnya
	mementingkan semangat setia kepada Rom

2. Perkembangan pendidikan peringkat awal.

	mengambil dan menyerap unsur dari Yunani
	pusat pendidikan dan ilmu berkembang di seluruh bandar empayar Rom
	melahirkan jurutera yang dapat membina sistem pengairan, bangunan dan jalan raya
	melahirkan ahli falsafah dan sejarawan

TAMADUN INDIA

1. Ciri-ciri pendidikan dalam tamadun India

	peningkatan dalam bidang pendidikan bermula pada zaman Vedik
	berteraskan agama Hindu adalah untuk manusia menghadap hari selepas mati.
	mendalami kitab-kitab dan mempelajari bahasa Sanskrit.
	Kaedah hafalan merupakan bagi mendalami kitab-kitab Veda.
	pendidikan cuma diberikan kepada kaum lelaki manakala kaum wanita tidak diberi peluang untuk belajar.

2. Perkembangan institusi pendidikan

	sebelum tertubuhnya kolej, tempat belajar hanya di istana dan rumah
	pendidikan tertinggi di Kolej Brahmin yang dikenali Parishad
	universiti di India; abad pertama masihi – Universiti Taxila abad ke-5 masihi – Universiti agama Buddha iaitu Nalanda

3. Kandungan pembelajaran

	untuk mencapai taraf Brahmin yang berpendidikan seseorang harus; menghafal pelbagai buku agama khususnya kitab Veda yang mengandungi pelbagai peraturan ritual, mantera, dan lagu-lagu agama. mempelajari karya saintifik dan falsafah
--	--

4. Tujuan pendidikan

	meningkatkan ilmu sains
	mengatasi buta huruf
	menjawab jawatan dalam kerajaan

5. Cara-cara pendidikan membantu membangunkan negara

	Melahirkan golongan intelektual
	Melahirkan modal insan kelas pertama
	Berkemahiran tinggi/moden/profesional
	Cekap dalam kemahiran insaniah
	Masyarakat yang kreatif, inovatif, proaktif, produktif
	Rakyat bersemangat kental
	Menjadikan negara berpendapatan tinggi
	Membangunkan ekonomi negara
	Meningkatkan kekuatan negara
	Menjamin kesejahteraan hidup rakyat

6. Langkah-langkah untuk menyediakan murid bagi menghadapi cabaran masa kini

	Melengkapkan prasarana pendidikan
	Menggunakan teknologi ICT dalam pendidikan
	Penambahbaikan system peperiksaan
	Pengajaran pembelajaran berpusatkan murid
	Semakan kokurikulum/kurikulum yang memenuhi pasaran pekerjaan
	Penekanan aspek mental dan fizikal
	Sistem persekolahan percuma
	Kupon tuisyen yang menyeluruh untuk pelajar
	Kemahiran berfikir aras tinggi diberi keutamaan dalam penyoalan kepada pelajar

FALSAFAH (YUNANI, ROM, CHINA)

1. Maksud ahli falsafah

	Manusia yang menggunakan akal untuk berfikir secara berterusan
	Menggunakan akal mencari jawapan yang logik dan rasional
	Terhadap sesuatu persoalan yang berkaitan dengan kehidupan dan alam sekitar

TAMADUN YUNANI

1. Sumbangan ahli falsafah tamadun Yunani

	Persoalan/Isu utama
	Persoalan tentang nilai hidup
	Individualisme
	Kehidupan manusia
	Demokrasi
	Mengajar manusia berfikir secara rasional dan mengamalkan sikap ingin tahu
	Herodotus
	Bapa Sejarah- Orang pertama menggunakan istilah sejarah
	Karya-History of Persian War
	Thucydides
	Pengasas sejarah saintifik
	Karya History of the Peloponnesian War – berasaskan fakta nyata dan tepat
	Menggunakan pendekatan penulisan sejarah berteraskan penyelidikan
	Socrates (470 – 399 SM)
	Mementingkan kebenaran –Jangan percaya sesuatu tanpa bukti yang nyata
	Kebeneran boleh diperoleh dengan cara menyoal –kemukakan soalan utk mendapatkan kebenaran
	Sebarang pernyataan harus dibuktikan sebelum boleh diterima
	Menuntut ilmu pengetahuan untuk membantu menjadi seseorang berakhlak mulia
	Dibunuh oleh pemerintah yang tidak bersetuju dengan pendapat Socrates dengan memaksanya meminum racun
	Plato (427-347 SM)
	Anak murid Socrates
	Mempunyai sekolah sendiri iaitu Akademi
	Menghasilkan buku Republic
	Masyarakat yang sempurna ialah masyarakat yang diperintah oleh ahli falsafah dan ilmunan
	Guru kepada Aristotle
	Mengasaskan akademi falsafah di Athens
	Aristotle (384-323 SM)
	Anak murid Plato
	Pernah menjadi guru Iskandar Zulkarnain(Alexander the Great)
	Falsafahnya membaiki dunia
	Terkenal dengan karya Politics
	Mempunyai institusi sains –Lyceum
	Menghasilkan pelbagai karya tentang politik, etika ekonomi, psikologi, astronomi, fizik, biologi, puisi, dan drama
	Berpengetahuan luas sehingga digelar ensiklopedia
	Idea Aristotle
	Manusia memperoleh ilmu daripada pengetahuan sains
	Gunakan akal untuk selesaikan masalah
	Harus belajar untuk hidup dan sesuaikan diri dengan orang lain
	Bersikap sederhana dalam kehidupan

TAMADUN ROM

1. Sumbangan ahli falsafah tamadun Rom.

	Tidak mempunyai ramai ahli falsafah dan banyak mengambil daripada tamadun Yunani
	Falsafah Rom ialah stoik atau stoisme yang berasaskan ahli falsafah Yunani iaitu Zeno
	Kebahagiaan hidup dan nasib seseorang adalah bergantung kepada hubungan dengan alam
	Menekankan keadilan, tanggungjawab, keberanian, dan perikemanusiaan

TAMADUN INDIA

1. Sumbangan ahli falsafah tamadun India.

	Bersumberkan kitab veda dan yang menolak kitab veda
	Kitab Veda terdiri daripada Rig Veda, Yajur Veda, Sama Veda, Atharva Veda
	Falsafah bukan aliran veda berasaskan sumber ajaran Carvaka, Jainisme, dan Buddhisme

SAINS DAN TEKNOLOGI (YUNANI, ROM, INDIA, CHINA)

1. Pencapaian tamadun Yunani, Rom, India dan China dalam bidang sains dan teknologi

	Matematik
	Astronomi
	Perubatan
	Geometri
	Fizik
	Seni bina
	Kejuruteraan
	Muzik
	Membuat perahu
	Membuat kertas

TAMADUN YUNANI

1. Sumbangan tokoh sains dan teknologi dalam tamadun Yunani.

	Thales
	Mengembangkan ilmu geometri Mesir Purba
	Terdapat sistem angka iaitu herodianic dan ionic
	Pythagoras
	Memperkenalkan Teorem Pythagoras
	Mempelajari Matematik Mesir dan Babylon
	Mengasaskan gerakan saintifik dan bergelar Pythagorean
	Hippocrates
	Bapa Perubatan
	Dikaitkan dengan profesion perubatan moden iaitu sumpah Hippocrates
	Dianggap pakar bidang anatomi
	Archimedes
	Teori berhubung dengan isi padu air dan graviti
	Ptolemy
	Tokoh utama dalam bidang astronomi Yunani

2. Sistem angka yang terdapat dalam tamadun Yunani

	Herodianic
	Ionic

TAMADUN ROM

3. Sumbangan tokoh sains dan teknologi dalam tamadun Rom.

	Boethius
	Merupakan ahli matematik Rom
	Mengaitkan matematik dengan muzik, geometri dan astronomi.

TAMADUN INDIA

1. Sumbangan tokoh sains dan teknologi dalam tamadun India.

	Cabang kepada pengetahuan tentang vedik
	Berkembang pada zaman Gupta
	Ahli matematik yang terkenal ialah Aryabatha Varahamihira
	Ilmu perubatan hasil kecenderungan masyarakat dalam fisiologi kerana berkaitan dengan yoga

2. Sistem angka yang terdapat dalam tamadun India.

	Angka Brahmin
	Angka Kharosti

3. Ilmu perubatan dalam tamadun India.

	India - Yoga
--	--------------

TAMADUN CHINA

1. Sumbangan tokoh sains dan teknologi dalam tamadun China.

	Ilmu astronomi dianggap sebagai ilmu sains negara
	Bidang perubatan berdasarkan konsep keseimbangan antara kuasa Yin dan Yang membolehkan seseorang berkeadaan sihat
	Teknologi membuat kertas diperkenalkan oleh Chai Lun, pengawal di istana raja
	Kertas dicipta menggunakan campuran bahan mentah seperti rami, buluh, dan sayur-sayuran yang dicincang dan dijadikan pulpa

2. Ilmu perubatan dalam tamadun China

	Konsep Yin dan Yang
--	---------------------

3. Faktor-faktor yang membolehkan masyarakat tamadun dunia maju dalam bidang teknologi.

	Mempunyai semangat berani mencuba perkara yang baharu
	Tidak berputus asa
	Berfikiran terbuka dalam mengejar kemodenan hidup
	Menguasai ilmu pengetahuan
	Mempunyai kemahiran dalam pelbagai bidang
	Masyarakat berkerjasama
	Bijak memanfaatkan alam sekeliling
	Pegangan agama
	Galakan pemerintah
	Keamanan / keharmonian / kemakmuran Negara

4. Kepentingan sains dan teknologi terhadap kehidupan manusia pada masa kini

	Mudah menguruskan kehidupan
	Mampu bersaing
	Meningkatkan kemajuan / kemakmuran negara
	Menghasilkan lebih banyak ciptaan baru /inovasi
	Mudah mencapai / layari / akses maklumat
	Meningkatkan kemahiran
	Memudahkan perhubungan

SENI BINA (YUNANI, ROM, INDIA, CHINA)

TAMADUN YUNANI

1. Seni bina dalam tamadun Yunani.

	Acropolis dibina oleh Pericles
	Acropolis ialah pusat pentadbiran atau ibu negeri bagi Athens
	Pembinaan Acropolis juga untuk tujuan keagamaan dan sebagai pusat kegiatannya
	Dalam Acropolis terdapat binaan yang menarik
	Berlaku peningkatan dalam aspek seni bina bangunan
	Bentuk bangunan lebih sempurna dengan ukiran berunsur keagamaan dan mempunyai nilai estetik
	Dalam Arcopolis terdapat rumah berhala, teater serta Parthenon
	Parthenon merupakan rumah berhala untuk Dewi Athena
	Dibina pada zaman pemerintahan Pericles
	Untuk mengingati kejayaan membebaskan diri daripada kuasa Persia.
	Ukurannya ialah 69.5 meter x 30.88 meter

TAMADUN ROM

1. Seni bina dalam tamadun Rom.

	Pantheon ialah binaan berbentuk kubah yang terbesar di dunia
	Bergaris pusat 44 meter
	Dibina pada zaman Maharaja Hadrian.
	Fungsinya adalah sebagai tempat memuja dan menyimpan patung dewa
	Dan sebagai tempat menjalankan kerja awam
	Colloseum dibina bermula pada tahun 70-an Masihi dan selesai dibina oleh Maharaja Flavian.
	Berbentuk kubah
	Ukuran tingginya 52 meter dan ukuran garis pusat luarnya 545 meter
	Fungsinya sebagai tempat pahlawan Rom bertarung dan sebagai teater
	Boleh memuatkan 50 ribu – 80 ribu penonton
	Aqueduct adalah saluran air pada zaman tamadun Rom
	Aqueduct membekalkan air di Rom
	Bekalan air dibawa dari sumbernya dari gunung melalui saluran tersebut
	Aqueduct yang paling panjang ialah di Marcia sepanjang 91 km
	Air disalurkan melalui saluran dalam tanah dan saluran pintu gerbang
	Teknologi aqueduct adalah berasaskan sistem graviti

TAMADUN INDIA

1. Seni bina dalam tamadun India.

	Great Bath
	Kompleks kuil di Gua Ajanta
	Mempunyai 20 buah kuil
	Kompleks kuil di Gua Ellora
	Mempunyai 28 buah kuil
	Dibina antara abad ke-5 hingga abad ke-8 Masihi
	Seni bina India berunsur seni bina Buddha
	Terdapat penggunaan elemen geometri berbentuk segi empat dan bulat
	Pagoda mempunyai bentuk oktagon atau segi empat sama.

TAMADUN CHINA

1. Seni bina dalam tamadun China.

	Tembok Besar China dibina oleh Maharaja Shih Huang Ti
	Panjangnya 5000 kilometer, lebar 4.5 hingga 9 meter, tinggi 7.5 meter
	Disambung sehingga sepanjang 6400 kilometer

	Fungsinya untuk mempertahankan wilayahnya dari serangan orang Hun
	Pembinaanya menggunakan lebih daripada 30 000 tenaga kerja.
	Bandar-bandar China Purba seperti Changan, Anyang, Peking dan Loyang dibina dengan rekaan yang mempunyai tembok batu
	Tembok-tebok lain pula dibuat daripada tanah liat dan batu bata
	Setiap tembok terdapat pintu gerbang yang dikelilingi oleh parit besar dan menara
	Kawasan di dalam tembok ini terdapat kediaman maharaja seperti Kota Larangan.
	Istana ini mempunyai banyak dewan dan taman.
	Dewan ini berfungsi sebagai balai penghadapan serta tempat hukuman, keraian dan perjumpaan
	Kuil-kuil terdiri daripada beberapa buah bangunan
	Bangunan ini terdiri dari tempat tinggal, ruang tetamu dan pusat pemujaan.
	Namun bentuk ini hanyalah untuk kuil yang besar.
	Pagoda pula berbentuk meninggi sehingga 15 tingkat.
	Pagoda mempunyai bentuk oktagon atau segi empat sama.

2. Faktor yang membolehkan negara kita menghasilkan seni bina bertaraf dunia

	Menawarkan lebih banyak kursus seni bina
	Menjadikan seni bina sebagai salah satu subjek wajib dalam kurikulum di sekolah
	Menerapkan minat dalam kalangan pelajar sejak dari awal
	Memperkasa bidang sains dan teknologi
	Menambahkan lagi bilangan IPTA / IPTS yang menawarkan bidang seni bina
	Mengadakan anugerah inovasi untuk penciptaan baru dalam bidang kejuruteraan seni bina
	Menyertai pertandingan berkaitan seni bina di peringkat antarabangsa
	Berkongsi kepakaran dalam bidang seni bina dengan negara luar
	Menawarkan bantuan biasiswa/ kewangan kepada mereka yang ingin melanjutkan pelajaran dalam bidang seni bina

3. Kepentingan bangunan bersejarah kepada negara kita

	Memperkenalkan Malaysia di mata dunia
	Menjadi identiti negara
	Peluang pekerjaan
	Dapat menjana perkembangan industri pelancongan
	Memperoleh pengetahuan tentang seni bina dan sejarah
	Mengetahui kebudayaan tempatan melalui reka bentuk seni bina yang unik.
	Memperlihatkan kemahiran dan kreativiti
	Melambangkan ketinggian tamadun bangsa
	Lambang keagungan kerajaan
	Memperingati peristiwa sejarah

4. Sebab/faktor tamadun dunia mampu menghasilkan seni bina yang menarik dan unik.

	Mempunyai kemahiran matematik / geometri / kesenian / senibina
	Rakyat sentiasa bersatu padu / kerjasama
	Pemimpin berwibawa
	Kestabilan politik
	Kesetiaan rakyat kepada pemerintah
	Mempunyai bahan binaan
	Mempunyai modal yang banyak
	Rakyat memiliki kepakaran
	Rakyat kreatif dan inovatif
	Mempunyai tenaga kerja / buruh
	Hubungan dengan tamadun lain
	Pertukaran teknologi

5. Cara-cara melahirkan masyarakat yang maju dan berteknologi di negara kita

	Masyarakat sentiasa didedahkan dengan literasi ICT / internet / komputer
	Murid diberi latihan pemasangan peralatan ICT di sekolah
	Pengajaran dan pembelajaran perlulah berpusatkan murid, supaya murid dapat menguasai kemahiran yang disampaikan.

	Masyarakat perlu dididik sentiasa berfikir progresif / maju ke depan
	Menanamkan konsep berfikir secara kritis dan kreatif / KBAT
	Bersedia menyerap segala perubahan persekitarannya
	Menguasai ilmu sains dan teknologi
	Mengekalkan budaya ilmu

BAHASA DAN KESUSASTERAAN (YUNANI, ROM, INDIA, CHINA)

TAMADUN YUNANI

	bahasa Yunani digunakan di wilayah dalam Yunani dan kawasan takluk Alexander The Great.
	tokoh sastera ialah Homer. Beliau menghasilkan dua buah epik iaitu Illiad dan Odyssey.
	tokoh sastera ialah Hesiod. Beliau menulis dua buah buku puisi iaitu Theology dan Works and Days

TAMADUN ROM

	terdapat dua orang penyajak terkenal iaitu Cicero dan Virgil.
	karya sastera bertujuan meningkatkan semangat patriotisme
	sastera Rom mencapai zaman keagungan pada zaman Agustus Caesar

TAMADUN INDIA

	masyarakat terbahagi kepada dua kelompok iaitu Dravidia di Selatan dan Indo-Arya.
	bahasa masyarakat Dravidia ialah Telegu, Malayalam dan Kannada
	bahasa masyarakat Indo-Aryan ialah Sanskrit
	bidang sastera terbahagi kepada bentuk vedik, epik dan sajak
	epik terkenal ialah Mahabharata dan Ramayana
	Mahabharata menceritakan peperangan antara dua tentera, iaitu yang baik dan jahat
	Ramayana – pergaduhan Rama dengan raja Sri Lanka yang melarikan isterinya, Sita.
	Bahasa persuratan tamadun ini ialah sanskrit

TAMADUN CHINA

	terdapat tujuh dialek utama di China iaitu Mandarin, Wu, Hunanis, Kiangsi, Hakka, Kantonis dan Fukien.
	semasa Dinasti Han, Ssu-ma Chien menghasilkan karya Shih Chi – berkaitan sosial, sejarah, kerajaan dan pemimpin.
	tokoh puisi semasa Dinasti Tang – Tu Fu, Li Po dan Po Chu-I.
	karya sastera dalam tamadun-tamadun ini untuk menyampaikan mesej kepada rakyat
	tulisan di Yunani berasal dari orang Phoenesia dengan tambahan kepada huruf vokal dan tersebar ke Rom sehingga sampai kepada masyarakat Asia Tenggara dalam bentuk tulisan rumi.

SISTEM SOSIAL (YUNANI, ROM, INDIA, CHINA)

TAMADUN YUNANI

1. Sistem sosial tamadun Yunani.

	Di Athens, penduduknya dibahagi kepada tiga kumpulan, iaitu: warganegara bukan warganegara hamba
	Hanya kumpulan warganegara mempunyai hak politik
	Di Sparta terdapat tiga kelas sosial, iaitu: warganegara tulen para pekerja, artisan, dan pedagang Helot
	Helot golongan majoriti dan penting dalam ekonomi serta mengusahakan tanah

TAMADUN ROM

1. Sistem sosial tamadun Rom.

	Membahagikan sistem sosial kepada tiga, iaitu: Warganegara Bukan warganegara Hamba
	Golongan warganegara merujuk kepada orang Rom manakala bukan warganegara terdiri daripada penduduk wilayah yang ditakluki

TAMADUN INDIA

1. Sistem sosial tamadun India.

	Terdapat sistem Kasta
	Masyarakatnya dibahagikan kepada 4 kelas atau kasta utama, iaitu: Brahmin(Pendeta) Ksyatria(Pahlawan) Vaisya (Pedagang/pekerja) Sudra(Orang gaji/hamba)
	Setiap kasta mempunyai tanggungjawab berbeza
	Seseorang lelaki tidak boleh berkahwin dengan wanita daripada kasta berbeza
	Tidak boleh bergaul dengan ahli kasta lain

TAMADUN CHINA

1. Sistem sosial tamadun China.

	Membahagikan masyarakatnya kepada tiga kelas, iaitu: Golongan atasan (pentadbir, maharaja dan keluarga, pegawai bangsawan dan sida-sida) Rakyat bawahan (petani dan artisan) Golongan hamba
	Confucius membahagikan masyarakat kepada empat kelas, iaitu: Golongan sarjana (berpendidikan) Golongan petani Golongan tukang Golongan pedagang
	Individu dalam masyarakat China boleh menukar kelasnya kepada kelas lebih baik menerusi pendidikan

SUMBANGAN TAMADUN

1. Sumbangan tamadun dunia kepada peradaban manusia

	Tamadun Yunani
	Mewariskan sistem pemerintahan demokrasi, iaitu rakyat terlibat membuat keputusan politik/dalam pentadbiran/ pemerintahan
	Tamadun Rom
	Mewariskan sistem Republik
	Pemerintahan dikuasai oleh dua orang konsul bagi mengimbangi kuasa
	Konsul dibantu oleh Dewan Senat
	Dewan Senat dibantu oleh Dewan Perhimpunan
	Dewan Agama dan falsafah
	Ilmu falsafah seperti legalisme, stoicisme dan falsafah diperkenalkan oleh Aristotle, Socrates, dan Plato dijadikan rujukan hingga kini
	Agama Hindu, Buddha, Confucianisme, dan Taoisme merupakan warisan yang masih diamalkan hingga hari ini
	Bidang Seni Bina
	Pembinaan aqueduct, colloseum, pantheon, Tembok Besar China, Stupa di Sanchi, candi, dan pagoda merupakan warisan yang sangat dikagumi
	Seni bina menjadi sumber pelancongan dan contoh pada hari ini
	Bahasa dan Kesusasteraan

	Karya seperti Odyssey, Mahabharata, dan Ramayana menjadi bahan bacaan dan rujukan hingga sekarang
	Bahasa penting dalam agama dan kesusasteraan masih dipakai, iaitu bahasa Latin(untuk agama Kristian) dan bahasa Sanskrit (untuk agama Hindu dan Buddha)
	Tamadun China mewariskan teknologi membuat kertas dan tembikar
	Tamadun China meninggalkan rekod sejarah dalam bentuk ensiklopedia,kisah perjalanan dan maklumat geografi sebagai sumber sejarah
	Sains dan Teknologi
	Bidang matematik, fizik, astronomi, perubatan digunapakai sehingga hari ini
	Teorem Pythagoras dan Teori Archimedes digunakan lagi pada hari ini
	Bidang Sosial
	Sistem pendidikan diteruskan dan diubah suai mengikut keperluan. Contohnya sistem peperiksaan awam di China
	Bidang Sukan
	Mewariskan Sukan Olimpik yang diperkenalkan di Yunani pada tahun 799 SM di Olympia
	Pertandingan antara Negara kota diadakan 4 tahun sekali bagi menghormati Tuhan Zeus
	Perbezaan antara sukan Olimpik di Yunan dengan sukan olimpik moden adalah dari segi tujuan organisasi dan bilangan peserta dan acara yang dipertandingkan berlipat kali ganda

2. Iktibar yang boleh diambil daripada kejayaan masyarakat tamadun awal kepada kemajuan negara kita

	Pentingnya memajukan bidang pendidikan
	Pentingnya memajukan ekonomi negara
	Perlunya kepada pemimpin berwibawa yang dapat memacu kemajuan
	Pentingnya pendidikan keagamaan bagi membentuk masyarakat harmoni
	Masalah buta huruf mesti dibasmi.
	Perlunya ditubuhkan pusat-pusat pendidikan di semua peringkat
	Pentingnya undang-undang yang mantap
	Mengenakan kadar cukai yang berpatutan
	Mempelbagaikan hasil keluaran negara
	Menjalin hubungan dengan negara luar dalam pelbagai bidang

LATIHAN STRUKTUR

1. Tamadun Rom mewariskan sistem pemerintahan republik kepada dunia.

a) Jelaskan maksud sistem pemerintahan republik.

[2 markah]

.....

.....

b) Senaraikan negara yang mengamalkan sistem pemerintahan republik sekarang.

i.

ii.

[2 markah]

c) Bagaimanakah sistem republik diamalkan di negara dalam 1(b)?

[3 markah]

.....

.....

.....

.....

d) Malaysia mengamalkan sistem pemerintahan Demokrasi Berparlimen dan Raja Berperlembagaan. Mengapakah tersebut sesuai dilaksanakan di negara kita. Berikan penjelasan anda.

[3 markah]

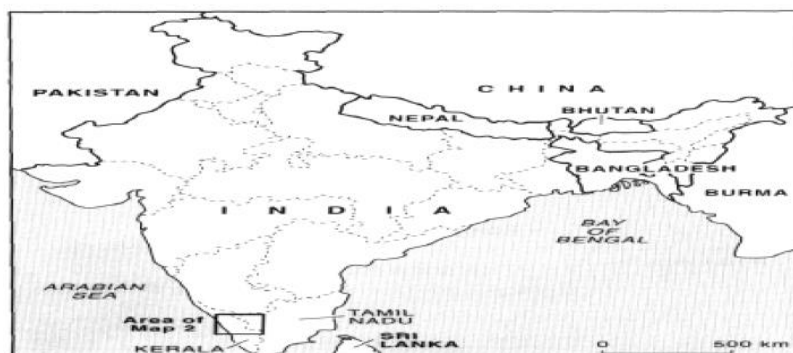
.....

.....

.....

.....

2. Peta 1 menunjukkan kerajaan India.

Peta 1

a) Nyatakan **dua** barang dagangan dalam tamadun India.

i.

ii.

[2 markah]

b) Terangkan tentang persatuan perdagangan dan perusahaan tamadun India.

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

c) Pernyataan berikut berkaitan dengan persatuan yang terdapat di negara kita.

- Gabungan Persatuan-persatuan Pengguna Malaysia (FOMCA)
- Persatuan Pengguna Selangor dan Wilayah Persekutuan (PPSWP)

Sumber : www.konsumerkini.net.my

Jelaskan kebaikan persatuan-persatuan di atas kepada pengguna di negara kita.

.....

.....

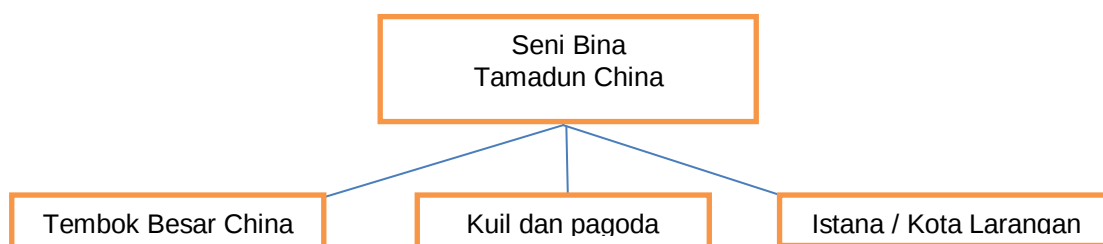
.....

.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI

3 Maklumat berikut berkaitan seni bina tamadun China.

a) Jelaskan ciri-ciri seni bina yang terdapat dalam tamadun China.

[6 markah]

b) Mengapakah masyarakat tamadun China mampu membina monumen-monumen tersebut ?

[8 markah]

c) Mengapakah warisan seni bina di negara kita perlu dikekalkan ?

[8 markah]

BAB 3 : TAMADUN AWAL ASIA TENGGARA

KERAJAAN AGRARIA

1. Maksud kerajaan Agraria

	Kerajaan yang menjalankan kegiatan ekonomi berasaskan pertanian
	Penternakan
	Pemungutan hasil hutan dan sungai

2. Contoh kerajaan agraria.

	Kerajaan Dvaravati (Thailand)
	Kerajaan Sungai Irrawaddy
	Kerajaan Sungai Merah (Vietnam)
	Kerajaan Sungai Mekong
	Kerajaan Taruma
	Kerajaan Sailendra (Jawa Tengah)
	Kerajaan Angkor (Kemboja)
	Kerajaan Sukhotai (Thailand)

3. Contoh kerajaan agraria di Asia Tenggara pada hari ini.

	Thailand
	Vietnam
	Mynmar
	Laos

4. Ciri-ciri kerajaan agraria di Asia Tenggara.

	Kedudukan di kawasan pertanian yang subur
	Berhampiran sungai
	Contoh : kerajaan Dvaravati di Sungai Menam (Thailand) / Sungai Irrawaddy (Myanmar) / Sungai Merah (Vietnam) / Sungai Mekong (Kemboja, Laos dan Vietnam)
	Terletak di kawasan pedalaman
	Di kawasan berbukit / di lereng tanah gunung berapi
	Contoh : kerajaan Taruma di Tanah Tinggi Dieng (Indonesia)
	Kegiatan ekonomi berasaskan pertanian
	Tanaman utama ialah padi
	Kawasan mendapat bekalan air mencukupi
	Menanam padi sawah
	Menanam padi huma di kawasan tanah tinggi/bukit
	Tanaman sampingan jagung/pisang/keledek/sayur-sayuran
	Menghasilkan pelbagai jenis rempah
	Contoh : cengkih dan lada hitam
	Mengumpul hasil hutan
	Contoh : kayu gaharu/tanduk/gading/damar/kayu cendana
	Pelbagai jenis buah-buahan
	Sarang burung dari gua diambil untuk tujuan perdagangan
	Kegiatan menangkap ikan
	Di sawah / paya / sungai
	Mendapatkan kulit kura-kura / ikan
	Menternak binatang
	Contoh : lembu/ kerbau/ kambing dan ayam
	Peringkat awal tujuan pertanian untuk tanaman sara diri
	Lebih hasil pertanian dipasarkan
	Dibekalkan untuk memenuhi keperluan penduduk yang tidak terlibat dengan pertanian
	Masyarakat bandar / penduduk kerajaan maritim
	Mempunyai sistem saliran
	Untuk memajukan perkembangan kawasan pertanian

	Mendapatkan sumber daripada sungai dan tasik
	Di Funan bersumber dari Sungai Mekong
	Di Angkor bersumber Tasik Tonle Sap

5. Faktor yang menyumbang kepada kemajuan pertanian kerajaan agraria.

	Pembinaan sistem pengairan yang baik
	Sumber sistem pengairan ialah sungai dan tasik
	Raja sendiri terlibat dalam pembinaan sistem pengairan - Contoh Indravarman I
	Tanah yang subur sekitar sungai & tasik / kawasan pertanian yang subur
	Iklim panas lembab sepanjang tahun
	Kerajaan bertanggungjawab dalam pengurusan sistem pengairan
	Bekalan air yang mencukupi untuk kegiatan pertanian atau keperluan harian
	Sumber protein (ikan)
	Sistem pengangkutan atau perhubungan sungai yang baik dan teratur
	Mempunyai teknologi pengairan / baray
	Iklim yang sesuai / panas lembab sepanjang tahun
	Mempunyai bekalan makanan yang mencukupi
	Penduduk berkebolehan melakukan kerja-kerja pertanian

6. Sebab kerajaan agraria terbentuk di lembah sungai

	Sumber harian
	Bekalan air untuk pertanian
	Kawasan subur
	Sumber protein
	Jalan pengangkutan
	Pelabuhan

7. Cara-cara masyarakat agraria memanfaatkan sumber alam untuk kesejahteraan hidup.

	Menanam makanan utama seperti padi sawah, padi huma
	Menanam tanaman sampingan seperti ubi, keledak, pisang.
	Menghasilkan pelbagai jenis rempah seperti lada hitam dan cengkih
	Mengumpul hasil hutan seperti kayu gaharu dan damar.
	Menternak binatang seperti lembu, ayam, itik, dan lain-lain.
	Menanam buah-buahan
	Memasarkan hasil lebihan tanaman dan ternakan

8. Usaha memajukan sektor pertanian di Malaysia.

	Mengiktiraf bidang pertanian sebagai sumber ekonomi yang penting
	Menggunakan teknologi pertanian terkini
	Menggunakan jentera moden dalam kegiatan pertanian
	Mengeksport keluaran pertanian ke luar negara
	Menggalakkan R&D dalam kegiatan pertanian
	Memberi tumpuan kepada kegiatan pemasaran pertanian
	Pertanian dianggap satu industri/ perniagaan
	Mewujudkan ladang-ladang pertanian yang besar
	Mengiktiraf sumbangan peladang dan petani
	Mengadakan Hari Petani /Hari Peladang setiap tahun

9. Sebab Malaysia menumpukan semula perhatian kepada kegiatan ekonomi pertanian.

	Keperluan makanan dalam negara
	Tidak bergantung import makanan
	Menggalakkan pertanian moden
	Menggalakkan kemajuan bioteknologi
	Memberi peluang pekerjaan
	Menghidupkan kembali program bumi hijau
	Menambahkan pendapatan
	Menebus guna tanah terbiar

	Penerokaan teknologi moden
	Menggalakkan penyelidikan dalam bidang pertanian (R&D)
	Mengeksploitasi kesuburan tanah
	Gaya hidup sihat
	Keperluan sendiri

10. Kepentingan Tasik Tonle Sap kepada masyarakat Angkor.

	Tasik ini membekalkan sumber air minuman
	Mempunyai iklim panas lembab sepanjang tahun yang sesuai untuk penanaman padi
	Pada musim banjir tasik menjadi semakin luas kerana limpahan air
	Tanah yang subur kerana adanya mendapan lumpur pada musim kemarau
	Membekalkan sumber protein seperti ikan kepada penduduk sekitar
	Menakung limpahan air dari Sungai Mekong
	Punca bekalan air
	Air dari tasik dapat mengairi kawasan padi
	Terusan dapat dibina untuk menyalurkan air tasik ke sawah padi
	Membekal sumber air minuman
	Menyediakan makanan yang mencukupi hasil dari penanaman padi / Menampung keperluan makanan penduduk yang ramai
	Menyediakan bekalan beras
	Mengawal banjir dengan menampung limpahan air banjir Sungai Mekong

11. Sebab kerajaan Angkor menjadi sebuah kerajaan agraria yang kuat.

	Perkembangan pertanian
	Menanam padi sawah
	Kegiatan penanaman padi huma
	Menampung keperluan beras untuk keperluan asas rakyatnya
	Tanaman sampingan/jagung/pisang/keledek/sayur-sayuran
	Kedudukan berhampiran tasik Tonle Sap
	Air tasik datang dari Sungai Mekong
	Punca air utama mengairi sawah
	Menjadi punca bekalan air minum
	Tanah subur akibat lumpur lanar
	Iklim panas dan lembab sepanjang tahun sesuai untuk pertanian padi
	Mempunyai bekalan beras yang mencukupi untuk menampung keperluan penduduk
	Sumber ikan air tawar
	Menjadi sumber protein
	Banyak diperolehi dari Tasik Tonle Sap
	Sistem pengairan yang baik / barray
	Bersumber dari Sungai Mekong/Tasik Tonle Sap
	Mengairi tanah yang luas / seluas 12.5 juta ekar
	Penglibatan raja
	Memajukan sistem pertanian
	Raja Indravarman I membina sistem pengairan /barray
	Mengurus sistem pengairan

PENGARUH AGAMA HINDU DAN BUDDHA DALAM KERAJAAN AWAL.

1. Cara-cara pengaruh agama Hindu dan Buddha tersebar ke Asia Tenggara pada zaman kerajaan awal.

	Dibawa oleh golongan Ksyatria (tentera)
	Melalui penaklukan
	Dibawa dan disebarkan oleh golongan penakluk dari India ini yang membentuk tanah jajahan di Asia Tenggara
	Dibawa oleh golongan pedagang (Vaisya)
	Melalui perdagangan
	Aspek kebudayaan India seperti keagamaan dan sistem beraja diterima melalui perdagangan
	Hubungan perdagangan antara India dengan Asia Tenggara bermula sejak abad ke-5 S.M
	Perdagangan dua hala antara India dengan Asia Tenggara berkembang kerana India berusaha mendapatkan logam emas dari Asia Tenggara setelah Maharaja Vespian (69-79 M) dari Rom

	memberhentikan perdagangan logam emas dengan India untuk di Rom	mengelakkan kekurangan emas
	Kesannya aspek kebudayaan India diterima dan diterapkan dalam sistem pemerintahan dan pentadbiran, kesenian, kesusasteraan di banyak negara Asia Tenggara	
	Dibawa oleh golongan Brahmin (pendeta)	
	Penyesuaian aspek-aspek kebudayaan India yang menarik dengan budaya tempatan	
	Pendapat ini dipersetujui dan diterima oleh para sejarawan	
	Jumpaan seni arca kasar yang mempunyai langgam bercirikan Asia Tenggara iaitu ikatan tali kulit harimau pada arca yang hanya ditemui di Srivijaya memperkukuhkan pendapat ini	
	Aspek-aspek yang diambil dari India berbeza antara seorang pemerintah dengan pemerintah lain walaupun masa pengambilannya mungkin sama	
	Pada abad ke-5 Masihi, Kedah Tua beragama Buddha manakala Dieng (Indonesia) beragama Hindu	
	Pada abad ke-7 Masihi, Kerajaan di Takuapa dan Pulau Bangka menganut agama Hindu Mazhab Vishnu manakala Kerajaan di Sumatera dan Jawa menganut agama Buddha Mazhab Mahayana	

PENGARUH HINDU DAN BUDDHA DALAM SISTEM PEMERINTAHAN

2. Pengaruh Hindu dan Buddha dalam sistem pemerintahan dan pentadbiran kerajaan awal.

	Mengamalkan sistem pemerintahan beraja
	Dipengaruhi oleh sistem beraja dari India
	Gelaran raja kepada ketua pemerintahan kerajaan awal
	Raja berada di puncak pemerintahan
	Raja sebagai ketua pemerintahan
	Di bawah raja terdapat kerabat diraja
	Diikuti golongan pembesar termasuk ahli agama iaitu Brahmin
	Diikuti rakyat daripada pelbagai golongan
	Hamba menduduki kedudukan paling bawah
	Golongan Brahmin memainkan peranan penting dalam upacara keagamaan
	Dalam pentadbiran, raja dibantu oleh pembesar yang terdiri daripada pegawai tentera dan hakim
	Terdapat gelaran Hindu dan Buddha
	Terdapat gelaran pengaruh Hindu dan Buddha dalam kerajaan-kerajaan awal Asia Tenggara seperti Yuvaraja, Parvanda, Bhupati, Senapati, Raja Kumara, Tuhan Vatakuurah (Penyelia Perdagangan) dan Kumramatya (orang kaya-kaya) di Srivijaya
	Terdapat banyak istilah pentadbiran menggunakan bahasa Sanskrit
	Raja berkuasa mutlak
	Raja berkuasa mutlak dalam semua aspek pemerintahan
	Meliputi pentadbiran, hubungan luar, ketenteraan dan khazanah negara
	Perintah raja menjadi undang-undang
	Perintah raja menjadi undang-undang yang wajib dilaksanakan
	Sesiapa yang melanggar perintah raja dianggap menderhaka
	Mereka yang menderhaka tidak akan diampunkan
	Raja berlaku adil
	Raja dikehendaki adil terhadap golongan yang diperintah
	Raja merupakan bayangan tuhan (dewa raja)
	Raja dipercayai memiliki kesaktian
	Rakyat takut untuk menderhaka walaupun raja berlaku tidak adil
	Lahir unsur mitos dan legenda
	Unsur mitos dan legenda berkaitan asal-usul raja
	Bertujuan mengukuhkan kedudukan dan status raja sebagai pemerintah
	Raja berkuasa terhadap seluruh alam semesta
	Raja membina kompleks kota yang melambangkan konsep alam semesta (orde kosmos)
	Raja bercita-cita menjadi raja yang berkuasa terhadap seluruh alam semesta
	Wujud pelbagai adat istiadat
	Raja mewujudkan pelbagai adat istiadat seperti pertabalan raja yang dipimpin oleh golongan Brahmin
	Bertujuan membezakan kedudukan raja dengan golongan diperintah
	Raja menjalankan upacara angkat sumpah bagi mengukuhkan konsep dewa raja

3. Sistem pentadbiran Angkor yang menerima pengaruh agama Hindu Buddha.

	Raja Suryavarman II mendirikan kompleks kota iaitu Angkor Wat untuk melambangkan konsep alam semesta/orde kosmos
	Raja dianggap sebagai raja dewa
	Raja berkedudukan di puncak sistem pemerintahan
	Raja dibantu oleh pembesar atau gabenor di setiap daerah
	Raja turut dibantu oleh pembesar yang terdiri daripada pegawai tentera dan hakim
	Golongan Brahmin berperanan dalam upacara keagamaan

4. Sistem pentadbiran kerajaan Srivijaya.

	Mengamalkan sistem beraja mengikut agama Buddha mazhab Mahayana
	Pentadbiran Srivijaya terbahagi kepada pentadbiran pusat dan daerah
	Pentadbiran pusat terdapat empat kumpulan anak raja iaitu Yuvaraja, Pratiyuvaraja, Raja Kumara dan Raja Putra
	Seorang daripada mereka boleh menggantikan raja kecuali raja putra kerana dia merupakan anak gundik
	Di bawah anak raja terdapat Parvanda atau Senapati iaitu ketua pentadbiran pusat
	Di bawah Senapati terdapat pegawai lain seperti hakim, temenggung, penghulu, penghulu bendahari dan Penyelia Perdagangan
	Hamba raja merupakan golongan paling bawah dalam hierarki pentadbiran
	Pentadbiran daerah pula ditadbir oleh datu yang dilantik oleh raja
	Setiap datu perlu mengikut upacara angkat sumpah di tempat suci yang dikenali Telaga Batu
	Upacara angkat sumpah bertujuan memastikan pembesar memberikan taat setia yang tidak berbelah bahagi kepada raja
	Datu terbahagi kepada dua iaitu Parvanda (keturunan raja) dan Bhupati (orang kaya- kaya)
	Parvanda bertanggungjawab secara langsung kepada raja
	Parvanda merupakan pegawai tadbir tertinggi yang memimpin tentera
	Parvanda membantu datu (ketua-ketua daerah) dalam menjaga keselamatan wilayah masing-masing
	Senapati merupakan kumpulan komander dan memimpin tentera wilayah naungan empayar Srivijaya
	Senapati bertanggungjawab kepada Bhupati iaitu ketua-ketua wilayah naungan
	Pratisara merupakan ketua komander tentera yang memimpin tentera Hulun Haji (golongan hamba raja)
	Pratisara bertugas mendapatkan tenaga tentera dari kalangan hamba raja untuk menghadapi peperangan

5. Sebab sistem beraja di negara kita perlu dipertahankan.

	Mengekalkan identiti
	Menambahkan kecekapan pemerintahan
	Menjamin keadilan
	Mengekalkan ciri pemerintahan sedia ada
	Menerima pakai unsur yang lebih baik
	Memenuhi kehendak rakyat
	Mengelakkan pengaruh unsur negatif
	Raja merupakan ketua negara
	Raja merupakan lambang kedaulatan negara
	Warisan turun-temurun sejak zaman Kesultanan Melayu Melaka
	Lambang perpaduan rakyat
	Pelindung kepada semua rakyat
	Menjaga hak istimewa orang Melayu / bumiputera
	Memastikan keadilan sentiasa dilaksanakan
	Melicinkan pentadbiran
	Mengekalkan keharmonian
	Menguatkan pertahanan
	Menjadi simbol taat setia rakyat

PENGARUH HINDU DAN BUDDHA DALAM KESENIAN DAN KESUSASTERAAN

1. Maksud monumen.

	Binaan atau bangunan yang dibuat daripada batu
	Bertujuan memperingati orang ternama atau peristiwa penting
	Monumen boleh berupa candi (kuil), wat atau stupa, arca dan patung
	Candi merupakan monumen keagamaan bagi agama Hindu dan Buddha
	Pembuatan monumen adalah berasaskan kitab Silpasastera sebagai rujukan dan peraturan untuk membuatnya

2. Tujuan pemerintah kerajaan awal di Asia Tenggara membina monumen.

	Tempat menyimpan abu jenazah raja dan keluarganya atau sebagai tempat pemakaman
	Candi Angkor Wat yang merupakan tempat persemadian raja-raja Khmer
	Tempat menyimpan patung dewa utama bagi sesebuah kerajaan awal
	Lambang keagungan dan kekuatan seseorang pemerintah atau kerajaan berdasarkan kehebatan seni binanya
	Candi Angkor Wat yang terletak berhampiran Tasik Tonle Sap melambangkan zaman keagungan kerajaan Angkor
	Candi di Lembah Bujang yang terletak di antara Sungai Merbok dan Sungai Muda melambangkan keagungan kerajaan Kedah Tua dan pengaruh Hindu-Buddha
	Melambangkan orde kosmos
	Seperti candi Angkor Wat dan candi Borobudur
	Lambang kehebatan ahli seni agama dalam melahirkan monumen keagamaan
	Kesemua candi menunjukkan kemahiran seni bina yang tinggi dengan ukiran-ukiran yang cantik yang terdapat pada dinding candi-candi
	Candi Borobudur dihiasi dengan ukiran cerita tentang Gautama Buddha
	Candi melambangkan keagamaan / Merupakan monumen keagamaan
	Candi Dieng dan Prambanan melambangkan agama Hindu
	Candi-candi di Thailand melambangkan agama Buddha
	Candi Borobudur yang dibina semasa pemerintahan Sailendra melambangkan konsep Jalan Mulia Berlapis Lapan yang dikaitkan dengan agama Buddha
	Candi melambangkan pengorbanan dan ketaatsetiaan rakyat untuk berkorban kepada raja
	Menunjukkan semangat perpaduan di kalangan rakyat untuk menyiapkannya

3. Candi yang terkenal di Asia Tenggara

	Indonesia
	Candi Dieng
	Candi Borobudur
	Candi Prambanan
	Kemboja
	Angkor Wat
	Thailand
	Candi di Chaiya
	Candi Yarang
	Kedah
	Candi Lembah Bujang

4. Ciri-ciri seni bina candi yang terdapat dalam kerajaan awal di Asia Tenggara.

Angkor Wat	
	Dibina untuk agama Hindu
	Terletak 6 km ke utara Siem Reap
	Tingginya 213 meter dan keluasan 208 hektar
	Mempunyai tempat pemujaan pada bahagian tengah
	Tingginya sekitar 39 meter
	Teres bertingkat empat
	Setiap sudutnya mempunyai menara
	Bahagian luarnya terdapat tembok yang dibina daripada batu laterit dan batu pasir
	Dengan ukuran 850 meter lebar dan 1000 meter panjang
	Terdapat ukiran yang menggambarkan epik Ramayana dan Mahabharata
	Melambangkan orde kosmos
Candi Borobudur	
	Terletak di Jawa Tengah
	Dibina dalam masa 75 tahun
	Mewakili agama Buddha Mahayana
	Terdiri daripada sembilan tingkat
	Terdapat pagar langkan dengan relief lukisan Buddha
	Dibahagikan kepada tiga tingkat atau peringkat
	Setiap tingkat melambangkan satu tahap kehidupan
	Diwakili oleh patung stupa dan patung Buddha
	Tiga tingkat ini melambangkan tiga tahap kehidupan mengikut ajaran Buddha iaitu Lapan Jalan Kebenaran
	Panna (Kebijaksanaan)
	Memahami dengan benar
	Berfikir dengan benar
	Samadhi (Penumpuan)
	Bertindak dengan benar
	Bercakap dengan benar
	Mengamalkan cara hidup yang benar
	Sila (Moral)
	Berusaha dengan benar
	Membuat pertimbangan dengan benar
	Memberi tumpuan yang benar
	Di tingkat pertama terdapat ukiran cerita kehidupan Gautama Buddha
	Bahagian paling atas dianggap sebagai tertinggi
	Lambang kepada pencapaian tahap nirwana
	iaitu tahap manusia membebaskan dirinya daripada nafsu
Candi Lembah Bujang	
	Bersaiz kecil
	Kesemua candi tinggal bahagian tapaknya sahaja
	Candi terbahagi kepada candi agama Hindu dan candi agama Buddha
	Candi agama Hindu terbahagi kepada dua bahagian utama
	Vimana ialah bahagian suci tempat arca keagamaan diletakkan
	Mandapa pula ialah bahagian luar candi
	Candi berunsur Buddha mempunyai pelan jenis cruciform
	Candi di Lembah Bujang dinamakan berdasarkan sistem penomboran dan nama tempat candi itu ditemui
	Terdapat sembilan buah candi di Lembah Bujang yang dapat dibina kembali struktur lantainya iaitu Estet Sungai Batu : Candi Tapak 11/3 dan tapak 5, Bukit Batu Pahat : Candi Tapak 8, Kampung Pendi : Candi Tapak 16, Bukit Pendi : Candi Tapak 17, Permatang Pasir : Candi Tapak 31 dan Pangkalan Bujang : Candi Tapak 19, 21 dan 22

5. Sebab-sebab masyarakat lampau mampu membina seni bina yang unik.

	Kemahiran matematik / geometri / kesenian / senibina
	Perpaduan rakyat
	Kewibawaan pemerintah
	Politik stabil
	Ketaatan pada pemerintah

	Semangat kerjasama
	Mempunyai bahan binaan
	Mempunyai modal
	Memiliki kepakaran kesenian
	Rakyat yang kreatif

6. Usaha-usaha untuk memelihara monumen yang terdapat di negara kita.

	Mewartakan monumen sebagai khazanah negara
	Mewartakan sebagai tapak warisan dunia
	Menubuhkan badan yang bertanggungjawab bagi mengawal selia
	Memastikan monumen diselenggarakan selalu
	Menjalankan usaha-usaha pemulihan terhadap monumen
	Menjadikan monumen tarikan pelancongan
	Melancarkan kempen kesedaran pentingnya memelihara
	Mengisytiharkan monumen sebagai warisan bangsa
	Membaikpulih dan membina semula monumen
	Meletakkan di bawah pengawasan muzium
	Membaiki kerosakan
	Menjaga kebersihan
	Memperuntukkan dana untuk baik pulih

7. Sebab-sebab binaan candi perlu dikekalkan.

	Sebagai pusat pelancongan
	Melambangkan keagungan pemerintah
	Warisan sejarah negara/ menghargai bahan sejarah yang berharga.
	Bahan kajian untuk mengkaji sejarah pentadiran kerajaan-kerajaan awal Asia Tenggara
	Lambang ketamadunan bangsa
	Lambang keagamaan
	Lambang ketaatan rakyat
	Kehebatan teknologi/senibina
	Warisan seni
	Khazanah negara
	Lambang nilai budaya kehidupan masyarakat
	Kreativiti masyarakat
	Melihat kemahiran masyarakat silam
	Menunjukkan ketinggian seni bina masyarakat kerajaan awal di Asia Tenggara

LATIHAN STRUKTUR

1. Pernyataan berikut berkaitan dengan kerajaan agraria

Lokasi kerajaan agraria terletak di lembah sungai yang subur dan di kawasan pendalaman seperti di lereng gunung berapi. contohnya kerajaan Angkor dan Funan

a) Apakah yang dimaksudkan dengan kerajaan agraria?

[2 markah]

.....

.....

b) Bagaimanakah kerajaan Angkor berkembang menjadi kerajaan Agraria yang maju?

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

Gerakan Bumi Hijau dilancarkan oleh Tun Abdul Razak bin Hussein ketika negara menghadapi inflasi untuk melibatkan rakyat dalam rancangan penggunaan tanah sekitar perumahan, tanaman jangka pendek dan perkebunan kelompok

Sumber: Arkib Negara Malaysia

c) Mengapakah gerakan tersebut wajar dilancarkan semula?

.....

.....

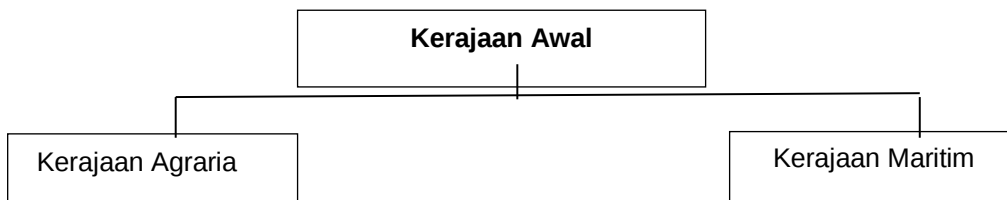
.....

.....

.....

[4 markah]

2. Rajah berikut berkaitan dengan bentuk kerajaan awal di Asia Tenggara.

(a) Namakan **dua** kerajaan agraria.

.....

[2 markah]

(b) Senaraikan **dua** kegiatan ekonomi masyarakat agraria.

.....

[2 markah]

(c) Bagaimanakah kerajaan Funan boleh berubah daripada kerajaan agraria kepada kerajaan maritim?

.....

[2 markah]

(d) Nyatakan faktor yang menyumbang kepada kemajuan pertanian dalam kerajaan agraria.

.....

[2 markah]

(e) Sekiranya anda dilantik sebagai pemerintah kerajaan Angkor, apakah usaha yang dilakukan untuk mewujudkan sebuah kerajaan agraria yang maju?

(i)

(ii)

[2 markah]

LATIHAN ESEI

3. Kedatangan pengaruh Hindu dan Buddha telah mengubah beberapa aspek dalam kerajaan awal di Asia Tenggara.

a) Jelaskan cara kedatangan pengaruh Hindu dan Buddha ke Asia Tenggara.

[4 markah]

b) Bagaimanakah kedudukan raja dalam kerajaan awal selepas kedatangan pengaruh Hindu dan Buddha?

[8 markah]

c) Masyarakat Asia Tenggara pada masa kini masih mengamalkan beberapa aspek kebudayaan Hindu dan Buddha.

Bagaimanakah kepelbagaian budaya tersebut dapat disepadukan di negara ini?

[8 markah]

BAB 4 : KEMUNCULAN TAMADUN ISLAM DAN PERKEMBANGANNYA DI MAKKAH**KEHIDUPAN NABI MUHAMMAD S.A.W SEBELUM MENJADI RASUL****1. Latar belakang Nabi Muhammad s.a.w**

	Asal usul Baginda berketurunan bangsa Quraisy
	Bapa nabi ialah Abdullah bin Abdul Muttalib
	Ibu nabi ialah Aminah binti Wahab
	Bapa baginda meninggal ketika baginda masih dalam kandungan ibu Nabi.
	Baginda dilahirkan pada Tahun Gajah
	Halimatus Sa'diyah ialah ibu susuan Nabi Muhammad s.a.w
	Baginda dipelihara oleh Abdul Muttalib iaitu datuk Baginda selepas kematian ibu Nabi.
	Nabi diserahkan kepada Abu Talib iaitu bapa saudara Baginda selepas kematian datuk Nabi.
	Pekerjaan Nabi Muhammad s.a.w ialah sebagai pengembala kambing.
	Pada umur 12 tahun, didedahkan dengan perniagaan
	Mengikut rombongan perniagaan ke Syam.
	Umur 20 tahun, berniaga berseorangan / bersama teman
	Buhaira meramalkan kerasulan baginda ketika Baginda singgah di Basrah.
	Baginda berkahwin dengan Siti Khadijah binti Khuwailid pada umur 25 tahun.
	Khadijah memberikan modal perniagaan kepada Baginda.

KERASULAN NABI MUHAMMAD S.A.W**1. Penurunan Wahyu Pertama dan Wajyu kedua kepada Nabi Muhammad s.a.w**

	Baginda menerima wahyu pertama pada usia 40 tahun
	Diterima pada 17 Ramadhan
	Bertempat di Gua Hira
	Melalui Malaikat Jibril
	Wahyu pertama, Surah Al Alaq ayat 1 hingga 5 menyeru Umat Islam untuk membaca.
	Pembacaan penting untuk mendapat dan menambah ilmu pengetahuan.
	Mengglakkan membuat kajian dan penyelidikan.
	Permulaan perkembangan tamadun Islam.
	Wahyu kedua, Surah al Muddasir, ayat 1 hingga 7.
	Wahyu kedua berkisar tentang pengisytiharan Nabi Muhammad SAW sebagai Rasulullah iaitu Pesuruh Allah
	Mewajibkan baginda menyampaikan ajaran Islam.
	Baginda dianggap sebagai Rahmat kepada seluruh alam seagat
	Merancang untuk mengubah akidah & kehidupan masyarakat

PENYEBARAN ISLAM DI MAKKAH**1. Penyebaran dakwah Islamiah di Makkah.**

	Secara tersembunyi/ rahsia
	Secara rahsia selama tiga tahun
	Dakwah Islamiah secara rahsia ditujukan kepada keluarga baginda, Sahabat rapat dan kaum kerabat baginda
	Contoh tokoh paling awal memeluk Islam ialah Khadijah binti Khuwailid, Ali bin Abu Talib, Zaid bin Harithah, Abu Bakar
	Melalui Abu Bakar al-Siddiq, beberapa orang tokoh Quraisy lain memeluk Islam
	Rumah al-Arqam sebagai pusat kegiatan Islam untuk menyebarkan Islam
	Faktor kejayaan penyebaran Islam ialah kerana ketinggian akhlak Nabi Muhammd s.a.w. dan kejujuran para sahabat.
	Dakwah Islamiah secara terbuka kepada keluarga Abdul Muttalib Setelah turunnya ayat al-Quran
	Nabi Muhammad s.a.w. bermusyawarah dengan para sahabat untuk melaksanakan perintah ini
	Majlis ceramah di rumah Ali bin Abu Talib untuk menerangkan Islam
	Dakwah Islamiah kepada orang ramai dilakukan di Bukit Safa.
	Dihadiri oleh semua pentadbir kota Makkah

	Perbualan hebat telah berlaku antara Nabi dengan Abu Lahab, bapa saudara baginda
	Secara terbuka berjalan selama sepuluh tahun

REAKSI MASYARAKAT ARAB TERHADAP ISLAM

1. Faktor-faktor orang Arab Quraisy menentang penyebaran dakwah Islam oleh Nabi Muhammad s.a.w.

	Berbeza kepercayaan dan amalan jahiliah
	Islam berteraskan kepercayaan kepada Allah Yang Maha Esa.
	Orang Arab Quraisy mengamalkan tradisi turun temurun contohnya mempercayai animisme dan menyembah berhala
	Prinsip persamaan taraf sesama manusia dalam Islam
	Masyarakat Arab Jahiliah mengamalkan perbezaan darjat golongan atasan dan bawahan
	Menolak konsep persaudaraan Islam yang bertentangan dengan konsep assabiah yang menjadi pegangan mereka
	Prinsip akhlak dalam Islam
	Orang Arab Jahiliah berakhlak keji dan rendah.
	Mencuri dan menindas menjadi kebiasaan mereka.
	Tanggapan yang salah terhadap tugas Nabi Muhammad s.a.w.
	Bimbang terpaksa tunduk kepada kepimpinan Nabi Muhammad s.a.w.
	Sejak dahulu sering bersaing untuk menjadi pemimpin Makkah
	Bimbang pengaruh dan kedudukan tergugat
	Nabi Muhammad s.a.w. berasal daripada keturunan orang yang menguasai kepimpinan kota Makkah
	Menggugat ekonomi orang Arab Quraisy
	Menjejaskan perusahaan mengukir patung kerana Islam mewajibkan menyembah Allah s.w.t

2. Sebab-sebab Islam mudah diterima oleh sebahagian daripada masyarakat Arab.

	Layanan yang sama rata kepada semua manusia
	Kebijaksanaan Nabi Muhammad s.a.w. menyampaikan dakwah.
	Kemurnian ajaran Islam
	Akhlak dan peribadi Nabi Muhammad s.a.w.
	Memandang tinggi taraf golongan wanita dan bawahan.
	Ajaran Islam mudah diamalkan.
	Ajaran Islam melarang penindasan
	Tidak menggunakan paksaan dalam penyebaran Islam
	Nabi Muhammad s.a.w. berdakwah dengan cara lemah lembut
	Berdakwah secara berhikmah
	Memujuk dengan menggunakan akal untuk berfikir
	Nabi menunjukkan teladan yang baik
	Membandingkan akhlak masyarakat Arab Jahiliah dengan nilai akhlak yang disarankan oleh Islam
	Kesabaran yang tinggi dalam berdakwah.

3. Cara-cara orang Arab Quraisy menentang dakwah Islamiah yang disebarkan oleh Nabi Muhammad s.a.w.

	Mengejek Islam melalui puisi
	Tuduhan terhadap Nabi Muhammad s.a.w.
	Memujuk Nabi Muhammad s.a.w. meninggalkan dakwah Islamiah
	Tawaran pangkat/ wanita / harta kekayaan
	Pemulauan terhadap nabi dan keluarga baginda selama tiga tahun
	Tidak menjalankan aktiviti jual beli dengan keluarga Nabi Muhammad s.a.w.
	Tidak memberikan sebarang pertolongan kepada keluarga Nabi Muhammad s.a.w.
	Tidak berkahwin dengan anggota keluarga Nabi Muhammad s.a.w.
	Menulis pernyataan pemulauan
	Menggantung pernyataan pemulauan di Kaabah
	Diganggu semasa beribadat.
	Meletakkan benda kotor di tengkuk nabi ketika baginda bersolat
	Ancaman bunuh terhadap Nabi Muhammad s.a.w.

4. Sebab-sebab penentangan terhadap penyebaran dakwah Islamiah Nabi Muhammad tidak berjaya

	Abu Talib sentiasa melindungi Nabi Muhammad s.a.w
	Terdapat orang Quraisy tidak mematuhi pemulauan
	Ada orang Quraisy berikan bantuan kepada orang Islam.
	Golongan Islam yang kaya memberi bantuan
	Khadijah menyerahkan semua hartanya membantu perjuangan Islam
	Kesabaran dan ketabahan Nabi Muhammad
	Strategi Nabi Muhammad s.a.w berdakwah

5. Cara-cara Nabi Muhammad s.a.w menyelesaikan masalah penentangan orang Arab Quraisy di Makkah terhadap Islam.

	Membenarkan orang Islam berhijrah ke Habsyah untuk mendapatkan perlindungan.
	Merupakan hijrah orang Islam yang pertama.
	Nabi Muhammad s.a.w tidak turut berhijrah ke Habsyah
	Ingin memberikan tumpuan kepada penyebaran Islam di Makkah dan menjaga keselamatan orang Islam yang tidak berpindah.
	Nabi Muhammad s.a.w dan Zaid bin Harithah merancang ke Taif untuk menyebarkan Islam ke tempat baru .
	Usaha ini kurang berkesan mengurangkan tentangan orang Arab Quraisy.
	Berhijrah ke Madinah selepas menerima perintah Allah pada tahun 622M, serta memenuhi jemputan suku Aus dan Khazraj.
	Nabi Muhammad s.a.w. berjaya mendirikan sebuah kerajaan Islam yang unggul.
	Mewujudkan kerajaan Islam Madinah dan meneruskan dakwah Islamiah ke seluruh Semenanjung Tanah Arab

6. Kepentingan pemimpin negara memiliki sifat keperibadian Nabi Muhammad s.a.w.

	Kehidupan akan aman dan damai
	Kestabilan politik dalam negara
	Keadilan dan saksama dalam pentadbiran
	Mengamalkan prinsip musyawarah
	Mengelakkan amalan rasuah
	Mengelakkan penyalahgunaan kuasa
	Mengelakkan pilih kasih dalam pentadbiran
	Menjamin rakyat dapat hidup bersatu padu
	Membina akhlak dan sahsiah yang tinggi
	Membela kebajikan rakyat
	Peningkatan dalam ekonomi

7. Sifat-sifat terpuji Nabi Muhammad s.a.w yang dapat membentuk individu cemerlang

	Menghormati perbezaan agama
	Menghormati perbezaan budaya
	Mengutamakan perpaduan kaum
	Amanah dalam menjalankan tugas
	Bertanggungjawab terhadap kepercayaan yang diberi
	Bergaul dengan semua masyarakat
	Sabar dan tabah dalam menyelesaikan masalah
	Jujur dalam tindakan
	Mengambil berat terhadap masalah orang lain
	Berpegang teguh kepada ajaran agama

8. Nilai-nilai yang boleh dicontohi daripada Nabi Muhammad s.a.w untuk membina negara Malaysia yang dihormati oleh negara luar.

	Sentiasa berkata benar
	Supaya dapat mengikis perasaan prasangka dalam masyarakat
	Mementingkan ilmu
	Agar dapat mencipta idea-idea baru dan menyelesaikan masalah dengan cara yang terbaik

	Menunaikan janji
	Agar masyarakat sentiasa dihormati dan diyakini
	Tidak mudah mengalah
	Supaya kita sentiasa berusaha bersungguh-sungguh

9. Nabi Muhammad SAW sebagai tokoh pemimpin yang unggul sebelum baginda dilantik menjadi rasul.

	Diberi gelaran al-Amin kerana perkataan dan perbuatan baginda sentiasa dipercayai dan tidak pernah berbohong
	Sifat amanah Nabi Muhammad SAW menyebabkan Khadijah menyerahkan modal yang besar kepada baginda untuk diperniagakan
	Semasa berusia 35 tahun baginda pernah menyelesaikan suatu persengketaan di kalangan kabilah Quraisy berkaitan perletakan semula Hajar Aswad yang terjatuh semasa banjir di Kota Makkah
	Ketua keluarga yang pengasih dan bertimbang rasa.
	Baginda sering membantu isterinya memasak, menampal pakaian koyak, melayan anak-anak dan membersihkan rumah
	Anak-anak diberikan pendidikan agama secukupnya
	Baginda mengamalkan cara hidup yang sederhana
	Baginda sentiasa merendah diri dengan sentiasa bergaul dengan semua lapisan masyarakat sama ada yang kaya atau yang miskin
	Baginda bersifat penyayang terhadap orang tua dan juga kanak-kanak

10. Bukti peristiwa peletakan Hajar Aswad menonjolkan sifat-sifat terpuji Nabi Muhammad s.a.w.

	Baginda mempunyai sikap kepimpinan yang bijaksana
	Hal ini dapat dibuktikan apabila menyelesaikan perbalahan di antara ketua-ketua kaum mengenai peletakan batu suci Hajar Aswad ke tempat asalnya iaitu di penjuru timur Kaabah
	Batu tersebut telah jatuh semasa banjir melanda kota Makkah
	Nabi Muhammad s.a.w. telah dilantik sebagai hakim yang membuktikan kepercayaan kabilah Arab terhadap Nabi Muhammad s.a.w.
	Baginda meletakkan batu Hajar Aswad di atas sehelai serban yang diangkat beramai-ramai oleh wakil setiap bani
	Nabi Muhammad s.a.w. meletakkan sendiri Hajar Aswad ke tempat asalnya
	Semua pihak telah berpuas hati dengan cara tersebut
	Membuktikan kebijaksanaan dan kepimpinan Nabi Muhammad s.a.w.

11. Pelantikan Nabi Muhammad s.a.w. sebagai rasul dianggap sebagai rahmat untuk umat Islam dan seluruh dunia.

	Nabi Muhammad s.a.w. terus menerus menerima wahyu
	Baginda telah menyampaikan seruan kepada semua orang Quraisy
	Baginda mengasaskan tamadun Islam
	Agama Islam yang disebarkan oleh baginda adalah kesinambungan dengan agama yang disebarkan oleh nabi-nabi sebelumnya.
	Menekankan usaha untuk membetulkan akidah masyarakat Arab
	Menanam keimanan kepada Allah Yang Maha Esa.
	Menggesa umatnya meninggalkan amalan keji.
	Titik tolak dalam perkembangan Arab Jahiliyah dan umat Islam keseluruhannya
	Membaca dan menulis sangat penting dan asas dalam pendidikan Islam.

12. Cabaran-cabaran dalam menyampaikan dakwah Islamiah pada masa ini.

	Islamophobia iaitu takut kepada ajaran Islam
	Hedonisme iaitu budaya bertuhankan kepada hiburan dan bernaftu kebendaan
	Pengaruh media Barat
	Orang Islam tidak menunjukkan contoh yang baik
	Islam dikaitkan dengan keganasan dan militan Islam kerana sikap segelintir orang/kumpulan Islam yang tidak berpegang kepada ajaran Islam sebenar.
	Ajaran sesat atau ajaran bertentangan dengan dasar Islam
	Murtad iaitu berpaling dari agama Islam
	Globalisasi dalam ledakan teknologi maklumat
	Perpecahan antara umat Islam/ tiada semangat persaudaraan Islam yang sebenar

LATIHAN STRUKTUR

1. Jadual berikut menunjukkan penyebaran dakwah Islamiah oleh Nabi Muhammad s.a.w yang dijalankan di Mekah.

3 tahun	Secara rahsia
10 tahun	Secara terbuka

- a) Nyatakan dua orang yang paling awal memeluk Islam selepas penyebarannya secara rahsia.

[2 markah]

i.

ii.

- b) Jelaskan tentang penyebaran dakwah Islamiah secara rahsia yang dilakukan oleh baginda.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

- c) Mengapakah Nabi Muhammad s.a.w menyebarkan dakwah Islamiah secara rahsia pada peringkat awal penyebarannya kepada masyarakat Arab Quraisy?

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

2. Berikut kemungkinan dialog yang dituturkan dalam kalangan pemimpin Quraisy pada Zaman Jahiliah.

Pemimpin 1 : Kita mesti menghalang Muhammad dari terus menyebarkan dakwah Islamiah. Pemimpin 2: Benar, dakwah Islamiah telah banyak memberi kesan terhadap amalan nenek moyang kita.
--

- a) Nyatakan dua sebab masyarakat Arab Quraisy menentang penyebaran dakwah Islamiah oleh Nabi Muhammad s.a.w

.....

.....

[2 markah]

- b) Jelaskan faktor penyebaran dakwah Islamiah dapat diterima baik oleh masyarakat Arab Quraisy khususnya dari golongan bawahan dan hamba.

.....

.....

.....

.....
.....
[4 markah]

- c) Sejauh manakah penyebaran dakwah Islamiah oleh Nabi Muhammad s.a.w mempengaruhi kehidupan masyarakat dunia pada hari ini?

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

LATIHAN ESEI:

3. Maklumat berikut berkaitan Nabi Muhammad s.a.w.

Nabi Muhammad s.a.w sebagai seorang pemimpin yang berpengaruh di dunia. <i>The 100 : A Ranking of The Most Influential Person in History</i>

- a) Mengapakah Nabi Muhammad s.a.w berjaya menjadi seorang pemimpin yang berpengaruh di dunia?
[4 markah]
- b) Pendekatan dakwah Nabi Muhammad s.a.w secara diplomasi menunjukkan Islam tidak disebarkan secara kekerasan.
Buktikan kebenaran pernyataan tersebut.
[8 markah]
- c) Bagaimanakah anda dapat mewujudkan keharmonian dalam masyarakat pelbagai agama di negara kita?
[8 markah]

BAB 5 : KERAJAAN ISLAM DI MADINAH

PERJANJIAN AQABAH PERTAMA DAN PERJANJIAN AQABAH KEDUA

1. Sebab-sebab yang membawa kepada perjanjian Aqabah.

	Suasana kehidupan di Madinah kurang aman
	Pergeseran yang berlaku di kalangan suku Arab
	Penguasaan ekonomi oleh orang Yahudi

2. Isi perjanjian Aqabah yang pertama.

	Suku Aus dan Khazraj hendaklah beriman kepada Allah dan Rasul
	Berjanji membantu perjuangan nabi
	Tidak akan melakukan amalan jahiliah seperti mencuri, minum arak dan membunuh bayi perempuan

3. Isi perjanjian Aqabah kedua.

	Suku Aus dan Khazraj memeluk Islam
	Mengukuhkan lagi taat setia kepada Nabi Muhammad s.a.w
	Suku Aus dan Khazraj menjemput nabi dan orang Islam Makkah berhijrah ke Madinah
	Menyediakan tempat tinggal
	Menjanjikan keselamatan kepada nabi dan orang Islam
	Bersedia mempertahankan Islam

4. Kesan / kepentingan perjanjian Aqabah pertama dan kedua kepada masyarakat Madinah

	Nabi menghantar Mus'ab bin Umar ke Madinah
	Islam tersebar ke Madinah
	Nabi dan orang Islam berhijrah ke Madinah
	Orang Islam mendapat perlindungan di Madinah
	Nabi dilantik sebagai pemimpin Madinah
	Negara Islam Madinah dibina
	Dakwah dapat dilakukan secara terbuka
	Suku Aus dan Khazraj memeluk Islam

PERJANJIAN HUDAIBIYAH

1. Sebab-sebab orang Islam Madinah bercadang menziarahi kota Makkah pada tahun 628M

	Kaabah terletak di Makkah
	Mengerjakan umrah
	Tempat asal orang Muhajirin
	Tempat turunnya wahyu pertama

2. Faktor-faktor yang menyebabkan Uthman bin Affan dipilih sebagai utusan dalam Perjanjian Hudaibiyah

	Mempunyai ramai saudara di Makkah
	Seorang yang matang
	Bersifat lemah lembut dan bertolak ansur
	Bijak berpidato
	Seorang yang dihormati
	Seorang yang berdiplomasi
	Berpandangan jauh

3. Peristiwa yang membawa kepada termeterainya Perjanjian Hudaibiyah.

	Rombongan Islam Madinah ingin ke Makkah untuk menunaikan umrah tahun 628M
	Mereka telah disekat di Hudaibiyah
	Pihak Islam menghantar Uthman bin Affan bagi menerangkan kedatangan mereka
	Berita kematian Uthman tersebar
	Orang Islam bersumpah setia 'Baiah al ridwan'
	Orang Arab Quraisy bimbang dengan kesepakatan umat Islam
	Orang Arab Quraisy menemui Nabi Muhammad s.a.w untuk berbincang
	Perjanjian Hudaibiyah ditandatangani

4. Syarat-syarat Perjanjian Hudaibiyah

	Gencatan senjata 10 tahun
	Kabilah Arab bebas memihak kepada orang Islam Madinah atau orang Quraisy Makkah
	Orang Islam Madinah yang memihak ke Makkah tanpa kebenaran penjaganya tidak perlu dipulangkan
	Orang Quraisy Makkah yang memihak ke Madinah tanpa kebenaran penjaganya perlu dipulangkan
	Umat Islam hanya boleh mengerjakan umrah pada tahun berikutnya (7H)

5. Kepentingan atau kesan Perjanjian Hudaibiyah terhadap perkembangan agama Islam.

	Orang Islam dapat menunaikan haji pada tahun berikutnya
	Membolehkan Nabi Muhammad s.a.w merangka strategi penyebaran Islam
	Islam tersebar luas
	Pengislaman ramai tokoh Arab Quraisy
	Menonjolkan ketokohan baginda sebagai seorang pemimpin
	Kaabah bebas daripada unsur-unsur jahiliyah
	Islam tersebar secara aman
	Perkembangan ilmu
	Makkah menjadi kota suci orang Islam

6. Pengajaran yang diperoleh melalui Perjanjian Hudaibiyah

	Mengutamakan keamanan
	Memilih pemimpin berwibawa
	Memilih pemimpin yang bijak
	Mementingkan permuafakatan
	Mengamalkan sifat pemaaf
	Bertoleransi dalam masyarakat
	Berlaku adil kepada rakyat

7. Tindakan orang Arab Quraisy Makkah yang mencabuli Perjanjian Hudaibiyah

	Memberi sokongan kepada Bani Bakar yang berperang dengan Bani Khuzaah
	Tidak menghormati hak kebebasan
	Membunuh beberapa orang Bani Khuzaah

8. Sebab-sebab perjanjian perlu dipatuhi

	Berpegang kepada janji
	Menjaga nama baik
	Menjaga hubungan baik
	Mendapatkan penghormatan
	Menjamin keharmonian
	Mengelakkan kesengsaraan

	Memenuhi tuntutan agama
	Membina persefahaman

9. Bukti perjanjian Hudaibiyah telah memudahkan penyebaran Islam secara meluas.

	Orang Islam bebas memasuki kota Makkah
	Membolehkan Nabi Muhammad s.a.w. merangka program dakwah Islamiah ke seluruh Semenanjung Tanah Arab
	Suku Arab boleh menganut sebarang agama tanpa halangan
	Bilangan penganut Islam bertambah
	Pengislaman tokoh panglima Arab Quraisy seperti Khalid bin al-Walid/Amru bin al-As/Uthman bin Talhah
	Menjadi perintis kepada pembukaan semula kota Makkah

10. Sebab-sebab Perjanjian Hudaibiyah menjadi perintis ke arah pembukaan kota Makkah

	Pihak Arab Quraisy mencabuli gencatan senjata
	Mereka tidak menghormati hak kebebasan yang telah dipersetujui
	Memberi bantuan ketenteraan kepada Bani Bakar yang berperang dengan Bani Khuza'ah
	Mereka membunuh beberapa orang Bani Khuza'ah yang berpihak kepada Islam
	Strategi jangka panjang bagi meneruskan penyebaran Islam
	Orang Islam yang memihak ke Makkah tanpa kebenaran penjaga tidak perlu dipulangkan
	Orang Islam Makkah yang memihak ke Madinah tanpa kebenaran perlu dipulangkan
	Mereka ini akan memperkembangkan dakwah Islamiah di Makkah
	Pengislaman Abu Sufian dan al-Abas menyebabkan ramai orang Arab Quraisy memeluk Islam
	Pengislaman panglima perang Seperti Khalid al-Walid, Abu Ubaidah al-Jarrah, Saad Ubadah dan Zubair al-Awwan.

11. Bukti kejayaan pembukaan kota Makkah telah memberi manfaat kepada kehidupan umat Islam sejagat.

	Kota Makkah menjadi pusat tumpuan umat Islam menunaikan ibadat
	Kemunculan Negara-negara Islam
	Masyarakat Islam mula mendalami ilmu pengetahuan Islam
	Agama Islam berkembang ke seluruh dunia
	Agama Islam menjadi agama rasmi Negara kita
	Ekonomi Islam berkembang dengan pesat
	Sistem perbankan Islam menguasai system kewangan Islam
	Kerajaan Islam semakin maju
	Penerapan nilai-nilai Islam dalam budaya kerja

PEPERANGAN DALAM ISLAM

1. Peperangan yang berlaku pada zaman Rasulullah.

	Perang Badar - 624 M
	Perang Uhud – 625 M
	Perang Khandak – 627 M
	Perang Tabuk – 630 M

2. Prinsip / Sebab peperangan dibenarkan dalam Islam

	Apabila diserang oleh musuh
	Mencari keamanan
	Supaya tempat ibadat terjaga
	Menjaga maruah negara
	Memelihara harta benda

	Memelihara manusia yang tidak berdosa
	Menentang kezaliman
	Mempertahankan agama dan negara
	Mempertahankan diri

3. Larangan yang mesti dipatuhi oleh tentera Islam dalam peperangan

	Tidak membunuh orang yang lemah
	Kanak-kanak/wanita/orang sakit/orang yang menyerah diri
	Tidak dibenarkan membunuh binatang ternakan
	Tidak boleh memusnahkan tanam-tanaman
	Dilarang merobohkan tempat ibadat
	Membunuh sesuka hati

4. Bukti Islam tidak berkembang melalui mata pedang.

	Nabi Muhammad s.a.w mengampunkan tawanan Arab Quraisy dalam Perang Badar
	Tawanan wanita dan kanak-kanak telah dibebaskan
	Tawanan lelaki diberikan syarat untuk membebaskan diri mereka
	Tawanan lelaki yang berjaya mengajar 10 orang kanak-kanak Islam membaca dan menulis sehingga pandai akan dibebaskan
	Islam tidak membenarkan peperangan kecuali dengan hak
	Peperangan hanya dibenarkan untuk mempertahankan agama
	Peperangan hanya dibenarkan untuk mempertahankan maruah
	Peperangan hanya dibenarkan untuk mempertahankan negara
	Menggunakan kaedah diplomasi
	Nabi Muhammad tidak memaksa mereka memeluk Islam
	Menyeru mereka memeluk Islam dengan surat
	Menghantar utusan ke Rom/Rom Timur/Parsi/Mesir/Habsyah
	Nabi Muhammad dan pengikutnya menunjukkan nilai-nilai yang baik

5. Kesan-kesan peperangan terhadap peradaban manusia

	Negara tidak stabil
	Banyak nyawa terkorban
	Kemusnahan harta benda
	Kemusnahan tumbuh-tumbuhan
	Rakyat sengsara
	Pemusuhan berterusan
	Ekonomi merosot
	Negara miskin
	Rakyat dalam ketakutan

6. Cara-cara mengelakkan berlakunya peperangan.

	Menghormati hak asasi manusia
	Tidak terlibat dengan perlumbaan senjata
	Menghormati kedaulatan negara lain
	Saling hormat menghormati di antara negara di dunia
	Bertolak ansur
	Toleransi sesama negara lain
	Mendukung prinsip PBB

LATIHAN STRUKTUR

1. Jadual berikut menunjukkan Perjanjian Aqabah

Perjanjian Aqabah Pertama	621 Masihi
Perjanjian Aqabah Kedua	sihi

a) Nyatakan isi kandungan

i. Perjanjian Aqabah pertama

.....
[1 markah]

ii. Perjanjian Aqabah Kedua.

.....
[1 markah]

b) Berdasarkan pengetahuan sejarah anda, apakah kepentingan Perjanjian Aqabah Pertama dan Kedua terhadap perkembangan Islam?

.....
.....
.....
.....
.....
[4 markah]

c) Apakah iktibar yang diperoleh daripada peristiwa perjanjian Aqabah Pertama dan Kedua?

.....
.....
.....
.....
.....
[4 markah]

2. Setelah sekian lama ditindas oleh orang Arab Quraisy, Allah telah memberi keizinan kepada umat Islam untuk berperang.

a) Nyatakan dua peperangan yang berlaku antara orang Arab Quraisy dan orang Islam antara tahun 622M hingga 630M.

i.

ii.

[2 markah]

b) Apakah prinsip-prinsip peperangan dalam Islam?

.....
.....

.....
.....
.....
[4 markah]

c) Islam tidak berkembang secara paksaan ataupun peperangan. Buktikan.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
[4 markah]

LATIHAN ESEI

Pada tahun 628 M, orang Islam bercadang untuk menziarahi Makkah dan hasrat tersebut telah dipersetujui oleh Nabi Muhammad s.a.w.

(a) Mengapakah orang Islam berhasrat menziarahi Kota Makkah?

[4 markah]

(b) Jelaskan peristiwa yang membawa kepada termeterainya Perjanjian Hudaibiyah pada tahun 628M.

[8 markah]

(c) Perjanjian Hudaibiyah dianggap sebagai peristiwa penting kepada perkembangan Islam. Buktikan.

[8 markah]

BAB 6 : PEMBENTUKAN KERAJAAN ISLAM DAN SUMBANGAN

KERAJAAN BANI UMAIYAH

1. Sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang pentadbiran dan pemerintahan.

	Sistem Khalifah
	Perlantikan khalifah sebagai ketua pemerintah bagi menggantikan Nabi Muhammad s.a.w
	Sistem Wazarah
	Pelantikan wazir untuk mengetuai pemerintahan kerajaan pusat
	Gabenor dilantik untuk mentadbir wilayah
	Sistem Urus setia
	Pegawai dilantik untuk mengumpulkan rekod, mengurus surat menyurat dan sebagainya
	Urusan pentadbiran dibahagikan kepada beberapa bahagian
	Bahagian surat menyurat, bahagian cukai, bahagian ketenteraan, bahagian polis, bahagian kehakiman
	Sistem Hijabah
	Seseorang pegawai akan memeriksa sesiapa yang ingin bertemu khalifah
	Mengawal keselamatan khalifah
	Pemegang amanah
	Menubuhkan empat buah jabatan
	Jabatan Cukai, Jabatan Surat Menyurat, Jabatan Urusan Am, Jabatan Cap Mohor Pemerintah
	Menubuhkan Jabatan Ketenteraan/Diwanul Jundi
	Perkemas sistem ketenteraan
	Menubuhkan tentera darat dan tentera laut

2. Sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang perubatan.

	Pembinaan hospital pertama di Damsyik oleh Khalifah al-Walid bin Abdul Malik
	Pembinaan hospital untuk pesakit kusta oleh Khalifah Umar ibn Abdul Aziz
	Ibn al-Nafis seorang pakar bedah
	Menulis buku al-Shamil fis Sina'ah al-Tabibiyah (Kajian Umum Profesion Kedokteran)
	Membicarakan teknik pembedahan dan rawatan selepas pembedahan
	Ibn al-Nafis membetulkan kesilapan Galen berkenaan pengaliran darah

3. Sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang perundangan.

	Hakim menjatuhkan hukuman berdasarkan ijtihad
	Berpandukan al-Quran, sunah atau ijmak
	Hakim tidak boleh dipengaruhi oleh mana-mana pihak
	Bebas serta tidak cenderung ke mana-mana aliran politik pemerintah
	Mesti adil tanpa mengira pengaruh atau latar belakang orang yang diadili

4. Sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang ilmu pengetahuan di Damsyik.

	Kota Basrah dikenali sebagai pusat pengajaran dan penyebaran ilmu
	Lahir ramai ilmuan
	Khalil ibn Ahmad, Sibawayhi, al-Farazdaq, Jarir, Umar ibn Rabi'ah, Jamil al-Uzri
	Bahasa Arab dijadikan bahasa rasmi
	Tanda bunyi atau baris diperkenalkan pada tulisan al-Quran
	Lahir ramai tokoh agama
	Urwah bin Zubayr, Ibn Zihat al-Zuhri, Ibn Jarih, Hasan al-Basri, Wasil ibn Ata

5. Sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang sosial dan ekonomi di Andalusia.

	Wujud pusat pengajian tinggi di Cordova – diasaskan oleh Abdul Rahman III
	Wujud perpustakaan – diasaskan oleh al-Hakam II
	Terdapat 17 pusat pengajian serta 70 buah perpustakaan
	Pembinaan pusat penterjemahan yang menterjemah karya tokoh Yunani di Toledo
	Cordova menjadi pusat kegemilangan ilmu dan menjadi jambatan pengetahuan antara dunia Islam

	dengan Eropah
	Kehebatan seni bina dapat dilihat pada Masjid Cordova
	mempunyai menara yang tinggi, kubah beralaskan kayu dan berukir, 1293 tiang dari marmar, 4700 buah lampu
	Penubuhan Baitulmal
	pendapatan diperoleh dari kharaj, jizyah, zakat, usyur dan ghanimah
	Cordova menjadi pusat ekonomi dan perdagangan antarabangsa
	Mahir membuat tembikar dan perhiasan dari emas dan perak
	Memproses kulit dan membuat senjata
	Saliran dibina untuk menyuburkan tanah
	Penyelidikan dilakukan untuk mendapatkan benih yang berkualiti

6. Sebab-sebab kejatuhan kerajaan Bani Umaiyah.

	Penentangan dari dalam dan luar negara
	Gerakan revolusi Abbasiyah
	Mendiskriminasi golongan Mawali
	Tidak mendapat jawatan yang selayaknya serta dikenakan cukai yang tinggi
	Khalifah mengabaikan tanggungjawabnya terhadap rakyat dan Islam
	Rakyat membantah pemilihan khalifah berdasarkan sistem warisan

7. Pemerintahan sistematik menjamin negara yang makmur.

	Negara tidak akan kucar-kacir
	Rakyat menerima sistem pemerintahan dengan hati terbuka
	Hala tuju negara dapat dinyatakan dengan jelas
	Peluang pekerjaan disediakan dengan banyak
	Taraf hidup rakyat dapat ditingkatkan
	Ekonomi semakin meningkat
	Hubungan dengan negara luar dapat tingkatan
	Pelaburan luar semakin bertambah

8. Iktibar daripada kejayaan Bani Umaiyah untuk kegemilangan negara dan bangsa Malaysia.

	Kepimpinan yang berwibawa membawa kepada negara yang maju
	Penubuhan pusat pengajian / institusi pengajian tinggi
	Pencapaian dalam pelbagai bidang kemahiran
	Mementingkan ilmu pengetahuan
	Meneroka perkara baru
	Menggalakkan penyelidikan
	Mewujudkan pemerintahan yang aman
	Memulihara khazanah ilmu
	Mengembangkan ilmu untuk kesejahteraan
	Sentiasa kreatif dan inovatif dalam mengembangkan ilmu

KERAJAAN ABBASYIAH

Latar belakang pembentukan kerajaan Bani Abbasiyah.

	Mengambil nama al-Abbas (bapa saudara Nabi)
	Mengamalkan sistem warisan (monarki) iaitu sistem pemerintahan keturunan raja
	Semasa Abu Jaafar al-Mansur pusat pemerintahan diubah dari Damsyik ke Baghdad
	Mengambil nama al-Abbas (bapa saudara Nabi)

Faktor-faktor kebangkitan kerajaan Bani Abbasiyah.

	Kejayaan gerakan Abbasiyah menumbangkan kerajaan bani Umaiyah.
	Sokongan golongan Mawali dalam gerakan Abbasiyah.
	Gerakan Abbasiyah mendapat bantuan oleh Ali Bin Abdullah.
	Strategi gerakan Abbasiyah yang mengambil pendekatan berjuang secara sulit pada peringkat awal.
	Menggunakan kempen gerakan atas nama ahlul bait (keluarga Nabi Muhammad SAW)
	Menjadikan Khurasan, Kufah, dan humaimah sebagai pusat operasi.

	Gerakan mendapat sokongan dua orang pahlawan hebat.
	Sokongan Abu Salamah al-Khallal yang mengetuai gerakan di Kuffah.
	Bantuan Abu Muslim al-Khurasani yang menjadi ketua di Khurasan.
	Menjadikan Damsyik sebagai pusat pentadbiran dan kemudiannya dipindahkan ke Baghdad pada zaman Jaafar al-Mansur.

Sumbangan kerajaan Bani Abbasiyah dalam bidang keilmuan.

	Pusat intelektual dan penyebaran ilmu
	Kota Baghdad
	Perkembangan bidang penulisan
	Berlaku dalam tiga tahap
	Tahap pertama mencatat segala idea/percakapan
	Tahap kedua mengumpulkan idea yang serupa
	Tahap kedua juga mengumpulkan hadis Nabi Muhammad saw ke dalam sebuah buku
	Tahap ketiga mengarang
	Tahap ketiga lebih teliti kerana segala catatan diatur dalam bahagian dan bab.
	Golongan ulama terlibat dalam penulisan
	Ramai ulama menyusun hadis
	Menghasilkan tulisan ilmu fikah/tafsir/sejarah
	Imam Malik menyusun buku al-Muwatta
	Ibn Ishaq menyusun sejarah hidup Nabi Muhammad saw
	Abu Hanifah menyusun fikah dan pendapat ijtihad
	Imam Syafi'e / Imam Ahmad Hambal
	Berlaku pemisahan antara ilmu tafsir, sirah dan ilmu hadis
	Pekembangan bidang penterjemahan
	Karya asing ke dalam bahasa Arab
	Usaha terjemahan daripada bahasa Sanskrit/Suriani/Yunani
	menterjemahkan karya falsafah dan sains dalam bahasa Yunani
	Dibina Baitulhikmah
	Institusi keilmuan
	Diasaskan oleh Khalifah Harun Al-Rasyid
	Berkembang pada zaman Khalifah al-Makmum
	Orang Islam mencipta dan membuat pembaharuan karya yang diterjemahkan dalam bahasa Arab.
	Menghurai dan membuat penambahbaikan karya
	Memuatkan keterangan dan ulasan
	Memelihara warisan ilmu daripada lenyap
	Menerima hasil penulisan ilmu pada ketika Eropah dilanda Zaman Gelap
	Penubuhan dan peranan pusat pengajian tinggi
	Meningkatkan kegiatan penyelidikan
	Hasil penyelidikan telah diterjemahkan ke dalam bahasa asing
	Menyumbang kepada kebangkitan Eropah /Zaman Renaissance

Aspek-aspek pendidikan di negara kita yang perlu ditingkatkan dan cara untuk memajukan bidang pendidikan.

	Aspek:
	Kemahiran-kemahiran abad ke-21/ PAK21
	Kemahiran berfikir aras tinggi.
	Pengetahuan sains dan teknologi.
	Keutamaan kepada aspek akhlak, moral, dan semangat patriotisme.
	Penggunaan ICT secara lebih meluas.
	Kemudahan-kemudahan di institusi pendidikan.
	Keupayaan dan kemahiran golongan pendidik.
	Sistem pentaksiran berkesan.
	Cara-cara untuk memajukan bidang pendidikan di negara kita.
	Meningkatkan kepakaran golongan pendidik di institusi pendidikan.
	Menekankan aspek KBAT dan keupayaan berfikir golongan pelajar.
	Kegiatan kokurikulum, sukan, dan khidmat masyarakat juga perlu diberi penekanan.
	Mempelbagaikan disiplin ilmu di institusi pendidikan negara.
	Membuat usaha sama dan kerjasama dengan institusi pendidikan di luar negara.
	Menggalakkan institusi pendidikan tinggi menjalankan penyelidikan dan pembangunan (R&D).

	Menyeimbangkan kemajuan infrastruktur di institusi pendidikan.
	Menambahbaik sistem pentaksiran kebangsaan
	Mengamalkan budaya penyayang

Iktibar daripada kejayaan Bani Abbasiyah untuk kegemilangan negara dan bangsa Malaysia.

	Kepimpinan yang berwibawa membawa kepada negara yang maju
	Penubuhan pusat pengajian / institusi pengajian tinggi
	Pencapaian dalam pelbagai bidang kemahiran
	Mementingkan ilmu pengetahuan
	Meneroka perkara baru
	Menggalakkan penyelidikan
	Mewujudkan pemerintahan yang aman
	Memulihara khazanah ilmu
	Mengembangkan ilmu untuk kesejahteraan
	Sentiasa kreatif dan inovatif dalam mengembangkan ilmu

Cabaran-cabaran yang dihadapi oleh Malaysia untuk menjadi hub / pusat pendidikan antarabangsa.

	Kekurangan institusi pengajian tinggi yang bertaraf dunia.
	Kekurangan tenaga pengajar pakar.
	Kurang kesedaran terhadap kepentingan ilmu
	Terdapat kursus-kursus yang ditawarkan tidak diiktiraf oleh seluruh dunia
	Kekurangan penerbitan bahan-bahan ilmiah
	Kekurangan prasarana bertaraf dunia
	Bilangan lulusan PhD kurang
	Peruntukan dana kewangan bagi pendidikan kurang
	Penguasaan bahasa Inggeris yang lemah
	Kekurangan universiti berteraskan penyelidikan

Langkah-langkah yang boleh diambil untuk mengatasi cabaran menjadikan Malaysia sebagai hub / pusat pendidikan antarabangsa .

	Menaiktaraf institusi pengajian tinggi
	Mengadakan program berkembar dengan universiti negara luar
	Membawa masuk tenaga pengajar luar
	Menawarkan kursus-kursus yang diiktiraf oleh seluruh dunia
	Meningkatkan kualiti guru
	Meningkatkan prasarana pendidikan bertaraf dunia
	Menambah bilangan lulusan PhD
	Menambah peruntukan bagi pendidikan
	Meningkatkan penguasaan bahasa Inggeris
	Menambahkan universiti berteraskan penyelidikan

15. Kemajuan bidang ilmu pengetahuan amat penting kepada sesebuah negara.

	Melahirkan masyarakat yang berilmu/ cendekiawan
	Menjadi bangsa yang lebih bertamadun
	Menyediakan modal insan yang berkualiti
	Membaiki taraf hidup masyarakat
	Penerokaan bidang ilmu sains dan teknologi
	Melahirkan pemimpin yang berkualiti
	Menaikkan imej negara
	Mewujudkan k-masyarakat
	Melahirkan golongan cendekiawan
	Meneroka bidang ilmu baharu
	Meningkatkan kajian dalam pelbagai bidang
	Menjana kemajuan ekonomi negara

16. Usaha yang harus dilaksanakan oleh Malaysia untuk menjadi pusat kecemerlangan ilmu.

Menggalakkan kegiatan penterjemahan
Menggalakkan kegiatan penulisan
Memajukan bidang penyelidikan dan pembangunan (R&D)
Melahirkan ramai tokoh pemikir/ cendekiawan/ intelektual dalam pelbagai bidang ilmu
Meningkatkan jumlah pelajar luar negara/ antarabangsa menuntut di IPT Negara
Memajukan prasarana pendidikan bertaraf dunia
Menganjurkan banyak seminar/ konvensyen berkaitan ilmu bertaraf antarabangsa
Mencapai kualiti pendidikan setanding negara maju
Menaik taraf universiti di negara ini
Menyediakan pelbagai kursus yang relevan
Menaiktaraf tenaga pengajar institusi pengajian tinggi
Menggalakkan program pertukaran pelajar
Memajukan program penterjemahan
Memajukan program penulisan karya-karya ilmiah /buku baru/ sastera
Menganjurkan program pendidikan antarabangsa
Mencapai kualiti pendidikan setanding negara maju
Anjurkan banyak seminar/konvensyen berkaitan ilmu bertaraf antara bangsa
Memajukan prasarana pendidikan bertaraf dunia
Menyediakan pelbagai kursus yang relevan
Menggalak program pertukaran pelajar

KERAJAAN TURKI UTHMANIYAH

Latar belakang pembentukan kerajaan Turki Uthmaniyah

Perkataan Uthmaniyah berasal daripada nama pengasas kerajaan ini.
Uthman bin Ertughrul bin Sulaiman Shah berasal daripada suku Qayi
Uthman ialah <i>amir</i> ataupun gabenor Saljuk bagi kawasan sebelah barat Anatolia
Pada tahun 1301, Uthman berjaya menumpaskan tentera Byzantine
Kemenangan ini menyebabkan ramai ghazi ataupun pahlawan tentera serta pemimpin masyarakat bersatu di bawah Uthman dalam memperluas kawasan penaklukannya.
Uthman menakluki kawasan sekitar Anatolia dan kemudiannya menjadikan bandar Bursa sebagai ibu negeri
Uthman meninggal dunia pada tahun 1326
Usaha perluasan kuasa diteruskan oleh anaknya Orhan 1

18. Sumbangan kerajaan Turki Uthmaniyah.

Pembentukan Empayar
Kerajaan ini telah mewujudkan sebuah empayar yang merupakan sebuah kesatuan orang Islam di seluruh dunia
Istanbul telah dianggap sebagai pusat pentadbiran Dunia Islam
Sultan Selim 1 berjaya menguasai Makkah pada tahun 1517,
Kerajaan ini dilihat sebagai pelindung kepada umat Islam di seluruh dunia
Sistem Perundangan
Sultan Sulieman 1 memperkenalkan sistem perundangan
Bertujuan mempertahankan dan membela nyawa,harta dan kehormatan setiap individu tanpa mengenal bangsa dan agama
Undang-undang ini dikenali sebagai Kanun Suleiman
Sistem Pentadbiran
Jawatan seperti Kadi dan Mufti telah wujud dalam organisasi pentadbiran agama Islam
Jawatan Sheikh-UI-Islam iaitu ketua ulama telah diperkenalkan untk mengeluarkan fatwa
Koleksi fatwa ini merupakan sumbangan utama kerajaan ini kepada agama dan sains undang-undang yang kekal dan digunakan sehingga hari ini
Sektor Ekonomi
Kedudukan geografi Istanbul sebagai kota atau pusat pertemuan dalam jalinan perdagangan di antara Timur dan Barat serta antara Dunia Islam dengan Dunia Bukan Islam
Jalinan perdagangan kerajaan ini yang besar meliputi pelabuhan di sepanjang Laut Tengah ,Laut

	Merah,Luat Hindi,Laut Mediterranean
	Jalinan pelabuhan yang dikuasai oleh kerajaan Turki Uthmaniyah telah membentuk Jalinan Perdagangan Dunia Islam yang berpusat di Istanbul
	Kecemerlangan Individu
	Memperkenalkan sistem yang mengelakkan kecemerlangan individu
	Pengenalan sistem ini bermakna pembahagian masyarakat bergantung pada hasil usaha setiap individu
	Ini membawa kepada mobiliti sosial yang lebih luas dalam masyarakat Eropah
	Ilmu pengetahuan
	Kerajaan ini berperanan besar dalam perkembangan ilmu pengetahuan, pendidikan,kebudayaan,penerbitan dan penterjemahan
	Sistem Pendidikan yang diwujudkan
	Contohnya sekolah pengetahuan akdademik,sekolah sastera,maktab tentera,maktab teknik, dan kolej perubatan
	Bidang penulisan ensiklopedia
	Pencapaian dalam penulisan ensiklopedia merupakan sumbangan besar golongan intelektual kerajaan ini.
	Mehmed al Fanari dan Molla Lutfi telah menulis ensiklopedia sains Islam yang dirangka untuk dijadikan rujukan bagi keperluan praktikal
	Hasil tulisan ensiklopedia oleh Katip Celebi masih lagi menjadi rujukan hingga ke hari ini.
	Perpustakaan
	Kepentingan ilmu semasa pemerintahan kerajaan ini membawa kepada kepentingan perpustakaan
	Kerajaan ini telah menubuhkan perpustakaan di masjid, hospital dan rumah
	Seni bina
	Sumbangan seterusnya ialah dalam seni bina terutamanya dalam seni bina masjid
	Tokoh seni bina Turki Uthmaniyah ialah Mimar Sinan
	Hasil seni bina beliau yang terkenal ialah Masjid Sultan Ahmed iaitu Majlis Biru di Istanbul

19. Faktor Kejayaan kerajaan Turki Uthmaniyah menyebarkan Islam ke benua Eropah

	Pegangan akidah yang kukuh
	Mempunyai semangat Ghazi yang tinggi
	Rela berjuang dan berkorban untuk memperluas empayar Islam dan menyebarkan agama Islam
	Keadaan politik yang tidak stabil di Eropah
	Sering berlaku pertelingkahan dan peperangan antara kerajaan kecil
	Meminta bantuan kerajaan Uthmaniyah
	Membuka ruang kemasukan tentera Uthmaniyah ke Eropah
	Kekuatan ketenteraan kerajaan Islam
	Sistem ketenteraan tersusun dan mempunyai senjata moden
	Mempunyai tentera infantri dan berkuda yang kuat
	Kumpulan Janissari ,tentera infantri elit yang terlatih dalam aspek peperangan
	Ahli dipilih melalui sistem devshirme ,kanak-kanak dipilih untuk dilatih dan diserap dalam sistem ketenteraan Uthmaniyah.
	Kejatuhan kerajaan Byzantine
	Membuka ruang kepada penyebaran Islam di Balkan
	Gereja Ortodoks tidak lagi mampu melindungi masyarakat Eropah
	GerejaOrtodoks juga dilanda masalah penyalahgunaan kuasa, pergaduhan pemimpin dan masalah kewangan
	Keistimewaan dalam agama Islam berjaya menarik perhatian masyarakat.
	Dasar sosial Islam
	Berasaskan kecemerlangan individu bukan keturunan
	Dasar politik kerajaan Turki Uthmaniyah
	Berteraskan diplomasi dan toleransi
	Tidak memaksa masyarakat Balkan menerima agama Islam
	Penghijrahan orang Turki ke Balkan
	Khususnya di lembah Maritsa,Thrace,utara Bulgaria dan Albania
	Menjelang abad ke 17 dan 18 ,Islam tersebar ke Utara Albania, Montenegro, Selatan dan barat Macedonia serta Crete.

20. Faedah yang diperoleh daripada perluasan kuasa yang dilakukan oleh kerajaan Turki Uthmaniyah.

	Kestabilan politik bertambah kukuh
	Pertahanan negara semakin kukuh
	Keluasan negara bertambah
	Hasil negara akan bertambah
	Bilangan penduduk bertambah
	Kekayaan negara dikongsi bersama
	Pasaran bertambah luas

21. Iktibar yang boleh diambil daripada kejayaan kerajaan Turki Uthmaniyah untuk kegemilangan negara dan bangsa Malaysia

	Menampilkan kepimpinan yang berwibawa
	Mengekalkan kestabilan politik dalam negara
	Mementingkan ilmu pengetahuan dari segenap bidang
	Menerapkan amalan berakhlak mulia dalam pemerintahan
	Menjadikan sains dan teknologi sebagai asas kemajuan negara
	Sentiasa mempunyai mental dan fizikal yang cergas dan cerdas
	Sentiasa mencari peluang untuk meneroka bidang baharu
	Memastikan prasarana pendidikan negara bertaraf dunia.
	Memastikan generasi hari ini mampu bersaing di peringkat dunia
	Memastikan masyarakat seimbang dari segi rohani dan jasmani

22. Peranan tokoh dalam mencorak kesejahteraan negara.

	Menggerakkan semangat nasionalisme. Contohnya Dr. Burhanuddin al-Helmi / Ishak Hj Muhammad / Ibrahim Hj Yaakob / dll
	Menentang Malayan Union. Contohnya Dato Onn Jaafar / Nik Muhammad Kamil / dll
	Memupuk perpaduan kaum. Contohnya Tun Abdul Razak / Tan Cheng Lok / Dato EEC Turaisinggam / Dato Onn Jaafar / dll
	Memperoleh kemerdekaan. Contoh Tunku Abdul Rahman / Tun Abdul Razak / dll
	Memodenkan negara. Contoh Tun Dr Mahathir Mohammad
	Menjadikan negara sebagai negara perindustrian
	Menggubal falsafah pendidikan kebangsaan. Contohnya Abdul Rahman Talib
	Meningkatkan taraf hidup rakyat. Contohnya (semua perdana menteri)
	Memajukan sistem pendidikan negara. Contohnya Aminudin Baki

23. Cara Islam dapat mewujudkan suasana harmoni kepada seluruh masyarakat dunia.

	Konsep persamaan taraf
	Menjalankan dasar toleransi
	Diplomasi dalam penyebaran Islam
	Memperuntukkan undang-undang Islam yang mampu diikuti oleh semua masyarakat
	Dasar sama rata sesama masyarakat
	Tiada paksaan dalam agama
	Mementingkan keseimbangan dalam semua aspek
	Menggalakkan kerjasama.

PERTEMBUNGAN TAMADUN ISLAM DENGAN TAMADUN DUNIA YANG LAIN

24. Cara pertembungan tamadun Islam dengan tamadun dunia yang lain.

	Hasil seni bina beliau yang terkenal ialah Masjid Sultan Ahmed iaitu Majlis Biru di Istanbul
	Perdagangan dan perniagaan
	Perdagangan jarak jauh dalam tamadun Islam
	Nabi berniaga ke Syam (Syria)
	Penguasaan Islam ke Teluk Parsi, Laut Merah dan Timur Mediterranean membolehkan perdagangan jarak jauh sebagai alat pertembungan
	Akhir abad 7 org Islam menetap dan berdagang di Canton China bertembung dgn tamadun China
	Hubungan Diplomatik

	Org Islam dapat pengetahuan ttg cara hidup, cara fikir, cara mentadbir
	Kerajaan Bani Umayyah menghantar peneroka ke utara Selat Gibraltar di selatan Sepanyol. Mereka bertemu dengan petempatan bukan Islam di Cordova, Valencia, Rhonda dan membuat hubungan diplomatik
	Berlaku pemahaman antara orang Islam dengan orang bukan Islam tentang cara hidup, pandangan politik, keagamaan, ekonomi, pentadbiran.
	Orang Islam dapat pengetahuan tentang cara hidup, cara berfikir dan cara mentadbir
	Penaklukan dan ketenteraan
	Kerajaan Islam memperluas kawasan dan penyebaran Islam melalui ekspedisi ketenteraan
	Tentera Islam menguasai Iraq dan Iran menyebabkan tamadun Islam bertembung dengan tamadun Parsi
	Berlaku interaksi dan asimilasi antara tamadun Islam dengan tamadun lain
	Tentera Islam berjaya menakluk Mesir dan Afrika Utara membolehkan tamadun Islam bertembung dengan tamadun Eropah (Rom) iaitu Empayar Byzantine
	Pertembungan Kebudayaan
	Kemasukan Islam ke Sepanyol membawa kepada kemunculan kebudayaan baru
	Bahasa Arab menjadi bahasa utama di Sepanyol zaman Umayyah di Cordova
	Lahir golongan Mozarab iaitu org tempatan agama Kristian tetap mengamalkan budaya Islam dan berbahasa Arab
	Pertembungan Intelektual
	Pertembungan antara ilmuwan Islam dgn bukan Islam
	Penyebaran Islam ke Eropah bukan sahaja untuk berniaga tetap memberikan keuntungan kepada intelek Islam
	Ilmuwan Islam mendalami ilmu tamadun Eropah dan mengembangkan menurut pandangan Islam

25. Kesan-kesan pertembungan tamadun Islam dengan tamadun dunia lain.

	Keagamaan
	Islam mengubah kehidupan penganut dan mereka di bawah taklukan
	Islam membawa akidah berasaskan kepercayaan kepada Allah
	Sistem perundangan berdasarkan al-Quran dan hadis jadi panduan penganutnya
	Akidah dan syariah Islam mudah diterima kerana bersifat sarwajagat / tidak terbatas kepada bangsa/kaum / geografi
	Islam tidak hapuskan cara hidup, adat, budaya setempat
	Dari segi politik/Perluasan kawasan penyebaran Islam
	Melahirkan pelbagai bentuk kerajaan dan masyarakat Dunia Islam
	Kerajaan Delhi Mughal di India
	Wujud masyarakat Islam di China hingga kini
	Kerajaan Islam mengamalkan sistem kerajaan pusat walaupun berbeza dari segi institusi dan organisasi
	Walau berbeza sistem pemerintahan tetapi tetap mengamalkan sistem berasaskan akidah dan syariah
	Ekonomi
	Orang Islam menguasai perdagangan
	Pemerintah Islam memastikan keselamatan laluan perdagangan bagi melicinkan urusan perdagangan
	Kerajaan Turki Uthmaniyah mempunyai armada laut yang kuat dapat memastikan keselamatan kapal-kapal dagang di Teluk Parsi, Laut Merah, Laut Mediterranean, Laut Hindi
	Pusat ekonomi Islam seperti Aden, Siraf, Basra, Iskandariah, Istanbul
	Istanbul merupakan pusat aktiviti perdagangan dan perniagaan kerana kedudukannya strategik sebagai jambatan antara Timur dengan Barat
	Kebudayaan dan Intelektual
	Perkembangan pendidikan dgn penekanan kpd pendidikan agama dan pendidikan sains, matematik teknologi
	Zaman kerajaan Bani Abbasiah pelajar ditempatkan di institusi pembelajaran Islam
	Wajib belajar ilmu mantik (logik), matematik, geografi, sejarah, sains fizikal dan biologi
	Org Islam mempengaruhi tatatertib kehidupan harian melalui cara pakaian, berfikir, bertutur, berdagang, berpolitik
	Semasa Bani Umayyah, org bukan Islam di Sepanyol amal cara hidup Islam spt bertutur bahasa Arab/ berpakaian Islam
	Tatasusila hidup Islam mempengaruhi hidup org Eropah hingga berterusan ke pertengahan zaman Renaissance
	Peranan ini dimainkan oleh golongan Mudejar (org Islam setempat (minoriti) yg tinggal di kawasan

	<i>pemerintahan org Kristian)</i>
	Kebudayaan dan Intelektual
	Perkembangan pendidikan dgn penekanan kpd pendidikan agama dan pendidikan sains, matematik teknologi
	Zaman kerajaan Bani Abbasiyah pelajar ditempatkan di institusi pembelajaran Islam
	Wajib belajar ilmu mantik (logik), matematik, geografi, sejarah, sains fizikal dan biologi
	Org Islam mempengaruhi tata tertib kehidupan harian melalui cara pakaian, berfikir, bertutur, berdagang, berpolitik
	Semasa Bani Umayyah, org bukan Islam di Sepanyol amal cara hidup Islam spt bertutur bahasa Arab/ berpakaian Islam
	Tatasusila hidup Islam mempengaruhi hidup org Eropah hingga berterusan ke pertengahan zaman Renaissance
	Peranan ini dimainkan oleh golongan Mudejar (<i>orang Islam setempat (minoriti) yang tinggal di kawasan pemerintahan orang Kristian</i>)
	Penyebaran Ilmu Pengetahuan
	Cendekiawan Islam bertukar-tukar pendapat antara satu sama lain
	Cendekiawan Islam menterjemah karya penuli Greek
	Penubuhan baitulhikmah
	Tempat simpanan dan kajian bahan tulisan tamadun lain
	Menghasilkan budaya keilmuan/intelektual dalam kalangan orang Islam
	Melahirkan ramai cendekiawan Islam dalam setiap bidang keilmuan
	Zakaria al-Razi (perubatan)
	Menghasilkan lebih 20 karya penterjemahan
	Sumbangan dalam matematik dan astronomi
	Al-Khawarizmi/Al-Batani/Abu Ishaq/Al-Biruni/Al-Bitruni
	Sumbangan dalam pemikiran politik dan undang-undang
	Al-Farabi/Al-Mikawayh
	Ilmu mantik (logik) dan falsafah
	Ibnu Sina/Al-Kindi/Al-Razi
	Sumbangan dalam bidang pemikiran
	Usulluddin/falsafah sains/pemikiran kritis
	Bidang Kesenian Islam
	Keindahan seni ukir dan seni bina Islam
	Masjid Cordova/Masjid Biru/Istana Alhambra
	Bidang Kesusasteraan
	Omar al-Kayyam karya al-Rubai'iyah /Al-Jahiz Kitab al-Bayan, menghasilkan puisi

26. Sebab-sebab hubungan antara tamadun wajar dikekalkan.

	Dapat menikmati kekayaan bersama
	Dapat memperluaskan aktiviti perdagangan dua hala
	Dapat meningkatkan kemajuan negara
	Dapat mewujudkan kerjasama antara negara dunia dalam pelbagai bidang
	Untuk menjamin keamanan sejagat
	Mewujudkan perkongsian ilmu antara negara
	Membolehkan para cendekiawan bertukar-tukar pendapat
	Dapat membangunkan kurikulum pendidikan
	Dapat mewujudkan budaya keilmuan
	Dapat melahirkan cendekiawan dalam pelbagai bidang ilmu
	Dapat mewujudkan perkongsian/pertukaran teknologi antara negara
	Antaranya dapat mencipta inovasi
	Dapat meningkatkan kemahiran dalam kalangan rakyat

27. Kesan-kesan pertembungan dengan tamadun lain terhadap negara dan bangsa Malaysia

	Membentuk identiti bangsa Malaysia yang unik
	Memperkaya budaya
	Kepelbagaian agama dan kepercayaan
	Yang disambut secara meriah bersama-sama
	Merapatkan hubungan antara kaum/memupuk perpaduan
	Meningkatkan pendapatan sektor pelancongan negara
	Terdapat kesenian menarik yang masyarakat luar melancong

	Nama dan imej negara dipandang tinggi
	Masyarakat hidup dalam keadaan aman harmoni dan bertoleransi
	Membentuk masyarakat majmuk
	Yang berbeza dari segi latar belakang sejarah, bahasa, dan agama
	Dengan kepelbagaian etnik seperti Melayu, Cina, India serta etnik Sabah dan Sarawak
	Pertembungan seni bina bangunan
	Pembinaan jambatan Pulau Pinang
	Perkembangan Ilmu pengetahuan /Universiti Islam Antarabangsa
	Pengaruh dalam bidang seni dan kebudayaan
	Keunikan seni bina masjid
	Pengeluaran kereta nasional Proton Saga

LATIHAN STRUKTUR.

1. Kerajaan Bani Abbasiyah telah berjaya menumbangkan kerajaan Bani Umayyah menerusi Revolusi Abbasiyah

a) Mengapakah kerajaan Bani Abbasiyah menjatuhkan kerajaan Bani Umayyah?

.....

.....

[2 markah]

b) Huraikan sumbangan kerajaan Abbasiyah dalam bidang keilmuan.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

c) Bagaimanakah Malaysia boleh mencapai kegemilangan dalam bidang ilmu pengetahuan seperti yang pernah dicapai oleh kerajaan Abbasiyah.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

2. Kerajaan Turki Uthmaniyah bermula pada awal abad ke-14 telah bertahan selama hampir 600 tahun. Kerajaan ini telah tersebar hingga ke benua Eropah.

a) Jelaskan faktor-faktor yang menyebabkan kerajaan Turki Uthmaniyah berjaya menyebarkan Islam ke Eropah.

.....

.....

[2 markah]

b) Terangkan sumbangan kerajaan Turki Uthmaniyah terhadap perkembangan Islam sehingga kini.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

- c) Ada pendapat mengatakan Islam tersebar dengan menggunakan 'mata pedang'. Bagaimanakah kita boleh menyangkal pendapat tersebut?

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI

3. Kerajaan Bani Umayyah terbahagi kepada dua tahap.

- (a) Jelaskan pembaharuan dalam sistem pemerintahan dan pentadbiran yang diperkenalkan oleh kerajaan Bani Umayyah di Damsyik .

[6 markah]

- (b) Huraikan sumbangan kerajaan Bani Umayyah dalam bidang pendidikan di Cardova.

[6 markah]

- (c) Bagaimanakah kita boleh mencontohi keagungan kerajaan Bani Umayyah?

[8 markah]

BAB 7 : ISLAM DI ASIA TENGGARA.

TEORI KEDATANGAN ISLAM

1. Teori dan bukti kedatangan Islam dari Semenanjung Tanah Arab

	Dikemukakan oleh John Crawford
	Disokong oleh intelek tempatan Profesor Syed Muhammad Naquib al-Attas
	Pandangan John Crawford, Islam berkembang di Asia Tenggara menerusi perdagangan
	Bukti yang dikemukakan oleh John Crawford ialah melalui catatan China, orang Arab dan Parsi mempunyai pusat petempatan /
	perniagaan di Canton / Amoy sejak 300M
	Pedagang Arab telah menguasai perdagangan laut dari pelabuhan
	di Mesir sehingga ke China
	Pedagang Arab singgah di pelabuhan utama di Asia Tenggara sebelum
	Pelabuhan di Selat Melaka menjadi tempat menunggu pertukaran angin
	Pedagang Arab menetap di rantau ini beberapa bulan sebelum belayar ke China
	Membina perkampungan di rantau Asia Tenggara
	Perkampungan menjadi tapak untuk berdagang, mengumpul barangan, jualan
	dan membeli barang mewah dari India dan China
	Sementara menunggu pertukaran angin, pedagang Arab berinteraksi/ berbincang dengan pedagang
	tempatan tentang agama/ kepercayaan
	Orang tempatan tertarik dengan Islam kerana kemurnian Islam dan kejujuran / kebersihan / berhemah
	tinggi pedagang Islam
	Pedagang Arab berkahwin dengan gadis tempatan
	Catatan China menyatakan wujud perkampungan Arab Islam iaitu Ta Shih di Sumatera utara
	Bukti oleh Syed Muhammad Naquib Al-attas ialah terdapat Persamaan bahan penulisan dan
	kesusasteraan yang terdapat di Asia Tenggara dengan di Tanah arab
	Penggunaan tulisan Jawi yang di ambil daripada bahasa Arab
	Pengaruh adat resam seperti menghormati tetamu dalam masyarakat Melayu
	Pengaruh kebudayaan Arab seperti muzik dabus / tarian zapin
	Karya tempatan menceritakan pengislaman raja dilakukan oleh syeikh dari Arab
	Melalui Hikayat Raja-Raja Pasai, Syeikh Ismail mengislamkan Raja Pasai, Merah Silu bergelar Malik al-Salih
	Raja Pattani Phya Tu Nakpa diislamkan oleh Syeikh Said dari Arab.
	Penulisan kitab Melayu menggunakan gaya bahasa Arab.
	Pada peringkat awal ditulis dalam bahasa Arab.
	Kitab yang ditulis menggunakan rujukan dari Tanah Arab.

2. Teori dan bukti kedatangan Islam dari India

	Dikemukakan oleh Snouck Hurgronje iaitu Sejarawan Belanda
	Beliau berpendapat, Islam berkembang ke Asia Tenggara melalui Wilayah Gujerat dan Pantai Koromandel India
	Hubungan perdagangan India dengan Asia Tenggara sudah lama terjalin
	Gujarat sering dikunjungi pedagang Asia Tenggara.
	Bukti beliau ialah Makam Malik al-Salih mempunyai ciri buatan India.
	Batu marmar nisan dan makam tersebut menyamai marmar di India
	Masyarakat Asia Tenggara ada hubungan dengan India dari segi budaya.
	Wujudnya unsur kebudayaan India dalam masyarakat di Asia Tenggara

3. Teori dan bukti kedatangan Islam dari China

	Dikemukakan oleh Emanuel Gadinho Eridia
	Disokong oleh S.Q Fatimi
	Menurut beliau, Khan Fu atau Canton pernah menjadi pusat perniagaan pedagang Arab.
	Islam berkembang di kalangan peniaga Cina di Canton.
	Apabila peniaga Cina Islam berdagang ke Asia Tenggara, mereka menyebarkan Islam kepada masyarakat Asia Tenggara.
	Menurut S.Q. Fatimi, Pedagang Islam dari Canton dan Amoy berhijrah secara beramai-ramai ke Asia

	Tenggara pada tahun 876 M.
	Penemuan batu bersurat Terengganu di Kuala Berang, dan penemuan batu nisan di Pekan, Pahang menunjukkan bahawa Islam telah sampai ke kawasan pantai Timur Tanah Melayu menerusi Laut China Selatan.
	Bukti lain ialah unsur seni bina masjid di Nusantara menyamai unsur seni bina di China.
	Bumbung masjid menyamai bentuk bumbung pagoda.
	Penggunaan atap genting China, warna merah dan kuning pada kayu kepala pintu dan tingkap masjid menunjukkan ciri-ciri seni bina China.
	Penggunaan jubin pada lantai, dinding dan tangga adalah pengaruh daripada China.

PENGARUH ISLAM DALAM PENDIDIKAN

1. Pengaruh Islam dalam sistem pendidikan di Asia Tenggara.

	Seruan Islam mewajibkan setiap umat Islam menuntut ilmu
	Semua golongan masyarakat berpeluang menuntut ilmu
	Membawa kepada perkembangan pendidikan
	Wujud institusi pendidikan formal
	seperti istana, pondok, pesantren, madrasah dan surau
	Pusat pendidikan Islam formal terawal ialah dalam pemerintahan Perlak di Sumatera Utara
	Pusat pendidikan tersebut ialah pondok atau dayah
	Contohnya Dayah Bukit Ce Breek
	Dalam Kesultanan Melayu Melaka, masyarakat tempatan digalakkan menuntut ilmu di rumah ulama, masjid dan surau
	Istana ialah pusat pendidikan formal untuk bangsawan
	Acheh menggantikan Melaka sebagai pusat pendidikan Islam sehingga digelar Serambi Mekah
	Sistem pendidikan Acheh lebih sistematik berbanding kerajaan Perlak, Samudera-Pasai dan kerajaan Melayu Melaka
	Mempunyai pelbagai peringkat
	Peringkat rendah (rangkang)
	Peringkat menengah (muenasah)
	Peringkat universiti / tinggi (Jamiah Bait al-Rahman)
	Menerima ramai pelajar dari luar kerana kepesatan pendidikan di Acheh
	Wanita digalakkan belajar di dayah

2. Usaha-usaha menjadikan Malaysia pusat pendidikan di Asia Tenggara

	Menggalakkan kegiatan penterjemahan / menterjemah karya asing
	Menyediakan prasarana pendidikan lengkap/bertaraf dunia
	Meningkatkan kualiti pendidikan setanding negara maju
	Memajukan kegiatan penyelidikan
	Melahirkan tokoh pemikir / intelektual dalam pelbagai bidang
	Menerbitkan hasil kajian / penyelidikan pihak IPTA dan IPTS
	Membawa masuk pakar dari luar Negara
	Memperkasa penggunaan bahasa Inggeris untuk menyediakan pelajara ke pasaran kerja diperingkat antarabangsa
	Memajukan teknologi ICT dalam pendidikan
	Menerapkan PdPc abad ke 21 yang menggalakkan perkembangan potensi pelajar
	Menggalakkan pendidikan atas talian atau online kerana lebih mudah untuk megakses dan menyampai maklumat/ telekonferense

3. Kesan-kesan kepada negara jika rakyat tidak mendapat pendidikan yang sempurna.

	Negara kita akan mempunyai kadar buta huruf yang tinggi
	Taraf hidup rakyat rendah
	Kadar kemiskinan semakin tinggi
	Rakyat ketinggalan dalam pelbagai aspek
	Pemikiran rakyat tidak seimbang / matang
	Tidak dapat memberi sumbangan kepada Negara
	Negara akan mundur / tidak maju
	Kekayaan negara dieksploitasi oleh kuasa asing

	Pihak luar mencampuri urusan Negara
	Negara dipandang rendah
	Gejala sosial meningkat kerana tidak mampu menyara hidup
	Tidak mampu mengekalkan kedaulatan Negara

4. Sikap masyarakat Malaysia dalam melahirkan intelektual Islam

	Memantapkan jati diri supaya terhindar daripada gejala negatif
	Berfikiran positif agar dapat berusaha meneruskan cabaran pendidikan
	Bersedia menerima perubahan dalam era globalisasi
	Berusaha mendalami ilmu agama dalam pelbagai bidang
	Berusaha mencipta sesuatu idea baharu/kreatif dan inovatis
	Berani mencuba untuk kebaikan diri, agama, bangsa dan Negara
	Mempunyai semangat ingin tahu atau inkuiri yang tinggi
	Menggalakkan usaha penyelidikan dalam bidang agama
	Memantapkan akidah /pegangan agama

5. Sebab pendidikan penting dalam kehidupan manusia sepanjang zaman.

	Agama menyeru/ menegaskan umatnya bahawa menuntut ilmu adalah wajib/ menjadi tuntutan agama
	Pendidikan adalah kaedah yang penting dalam memperoleh ilmu untuk bekalan kehidupan dunia dan akhirat
	Dengan pendidikan barulah manusia mampu memimpin dan memakmurkan dunia
	Manusia yang berilmu akan dimuliakan/dipandang tinggi/dihormati
	Dengan ilmu pengetahuan manusia dapat membezakan antara yang hak dan batil/baik atau buruk
	Pendidikan dapat mengelakkan manusia daripada terjerumus dalam kancah maksiat/jenayah/lembah hina
	Dapat meningkatkan pencapaian dalam hidup/peluang pekerjaan yang baik/mengubah status sosial
	Dapat membantu membentuk masyarakat berilmu pengetahuan
	Dapat melahirkan masyarakat yang inovatif/kreatif dan berkemahiran tinggi
	Dapat mengurangkan kadar buta huruf negara

PENGARUH ISLAM DI ASIA TENGGARA - PENDIDIKAN

1. Pengaruh Islam dalam sistem pendidikan di Asia Tenggara.

	Seruan Islam mewajibkan setiap umat Islam menuntut ilmu
	Semua golongan masyarakat berpeluang menuntut ilmu
	Membawa kepada perkembangan pendidikan
	Wujud institusi pendidikan formal
	seperti istana, pondok, pesantren, madrasah dan surau
	Pusat pendidikan Islam formal terawal ialah dalam pemerintahan Perlak di Sumatera Utara
	Pusat pendidikan tersebut ialah pondok atau dayah
	Contohnya Dayah Bukit Ce Breek
	Dalam Kesultanan Melayu Melaka, masyarakat tempatan digalakkan menuntut ilmu di rumah ulama, masjid dan surau
	Istana ialah pusat pendidikan formal untuk bangsawan
	Acheh menggantikan Melaka sebagai pusat pendidikan Islam sehingga digelar Serambi Mekah

2. Sistem pendidikan formal di Aceh selepas kedatangan Islam

	Sistem pendidikan lebih sistematik berbanding kerajaan Perlak, Samudera-Pasai dan kerajaan Melayu Melaka
	Mempunyai pelbagai peringkat
	Peringkat rendah (rangkang)
	Peringkat menengah (muenasah)
	Peringkat universiti / tinggi (Jamiah Bait al-Rahman)
	Menerima ramai pelajar dari luar kerana kepesatan pendidikan di Aceh
	Pada abad ke-16 dan ke-17, Aceh dikenali sebagai Serambi Mekah
	Wanita digalakkan belajar di dayah
	Wanita juga diberi peluang memegang jawatan dalam pentadbiran

3. Usaha untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat pendidikan di Asia Tenggara

	Menggalakan kegiatan penterjemahan / menterjemah karya asing
	Menyediakan prasarana pendidikan bertaraf dunia
	Meningkatkan kualiti pendidikan standing negara maju
	Memajukan kegiatan penyelidikan
	Melahirkan tokoh pemikir / intelektual dalam pelbagai bidang
	Menerbitkan hasil kajian / penyelidikan pihak IPT

4. Kesan kepada negara jika rakyat tidak mendapat pendidikan sempurna.

	Mempunyai kadar buta huruf yang tinggi
	Taraf hidup rakyat rendah
	Kadar kemiskinan semakin tinggi
	Rakyat ketinggalan dalam pelbagai aspek
	Pemikiran rakyat tidakseimbang / matang
	Tidak dapat memberi sumbangan kepada negara
	Negara akan mundur / tidak maju
	Kekayaan negara dieksploitasi oleh kuasa asing
	Pihak luar mencampuri urusan negara

PENGARUH ISLAM DI ASIA TENGGARA - KESENIAN

1. Pengaruh Islam dalam bidang kesenian di Asia Tenggara.

	Melalui seni khat
	Dilihat pada batu nisan dan ukiran kayu
	Pada batu nisan, terdapat abjad Arab dan Jawi
	yang mengandungi ayat-ayat al-Quran dan hukum
	Batu nisan Malik Ibrahim dari Gujerat mempunyai bentuk seperti kapal terbalik yang menunjukkan ada pengaruh Parsi
	Makam Naina Hishamai-Din di Pasai mempunyai pengaruh seni Islam dari Parsi
	Iaitu tulisan syair Parsi dan dilukis pola hiasan daun yang bersamaan dengan hiasan permaidani Parsi
	Seni khat merakamkan ayatsuci al-Quran, hadis dan catatan sejarah sesebuah pemerintahan tempatan
	Seni khat diukir pada bilah mata keris
	Ayat suci al-Quran ditatahkan dengan emas, perak dan permata
	Seni khat tertua di Semenanjung terdapat pada batu bersurat di Terengganu (1303 M)
	Merupakan seni khat dalam Bahasa Melayu yang menggunakan huruf jawi
	Seni khat Islam terserlah dalam seni ukiran kayu
	Unsur seni kaligrafi ini mengambil contoh huruf Arab, ayat al-Quran dan tulisanJawi
	Dicantumkan dengan unsur tumbuh-tumbuhan
	Boleh dilihat pada bangunan masjid, surau dan rumah kediaman
	Rangkaian kalimah syahadah dijadikan sebagai hiasan utama
	Pengaruh senibina Islam
	Dilihat pada bentuk bangunan masjid, kubah, mimbar, mihrab dan menara azan
	seperti Masjid Ubaidiyah di Kuala Kangsar, Perak dan Masjid Brunei

2. Sebab unsur kesenian dan warisan di Malaysia perlu dipertahankan oleh generasi pada hari ini.

	Melambangkan ketamadunan bangsa
	Menggambarkan perkembangan / kronologi sejarah negara
	Memperlihatkan identity bangsa dalam negara kita
	Menghargai tokoh-tokoh yang terlibat
	Mendidik masyarakat menghargai khazanah negara
	Menyampaikan mesej kemasyarakatan secara tidak langsung
	Menjadi sumber maklumat kepada masyarakat
	Memberikan pengajaran kepada generasi muda
	Menjadi satu rujukan jati diri bangsa

LATIHAN STRUKTUR

1. Kedatangan Islam ke Asia Tenggara telah memberi pengaruh besar terhadap undang-undang Islam yang berasaskan perundangan syariah.

a) Namakan dua undang-undang syariah yang pernah diwujudkan di Asia Tenggara.

.....
.....

[2 markah]

b) Jelaskan kandungan undang-undang tersebut.

.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Bagaimanakah undang-undang syariah dapat dimantapkan di negara kita. Berikan ulasan anda.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2. Penyebaran Islam ke Asia Tenggara telah melahirkan beberapa buah kerajaan Islam kuat dan kerajaan tersebut berperanan penting sebagai pusat penyebaran Islam.

a) Senaraikan dua buah kerajaan Islam di Asia Tenggara.

- i.
ii.

[2 markah]

b) Jelaskan peranan yang dimainkan oleh kerajaan tersebut sebagai pusat penyebaran Islam di Asia Tenggara.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Islam di Asia Tenggara tidak disebarkan melalui mata pedang atau peperangan. Berikan ulasan anda.

.....

.....
.....
.....
.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI:

3

- a) Bincangkan teori kedatangan Islam ke Asia Tenggara. [6 markah]
- b) Jelaskan peranan pedagang dalam menyebarkan Islam ke Asia Tenggara. [6 markah]
- c) Berdasarkan pengetahuan sejarah anda, teori kedatangan Islam ke Asia Tenggara yang mana yang paling tepat. Berikan ulasan anda. [8 markah]

BAB 8: PEMBAHARUAN DAN PENGARUH ISLAM DI MALAYSIA SEBELUM KEDATANGAN BARAT**PENGARUH ISLAM TERHADAP POLITIK****1. Pengaruh Islam dalam aspek pentadbiran dan pemerintahan di Tanah Melayu.**

	Mengubah kedudukan dan corak institusi raja di Tanah Melayu.
	Golongan raja telah menitikberatkan konsep-konsep Islam.
	Misalnya istilah bagi sultan, Zillullah fil-alam dan Zillullah fil-ardh yang
	Yang bermakna bayangan Allah di muka bumi telah mula digunakan.
	Konsep ini menjadi teras institusi raja dan memberikan suatu pengesahan Berlandaskan Islam terhadap kewibawaan seseorang raja.
	Para pemerintah telah menggunakan gelaran seperti Khalifatul Mukminin yang bermakna pemimpin orang mukmin.
	Contohnya gelaran ini telah digunakan oleh Sultan Mahmud Shah di Melaka dan Sultan Ghaffur Muhyidin di Pahang.
	Selepas kedatangan Islam, institusi sultan di Tanah Melayu kekal sebagai institusi berdasarkan perwarisan.
	Sistem ini meletakkan raja atau sultan sebagai kuasa tertinggi dalam sistem pemerintahan dan pentadbiran di Tanah Melayu.
	Kehadiran Islam telah memperkembangkan undang-undang bertulis
	Seperti yang dipaparkan melalui Undang-undang Laut Melaka, Hukum Kanun Melaka, Undang-undang Pahang, Undang-undang Kedah, Undang-undang Perak dan Undang-undang Johor.
	Kesan daripada kekuatan agama Islam itu sendiri dapat dipaparkan melalui fasal-fasal yang terkandung dalam undang-undang tempatan.
	Misalnya Undang-undang Laut Melaka, misalnya menerangkan bahawa seseorang nakhoda (kapten) dalam sesebuah kapal diertikan sebagai imam dan anak buah kapal sebagai makmum.
	Undang-undang bertulis ini menjadikan perjalanan masyarakat menjadi tersusun kerana segala perlakuan, tanggungjawab, serta hukuman tentang kesalahan yang dilakukan telah ditentukan.

2. Unsur baharu dalam amalan sistem pentadbiran di Tanah Melayu setelah kedatangan Islam.

	Mengubah kedudukan dan corak institusi raja
	Menitikberatkan konsep-konsep Islam
	Menggunakan istilah bagi sultan
	Menggunakan zillullah fi-alam dan zillullah fil-ardh/bayangan Allah di muka bumi
	Konsep ini menjadi teras institusi raja
	Memberikan pengesahan terhadap kewibawaan seseorang raja
	Gelaran pemerintah
	Pemerintah menggunakan gelaran khalifatul mukminin/pemimpin orang mukmin
	Gelaran ini digunakan oleh Sultan Mahmud Syah di Melaka/Sultan Abdul Ghafur di Pahang
	Nasab keturunan sultan
	Tokoh-tokoh Islam seperti Iskandar Zulkarnain dirujuk sebagai nasab keturunan sultan
	Meninggikan kedudukan sultan
	Institusi kesultanan
	Kekal sebagai institusi berdasarkan pewarisan
	Sultan/Raja sebagai ketua tertinggi dalam pemerintahan dan pentadbiran
	Pemerintah mendapat nasihat daripada ulama
	Muncul golongan ulama terbilang Tok Pulau Manis/Tok Pulau Condong/Tuan Tabal
	Konsep daulat
	Mengukuhkan institusi kesultanan

3. Cara pemerintah menjamin kesejahteraan hidup.

	Mengutamakan kebajikan semua rakyat
	Menyediakan kemudahan infrastruktur yang lengkap

	Merancang program membasmi kemiskinan
	Memajukan sistem pendidikan
	Meningkatkan taraf hidup rakyat
	Mengukuhkan perpaduan kaum
	Memberi hak yang sama rata kepada rakyat
	Memelihara kestabilan politik
	Mewujudkan keamanan dan keharmonian kaum
	Memelihara kestabilan ekonomi
	Mempelbagaikan sumber ekonomi
	Menyediakan lebih banyak peluang pekerjaan

4. Ciri-ciri kepimpinan Islam yang boleh dipraktikkan oleh pemimpin pada masa ini.

	Amanah dalam menjalankan tugas
	Tidak mengambil rasuah atau menipu
	Tabah dalam menghadapi sebarang dugaan
	Bijaksana mentadbir negara
	Dapat merancang pembangunan dengan baik
	Jujur dan telus dalam tindakan
	Adil dalam mengambil sebarang tindakan
	Berpegang teguh kepada agama
	Memastikan pembangunan negara seimbang dunia dan akhirat
	Menghormati pandangan orang lain
	Mengamalkan musyawarah dalam setiap keputusan
	Gigih berusaha membantu rakyat
	Dapat meningkatkan taraf hidup rakyat

5. Perkembangan undang-undang bertulis selepas kedatangan Islam.

	Hukum Kanun Melaka
	Terdapat 44 fasal
	Menjelaskan tanggungjawab raja dan pembesar
	Pantang larang dalam kalangan masyarakat
	Hukuman terhadap kesalahan jenayah
	Undang-undang keluarga
	Permasalahan ibadah
	Jenis-jenis hukuman terhadap kesalahan tertentu
	Undang-undang berkaitan aktiviti maritim dan perdagangan
	Undang-undang Laut Melaka
	Undang-undang Pelabuhan di Kedah
	Nakhoda diertikan sebagai imam
	Anak buah kapal sebagai makmum
	Undang-undang Pahang
	Digubal semasa pemerintahan Sultan Abdul Ghafur Muhyuddin
	Undang-undang Kedah
	Mempunyai empat bahagian
	Undang-undang Pelabuhan
	Undang-undang tentera
	Hukum Kanun Dato' Setar
	Undang-undang 1874
	Undang-undang 99 Perak
	Dibawa oleh seorang Arab/Sayyid Hussain Al-Furadz
	Undang-undang Johor
	Berdasarkan Undang-undang Laut dan Hukum Kanun Melaka

6. Kesan-kesan sekiranya sesebuah negara tidak mempunyai undang-undang.

	Negara tidak akan aman
	Kehidupan masyarakat kucar kacir
	Pentadbiran negara terbantut
	Pembangunan ekonomi negara terbantut
	Kebajikan/kesejahteraan rakyat tidak terjamin

	Pergaduhan dalam kalangan masyarakat sentiasa berlaku
	Hak kebebasan rakyat tidak terpelihara
	Tingkah laku masyarakat tidak dapat dikawal
	Rakyat tidak berdisiplin
	Sukar membentuk insan yang berakhlak mulia

PENGARUH ISLAM TERHADAP SOSIOBUDAYA

1. Pengaruh Islam dalam sistem pendidikan.

	Terdapat dua jenis pendidikan iaitu formal dan tidak formal
	Pendidikan tidak formal merupakan pendidikan awal atau asuhan dalam keluarga
	Penekanan kepada pengajaran nilai-nilai moral
	Pembelajaran melalui cara pendengaran, penglihatan dan pemerhatian
	Melalui cerita lisan seperti cerita binatang dan cerita jenaka, pantun, peribahasa dan teka-teki
	Mempelajari pantang larang dan adat istiadat melalui pergaulan sosial
	Pendidikan formal merupakan pendidikan yang berkaitan dengan keagamaan secara langsung atau melalui perantaraan institusi tertentu
	Semua golongan mula terlibat dalam pendidikan
	Istana, masjid, rumah, surau, madrasah dan pondok dijadikan tempat belajar
	Pendidikan di rumah memberi penekanan kepada pengajian al-Quran
	Istana juga menjadi tempat menyimpan buku hikayat penting seperti Hikayat Amir Hamzah dan Hikayat Muhammad Ali Hanafiah
	Pendidikan di istana juga melibatkan hal pentadbiran negara dan sistem politik
	Masjid dan surau menjadi tempat pertemuan dan perkumpulan masyarakat maka sesuai untuk mengembangkan ilmu Islam
	Kanak-kanak di ajar fikah, tajwid, cara dan bacaan dalam sembahyang
	Orang dewasa di ajar di sebelah malam tentang fikah, usuludin, hadis, tasawuf dll
	Sekolah pondok menekankan ilmu keagamaan dan menyediakan pelajar untuk bertugas sebagai guru agama atau berkhidmat kepada masyarakat
	Seperti di Kelantan (Pondok Pulau Condong dan Pondok Kutan), Terengganu (Pondok Pulau Manis) dan Kedah (Pondok Titi Gajah, Pondok Langgar)
	Pengajiannya tidak mempunyai batasan waktu
	Pendidikan di madrasah berdasarkan sukatan pelajaran
	Dilaksanakan secara kelas
	Pendidikannya mengikut tahap iaitu permulaan, pertengahan dan pengkhususan
	Diawasi oleh mudir (guru besar)
	Diselia oleh sebuah lembaga, jawatankuasa kewangan dan sebagainya

2. Pengaruh Islam dalam bahasa dan kesusasteraan.

	Huruf Arab mudah diterima oleh orang Melayu dan dibuat penyesuaian dengan tulisan Melayu membentuk tulisan jawi
	Tulisan jawi menjadi saluran utama untuk pembacaan dan penulisan
	Terdapat istilah Melayu daripada bahasa Arab seperti adat, daulat, hakim dan hukum
	Kesusasteraan rakyat disebarkan secara lisan seperti cerita asal usul, cerita binatang (Sang Kancil), cerita jenaka (Pak Kaduk), cerita pengajaran (Batu Belah Batu Bertangkup)
	Terdapat puisi, pantun, teka teki, gurindam dan seloka seperti Syair Dahulu Kala
	Terdapat cerita Hikayat Nur Muhammad dan Hikayat Bulan Berbelah
	Hikayat saduran bercorak Arab-Parsi seperti Hikayat Abu Nawas
	Perbendaharaan persuratan Melayu bertambah dengan terkarangnya karya-karya tersebut

3. Pengaruh Islam dalam kesenian.

	Bentuk kesenian seperti seni halus, seni tampak, seni persembahan, seni tekstil, busana dan sebagainya
	Seni bina masjid yang mempunyai ciri-ciri khas seperti mihrab, mimbar, telaga atau air pancur, dan bumbung yang khusus
	Contohnya Masjid Kampung Laut di Kelantan
	Masjid ini dibina dengan indah dan dilengkapi balairung, tempat persemayaman diraja, balai istiadat dll
	Motif ukiran berubah daripada motif binatang kepada tumbuhan, bunga dan geometri

	Kesenian epigrafi seperti batu bersurat dan batu nisan seperti Batu Bersurat Terengganu
	Seni tulisan dalam Islam atau kaligrafi yang menjadi hiasan di masjid, madrasah, batu nisan, barang tembikar dll
	Kesenian dalam persembahan seperti tarian, drama, muzik, nyanyian dan wayang kulit
	Mendapat pengaruh Asia Barat seperti tarian dabus di Perak
	Tarian Mak Inang di Melaka
	Nazam atau naban yang berbentuk syair
	Seni dikir dan ghazal di Johor

4. Pengaruh Islam dalam gaya hidup.

	Berlaku perubahan prinsip kepercayaan atau akidah dalam masyarakat Melayu
	Perubahan akhlak di kalangan pemerintah seperti amalan protokol (hijabah) daripada pengaruh Bani Umaiyah
	Amalan pembacaan cirri digantikan dengan lafaz ikrar oleh sultan dan pembesar yang menyerupai proses bai'ah dalam Islam
	Apabila sultan mangkat, penggantinya akan dilantik sebelum istiadat pemakaman yang ditiru daripada Bani Umaiyah
	Dalam masyarakat tradisional Melayu, hubungan antara individu dan pertalian keluarga amat rapat
	Ibu bapa dan orang yang lebih tua dihormati
	Jiran dianggap sebagai keluarga sendiri
	Terdapat panggilan tertentu untuk orang lebih tua seperti pak long, mak long dll
	Apabila bercakap dengan orang yang lebih tua mesti menggunakan suara yang rendah
	Tetamu dilayan dengan hormat dan dihidangkan makanan dan minuman
	Orang yang berziarah hendaklah memberi salam
	Tuan rumah pula wajib menjawab salam tersebut
	Apabila masuk ke rumah hendaklah bersalam-salaman
	Kanak-kanak dikehendaki mencium tangan orang yang lebih tua
	Membaca <i>bismillah</i> sebelum makan dan minum
	Majlis perkahwinan, berkhatan, berkhatam (tamat membaca al-Quran) dijalankan secara Islam
	Dijalankan secara bergotong-royong untuk mengeratkan perpaduan
	Berpegang kepada konsep <i>bersatu teguh bercerai roboh</i> dan <i>seikat seperti sirih, serumpun seperti serai dan sedecing seperti besi</i> .

PENGARUH ISLAM DALAM EKONOMI

PERDAGANGAN

1. Faktor-faktor perkembangan Melaka sebagai pusat perdagangan antarabangsa pada abad ke-15.

	Kedudukan yang sangat strategik
	Terletak dalam rangkaian perdagangan timur dan barat
	Berada di jalan perdagangan yang penting
	Kemudahan pentadbiran yang licin dan teratur
	Agar aktiviti perdagangan berjalan lancar
	Wujudkan jawatan laksamana
	Menjaga urusan kelautan
	Peranan syahbandar
	Ketua pelabuhan
	Penggubalan Undang-undang Laut Melaka
	Melicinkan urusan perdagangan Melaka
	Pelbagai bahasa yang dipertuturkan
	Terdapat lebih kurang 84 bahasa yang dipertuturkan
	Bahasa Melayu menjadi lingua franca/ Bahasa komunikasi
	Sistem timbang dan sukat diperkenalkan
	Antara barang yang ditimbang termasuklah emas, perak/bahan wangian dan batu permata
	Tumpuan pedagang asing/tempatan
	Seperti pedagang dari Arab/China/India/Pegu/Ryukyu/Ceylon/Eropah/Alam Melayu
	Melaka sebagai pelabuhan entrepot
	Menjadi pusat kegiatan manusia dari pelbagai tempat/masyarakat
	Menjadi tempat persinggahan sementara menunggu perubahan angin monsun

	Pelabuhannya menyediakan kemudahan membaiki kapal/gudang/urusan jual beli dan lain-lain.
	Urusan perdagangan menggunakan kaedah jual beli
	Menggunakan mata wang sebagai alternatif sistem barter
	Peranan orang laut sebagai penunjuk arah kepada pedagang
	Pusat penyebaran dan perkembangan agama Islam

2. Bukti pengaruh Islam dalam kegiatan ekonomi masyarakat di Tanah Melayu.

	Islam melarang amalan penindasan dan penipuan dalam perdagangan dan perniagaan
	Semua lapisan rakyat akan membeli sesuatu barangan dengan harga yang sama
	Islam juga mengharamkan amalan riba dalam perniagaan dan pinjaman
	Ini memberi keadilan kepada semua terutama rakyat bawahan
	Yang sering terbeban dengan hutang dan kadar bunga yang tinggi
	Pungutan zakat dan amalan sedekah dapat membantu golongan fakir dan miskin yang memerlukan bantuan
	Sistem timbangan dan sukatan yang seragam mengelakkan penipuan dalam urusan jual-beli.
	Penggunaan mata wang membolehkan nilai barang dibuat dengan lebih tepat berbanding sistem pertukaran barang (barter)
	Terdapat undang-undang yang khusus dalam perdagangan
	Seperti di Melaka iaitu Undang-undang laut Melaka
	Menjamin keselamatan para pedagang
	Terdapat pegawai yang khusus menjaga urusan perniagaan
	Jawatan Syahbandar di Melaka membolehkan segala masalah perniagaan diadukan kepada pegawai tersebut.
	Sistem cukai yang standard memuaskan hati kepada semua pedagang.

3. Cara-cara Malaysia dapat memajukan sektor perdagangan seperti pada zaman Kesultanan Melayu Melaka.

	Meningkatkan kemudahan pelabuhan
	Menyeragamkan mata wang
	Mengenakan cukai yang berpatutan
	Menjamin keselamatan pedagang
	Mendalamkan kawasan pelabuhan / perairan
	Meningkatkan tenaga mahir
	Memilih pemimpin yang berwibawa
	Meningkatkan kecekapan pentadbiran
	Mempelbagaikan barang dagangan
	Memperbanyakkan industri sampingan
	Meningkatkan penggunaan teknologi

PENGARUH ISLAM DALAM MATA WANG

1. Penggunaan mata wang dalam urusan perdagangan di Tanah Melayu setelah kedatangan Islam.

	Penggunaan mata wang merupakan alternatif kepada sistem pertukaran barang atau barter
	Umumnya negeri-negeri Melayu menggunakan mata wang yang diperbuat daripada timah
	Mata wang timah pada zaman Melaka, berbentuk bulat dan beratnya satu kati lapan tahlil
	Nama sultan yang memerintah serta tarikh Islam dicatat pada mata wang tersebut
	Mata wang dari Pasai, Hormuz dan Cambay juga digunakan di Melaka
	Serta boleh ditukar dengan mata wang tempatan
	Di Johor mata wang timah dikenali sebagai wang kartun.
	Berbentuk bulat atau segi enam
	Tidak mempunyai tarikh, namun mempunyai tulisan jawi atau Arab
	Seperti Malik atau Sultan al-Adil
	Di Kedah juga mengeluarkan mata wang timahnya sejak abad ke17.
	Mata wang untuk kegunaan tempatan
	Berbentuk seekor ayam jantan yang hinggap di atas beberapa cincin
	Boleh dipatahkan dan digunakan secara berasingan
	Terdapat mata wang yang diperbuat daripada emas
	Digunakan secara meluas di Kedah dan di Johor pada abad ke 16

	Mata wang emas Johor yang tertua bertarikh 1527, iaitu pada zaman pemerintahan Sultan Alaudin Riayat Syah
	Mata wang emas di Kelantan dikenali sebagai kijang
	Kerana terdapat gambar kijang pada muka wang emas tersebut
	Mata wang emas di Johor digelar kupang
	Dan mengandungi emas seberat 10 grain (0.65gram)
	Dan jenis emas yang mempunyai berat 40 grains (2.6 gram)
	Tiap-tiap mata wang emas tertera nama dan pangkat sultan yang memerintah
	Dan yang mengeluarkan mata wang tersebut
	Di bahagian belakang mata wang itu tertulis pula gelaran Islam sultan berkenaan seperti Khalifatul Muslimin
	Pedagang Eropah menggunakan wang perak
	Manakala pedagang India, China dan Arab pula menggunakan emas atau mata wang emas

PENGARUH ISLAM DALAM PERCUKAIAN

1. Sistem percukaian yang dilaksanakan di Melaka pada abad ke-15.

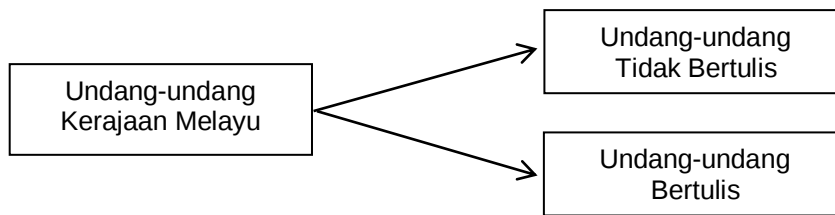
	Cukai merupakan bayaran yang dikenakan oleh pihak pemerintah terhadap aktiviti yang tertentu atau barang tertentu
	Di Melaka, para pedagang yang berniaga wajib membayar cukai terhadap barang dagangan sebelum boleh mengurus niaga.
	Cukai di Melaka terbahagi kepada beberapa jenis
	Cukai paling asas ialah cukai tetap(cukai import) yang jumlahnya ditetapkan oleh pemerintah
	Pedagang dari India/Ceylon/Tanah Arab/Siam/ Pegu dikenakan cukai sebanyak 6 % daripada jumlah barang yang dibawa
	Pedagang dari Jepun dan China dikenakan cukai sebanyak 5 %.
	Barang tertentu tidak dikenakan cukai seperti beras dan makanan.
	Setelah cukai dibayar, barulah urusan jual beli dapat dilakukan di bazar-bazar yang disediakan di sepanjang sungai Melaka.
	Selain itu, orang asing yang menetap di Melaka juga dikenakan cukai
	Orang asing dari kepulauan Melayu dikenakan cukai diraja sebanyak 3%
	Orang asing lain dikenakan cukai sebanyak 6 %.
	Pemerintah juga menekankan agar golongan kaya dan berkemampuan membayar zakat harta
	Kutipan zakat disimpan oleh baitulmal
	Baitulmal berfungsi untuk menyelenggara harta kerajaan
	Harta ini akan digunakan bagi kepentingan dan kemakmuran negara
	Serta sebagai sumber bantuan yang sewajarnya kepada ahli masyarakat yang memerlukan bantuan

2. Kepentingan cukai kepada sesebuah negara.

	Punca pendapatan negara
	Memajukan negara
	Membayar gaji kaki tangan awam
	Meningkatkan kebajikan / kemudahan rakyat
	Memberi bantuan / biasiswa
	Menjana ekonomi negara
	Memperbaiki perkhidmatan pengangkutan dan perhubungan
	Membantu golongan miskin
	Sumber modal / dana

LATIHAN STRUKTUR

- 1 Rajah berikut merupakan perubahan konsep dalam sistem pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka pada abad ke-15 Masihi.

- a) Nyatakan **satu** contoh daripada undang-undang berikut.

- i. Undang-undang Tidak Bertulis.

.....

[1 markah]

- ii. Undang-undang Bertulis.

.....

[1 markah]

- b) Apakah perkara yang terkandung dalam Undang-undang Kerajaan Melayu ?

.....
.....
.....
.....

[4 markah]

- c) Mengapakah undang-undang penting dalam kehidupan manusia ?

.....
.....
.....
.....

[4 markah]

- 2 Pendidikan formal telah berkembang pesat dalam kalangan masyarakat Melayu di Tanah Melayu selepas kedatangan Islam.

- a) Apakah yang anda faham tentang pendidikan formal ?

.....
.....

[2 markah]

- b) Nyatakan **dua** ilmu Islam yang diajar dalam pendidikan formal masyarakat Melayu tradisional.

i.

ii.

[2 markah]

- c) Mengapakah pendidikan formal masyarakat Melayu berkembang selepas kedatangan agama Islam ?

.....
.....
.....

[3 markah]

- d) Mengapakah pendidikan formal penting dalam kehidupan manusia sepanjang zaman ?

.....
.....
.....

[3 markah]

LATIHAN ESEI

- 3** Kerajaan Melayu Melaka muncul sebagai sebuah kuasa yang unggul pada abad ke-15.

- a) Jelaskan faktor yang membolehkan Melaka muncul sebagai sebuah kuasa perdagangan pada abad ke-15.
[4 markah]

- b) Terangkan mata wang yang digunakan di pelabuhan Melaka pada abad ke-15.

[8 markah]

- c) Jelaskan sistem percukaian yang diamalkan oleh Kerajaan Melayu Melaka.

[8 markah]

BAB 9 : PERKEMBANGAN DI EROPAH

REFORMATION (1300-1450M)

1. Maksud Reformation

	Berasal daripada perkataan <i>Reform</i>
	Bermaksud melakukan perubahan/pembaharuan
	Membentuk sesuatu yang baharu/ lebih baik
	Pembaharuan dalam agama Kristian

2. Tokoh gerakan Reformation.

	Martin Luther
	Huldreich Zwingli
	John Calvin

3. Faktor kemunculan gerakan Reformation di Eropah.

	Kritikan terhadap penguasa gereja Katolik
	Penguasa gereja mengamalkan gaya hidup bangsawan/ keduniaan
	Cara hidup tidak mencerminkan kehidupan beragama
	Tidak mengikut kitab Bible
	Kepincangan institusi gereja
	Penyelewengan pihak gereja
	Melalui penjualan sijil Indulgences (Surat Pengampunan)
	Penciptaan mesin cetak
	Mempercepat cetakan kitab Bible
	Kemunculan Martin Luther
	Mempelopori gerakan Reformation
	Memperkenalkan mazhab protestan
	Menentang amalan indulgences
	Percaya manusia bergantung kepada kekuatan rohani
	Penyebaran mazhab Protestan
	Berkembang di Sweden/ Denmark/ Norway/ England
	Switzerland, dipelopori oleh Huldreich Zwingli dan John Calvin

4. Idea yang diperjuangkan oleh Martin Luther dalam gerakan Reformation

	Menentang penjualan <i>Sijil Indulgences</i>
	Amal ibadat bergantung kepada kekuatan rohani
	Mencabar kedudukan gereja Roman Katolik dan paderi

5. Kesan gerakan Reformation kepada masyarakat Eropah

	Agama Kristian berpecah kepada 2 mazhab
	Katolik dan Protestan
	Jerman/ Norway/ Sweden/ Denmark/ England/ Switzerland amal mazhab Protestan
	Negara Eropah berpecah
	Berperang mengikut mazhab
	Perang keagamaan di Perancis
	Perang 30 tahun melibatkan Sepanyol/ Jerman/ Bohemia/ Denmark/ Sweden
	Perbalahan antara dua mazhab
	Mazhab Protestan mempersoalkan kewibawaan gereja
	Mazhab Katolik mempertahankan gereja
	Melalui Counter Reformation
	Timbul sikap toleransi antara mazhab Kristian
	Mengiatkan pendidikan
	Berusaha menyebarkan fahaman mereka
	Kuasa gereja dicabar secara terbuka

	Kuasa gereja Rom terhadap kerajaan/monarki baharu semakin kurang
	Monarki baharu membebaskan diri daripada penguasaan Paus di Rom
	Raja England, membebaskan diri dan mengisytiharkan diri sebagai ketua kerohanian Gereja Protestan Anglican

6. Kepentingan tolak ansur dalam kepelbagaian kaum di Malaysia.

	Mengekalkan keamanan negara
	Persengketaan kaum dapat dielakkan
	Seperti tema Hari Kebangsaan iaitu Sehati Sejiwa
	Mengekalkan kestabilan politik negara
	Keadaan negara tidak kucar kacir
	Seperti rakyat tidak melakukan demonstrasi
	Mengamalkan semangat muhibah
	Membudayakan amalan tolong menolong
	Seperti rakyat membudayakan semula amalan bergotong royong
	Mengelakkan isu sensitif
	Tidak mempersoalkan perkara yang terkandung dalam perlembagaan negara
	Seperti rakyat mempertikaikan kedudukan Yang Dipertuan Agong
	Menghormati perbezaan budaya/ agama/ kefahaman
	Mengikis sikap memperlekeh perbezaan budaya/ agama/ kefahaman
	Seperti rakyat digalakkan mengamalkan semangat 1 Malaysia
	Mengukuhkan ekonomi negara
	Pembangunan negara akan lebih pesat
	Seperti sikap toleransi agama masyarakat Malaysia menyakinkan pelabur asing

7. Langkah untuk mengekalkan perpaduan kaum dalam kalangan rakyat pelbagai bangsa di Malaysia.

	Tidak menimbulkan isu sensitif yang boleh menggugat perpaduan
	Menghormati budaya/adat/ bahasa kaum-kaum lain
	Memperkasakan Dasar Pendidikan Kebangsaan/ sekolah Wawasan/sekolah Kebangsaan
	Memartabatkan Akta Bahasa Kebangsaan/Bahasa Melayu bahasa kebangsaan
	Melancarkan Kebudayaan Kebangsaan
	Menjalankan aktiviti sukan/kelab/persatuan
	Pengamalan Rukun Negara
	Bekerjasama/gotong-royong tanpa mengira kaum
	Mengurangkan perasaan perkauman dalam diri masing-masing
	Menghormati dan memahami kontrak sosial sebelum merdeka

8. Iktibar yang diperoleh daripada Zaman Reformation yang berlaku di Eropah.

	Berfikiran luas
	Tidak rigid dalam menilai sesuatu pegangan atau pandangan.
	Tidak fanatik
	Agama tidak diselewengkan demi kepentingan tertentu
	Agama tidak diubah suai untuk kemahuan diri
	Berfikiran matang
	Mendalami ilmu agama
	Tidak mementingkan materialistik
	Tidak menindas
	Agama dijadikan alat untuk kepentingan diri
	Setiap agama mendapat keadilan dalam pengamalan
	Tidak mudah terpengaruh
	Agama tidak digunakan untuk cara yang salah
	Agama digunakan untuk kepentingan politik

1. Sebab-sebab Revolusi Pertanian berlaku di Britain.

	Pertambahan penduduk di Britain
	hasil pertanian perlu dipertingkatkan
	Perubahan dalam pemilikan tanah persendirian
	sebelum revolusi, di Britain sistem pemilikan tanah boleh dibahagikan kepada sistem pemilikan tanah persendirian dan sistem pemilikan tanah awam
	tanah persendirian dimiliki oleh golongan kaya / tuan tanah
	tanah awam juga dimiliki oleh orang perseorangan H2d tanah awam dibenar diguna oleh rakyat biasa di Britain untuk bercucuk tanam
	Tuan tanah mahu memanfaatkan tanah untuk pengeluaran secara besar-besaran
	berlaku pada abad ke-18 kerana harga gandum telah meningkat
	Akta Pemagaran Tanah diluluskan
	tuan tanah menggunakan parlimen bagi meluluskan Akta Pemagaran Tanah
	wujud kawasan yang luas bagi penanaman dipanggil ladang
	Wujud golongan buruh ladang
	golongan petani kecil-kecilan yang mengusahakan tanah-tanah awam kini menjadi buruh ladang
	Kaedah penanaman bergilir diperkenalkan di Britain
	diperkenalkan oleh Lord Townshend
	satu bidang tanah ditanam dengan tanaman yang berbeza mengikut musim
	tidak ada tanah yang ditinggalkan kosong
	tanaman baru diperkenalkan seperti turnip dan ubi kentang
	Berjaya menghasilkan alat-alat pertanian yang baru
	alat Tethro Tull untuk kegunaan menggali dan menugal berjaya dicipta oleh Jethro Tull
	mesin bajak berbentuk tiga segi dinamakan Rotterham direka bagi membolehkan kerja membajak lebih berkesan
	mesin memukul menggunakan kuasa wap mula diguna pada tahun 1798
	Penggunaan baja asli
	menjadikan tanaman lebih subur
	hasil pertanian dapat dipertingkatkan
	Berjaya memperkenalkan kaedah baru penternakan biri-biri dan lembu
	diperkenalkan oleh Robert Bakewell
	binatang ternakan boleh membesar dan matang dengan lebih cepat

2. Kesan Revolusi Pertanian ke atas masyarakat Eropah

	Wujud tuan tanah yang kaya
	Peladang yang menjadi kaya daripada Revolusi Pertanian melaburkan lebih modal dalam bidang perindustrian
	Peladang mempunyai sikap berani mengambil risiko melaburkan modal dalam bidang yang belum menjanjikan keuntungan
	Menyediakan bekalan makanan untuk pekerja kilang
	Lebih produk pertanian diperdagangkan di peringkat antarabangsa
	Para peladang menjadi pedagang antarabangsa
	Petani bertukar menjadi buruh ladang
	Tuan tanah menjadi tokoh yang kaya dan tokoh utama dalam masyarakat
	Membekalkan bahan mentah untuk revolusi industri
	Tuan tanah menjadi majikan kepada buruh ladang
	Hasil pertanian meningkat dengan banyak
	Pertanian dilakukan dalam skala besar-besaran
	Kumpulan petani kecil pupus
	Berlaku pengkhususan dalam pekerjaan

3. Ciptaan baru yang membawa kepada Revolusi Perindustrian di Eropah

	Penanaman secara bergilir
	Pengenalan tanaman baru seperti turnip dan ubi kentang
	Jethro Tull untuk menggali dan menugal
	Flying Shuttle untuk kerja menenun kain

	Water Frame alat pemintal benang
	Spinning Jenny mesin pemintal benang
	Penciptaan enjin berkuasa wap
	Lokomotif/kereta api

4. Langkah memajukan bidang pertanian di Malaysia.

	Kerjasama dengan Negara maju dalam pertanian.
	Mempelbagaikan hasil daripada bidang pertanian.
	Memberikan lebih peruntukan dalam meningkatkan bidang pertanian.
	Menubuhkan universiti / institusi yang berkaitan dengan pertanian
	Melahirkan petani yang berilmu pengetahuan
	Mementingkan bidang penyelidikan dan pembangunan dalam pertanian
	Mencipta kaedah pertanian yang moden
	Menggalakkan penggunaan tanah secara optimum
	Menggunakan baja kimia dan organik
	Menggunakan mesin dan robot dalam pertanian
	Menggalakkan inovasi dalam pertanian
	Menghargai dan mengiktiraf sumbangan golongan petani
	Melakukan pertanian dalam skala besar-besaran
	Melakukan aktiviti hiliran untuk setiap hasil pertanian
	Mengurangkan karenah birokrasi untuk memajukan bidang pertanian
	Mengurangkan kebergantungan kepada buruh asing

5. Langkah-langkah untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat pertanian antarabangsa.

	Menguasai ilmu pengetahuan
	Menguasai kemahiran
	Menjamin keamanan
	Mengekalkan perpaduan kaum
	Kreatif dan inovatif
	Mengalakkan pelaburan asing
	Menaik taraf infrastruktur
	Menambah tenaga mahir
	Tingkatkan kecekapan pentadbiran kerajaan
	Kurangkan karenah birokrasi
	Memberikan bantuan modal
	Mencari pasaran baru
	Melakukan penyelidikan

6. Kejayaan yang telah dicapai oleh Malaysia dalam sektor pertanian.

	Pengeluar komoditi utama dunia (koko/getah/kelapa sawit)
	Bioteknologi
	Menjadikan pertanian satu industri
	Pusat pengeluaran herba
	Peranan agensi penyelidikan seperti RISDA, MARDI
	Pengurusan pertanian: FAMA, FELDA, FELCRA
	Teknologi pertanian (hydroponic/petigasi gantung/baja)
	Pasaran luas di peringkat antarabangsa
	Pelopor hub halal
	Mengeksport ikan talapia ke Belgium

7. Isu-isu/cabaran memajukan sektor pertanian di Malaysia.

	Kewangan
	kekurangan modal
	nilai mata wang turun naik
	Pelaburan
	kejatuhan harga komoditi
	masalah menarik pelabur asing

	Teknologi
	masih rendah
	bergantung kepada teknologi luar
	Globalisasi
	persaingan dengan negara maju
	pengiktirafan oleh negara-negara maju
	Pasaran
	menembusi pasaran antarabangsa
	pasaran terhad
	tekanan negara maju
	Tenaga kerja
	kurang mahir
	bergantung kepada negara luar
	ramai tenaga mahir berkhidmat di negara luar
	Cuaca
	bencana alam
	perubahan iklim

REVOLUSI PERINDUSTRIAN (1725M)

1. Maksud Revolusi Perindustrian

	Produk atau barangan dihasilkan menggunakan mesin menggantikan tenaga manusia
	Pengeluaran barangan secara besar-besaran melebihi paras keperluan
	Lebih produk telah diperdagangkan/dikomersialkan
	Perubahan dalam teknik pengeluaran, skala pengeluaran dan aktiviti mengkomersialkan barangan yang dihasilkan

2. Faktor yang menyebabkan berlakunya Revolusi Perindustrian di Britain.

	Penyediaan modal
	Para pedagang kaya melaburkan lebih modal dalam bidang perindustrian
	Revolusi Pertanian menyediakan bekalan makanan
	Britain tidak perlu mengimport bekalan makanan
	Dana yang disimpan dapat disalurkan kepada bidang perindustrian
	Semangat dan kegiatan keusahawanan
	James Watt memperbaiki enjin rekaan Thomas Newcomen
	Watt menubuhkan syarikat bernama Matthew Boulton
	Berjaya mengeluarkan enjin kuasa wap yang lebih baik
	Pengkhususan pengeluaran
	Pelabur modal mengkhususkan dalam satu bidang sahaja
	Kuantiti dan kualiti barang dapat dipertingkatkan
	Produk dapat dipasarkan secara meluas dalam negeri dan luar negara
	Penggunaan teknologi
	Penggunaan tenaga wap yang menggunakan pembakaran arang batu
	Mesin berkuasa wap digunakan untuk memacu kenderaan
	Pada tahun 1702, Thomas Newcomen telah mencipta enjin berkuasa wap
	Enjin ini digunakan secara meluas dalam bidang perlombongan arang batu
	Enjin berkuasa wap Thomas Newcomen (1712) dapat mengepam dan mengeringkan air di dalam lombong arang batu
	Lombong boleh dikorek lebih dalam dan lebih banyak arang batu boleh dikeluarkan
	Sistem pengangkutan
	Penggunaan kuasa wap memanfaatkan sistem pengangkutan
	Enjin yang mengendalikan kereta api dan kapal laut menggunakan kuasa wap
	Perkembangan industri lain
	Enjin berkuasa wap ciptaan Newcomen menggunakan pembakaran arang batu
	Penggunaan arang batu membawa kepada perkembangan perusahaan lain
	Seperti bidang pembuatan, perusahaan besi dan keluli serta pengangkutan

3. Kesan Revolusi Perindustrian membawa perubahan kepada masyarakat Britain.

	Kemajuan Pertanian
	Kegiatan pembuatan dan pengilangan menggantikan kegiatan pertanian sebagai bidang utama ekonomi negara
	Kedudukan tuan-tuan tanah sebagai tokoh utama dalam masyarakat telah digantikan oleh pengusaha dan pemilik kilang
	Peningkatan perdagangan antarabangsa
	Lebih produk diperdagangkan di peringkat antarabangsa
	Perdagangan import dan eksport
	Sistem pengangkutan dimajukan
	Britain mengeksport modal ke seberang laut
	Kemajuan bidang pengangkutan
	Penciptaan dan penggunaan kereta api dan enjin berkuasa wap
	Rel kereta api diperbuat daripada keluli
	Sistem pengangkutan laut dimajukan
	Penggunaan kapal laut yang dikemudikan oleh jentera berkuasa wap
	Kemunculan golongan buruh dan majikan
	Kemunculan rakyat yang bekerja sebagai buruh kilang untuk mengendalikan mesin-mesin
	Sistem perkilangan diperkenalkan
	Banyak kilang tekstil
	Berlakunya Pergerakan Luddite
	Terdapat penindasan majikan terhadap buruh
	Akta Antipenggabungan melarang para pekerja daripada penggabungan untuk meminta gaji atau layanan yang lebih baik
	Kanak-kanak di bawah umur 10 tahun dieksploitasi di kilang tekstil dan lombong arang batu
	Masa bekerja melebihi 10 jam sehari
	Kesedaran wujud tentang keadaan perburuhan
	Parlimen British telah membela nasib pekerja dengan adanya beberapa akta
	Akta Antipenggabungan dimansuhkan pada tahun 1824
	Penubuhan Kesatuan Sekerja diadakan
	Akta Kilang (1833) diadakan untuk melarang kanak-kanak di bawah umur sembilan tahun bekerja
	Akta Lombong(1842) diadakan untuk melarang penglibatan kanak-kanak perempuan dan wanita dalam perusahaan arang batu
	Akta Sepuluh Jam (1847) melarang wanita dalam perusahaan tekstil bekerja lebih daripada sepuluh jam sehari

4. Kesan Revolusi Pertindustrian terhadap negara luar Eropah.

	Imperialis Barat menguasai tanah jajahan baru
	British menjajah Tanah Melayu, Burma dan India
	Perancis menjajah IndoChina
	Sepanyol berada di Filipina
	Pengenalan Sistem Pemerintahan dan Pentadbiran Barat
	Pemerintah dan pembesar tempatan terpaksa menerima penasihat Barat
	Sistem perundangan tradisional diubah
	Sistem ekonomi distruktur semula
	Di Tanah Melayu, penanaman getah dan perusahaan bijih timah dikomersialkan
	Perubahan dalam sistem pendidikan
	Di Tanah Melayu dan Burma, sistem pendidikan Inggeris telah diperkenalkan
	Pendidikan hanya untuk golongan elit
	Hanya terdapat di kawasan bandar
	Melatih golongan pentadbir rendah bagi memenuhi keperluan pentadbiran British
	Perubahan demografi
	Kuasa Barat mengimport buruh dari luar
	Di Tanah Melayu, buruh diimport dari China dan India untuk bekerja di ladang getah dan lombong bijih timah
	Ti adanya usaha perpaduan antara kaum

5. Aspek-aspek yang perlu dititikberatkan dalam memacu kejayaan sesebuah negara.

	Mengutamakan sektor perindustrian
	Industri berat seperti HICOM
	Barangan dagangan antarabangsa
	Membawa kepada perkembangan sektor perkilangan
	Kemajuan fizikal dan bersepadu
	Perpaduan rakyat
	Asas kekuatan dan kemajuan negara
	Mewujudkan rakyat yang beridentitikan Malaysia
	Bangsa Malaysia membawa kemajuan negara
	Kestabilan politik
	Kekukuhan sistem kerajaan
	Amalan sistem demokrasi berparlimen
	Menjamin keamanan dan kesejahteraan hidup
	Keharmonian negara
	Membangunkan ekonomi
	Meningkatkan taraf hidup
	Menjamin masyarakat yang adil dan saksama ekonominya
	Mewujudkan peluang kepada semua rakyat menceburi bidang-bidang tertentu
	Meningkatkan dan memodenkan sistem pendidikan
	Kekukuhan nilai moral dan etika
	Masyarakat yang tinggi nilai moral dan etika
	Tiada gejala sosial
	Budaya penyayang
	Masyarakat yang tidak individualistik
	Ketinggian maruah bangsa
	Hubungan diplomatik yang berkesan
	Keadaan politik yang stabil
	Pengekalan kemerdekaan

PENJELAJAHAN DAN PENEROKAAN

1. Negara-negara Eropah yang unggul dalam kegiatan penjelajahan dan penerokaan.

	Portugal
	Sepanyol
	England

2. Sebab-sebab berlakunya penerokaan dan penjelajahan.

	Desakan ekonomi/ kekayaan
	Mendapatkan barangan dari Timur
	Seperti emas/ rempah ratus
	Perdagangan
	Membawa keuntungan besar
	Memecah monopoli perdagangan Islam
	Sukar mendapat barangan dagangan
	Mencari laluan perdagangan baru
	Semangat keagamaan
	Menyebarkan agama Kristian
	Galakan pemerintah
	Ratu isabella/ ferdinand aragon/ putera henry
	Kemunculan monarki baharu
	Di England/ Perancis/ Belanda
	Menggalakkan penerokaan seberang laut
	Kestabilan politik Eropah
	Semangat kebangsaan bangsa

	Meninggikan martabat bangsa Eropah
	Persaingan kuasa Eropah
	Mendapatkan tanah jajahan antara Sepanyol dan Portugal
	Kejayaan Renaissance
	Melahirkan semangat inkuiri
	Perkembangan sains dan teknologi
	Peranan tokoh pelayaran
	Christopher Columbus/ Ferdinand Magellan/ Vasco da Gama
	Perjanjian Tordesillas
	Menggalakkan pelayaran

3. Kesan-kesan penjelajahan orang Eropah terhadap masyarakat setempat.

	Politik
	Banyak perjanjian dibuat
	Antara penguasa tempatan dengan kuasa Eropah
	Menandakan pengiktirafan kekuatan kuasa Eropah
	Wakil Eropah seperti Syarikat Hindia Timur Belanda (VOC)/ Syarikat Hindia Timur Inggeris (EIC)
	Berdagang sehingga ke Afrika/ Latin Amerika/ Asia Tenggara/ Asia Timur
	Ekonomi
	Kawasan luar menjadi pembekal kepada Eropah
	Seperti Melaka dikuasai oleh Portugis
	Jalan pelayaran perdagangan di Lautan Hindi dan Asia dikuasai pedagang Arab
	Telah diambil alih oleh pedagang Eropah seperti Portugis
	Sosial
	Gaya hidup masyarakat tempatan terpengaruh dengan masyarakat Eropah
	Terdapat masyarakat tempatan memeluk agama Kristian
	Perang antara orang tempatan dengan kuasa Eropah
	Seperti Sepanyol berperang dan menguasai tamadun Aztec/ tamadun Inca
	Penjajah menguasai emas/ perak di Latin Amerika
	Mengeksploitasi buruh peribumi di lombong/ ladang
	Golongan gereja beranggapan masa untuk menyebarkan agama Kristian
	Di Timur, Sepanyol menguasai Filipina/ Portugis menguasai Melaka/ Goa

4. Aktiviti penjelajahan dan penerokaan dapat menjadikan seseorang itu menjadi insan yang cemerlang.

	Meneroka pelbagai ilmu pengetahuan
	Mengetahui budaya negara luar
	Menguasai pelbagai bahasa dunia
	Mengatur strategi dengan berkesan
	Memperoleh pelbagai pengalaman
	Mengambil peluang untuk bertukar-tukar idea
	Meluaskan wilayah/ kawasan
	Mewujudkan hubungan diplomatik
	Menjamin kepentingan ekonomi
	Mengiatkan aktiviti perdagangan
	Melihat negara luar
	Mematangkan diri
	Berdikari dalam hidup
	Mempunyai keyakinan diri
	Berjiwa bebas
	Mendapatkan pengalaman
	Memahami budaya luar

5. Iktibar yang boleh anda contohi daripada kegiatan penjelajahan dan penerokaan masyarakat Eropah.

	Berusaha mengembangkan agama
	Memartabatkan nama negara
	Bersikap berani
	Bersedia menghadapi cabaran
	Berpandangan jauh
	Berani menanggung risiko

	Berusaha mengembangkan ekonomi
	Mendapatkan pengalaman
	Menuntut ilmu baharu
	Melahirkan bangsa yang berani

6. Sebab seseorang harus bersikap terbuka dalam menerima sesuatu pembaharuan

	Mudah menyesuaikan diri dalam dunia yang kerap bertukar teknologi.
	Menggalakkan perkongsian ilmu
	Dapat memacu kemajuan/kecemerlangan
	Membolehkan berlaku pertukaran/perpindahan teknologi
	Menghindari penjajahan asing
	Mengelakkan kemunduran/ketinggalan daripada arus kemajuan
	Bersedia menghadapi cabaran
	Dapat bertukar-tukar fikiran dan pendapat

IMPERIALISME BARAT DI ASIA

1. Maksud imperialisme

	Penguasaan sesebuah negara yang kuat terhadap negara yang lemah / penjajahan / penaklukan
	Dasar meluaskan pengaruh / wilayah
	Bertujuan mendapatkan keuntungan daripada segi politik dan ekonomi
	Contohnya Sepanyol dan Portugal menakluk Asia dan Amerika Latin
	Berminat mendapatkan bahan mentah seperti rempah-ratus, emas dan perak
	Tujuan lain untuk meluaskan pasaran.

2. Faktor-faktor yang mendorong kedatangan kuasa Barat ke Asia Tenggara.

	Mendapatkan bahan mentah
	Mendapatkan pasaran
	Revolusi Perindustrian di Eropah
	Perkembangan sistem pengangkutan / kereta api / kapal wap / mempercepatkan perjalanan
	Menyebarkan tamadun dan agama
	Sikap saling berlumba dalam kalangan negara Barat
	Misi 3G – <i>Gold, Glory dan Gospel</i>

3. Penjajahan bentuk baharu yang dihadapi oleh Malaysia kini.

	Penjajahan minda
	Penjajahan budaya/ hedoisme
	Penjajahan ekonomi
	Penjajahan informasi
	Penjajahan ideologi politik
	Penjajahan pendidikan

4. Cabaran Malaysia dalam menghadapi penjajahan bentuk baharu.

	Isu perkauman yang menebal
	Pencerobohan dan ancaman lanun di perairan
	Rakyat berminda kelas ketiga
	Perbalahan politik
	Gejala sosial / keruntuhan akhlak
	Masalah dadah
	Kemasukan pendatang tanpa izin yang berleluasa
	Masalah rasuah

5. Usaha-usaha yang perlu dilakukan oleh rakyat negara ini untuk mengekalkan kedaulatan negara.

	Memantapkan perpaduan antara kaum
	Menanamkan semangat cinta terhadap raja dan negara
	Mengekalkan keamanan negara

	Menghargai keharmonian antara kaum
	Mengutamakan permuafakatan / rundingan / diplomasi dalam menyelesaikan masalah
	Mewujudkan pentadbiran yang cekap
	Memantapkan kestabilan politik
	Tanggungjawab bersama membangunkan ekonomi negara demi kesejahteraan rakyat
	Meningkatkan penguasaan ilmu pengetahuan / teknologi moden
	Meningkatkan kerjasama antara rakyat dengan pemimpin negara

6. Pengaruh imperialisme Barat terhadap sistem pentadbiran Malaysia pada masa ini.

	Amalan demokrasi berparlimen
	Pelaksanaan pilihan raya
	Wujud badan pelaksana / kabinet
	Wujud badan perundangan
	Wujud badan kehakiman
	Terdapat pembahagian kuasa antara kerajaan persekutuan dengan kerajaan negeri
	Terdapat mahkamah
	Raja Berperlembagaan
	Kemunculan parti politik

7. Iktibar daripada penjajahan Barat.

	Tidak mudah percaya kepada pihak luar.
	Mempertahankan maruah negara
	Taat setia kepada pemimpin
	Semangat patriotik dalam diri setiap rakyat
	Semangat jati diri yang utuh
	Berwawasan dalam menjana kemajuan negara
	Bijak bertindak dalam menangani masalah
	Memelihara keamanan negara
	Memelihara kedaulatan negara

8. Sikap yang perlu ada dalam menangani imperialisme pada hari ini.

	Berilmu pengetahuan
	Kerjasama dengan negara maju lain.
	Mencipta teknologi moden
	Berpandangan jauh / Berwawasan
	Membuang sikap malu dalam mencari ilmu baru.
	Mengamalkan dasar pintu terbuka
	Membuang nilai negatif yang ada dalam diri dan masyarakat.

9. Kejayaan masyarakat Eropah yang boleh dicontohi untuk memajukan bangsa dan negara.

	Kegiatan perdagangan antarabangsa
	Pengeluaran secara besar-besaran
	Revolusi Pertanian
	Penciptaan kaedah baru dalam tanaman
	Penciptaan teknologi moden/mesin/peralatan
	Revolusi Perindustrian
	Melakukan kegiatan keusahawanan
	Penggunaan enjin berkuasa wap
	Memajukan sistem pengangkutan dan perhubungan
	Penjelajahan dan penerokaan
	Penjajahan/penaklukan ke atas negara-negara lain

LATIHAN STRUKTUR

1. Gambar berikut berkaitan dengan gerakan *Reformation* di Eropah Barat

Martin Luther

- a) Jelaskan maksud *Reformation* ?

.....
.....

[2 markah]

- b) Apakah sumbangan tokoh di atas ?

.....
.....

[2 markah]

- c) Apakah kesan gerakan *Reformation* di Eropah ?

.....
.....

[2 markah]

- d) Jelaskan iktibar yang dapat anda pelajari daripada gerakan *Reformation* yang berlaku di Eropah ?

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2. Revolusi Pertanian dianggap satu revolusi yang telah menyediakan asas bagi Revolusi Perindustrian.

- a) Nyatakan **dua** faktor peningkatan pengeluaran makanan ketika Revolusi Pertanian.

- i.
ii.

[2 markah]

- b) Mengapakah tuan tanah mendesak Parlimen Britain meluluskan Akta Pemagaran Tanah?

.....

.....
[2 markah]

c) Mengapakah sektor pertanian semakin penting pada masa kini?

.....
.....
.....
.....
[3 markah]

d) Berikan cadangan anda untuk memajukan sektor pertanian di negara kita.

.....
.....
.....
.....
[3 markah]

LATIHAN ESEI:

3..

a) Terangkan faktor yang mendorong kuasa Eropah menjalankan kegiatan penjelajahan dan penerokaan.

[4 Markah]

b) Sejauh manakah penjelajahan dan penerokaan Barat membawa perubahan kepada masyarakat di Timur.

[4 Markah]

c)

i. Semangat yang dipamerkan oleh penjelajah dan peneroka lampau wajar dicontohi oleh generasi masa kini. Berikan alasan untuk menyokong pandangan tersebut.

[6 Markah]

ii. Sebagai generasi muda, apakah tindakan yang perlu anda lakukan dalam usaha meneroka bidang baru masa kini.

[6 Markah]

BAB 10: DASAR BRITISH DAN KESANNYA TERHADAP EKONOMI NEGARA**EKONOMI TRADISIONAL:****1. Maksud ekonomi tradisional**

	Kegiatan ekonomi yang dijalankan dalam ekonomi tradisional ialah bercucuk tanam, memungut hasil hutan, menternak binatang, melombong dan menangkap ikan secara kecil-kecilan
	Kegiatan mereka ini dikenali sebagai ekonomi sara diri
	Ekonomi sara diri bermaksud aktiviti ekonomi yang tidak menghasilkan lebihan produk untuk tujuan pemasaran

2. Ciri-ciri ekonomi sara diri

	Contoh ekonomi sara diri iaitu melombong, cucuk tanam, memungut hasil hutan, menangkap ikan.
	Pengeluaran skala kecil, teknologi mudah, modal yang kecil, buruh yang terhad dan pasaran kecil
	Lebihan pengeluaran – untuk tujuan kenduri, zakat, sedekah, hadiah
	Padi pula disimpan untuk bekalan hingga musim berikutnya
	Tanaman lain seperti ubi, pisang, kelapa
	Ternakan seperti ayam, itik, lembu untuk keluarga
	Teknologi mudah bagi penanaman padi seperti tajak, cangkul, tugal, tenggala
	Sistem pengairan mudah iaitu sumber daripada sungai dan hujan
	Menangkap ikan dengan menggunakan kaedah mengail, bubu, dan jala

EKONOMI DAGANGAN:**1. Maksud ekonomi dagangan.**

	Ekonomi dagangan adalah aktiviti pertanian atau perlombongan yang melibatkan lebihan pengeluaran untuk tujuan pemasaran
--	---

2. Ciri-ciri ekonomi dagangan.

	Pengeluaran dalam skala yang besar, buruh yang ramai, modal besar, pemasaran lebih luas
	Penggunaan sumber tenaga buruh yang banyak
	Penggunaan modal yang besar
	Penggunaan teknologi yang lebih tinggi seperti kapal korek
	Melibatkan pasaran yang lebih luas

3. Perkembangan perusahaan perlombongan di Tanah Melayu pada pertengahan abad ke-19 dan awal abad ke-20.

	Perlombongan telah lama dijalankan oleh orang Melayu dan menjadi kegiatan ekonomi yang penting
	Tanah Melayu kaya dengan hasil galian seperti bijih timah, emas, arang batu, bauksit, antimoni dan bijih besi
	Sehingga digelar Suvarnabhumi yang bermaksud bumi emas oleh pedagang India pada zaman silam
	Bijih timah dan emas ialah galian terawal diperdagangkan yang diusahakan secara kecil-kecilan oleh orang Melayu
	Bijih timah mendapat permintaan antarabangsa yang besar sehingga muncul pengusaha Eropah mengambil alih peranan pembesar-pembesar Melayu
	Mulai abad ke -19 kedatangan pengusaha China pada awalnya dipantau oleh pembesar Melayu
	Pengusaha dari China perlu mendapat kebenaran melombong dan menjual semula hasil timah ini kepada pembesar Melayu
	Harga timah ini ditentukan oleh pembesar Melayu itu sendiri
	Kedatangan pemodal Eropah pada awal abad ke-20 telah menghentikan penguasaan pembesar Melayu
	Kedatangan pemodal Eropah berjaya menyaingi pengusaha China kerana mereka menguasai kapal korek menghasilkan pengeluaran secara besar-besaran
	Pemodal Eropah berintensifkan modal manakala orang China berintensifkan buruh
	British meluluskan enakmen dan undang-undang yang mewujudkan penguasaan pengusaha Eropah

	Terdapat pembesar Melayu yang mengambil mudah mencari keuntungan dengan memajukan lombong mereka kepada saudagar China dari Negeri-negeri Selat kerana ketiadaan modal
	Dengan pengenalan kapal korek, sebagai teknologi baru, penguasaan pemodal China dalam sektor perlombongan bijih timah merosot pada abad ke-20
	Tanah Melayu terus menjadi pengeluar utama bijih timah dunia pada Perang Dunia Kedua

4. Cara-cara pengusaha Eropah menguasai sektor perlombongan bijih timah di Tanah Melayu.

	Menghentikan penguasaan pembesar Melayu
	Menyaingi pengusaha China
	Menggunakan kapal korek
	Pengeluaran secara besar-besaran
	Modal besar
	Buruh ramai
	Meluluskan enakmen dan undang-undang yang mewujudkan penguasaan pengusaha Eropah.

5. Sumbangan buruh luar dalam sektor ekonomi di Tanah Melayu

	Memajukan sektor perlombongan bijih timah
	Memajukan sektor perladangan getah
	Membantu menambah pendapatan negara
	Memajukan sistem pengangkutan / perhubungan
	Membawa kemunculan bandar-bandar
	Memperkenalkan sistem kewangan
	Membawa kepada penubuhan bank
	Memperkenalkan insurans

6. Langkah-langkah orang Melayu untuk mengekalkan penguasaan dalam perlombongan bijih timah

	Modal yang besar
	Meningkatkan kemahiran
	Memodenkan teknologi / kaedah perlombongan
	Menguasai / memantapkan penguasaan ilmu berkaitan bidang perlombongan
	Sanggup menanggung risiko / sifat berani mencuba / berdaya saing
	Menambah pelaburan asing
	Meluaskan pasaran ke peringkat antarabangsa

7. Cara-cara rakyat Malaysia memastikan kekayaan negara tidak dieksploitasi kuasa asing

	Meningkatkan penguasaan teknologi moden
	Memiliki ilmu pengetahuan tentang ekonomi moden
	Memantapkan kestabilan politik
	Mengekalkan keamanan negara/mengelakkan huru hara
	Berfikiran terbuka untuk menerima teknologi baru / kaedah baru untuk meningkatkan pengeluaran
	Membentuk budaya daya saing
	Membentuk masyarakat yang bersatu padu / perpaduan kaum
	Bersifat kreatif / inovatif / produktif
	Menyokong dasar kerajaan untuk membangunkan negara
	Mengutamakan tenaga kerja tempatan

KEMASUKAN BURUH CHINA DAN INDIA KE TANAH MELAYU

1. Faktor-faktor yang mendorong kemasukan buruh China dan India ke Tanah Melayu

	Galakkan daripada penjajah British malah penghijrahan mereka tidak ditentang oleh orang Melayu
	Wujud hubungan tradisi antara Tanah Melayu dengan India telah mendorong mereka berhijrah ke Tanah Melayu
	Kemakmuran Tanah Melayu yang sedang pesat membangun dari segi ekonomi menerusi perusahaan bijih timah dan getah telah membuka banyak peluang pekerjaan kepada kaum imigran
	Pemerintahan British telah mewujudkan kestabilan politik di Tanah Melayu yang bukan sahaja telah menarik pemodal tetapi juga buruh asing untuk ke sini

2. Cara-cara kedatangan buruh China ke Tanah Melayu

	Sistem Tiket Kredit
	Bakal imigran dikumpul oleh khee-tau(ketua)
	Ketua ini dibayar sejumlah wang bagi setiap imigran China yang dibawa
	Bakal imigran dikenali sebagai sin keh
	Imigran diletakkan dibawah pengawasan nakhoda kapal atau agensi buruh yang dibayar oleh majikan
	golongan sin khee membuat perjanjian untuk menjelaskan hutang mereka secara bekerja dengan majikan untuk tempoh tertentu
	Mereka dibekalkan dengan tiket ke pelabuhan yang dituju
	Tiba di pelabuhan mereka diambil oleh pemborong buruh yang akan mendapatkan majikan untuk mereka
	Sistem Pengambilan Kakitangan
	Majikan akan menghantar pegawai ke China untuk mendapatkan buruh
	Segala perbelanjaan dan tambang dibiayai oleh majikan
	Pegawai yang dihantar mengiringi buruh tersebut hingga mereka sampai ke tempat majikan
	Sistem Pengambilan Rumah Kongsi
	pengambilan buruh dilakukan oleh pegawai di Negara China yang dilantik oleh sesebuah rumah kongsi
	Pegawai tersebut membiayai perbelanjaan buruh sehingga mereka sampai di rumah kongsi
	Apabila buruh itu diserahkan kepada tuan punya rumah kongsi, pembawa buruh akan dibayar dengan kadar tertentu seperti yang telah dipersetujui bagi setiap buruh yang dibawanya
	Secara Berkumpulan
	Cara kedatangan imigran berubah ekoran wujudnya tajaan oleh Charles Brooke melalui syarikatnya yang beribu pejabat di Singapura
	Kemasukan imigran Cina berketurunan Foochow di Sarawak secara berkumpulan dengan persetujuan antara Ketua Foochow di Sibu dengan Charles Brooke
	Imigran Foochow diperlukan untuk mengusahakan tanah dan membangunkan sektor pertanian gambir dan lada hitam

3. Cara kedatangan buruh India ke Tanah Melayu

	Sistem Buruh Bebas
	Mereka datang sendiri dengan biaya masing-masing
	Kedatangan mereka diaturkan oleh orang atau kumpulan tertentu kerana kepentingan ekonomi
	Setelah tiba di Tanah Melayu bebas memilih tempat dan pekerjaan yang dikehendaki
	Sistem Kontrak
	Majikan akan membiayai tambang mereka ke Tanah Melayu
	Buruh akan bekerja dengan majikan untuk jangka masa tertentu dengan bayaran minimum
	Keadaan ini menyebabkan sering berlaku pemerasan dan penindasan terhadap buruh dan sistem ini pernah disifatkan sebagai satu bentuk perhambaan yang tidak ketara
	Sistem Kangani
	Seorang kangani akan diberi lesen dan dihantar pulang ke India untuk mencari buruh
	Kangani akan diberikan wang pendahuluan untuk membiayai perbelanjaan buruh sehingga tiba di Tanah Melayu
	Seorang Kangani adalah seperti pengurus agensi yang membawa masuk pekerja asing

4. Kesan-kesan daripada peningkatan jumlah kemasukan Imigran India dan Cina ke Tanah Melayu

	Pembentukan masyarakat majmuk
	Wujud petempatan yang berbeza-beza mengikut kaum
	Jenis pekerjaan yang berbeza mengikut kaum
	Penggunaan bahasa yang berbeza dalam pertuturan
	Tidak terdapat interaksi antara kaum
	Tidak ada perpaduan antara kaum

DASAR BRITISH TERHADAP PERTANIAN

1. Dasar-dasar pertanian British di Tanah Melayu

	Orang melayu diperkenalkan oleh British dengan tanaman yang mempunyai pasaran seperti kopi,
--	---

	tembakau, getah.
	British telah mengkomersialkan tanaman tradisional seperti gambir dan lada hitam
	Tenaga buruh China dan India digunakan untuk memajukan lagi sektor perladangan.
	Undang – undang pemilikan tanah telah diperkenalkan oleh British, bertujuan untuk melindungi tanah orang Melayu daripada dicerooboh oleh pemodal asing. Tetapi beberapa daripada aspek undang – undang ada yang menindas orang Melayu

2. Pengenalan undang-undang British berhubung dengan tanah

	Sebelum kedatangan British persoalan tanah tidak menjadi masalah kepada orang Melayu kerana tanah yang luas, penduduk rendah, urusan cukai dan kebenaran mengusahakan tanah hanya dengan pembesar Melayu. Pemilikan tanah amat mudah iaitu pemilik tanah ialah sesiapa yang meneroka dan mengerjakan tanah tersebut
	Rekod bertulis adalah elemen penting dalam mengesahkan pemilikan tanah pada masa British
	Rekod ini juga digunakan dalam urusan tanah seperti cukai, pajakan, sewa beli, jual dan beli tanah
	Tanah juga dilihat sebagai cagaran untuk mendapatkan modal
	Undang- undangan tanah pertama ialah Peraturan Tanah Perak. Seterusnya Kanun Tanah Selangor, Peraturan Tanah Sungai Ujong
	Tanah dibahagikan mengikut nilai komersial seperti tanah ladang, pribumi dan perlombongan
	Kadar cukai tanah bergantung kepada jenis tanah dimiliki

3. Undang – undang melindungi tanah bumiputera

	Akta Tanah Simpanan Melayu (TSM) diperkenalkan oleh British bagi mengelakkan tanah milik Melayu berpindah kepada orang asing
	Residen berhak mengisytiharkan mana – mana tanah orang Melayu sebagai TSM untuk mengelak TSM daripada dijual, dipajak gadai, atau ditukar milik
	TSM juga ingin melindungi ekonomi penjajajh, contohnya TSM tidak boleh diusahakan tanaman komersial. TSM tidak subur dan tidak sesuai untuk tanaman perladangan
	Land Order di Sarawak diperkenalkan bagi melindungi tanah peribumi daripada diceroobohi oleh pengusaha China
	Di sini juga diperkenalkan Land Settlement Order bagi melindungi tanah peribumi daripada dicerooboh
	Di Sarawak pemindahan hak milik tanah hanya boleh dilakukan melalui perwarisan, bagi mengelakkan pemajakan, pemecahan dan penjualan tanah kepada orang luar
	Land Order Sarawak seterusnya membahagikan tanah kepada 3 kawasan iaitu tanah campuran, tanah simpanan dan tanah pedalaman
	Imigran hanya dibenarkan memiliki tanah campuran sahaja, manakala tanah simpanan dan pedalaman dilindungi
	Di Sabah pula, Proklamasi III Perlindungan Hak Peribumi yang melindungi kepentingan peribumi diwartakan oleh British. Peraturan ini menetapkan hak milik peribumi di bawah kuasa Pegawai Daerah
	Segala urusan jual beli tanah di Sabah dengan orang Eropah pula perlu dimaklumkan kepada ketua peribumi. Penduduk peribumi juga berhak menuntut ganti rugi ke atas tanah yang dijual kepada orang asing

4. Kesan pengenalan undang – undang tanah British

	Permohonan kebenaran mendapatkan tanah sama ada syarikat atau individu didapati daripada Pejabat Tanah dan bukan dari pembesar Melayu lagi
	Kebijakan Pejabat Tanah juga diperlukan untuk mengutip hasil hutan seperti nipah, damar, rotan
	Bermakna kuasa residen negeri amat besar untuk menentukan tanah yang boleh diberikan kepada pemodal
	Kelulusan tanah pula bergantung kepada modal, teknologi dan bilangan buruh yang akan digunakan
	Dasar tanah British juga membawa kepada perkembangan ekonomi wang. Di mana cukai, jual, beli, sewa ke atas tanah perlu menggunakan wang. Malah orang Melayu perlu membayar cukai hasil hutan dalam bentuk wang
	Kesannya orang Melayu yang tiada wang meminjam daripada orang tengah dan kemudiannya menyelesaikan menjual tanah untuk menyelesaikan hutang mereka

5. Dasar British terhadap pekebun kecil

	Minat orang Melayu kepada getah berbanding padi membimbangkan British kerana Tanah Melayu terpaksa mengimport beras dari Thailand, Myanmar, Indo-China.
--	---

	Bekalan import beras ini tidak terjamin, contohnya ketika berlaku kekurangan pengeluaran beras di Myanmar
	Maka petani tidak dibenarkan menanam getah di tanah sawah
	British menubuhkan Jabatan Parit, dan Tali Air bagi memperbaiki sistem peparitan dan membantu tanaman padi.
	Ini membuktikan bahawa British tidak memberi perhatian kepada kemajuan ekonomi orang Melayu
	Kerajaan penjajah hanya mengutamakan ekonomi mereka sendiri dan ekonomi peladang besar atau komprador yang sama-sama mengaut keuntungan negara daripada nasib rakyat tempatan
	Intensif kewangan dan bantuan teknikal tidak pernah ditawarkan kepada golongan pekebun kecil terdiri daripada orang Melayu
	Kesannya pekebun kecil jauh ketinggalan berbanding golongan yang mendapat bantuan kerajaan penjajah
	Dasar dan polisi

INSTITUSI KEWANGAN DAN INSURANS

1. Peranan Lembaga Pesuruhjaya Wang yang ditubuhkan oleh British di Tanah Melayu pada tahun 1897

	Mengeluarkan wang kertas bagi Negeri-negeri Selat di bawah Ordinan XIII
	Menguatkuasakan penggunaan wang kertas Negeri-negeri Selat
	Mengesahkan mata wang tersebut dalam urusan perdagangan di Negeri-negeri Selat

2. Kesan pengenalan wang kertas Negeri-negeri Selat terhadap Tanah Melayu

	Mempercepatkan / melicinkan urusan kewangan
	Meningkatkan kepesatan ekonomi Tanah Melayu
	Mata wang kerajaan Melayu terhapus
	Memudahkan penduduk Tanah Melayu membuat urus niaga
	Taraf hidup orang Melayu semakin tertekan kerana kekurangan wang

3. Sebab penubuhan institusi kewangan oleh British kurang memberi manfaat kepada orang Melayu

	Dasar kerajaan British meminggirkan orang Melayu
	Orang Melayu kurang mempunyai ilmu dalam bidang kewangan
	Perkhidmatan bank Eropah hanya melibatkan ekonomi dagangan
	Majoriti orang Melayu terlibat dalam sektor ekonomi tradisional
	Bank Eropah tertumpu di bandar-bandar besar
	Orang Melayu dikenakan kadar bunga yang tinggi
	Urusan perkhidmatan memerlukan komprador / orang tengah
	Kesulitan berbahasa Inggeris / kekangan dari segi faktor bahasa
	Prosedur tatacara yang rumit / sukar difahami

4. Kepentingan institusi kewangan kepada negara kita

	Menjana pertumbuhan ekonomi negara
	Menyediakan pinjaman kepada pelabur
	Memajukan industri negara
	Pengenalan sistem kewangan moden yang berorientasikan kadar faedah yang tinggi
	Mempercepatkan kemasukan dana asing
	Menggalakkan pelaburan asing
	Mempercepatkan bayaran kepada pengimport dan pengeksport
	Melicinkan urusan perdagangan antarabangsa
	Meningkatkan keinginan untuk menabung
	Mendorong pembinaan kilang-kilang

DASAR BRITISH TERHADAP PEKEBUN KECIL

1. Dasar British terhadap pekebun kecil di Tanah Melayu

	Mengekalkan orang Melayu sebagai pekebun kecil
	Mengekalkan orang Melayu sebagai golongan petani
	Memperkenalkan Enakmen Tanah Padi 1917 yang melarang penanaman getah di kawasan

	penanaman padi
	Mengurangkan jumlah penyertaan pekebun kecil getah terutamanya daripada kalangan orang Melayu dalam sektor perusahaan getah.
	Menaikkan premium untuk permohonan tanah baru untuk tujuan penanaman getah
	Pembukaan tanah-tanah baru untuk tujuan penanaman getah telah dilarang

2. Sebab-sebab orang Melayu kurang melibatkan diri dalam bidang ekonomi komersial semasa pentadbiran British

	Kekurangan modal
	Tidak mendapat galakan British
	Kurang berkemahiran
	Ketiadaan teknologi
	Saiz tanah yang kecil
	Tanah yang tidak subur

3. Iktibar yang diperoleh daripada dasar British terhadap tanah sebagai panduan untuk kemajuan Malaysia.

	Wariskan tanah kepada pemilik yang sah
	Menyimpan segala dokumen berkaitan hak pemilikan tanah dengan baik
	Mengusahakan tanah secara komersial
	Membayar cukai tanah
	Menjalankan pertanian moden
	Mengetahui hak sebagai pemilik tanah
	Mendapatkan khidmat nasihat daripada pihak berwajib

4. Bagaimanakah langkah British mengurangkan kebergantungan terhadap beras import

	Pekebun kecil tidak dibenarkan di tanah sawah
	Kerajaan British telah menubuhkan Jabatan Parit dan Tali Air tahun 1930
	Bagi memperbaiki sistem perparitan dan tali air demi membantu kegiatan penanaman padi

KESAN-KESAN DASAR EKONOMI:

PEMBANDARAN

1. Berikan maksud pembandaran

	Perubahan daripada pekan kecil atau kampung kepada sebuah bandar
	Hasil daripada pertambahan fungsi atau kegiatan ekonominya

Huraikan faktor/sebab kemunculan bandar

	Perkembangan pusat kegiatan ekonomi perlombongan bijih timah
	Pekan akan mengalami pertambahan penduduk serta berfungsi sebagai tempat mengumpul hasil lombong
	Kawasan tersebut menjadi pusat untuk mendapatkan keperluan harian
	Perkembangan perusahaan perlombongan telah menambah fungsi bandar
	Pekan akan berkembang menjadi bandar
	Bandar pula akan menjadi pusat bagi pentadbiran, perbankan
	Bandar yang wujud kerana perkembangan perlombongan bijih timah seperti Kuala Lumpur, Taiping dan Seremban
	Bandar Miri pula muncul kerana perkembangan perlombongan petroleum

2. Terangkan kesan-kesan pembandaran.

	Pusat kegiatan dan aktiviti tertumpu dibandar
	Fungsi bandar bertambah sebagai pusat perniagaan, pentadbiran, perbankan
	Bandar-bandar baru wujud dan dihuni oleh orang Cina
	Ketidakseimbangan pembangunan antara kawasan di pantai Barat Tanah Melayu dengan Pantai Timur Tanah Melayu
	Bandar didominasi oleh orang bukan Melayu
	Orang Melayu mendapatkan pendidikan di bandar

	Jurang ekonomi antara kaum semakin luas
	Orang Melayu masih kekal tinggal di bandar
	Orang Melayu amat sedikit terlibat dalam aktiviti perdagangan

3. Sebab-sebab British lebih memberi tumpuan membangunkan pembandaran di Pantai Barat berbanding di Pantai Timur Tanah Melayu.

	Tempat tumpuan aktiviti ekonomi British
	Banyak mengeluarkan bijih timah
	Banyak ladang getah dibuka
	Pusat pentadbiran utama British
	Mempunyai kemudahan pengangkutan darat
	Kewujudan pelabuhan semula jadi yang maju
	Tiada gangguan angin monson
	Kawasan tumpuan imigran dari China dan India
	Pusat perdagangan yang penting
	Kawasan mula-mula British meluaskan kuasa/ NNS
	Terletak di laluan perdagangan antarabangsa

4. Faktor-faktor bandar mati wujud di negara kita.

	Kemerosotan aktiviti ekonomi
	Bahan mentah semula jadi semakin pupus
	Kegiatan perdagangan sudah tidak lagi menguntungkan
	Orang ramai kehilangan pekerjaan
	Berlaku migrasi beramai-ramai keluar
	Kemerosotan sistem pengangkutan
	Taraf hidup semakin merosot
	Syarikat pemodal menghentikan pengeluaran
	Muncul bandar baru yang memberikan persaingan
	Terpisah daripada jaringan utama pengangkutan dan perhubungan

5. Cara-cara sesebuah bandar mati boleh dimajukan

	Dirikan kawasan perindustrian
	Tubuhkan institusi pengajian tinggi awam dan swasta
	Menjadikannya sebagai pusat pentadbiran negeri atau daerah
	Memastikan bekalan makanan mencukupi
	Menjadikannya kawasan bebas cukai
	Menubuhkan pusat kebudayaan
	Membangunkan prasarana ICT
	Memberi insentif kepada pemodal yang melabur modal di sana
	Mendirikan kawasan perumahan mampu milik
	Memastikan jaringan jalan raya dan kereta api melaluinya

6. Kewajaran konsep bandar bestari diperluas di Malaysia.

	Wajar
	Mengikuti trend semasa
	Menjadikan bandar setanding dengan bandar di negara maju
	Memenuhi keperluan penduduk
	Memudahkan urusan harian penduduk
	Memastikan kehidupan pembandaran yang unggul/ sistematik
	Menjamin keselamatan
	Mengurangi kesesakan lalu lintas
	Memudahkan urusan perdagangan/ perniagaan
	Menaikkan imej negara
	Tidak wajar
	Memerlukan perbelanjaan yang besar
	Memerlukan banyak perancangan yang teliti
	Memerlukan banyak kepakaran
	Kawasan yang dibangunkan perlulah besar

	Perlu mengambil buruh dari negara asing untuk membinanya
	Menyebabkan pengaliran mata wang negara ke luar negara
	Ramai rakyat yang tidak mampu memiliki rumah
	Kos hidup tinggi
	Jurang pendapatan antara kawasan bandar bestari dengan kawasan bandar atau luar bandar semakin melebar

7. Kesan/impak sekiranya perbandaran dilaksanakan tanpa perancangan yang rapi.

	Kemusnahan alam sekitar
	Penerokaan kawasan hutan yang tidak terancang
	Masalah banjir kilat / sistem perparitan tersumbat
	Kesesakan jalan raya
	Perkhidmatan sistem pengangkutan tidak lancar
	Keindahan bandar terjejas
	Penyediaan kemudahan asas sukar dirancang
	Kos perbelanjaan pentadbiran / penyelenggaraan meningkat
	Bebanan pengurusan kepada pihak berkuasa tempatan (PBT)
	Petempatan perumahan yang tidak tersusun

PEMBENTUKAN MASYARAKAT BERBILANG KAUM

1. Latar belakang kemasukan imigran ke Tanah Melayu

	Kekayaan sumber alam, kemakmuran ekonomi dan kestabilan politik telah menarik minat lebih ramai imigran China dan India datang ke Tanah Melayu.
	Penjajah menggalakkan penghijrahan buruh asing untuk menampung keperluan sumber tenaga buruh di Tanah Melayu
	Telah menyumbang kepada peningkatan jumlah kedatangan imigran China dan India
	Imigran China di NNMB telah bertambah dua kali ganda daripada 163,000 pada tahun 1891 kepada 300,000 pada 1901
	Imigran China di NNS turut meningkat iaitu daripada 228,000 orang kepada 280,000
	Hal ini membawa kepada kemunculan dan pembentukan masyarakat berbilang kaum di Tanah Melayu

2. Faktor/sebab yang mendorong kemasukan imigran ke Tanah Melayu

	Kekayaan sumber alam
	Kemakmuran ekonomi seperti bijih timah, emas dan lain-lain
	Kestabilan politik menarik minat imigran
	Dasar penjajah British yang menggalakkan penghijrahan buruh asing untuk menampung kekurangan sumber tenaga manusia
	Hubungan tradisi antara Tanah Melayu dengan China dan India
	Tiada tentangan penduduk tempatan
	Ketidakstabilan politik negara asal
	Kebuluran di negara asal
	Peperangan di negara asal
	Bencana alam di negara asal

3. Ciri-ciri masyarakat majmuk

	Petempatan dan pekerjaan masyarakat majmuk berbeza mengikut kaum
	Orang Melayu tinggal di kampung dan bekerja sebagai petani
	Orang Cina tinggal di bandar dan bekerja sebagai peniaga dan pelombong
	Orang India pula tinggal di ladang/estet dan bekerja sebagai penoreh getah
	Bahasa yang digunakan dalam kerangka sosial juga berbeza antara satu sama lain

4. Kesan kewujudan masyarakat berbilang kaum di Tanah Melayu.

	Petempatan berbeza mengikut kaum
	Orang Melayu di kawasan luar bandar, buruh India di kawasan estet dan orang Cina di kawasan lombong dan kawasan bandar

	Perbezaan bidang pekerjaan
	Orang Melayu bertani secara kecil-kecilan, Orang India sebagai penoreh getah dan orang Cina sebagai buruh lombong dan perniaga
	Perbezaan budaya dan bahasa juga menyumbang kelahiran masyarakat majmuk
	Penggunaan bahasa ibunda menyukarkan pergaulan antara kaum
	Kesukaran interaksi menyukarkan kesepaduan antara kaum
	Dasar British yang mengamalkan dasar pecah dan perintah turut menyumbang pembentukan masyarakat majmuk
	Amalan agama yang berbeza seperti Islam bagi orang Melayu, Hindu bagi orang India dan Buddha bagi orang Cina turut melahirkan masyarakat majmuk
	Pengenalan pendidikan mengikut kaum melalui sekolah vernakular
	Kemunculan parti politik mengikut kaum akibat perbezaan ideologi
	Jurang ekonomi antara kaum

5. Faktor-faktor Malaysia kekal harmoni walaupun hidup dalam kepelbagaian kaum.

	Pemimpin pelbagai kaum yang mengutamakan pendekatan musyawarah / diplomasi dalam menyelesaikan masalah
	Sifat toleransi rakyat dalam kehidupan
	Rakyat saling menghormati terhadap agama dan kepercayaan kaum lain
	Dasar pentadbiran negara yang menekankan perpaduan kaum
	Rukun Negara menjadi panduan hidup masyarakat
	Perayaan setiap kaum utama disambut dengan meriah
	Kemakmuran dan kekayaan negara dinikmati bersama
	Falsafah Pendidikan Kebangsaan / Dasar Kebudayaan Kebangsaan Berjaya menyatukan rakyat

PENDIDIKAN VERNAKULAR

1. Maksud sistem pendidikan vernakular.

	Sistem pendidikan yang menggunakan bahasa ibunda masing-masing
	Dijadikan sebagai bahasa pengantar di sekolah-sekolah

2. Sekolah vernakular Melayu terawal di Tanah Melayu sebelum abad ke-20.

	Sekolah Melayu di Teluk Belanga, Singapura 1856
	Sekolah Melayu di Seberang Prai 1871
	Sekolah Melayu di Kuala Kangsar 1884
	Sekolah Melayu di Batu Gajah 1885
	Sekolah Melayu perempuan di Negeri-negeri Selat 1885

3. Ciri-ciri pendidikan vernakular.

	Berorientasikan kaum
	Menggunakan bahasa pengantar bahasa ibunda
	Kurikulum yang digunakan adalah mengikut keperluan kaum masing-masing
	Sukatan pelajaran dibawa dari negara asal
	Guru-guru juga diambil dari negara asal
	Buku teks dibawa dari negara asal

4. Kesan pelaksanaan pendidikan vernakular di Tanah Melayu.

	Menggunakan bahasa ibunda masing-masing sebagai bahasa pengantar
	Kurikulum tidak seragam dan mengikut keperluan kaum masing-masing
	Gagal memupuk perpaduan kebangsaan
	Murid-murid daripada pelbagai kaum dipisahkan
	Mereka tidak dapat melalui sistem pendidikan yang sama
	British mengubah sistem pendidikan Melayu
	Kurikulum terbatas sehingga peringkat rendah sahaja
	Tidak semua lapisan rakyat mendapat pendidikan
	Pendidikan hanya untuk golongan elit dan terletak di bandar

	Lepasan aliran sekolah vernakular Melayu terus terpinggir
--	---

5. Sistem pendidikan vernakular di negara kita tidak berjaya mencapai matlamat perpaduan kaum. Buktikan

	Murid-murid terpisah mengikut persekolahan/tidak berinteraksi bersama
	Perkauman menebal/tidak berkongsi budaya
	Taraf hidup berbeza
	Menggunakan bahasa ibunda sebagai bahasa pengantar
	Kurikulum yang digunakan mengikut keperluan kaum/kurikulum berbeza
	Sukatan pelajaran dari negara asal.
	Guru-guru dibawa dari negara asal
	Sistem pendidikan tidak melibatkan ke peringkat tinggi/peringkat persekolahan tidak seragam
	Mewujudkan jurang ekonomi antara kaum
	Mewujudkan jurang sosial antara kaum

6. Faktor yang membawa kepada kemunculan sistem pendidikan vernakular di negara kita.

	Dasar British yang membawa masuk imigran Cina dan India
	Untuk bekerja dalam sektor perlombongan dan perladangan
	Penduduk Tanah Melayu terdiri daripada tiga kaum terbesar iaitu Melayu, Cina dan India
	Tiga kaum ini menuturkan bahasa ibunda yang berbeza-beza
	Orang Melayu bertutur bahasa Melayu, orang Cina bertutur Bahasa Mandarin manakala orang India bertutur dalam Bahasa Tamil
	Pendidikan yang berorientasikan negara asal
	Supaya para imigran mengingati negara asal masing-masing
	Keadaan lokasi petempatan yang berbeza
	Telah mengelompokkan suku kaum berdasarkan lokasi petempatan
	Contohnya orang Melayu di kampung, orang Cina di bandar dan orang India di estet
	Dasar pecah perintah British
	Yang mengelaskan kaum mengikut fungsi ekonomi

7. Sistem pendidikan negara kita mampu memupuk perpaduan dalam kalangan rakyat berbilang kaum.

	Menggunakan sistem persekolahan yang sama/sekolah kebangsaan
	Menggunakan Bahasa Melayu / Bahasa Kebangsaan sebagai bahasa pengantar
	Menggunakan kurikulum yang seragam
	Penglibatan dalam kokurikulum/persatuan/kelab/unit beruniform
	Penglibatan dalam aktiviti sukan/sukantara/merentas desa
	Mempelajari mata pelajaran wajib/teras
	Sistem peperiksaan/pentaksiran yang seragam
	Penggunaan buku teks yang seragam/Sejarah/Pendidikan moral
	Pengenalan mata pelajaran Sivik dan Kewarganegaraan
	Tenaga pengajar terdiri dari pelbagai kaum

8. Sebab kita perlu mempertahankan sistem pendidikan kebangsaan hari ini.

	Asas perpaduan negara
	Membentuk jati diri negara bangsa
	Memupuk semangat cinta akan negara / sikap patriotik
	Menyalurkan aspirasi kerajaan / negara
	Memupuk sikap toleransi antara kaum
	Pendidikan yang selaras kepada semua kaum
	Melalui sukatan dan modul pembelajaran yang sama

9. Sebab-sebab pendidikan penting dalam menghadapi arus globalisasi.

	Membentuk masyarakat berilmu pengetahuan/berfikir global
	Membentuk masyarakat yang inovatif dan kreatif
	Melahirkan insan yang berakhlak
	Mewujudkan masyarakat yang berkemahiran tinggi
	Melahirkan generasi berdaya saing

SEKTOR PERKILANGAN

1. Sektor perkilangan di Tanah Melayu sebelum abad ke- 20.

Aktiviti ekonomi British di Tanah Melayu lebih tertumpu terhadap pengeluaran bahan mentah
Hampir semua barangan perkilangan yang diperlukan telah diimport
Hal ini memperlambatkan perkembangan perusahaan perkilangan
Barangan perkilangan yang diimport telah mewujudkan persaingan dengan barangan perkilangan tempatan

2. Perkembangan sektor perkilangan sekitar tahun 1920-an.

Sektor perkilangan di Tanah Melayu telah dimajukan seperti sektor perlombongan dan pertanian
Pada tahun 1923, Syarikat Shum Yip Leong telah mendirikan dua buah kilang kasut getah untuk dieksport ke China
Di Setapak, Selangor/ Tapah, Perak
Syarikat Kasut Bata turut menubuhkan sebuah kilang di Klang, Selangor
Syarikat Fung Keong di Selangor
Kinta Rubber Works di Ipoh, Perak
Syarikat ini menghasilkan barangan berasaskan getah
Syarikat United Engineers pula mendirikan kilang membina kapal korek, kapal kecil dan mesin memproses getah
Perusahaan mengetin nenas diasaskan oleh seorang berbangsa Perancis yang berpusat di Johor dan telah menghasilkan nanas dalam tin untuk tujuan eksport

3. Sebab-sebab kerajaan mengambil langkah untuk memperbanyakkan penglibatan orang Melayu dalam sektor perindustrian dan perniagaan mulai tahun 1970-an

Masyarakat Melayu tercicir dalam bidang perindustrian dan perniagaan
Untuk mengimbangi kedudukan ekonomi antara kaum di negara ini
Mengelakkan perasaan tidak senang hati yang boleh mendatangkan unsur ketidakstabilan
Masyarakat Melayu masih kekal dalam ekonomi tradisional
Masyarakat Melayu terpinggir daripada arus pembangunan ekonomi perdana
Untuk mengimbangi pembangunan ekonomi antara wilayah

4. Kesan kemajuan sektor perkilangan

Mengurangkan import barangan dari negara luar
Seperti barangan elektrik dan elektronik
Mengurangkan kadar aliran wang ke luar negara
Meningkatkan permintaan terhadap bahan mentah negara
Seperti petroleum dan kelapa sawit
Menyediakan peluang pekerjaan kepada rakyat
Pelbagai peringkat pekerjaan seperti peringkat pengeluaran, pemprosesan, pemasangan
Meningkatkan taraf hidup rakyat
Menyediakan pelbagai kemudahan untuk rakyat seperti pendidikan, kesihatan dan pengangkutan

SISTEM PENGANGKUTAN

1. Faktor kemajuan sistem pengangkutan di Tanah Melayu

Kemajuan sistem pengangkutan kerana perkembangan pesat kegiatan perlombongan dan pertanian
Jalan kereta api dibina untuk mempercepatkan pengangkutan bijih timah dari kawasan perlombongan ke kawasan pelabuhan
Jalan kereta api pertama dibina pada tahun 1885 untuk menghubungkan Taiping dan Port Well

	Jalan keretapi lain dibina untuk menghubungkan kawasan perlombongan di Kuala Lumpur dengan Port Swettenham (1889)
	kawasan perlombongan di Seremban dengan Port Dickson (1891)
	kawasan perlombongan di Ipoh dan Tapah Road dengan Telok Anson) (1895)
	1904, semua kawasan perlombongan bijih timah di Perak, Selangor, dan Negeri Sembilan telah mempunyai perkhidmatan kereta api
	1918, jalan keretapi yang menghubungkan Seberang Perai dengan sempadan Siam telah disiapkan
	1931, jalan kereta api di bahagian timur yang menghubungkan Gemas, Pahang dan Kelantan ke sempadan Siam telah siap dibina
	1923, jalan kereta api di Tanah Melayu telah disambung hingga ke Singapura
	Jalan raya berkembang menjelang 1895, Selangor dan Perak mempunyai rangkaian jalan raya sepanjang 2400km
	Kegunaan jalan raya semakin popular selepas pengenalan kenderaan bermotor
	Pada tahun 1911, jalan raya dari Seberang Prai ke Melaka telah disiapkan.
	Antara tahun 1911 hingga tahun 1928, jalan raya menghubungkan Perlis dan Singapura telah dibina
	Jalan raya di antara Kuala Lumpur dan Kuantan turut dibuka bagi memudahkan perhubungan Pantai Barat dengan Pantai Timur.

2. Kesan kemajuan sistem pengangkutan di Tanah Melayu.

	Membantu perkembangan pesat kegiatan perlombongan dan pertanian
	Mempercepat pengangkutan bijih timah dari kawasan perlombongan ke pelabuhan untuk dieksport melalui jalan kereta api
	Menggalakkan pembukaan tanah-tanah baru di kawasan pedalaman untuk penanaman getah dengan pembinaan jalan kereta api
	Menggalakkan aktiviti pelaburan orang Eropah dalam perusahaan getah selepas terdapatnya pembinaan jalan kereta api.
	Mempercepat pengangkutan dan membawa muatan yang banyak melalui pengangkutan kereta api.
	Jalan denai dan kereta lembu telah digantikan dengan jalan raya berturap dan tanah merah

PERKHIDMATAN KESIHATAN

1. Faktor-faktor British meningkatkan perkhidmatan kesihatan di Tanah Melayu pada akhir abad ke-19.

	Kemasukan ramai buruh-buruh luar
	Pertambahan jumlah penduduk di Tanah Melayu
	Tempat tinggal dan tempat kerja yang padat
	Memudahkan pengurusan lokasi petempatan dan bandar
	Kekurangan air bersih
	Penyakit berjangkit mudah merebak

2. Perkembangan perkhidmatan kesihatan di negara kita semasa pemerintahan British.

	Menubuhkan hospital kerajaan di Kuala Lumpur dan Taiping 1898
	1895, terdapat 29 buah pusat perubatan dibina di Perak dan Kuala Lumpur
	Pembinaan hospital di Tanjung Malim, Batu Gajah, Gopeng, Krian dan Kuala Kangsar, Perak
	Membina pusat kesihatan kecil perseorangan
	14 buah pusat kesihatan di Selangor, 2 di Pahang dan 3 di Negeri Sembilan
	Pada tahun 1913, beberapa buah hospital dibina di Jesselton, Sandakan, Beaufort, Kudat dan Tawau, Sabah
	Di Sarawak pusat kesihatan tertumpu di bandar Kuching
	Selepas 1921, pusat perubatan kecil dibina di Sri Aman dan Sibul
	Membina hospital atas sumbangan orang perseorangan seperti Hospital Tung Shin di Kuala Lumpur
	Mendirikan Institut Penyelidikan Perubatan pada tahun 1900 di Kuala Lumpur
	Institut ini membuat kajian punca penyakit dan langkah mencegah
	Menitikberatkan kebersihan dan kesihatan di bandar-bandar
	Menubuhkan Sanitary Board untuk menjaga kebersihan bandar Kuala Lumpur dan bandar-bandar di Perak
	Menubuhkan Jabatan Kesihatan untuk mengambil alih tugas Sanitary Board menjaga kesihatan

3. Faktor-faktor British telah memajukan perkhidmatan kesihatan lebih awal di Semenanjung Tanah Melayu berbanding Sabah dan Sarawak.

	Kepadatan penduduk di Semenanjung lebih tinggi berbanding Sabah dan Sarawak
	Kepesatan pembangunan ekonomi di Semenanjung menyebabkan British membina lebih banyak pusat kesihatan berbanding di Sabah dan Sarawak.
	Semenanjung Tanah Melayu telah diperintah oleh British manakala Sarawak masih diperintah oleh keluarga Brooke sehingga 1946
	Kawasan petempatan yang banyak dan berpusat di Semenanjung memerlukan pusat kesihatan berbanding Sabah dan Sarawak yang berselerak
	Wabak penyakit cepat menular di kawasan padat penduduk dan petempatan
	Masyarakat di Semenanjung lebih terdedah dengan wabak penyakit berbanding di Sabah dan Sarawak

4. Kepentingan perkhidmatan kesihatan terhadap kemajuan negara.

	Melahirkan modal insan dan guna tenaga yang sihat
	Menjana industri pelancongan kesihatan
	Meningkatkan imej Malaysia sebagai hub kesihatan / teknologi kesihatan
	Meningkatkan mutu sukan negara
	Melahirkan insan yang seimbang rohani dan jasmani
	Melahirkan golongan yang berpendidikan hasil dari amalan gaya hidup sihat
	Memajukan bidang penyelidikan kesihatan
	Melahirkan lebih ramai tenaga profesional
	Memberi peluang pekerjaan dalam bidang kesihatan

LATIHAN STRUKTUR:

1. Dasar-dasar pentadbiran British di Tanah Melayu telah menggalakkan kemunculan bandar- bandar baru. Proses pembandaran ini berkembang dengan pesatnya pada abad ke-20.

a) Apakah maksud pembandaran?

.....
[1 markah]

b) Namakan **dua** buah bandar baru yang muncul kesan daripada proses pembandaran.

.....
.....
[2 markah]

c) Pada pandangan anda, mengapakah proses pembandaran lebih pesat di pantai barat Semenanjung Tanah Melayu?

.....
.....
.....
.....
[3 markah]

d) Sebagai seorang pemimpin, apakah langkah-langkah yang akan anda ambil untuk mengatasi masalah kepadatan penduduk di bandar-bandar utama di Malaysia.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

2. Perkembangan pesat kegiatan perlombongan menyebabkan berkembangnya sistem pengangkutan dan perhubungan di Tanah Melayu.

a) Namakan **dua** kawasan bijih timah di Tanah Melayu ?

i.
ii.
[2 markah]

b) Jelaskan sumbangan sistem pengangkutan dan perhubungan kepada ekonomi Tanah Melayu pada awal abad ke-20 ?

.....
.....
.....

.....
[4 markah]

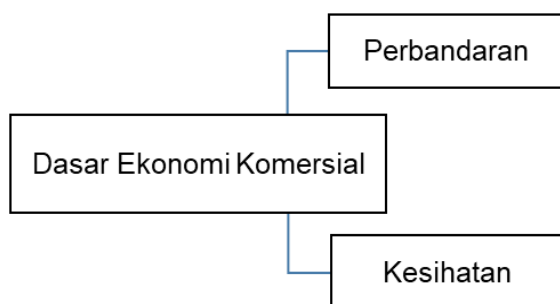
- c) Berdasarkan kajian anda, jelaskan kesan perkembangan ekonomi moden terhadap masyarakat Melayu.

.....
.....
.....
.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI:

3. Rajah berikut menunjukkan kesan dasar ekonomi yang dilaksanakan oleh British di Tanah Melayu.

- a) Jelaskan faktor yang menyebabkan berlakunya proses perbandaran di Tanah Melayu.

[4 markah]

- b) Terangkan usaha kerajaan British mempertingkatkan taraf kesihatan di Tanah Melayu pada akhir abad ke-19.

[8 markah]

- c) Apakah langkah-langkah yang patut diambil untuk mengurangkan penularan wabak penyakit dalam negara kita.

[8 markah]

BAB 1 : KEMUNCULAN DAN PERKEMBANGAN NASIONALISME DI ASIA TENGGARA

IMPERIALISME BARAT DI ASIA TENGGARA

1. Maksud imperialisme

	Dasar sesebuah negara meluaskan pengaruh dan wilayahnya
	Dengan menjajah negara lain untuk kepentingan negaranya.
	Penguasaan sesebuah negara yang lebih kuat terhadap negara lain yang lebih lemah

2. Kuasa-kuasa imperialisme Barat yang terlibat dengan imperialisme di Asia Tenggara

	Portugis menjajah Tanah Melayu
	Spanyol menjajah Filipina
	Belanda menjajah Indonesia
	Britain menjajah Burma / Tanah Melayu
	Perancis menjajah Indo China
	Amerika Syarikat Menjajah Filipina

3. Faktor imperialisme Barat di Asia Tenggara.

	Kedudukan Asia Tenggara yang begitu strategik
	Terletak antara China dan India
	Menjamin pasaran yang luas
	Kekayaan bahan mentah..
	Memilik tanah subur
	Kepesatan Revolusi Perindustrian di Eropah
	Membolehkan mereka mengeluarkan hasil perkilangan secara besar-besaran
	Memerlukan kawasan pasaran baru
	Mendorong perluasan imperialisme yang lebih pesat terutamanya di Timur, India dan Asia Tenggara
	China dan India menjadi sasaran kerana berpotensi untuk menjadi pasaran yang luas bagi barangannya
	Manakala negara Asia Tenggara menjadi sasaran kerana kekayaan bahan mentah
	Sistem Pengangkutan dan Perhubungan
	Pembukaan terusan Suez
	Memendekkan perjalanan antara Barat dengan Timur
	Penggunaan kapal berkuasa wap membolehkan muatan yang lebih banyak dan mempercepatkan perjalanan antara Timur dan Barat
	Penciptaan telegraf memudahkan perhubungan Timur dan Barat.
	Persaingan kuasa-kuasa Barat untuk dapatkan tanah jajahan
	Semakin luas tanah jajahan semakin tinggi sanjungan yang diperolehi kuasa-kuasa Barat
	Keluasan tanah jajahan melambangkan kekuatan dan kekayaan kuasa Barat tersebut
	Beban Orang Putih dan Tugas Menyebarkan Tamadun
	Slogan Beban Orang Putih digunakan oleh British dan Belanda
	Tugas menyebarkan tamadun digunakan oleh Perancis
	Tugas menyebarkan agama Kristian

PERUBAHAN SISTEM POLITIK

Pengenalan Sistem Birokrasi Barat

1. Ciri-ciri umum sistem birokrasi Barat di Asia Tenggara

	Penubuhan kerajaan pusat. Hasil penyatuan wilayah
	Pelantikan Gabenor Jeneral sebagai ketua pentadbir
	Pelaksanaan pentadbiran melalui biro.
	Pegawai Barat menjadi ketua Biro.
	Pemerintah tempatan dipaksa menerima penasihat dari Barat
	Pengenalan undang-undang Barat.
	Penubuhan jabatan kerajaan contohnya Jabatan Pelajaran

FILIPINA

1. Ciri-ciri sistem pemerintahan di Filipina sebelum dikuasai oleh Sepanyol

	Terdiri dari daerah-daerah kecil dikenali sebagai Barangay
	Diperintah oleh Datu.
	Di selatan Filipina wujud kerajaan Islam

2. Ciri-ciri sistem pemerintahan di Filipina semasa dikuasai oleh Sepanyol

	Memperkenalkan sistem pemerintahan berpusat.
	Penyatuan barangay menyebabkan kemerosotan pemerintahan tradisional
	Gabenor Jeneral pemerintah tertinggi..
	Peringkat tempatan dilaksanakan di bawah Sistem Encomienda yang diketuai oleh Encomiendero

3. Tugas Encomiendero

	Menjaga keamanan.
	Mengutip cukai.
	Mengkristian penduduk barangay
	Kerahan tenaga penduduk

BURMA

1. Ciri-ciri sistem pemerintahan di Burma sebelum dikuasai oleh British

	Mengamalkan sistem pemerintahan beraja
	Di bawah dinasti Konbaung.
	Raja menjadi penaung kepada sami Buddha

2. Ciri-ciri sistem pemerintahan di Burma semasa dikuasai oleh British

	Dinasti Konbaung berakhir
	Institusi raja tersingkir.
	Jawatan pembesar tradisional diperingkat pusat terhapus.
	Pesuruhjaya Tinggi British menjadi pemerintah tertinggi.
	Pengenalan Akta Kampung Ulu Burma 1887 dan Akta Perkampungan Burma 1889.
	Pentadbiran daerah diambil oleh Myo-ok (pegawai bandaran).
	Pengenalan undang-undang Barat.
	Pengaruh golongan agama merosot.
	Majlis perundangan telah diperkenalkan.
	Penubuhan beberapa jabatan seperti kesihatan / perhutanan / pelajaran

THAILAND

1. Cara Thailand mengekalkan kemerdekaan

	Pembaharuan oleh Raja Mongkut
	Baginda melantik 80 penasihat Barat untuk mengetuai pelbagai Jabatan.
	Melatih pegawai-pegawai tempatan.
	Penasihat kewangan dibawa dari Britain..
	Penasihat Kastam dan ketenteraan dari AS dan Perancis
	Pembaharuan yang dilaksanakan oleh Raja Chulalongkorn
	Memperkenalkan Majlis Penasihat Rendah.
	Memperkenalkan Majlis Mesyuarat Tertinggi.
	Memperkenalkan Kabinet Menteri.
	Juruaudit dari Britain dilantik berkhidmat dalam perbendaharaan negara.

2. Kesan pembaharuan Raja Mongkut dan Chulalongkorn

	Muncul golongan pentadbir kedudukannya berasaskan tahap pendidikan
	Sistem raja berpelembagaan menggantikan sistem raja berkuasa mutlak
	Mengurangkan pengaruh pembesar tradisional
	Dapat mengekalkan kemerdekaan Thailand

NASIONALISME DI ASIA TENGGARA

1. Maksud Nasionalisme

	Perasaan cinta akan bangsa dan negara
	Membawa kepada gerakan membebaskan tanah air
	Pembebasan kuasa politik, cengkaman ekonomi dan kebudayaan asing
	Menentang apa sahaja bentuk tekanan dari luar

2. Matlamat/tujuan nasionalisme

	Untuk membebaskan tanah air daripada penjajahan
	Untuk mewujudkan negara yang berdaulat/ negara merdeka
	Menanam semangat cintakan negara

3. Faktor/ sebab kemunculan nasionalisme di Asia Tenggara

	Dasar penjajah Barat
	Sistem birokrasi Barat tidak memberi peluang sewajarnya kepada rakyat tempatan dalam sistem pentadbiran moden
	Rakyat tempatan terus kekal dalam ekonomi tradisional
	Tanaman Paksa di Indonesia / Sistem Polo di Filipina menindas penduduk peribumi
	Penjajah menganggap mereka berada dalam kelas tersendiri
	Mereka hanya bergaul dengan golongan elit tempatan
	Dasar menggalakan kesusukan imigran melahirkan perasaan tidak puashati rakyat
	Pengaruh agama
	Agama berjaya menyatukan rakyat tempatan
	Menghadapi penindasan / pengaruh kebudayaan Barat dan agama Kristian
	Peranan agama sebagai alat perpaduan
	Contohnya Gerakan Islah / Persatuan Belia Buddha di Burma
	Golongan agama sebagai pencetus nasionalisme
	Gerakan Islah memperjuangkan Pan-Islamisme (penyatuan dunia Islam menentang penjajah)
	Agama Kristian di Filipina menyatukan penduduk peribumi menentang Sepanyol
	Sebabnya penganut agama Kristian tempatan dianggap kelas dua
	Karya kesusasteraan
	Membangkitkan nasionalisme di Asia Tenggara
	Karya terlibat menyampaikan mesej kesengsaraan / kekecewaan terhadap penindasan penjajah
	Akhirnya membangkitkan kesedaran bangsa / kecintaan terhadap tanah air
	Di Filipina, novel Noli Me Tangere karya Jose Rizal mencetuskan gerakan nasionalisme di Filipina dan Asia Tenggara
	Di Indonesia, cerpen Kerikil-kerikil Tajam dan Ke makam Bonda karya Chairil Anuar begitu berpengaruh
	Di Tanah Melayu, Putera Gunung Tahan karya Pak Sako sangat terkenal
	Peranan sistem pendidikan
	Sikap penjajah yang mengamalkan pilih kasih dalam menyediakan kemudahan pendidikan.
	Mengutamakan sekolah yang menggunakan bahasa penjajah sebagai bahasa pengantar
	Penjajah hanya memberikan pendidikan pada peringkat rendah.
	Pendidikan terhad kepada golongan elit dan penduduk bandar.
	Di Burma, pendidikan sekular dan pendidikan mubaligh menjadi ancaman kepada sekolah Buddha.
	Di Tanah Melayu lepasan sekolah vernakular sukar mendapat pekerjaan.
	Kemunculan golongan intelektual
	Golongan ini berpeluang melanjutkan pelajaran di Barat dan Asia Barat.
	Mereka didedahkan dengan idea falsafah Barat dan Islam.
	Pengalaman mereka di Barat dan Asia Barat menyedarkan golongan ini bahawa penjajah tidak mentadbir tanah jajahan dengan baik
	Golongan ini memimpin gerakan nasionalisme setelah kembali ke tanah air.
	Peringkat awal mereka hanya menuntut taraf hidup bangsa mereka dibela.
	Pada peringkat lanjutan mereka meminta penjajah membebaskan negara mereka.
	Pengaruh media massa
	Menyemarakkan semangat nasionalisme di Asia Tenggara

	Menyebarkan idea-idea nasionalis
	Menanam perasaan anti penjajah kepada rakyat jelata
	Di Vietnam, Tribune Indigene dan Cloche Felee merupakan akhbar berpengaruh.
	Di Tanah Melayu Al Ikhwan / Saudara / Warta Malaya / Majlis adalah akhbar utama.
	Peranan sistem pengangkutan dan perhubungan
	Telefon dan telegraf memudahkan perhubungan di kalangan nasionalis.
	Pembinaan jalan raya / kereta api dapat menghubungkan kawasan-kawasan yang sebelumnya terpisah.
	Memudahkan pemimpin dan rakyat bertemu dan berbincang idea-idea.
	Pengaruh luar
	Kejayaan Jepun dalam Perang China-Jepun 1895
	Kejayaan Jepun dalam Perang Rusia-Jepun 1905
	Perjuangan Jose Rizal di Filipina
	Membuka mata para nasionalis keupayaan negara kecil menewaskan negara besar
	Perjuangan Mahatma Gandhi di India
	Memberi inspirasi kepada nasionalis Asia Tenggara
	Revolusi Inggeris
	Revolusi Perancis
	Revolusi Amerika Syarikat
	Revolusi Bolshevik
	Perjuangan Kuomintang

GERAKAN/ PERKEMBANGAN NASIONALISME DI ASIA TENGGARA

1. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap pertama di Filipina.

	Gerakan dakyah yang dipimpin oleh Jose Rizal.
	Disokong oleh golongan pertengahan yang berpendidikan Barat.
	Menuntut Filipina dijadikan wilayah Sepanyol
	Bangsa Filipina diberi hak yang sama seperti Sepanyol.
	Bangsa Filipina diberikan kebebasan bersuara
	Jose Rizal menubuhkan Liga Filipina pada tahun 1892
	Bertujuan mendesak kerajaan Sepanyol melakukan pembaharuan politik, ekonomi dan sosial.
	Kerajaan Sepanyol berasa terancam
	Jose Rizal ditangkap dan dibuang negeri ke Dapitan di Mindanao dan dibunuh atas tuduhan terlibat dalam pemberontakan.
	Gerakan dakyah berakhir

2. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap kedua di Filipina.

	Bermula apabila Katipunan ditubuhkan oleh Andres Bonifacio.
	Katipunan memulakan penentangan secara radikal terhadap Sepanyol
	Matlamat perjuangannya adalah untuk menyatukan bangsa Filipina dan mencapai kemerdekaan melalui revolusi.
	Katipunan menggunakan menyediakan media cetak untuk menyebarkan ahaman revolusi kepada rakyat.
	<i>Kalayan</i> merupakan akhbar rasmi Katipunan.
	Jose Rizal menubuhkan Liga Filipina pada tahun 1892
	Tahun 1896 – Katipunan melancarkan revolusi bersenjata untuk menggulingkan pemerintahan Sepanyol tetapi gagal.
	Katipunan semakin lemah selepas Bonifacio dihukum mati oleh Emilio Aguinaldo (1897)
	Emilio Aguinaldo ialah anggota Katipunan dan dilantik sebagai Datuk Bandar Cavite pada tahun 1895.
	Beliau bersama-sama Bonifacio melancarkan pemberontakan(1896).
	Emilio Aguinaldo dilantik sebagai Presiden Revolusi (1897).
	Beliau bekerjasama dengan Amerika Syarikat.
	Kesannya Amerika Syarikat menguasai Filipina
	Pengisytiharan kemerdekaan Filipina oleh Aguinaldo (1899) tidak disahkan oleh Amerika Syarikat
	Revolusi diteruskan sehingga Aguinaldo ditangkap (1901)
	Amerika Syarikat membenarkan penubuhan parti-parti politik sederhana
	Sergio Osmena dilantik mengetuai Dewan Perhimpunan

	Parti Nasional memenangi pilihan raya (1907)
	1930-an - Nasionalis Filipina menuntut kemerdekaan melalui perlembagaan setelah pucuk pimpinan di Amerika Syarikat bertukar kepada yang lebih liberal.

3. Iktibar daripada gerakan nasionalisme di Filipina.

	Pemimpin berwibawa penentu kejayaan perjuangan
	Pemimpin dan rakyat perlu bersatu
	Perlu senjata yang canggih
	Elakkan daripada bergantung kepada kuasa luar
	Keberanian yang tinggi
	Perlu pengetahuan yang tinggi
	Strategi yang baik
	Pertubuhan politik yang mantap
	Media-massa berkesan dalam mencetuskan nasionalisme
	Berwaspada dengan kuasa asing

4. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap pertama di Indochina

	Tertumpu di Vietnam
	Dipelopori golongan bangsawan dan pegawai daripada golongan Mandarin
	Pemulihan sistem pemerintahan beraja
	Golongan menengah perjuang pendidikan Barat dalam kalangan rakyat
	Phan Boi Chau memimpin satu gerakan revolusi, tetapi gagal
	Menubuhkan Viet Nam QuangPhu Hoi dan melancarkan beberapa pemberontakan di Tongkin dan melancarkan gerakan dakyah di Vietnam
	Phan Boi Chau telah dipenjarakan dan VNQPH diharamkan oleh Perancis

5. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap kedua di Indochina

	Kegagalan parti-parti politik sederhana untuk mendapatkan kerjasama Perancis
	Melahirkan gerakan nasionalis lebih radikal
	Perjuangan Viet Nam Quoc Dang dan Parti Komunis Vietnam
	Perancis bertindak balas menangkap pemimpin VNQDD termasuklah menghukum bunuh Nguyen Thai Hoc.
	Ho Chi Minh pemimpin PKV terpaksa melarikan diri ke Hong Kong
	Sikap keras Perancis menyebabkan gerakan nasionalisme kembali bercorak sederhana di bawah pimpinan Maharaja Bao Dai
	Usaha pembaharuan Maharaja Bao Dai disekat dan baginda dilarang melibatkan diri dalam gerakan nasionalisme

6. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap pertama di Indonesia.

	Memberikan sepenuh tumpuan terhadap isu-isu pendidikan
	Bagi mereka hanya pendidikan yang akan dapat mengubah nasib rakyat Indonesia
	Raden Adjeng Kartini berusaha memajukan pendidikan untuk kaum wanita.
	Karyanya <i>Habis Gelap Terbitlah Terang</i> dan <i>Penulisan Seorang Puteri Jawa</i> dan <i>Penulisan Seorang Puteri Jawa</i> telah mendedahkan kemunduran rakyat Indonesia dan penindasan oleh penjajah Belanda
	Perjuangannya telah memberikan inspirasi kepada pejuang-pejuang selepasnya untuk menubuhkan pertubuhan yang lebih tersusun.
	Muhammadiyah merupakan pertubuhan terpenting pada tahap ini
	Matlamat pertubuhan ini adalah untuk menyebarkan Islam yang sebenar dan menghindari ancaman sekularisme Barat serta agama Kristian.
	Pertubuhan ini banyak banyak membina sekolah, klinik dan masjid

7. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap kedua di Indonesia.

	Memperlihatkan perjuangan parti-parti politik radikal seperti Sarekat Islam (SI), Parti Komunis Indonesia (PKI) dan Parti Nasional Indonesia (PNI)
	Parti-parti politik begitu lantang menuntut kemerdekaan Indonesia sekalipun dengan cara kekerasan.
	PNI di bawah pimpinan Soekarno begitu popular kerana perjuangannya dapat mempengaruhi rakyat Indonesia.
	Belanda yang semakin terdesak telah bertindak balas dengan menangkap pemimpin yang radikal termasuklah Soekarno dan mengharamkan PNI.

8. Gerakan nasionalisme tahap pertama di Burma

	Ianya dipelopori oleh golongan sami Buddha / golongan elit berpendidikan Barat.
	Golongan sami Buddha telah menubuhkan Persatuan Belia Buddha pada tahun 1906.
	Penubuhannya adalah bertujuan untuk mengekalkan tradisi Buddha.
	Tujuan lain memajukan pendidikan di kalangan rakyat Burma.
	Pertubuhan ini menggunakan isu kasut untuk membangkitkan semangat nasionalisme rakyat.
	Persatuan Belia Buddha telah dipimpin oleh nasionalis yang lebih radikal iaitu U Ba Pe
	Pemimpin persatuan Belia Buddha telah menubuhkan Majlis Persatuan Am Kesatuan-kesatuan Burma pada tahun 1920 yang lebih radikal

9. Gerakan nasionalisme tahap kedua di Burma

	Gerakan muncul apabila laporan Montagu-Chelmsford yang menyatakan bahawa Burma masih belum bersedia untuk memerintah sendiri.
	Tercetus Revolusi Pelajar yang menuntut penubuhan sebuah universiti untuk mereka
	Gerakan seterusnya adalah merupakan gerakan golongan sami Buddha.
	Melalui Majlis Am Sangha Sametggi yang mencetuskan pemberontakan Saya San
	Muncul Liga Antipemisahan yang menganggap pemisahan dengan India akan melewati kemerdekaan.
	Pengenalan Perlembagaan Burma 1935 memberi peluang ke arah berkerajaan sendiri.
	Golongan Thakin (siswazah universiti) telah menubuhkan Parti Dobama Asiayone pada tahun 1935 untuk menuntut kemerdekaan.
	Para pemimpin terdiri daripada Aung San, Kyaw Nein dan U Nu yang menggelarkan diri mereka 'Tuan'.
	Tuan Ba Maw yang memenangi pilihanraya pada tahun 1937 dilantik menjadi PM yang pertama

10. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap pertama di Thailand

	Kegelisahan rakyat terhadap penguasaan politik oleh kerabat diraja
	Penentangan terhadap raja berkuasa mutlak
	Penentangan sistem pendidikan Barat menyebabkan pendedahan terhadap fahaman liberal, sistem demokrasi dan sistem raja berperlembagaan kepada golongan intelektual Thailand.
	Rakyat tidak berpuas hati kerana kelemahan sistem pentadbiran dan sikap boros Raja Vajiravudh
	Kesannya penubuhan Parti Rakyat (1932) oleh Nai Pridi Panomyong dan Ield Marshall Phibul Songram
	Parti Rakyat melancarkan Revolusi Thai 1932 yang menamatkan sistem raja berkuasa mutlak

11. Ciri-ciri gerakan nasionalisme tahap kedua di Thailand.

	Berpunca daripada perasaan tidak puas hati rakyat terhadap cengkaman ekonomi oleh kapitalis Barat dan orang Cina
	Semasa Phibul Songram menjadi Perdana Menteri beliau meluluskan undang-undang untuk menyekat kebebasan dan penguasaan ekonomi oleh orang Cina.
	Sekolah Cina dan akhbar Cina dibubarkan.
	Penduduk peribumi digalakkan dilibatkan diri dalam aktiviti ekonomi
	Jawatan tertinggi kerajaan hanya untuk penganut agama Buddha
	Tahun 1939 – Phibul Songram menukarkan nama negara Siam kepada Thailand yang bermaksud Tanah Bebas
	Hasil daripada bekerjasama dengan Jepun Thailand berjaya mendapatkan semula wilayah-wilayah di IndoChina dan di Tanah Melayu.

12. Pengajaran yang perlu dicontohi oleh generasi hari ini daripada sejarah pemodenan pentadbiran di Thailand.

	Berani meneroka bidang baru
	Menguasai ilmu pengetahuan dan kemahiran
	Bersikap terbuka dan menerima pembaharuan
	Pentadbiran yang sistematik
	Berusaha untuk kecemerlangan diri
	Pemimpin negara perlu bijaksana/berwawasan/berwibawa
	Melaksanakan pemodenan pentadbiran

13. Sebab-sebab Thailand dianggap unik dan istimewa

	Tidak pernah dijajah oleh mana-mana kuasa Barat/Jepun
	Mongkut/ Chulalongkorn telah memodenkan pentadbiran Siam
	Mengamalkan sistem raja berperlembagaan
	Selepas Revolusi 1932 penguasaan kapitalis Barat dan Cina dikurangkan
	Pembelaan peribumi Thai / budaya dan tradisi Siam dijaga

14. Cara menzahirkan/menunjukkan semangat nasionalisme terhadap negara

	Berilmu dan berkemahiran tinggi menjadi masyarakat Malaysia berminda kelas pertama
	Hidup bersatu padu dalam kalangan masyarakat berbilang kaum agar negara harmoni
	Menyokong dasar-dasar ekonomi negara agar pembangunan negara terus mapan/maju
	Menghayati dan mengamalkan Rukun Negara bagi menjamin kestabilan politik dan keamanan negara
	Mematuhi undang-undang negara
	Menyanyikan lagu Negaraku dengan penuh semangat dan rasa bangga.
	Kesetiaan kepada Raja dan negara
	Meraikan sambutan Bulan Kemerdekaan

15. Usaha bagi menghadapi cabaran mengekalkan Malaysia sebagai negara berdaulat

	Mematuhi undang-undang
	Menghayati Rukun Negara
	Mengukuhkan kestabilan politik
	Mengamalkan nilai-nilai murni
	Mencipta kejayaan dalam pelbagai bidang
	Mempertahankan kepelbagaian budaya
	Memelihara keamanan negara
	Memelihara perpaduan kaum
	Mengambil iktibar peristiwa lalu
	Berani berjuang/rela berkorban
	Memanfaatkan aset negara
	Mengukuhkan ekonomi negara

16. Cara merealisasikan hasrat pemupukan semangat nasionalisme yang berterusan dalam kalangan masyarakat kita pada hari ini.

	Mengadakan pameran berkaitan sejarah negara
	Menerbitkan buku tentang tokoh nasionalis negara
	Iklan patriotik dalam media massa / elektronik
	Kempen mencintai negara
	Sambutan Hari Kemerdekaan
	Mengadakan pertandingan menulis esei tokoh pemimpin negara
	Memperbanyak lagu-lagu patriotisme
	Memperkasakan mata pelajaran Sejarah di sekolah
	Lawatan ke Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan
	Penyertaan program sukarelawan

17. Semangat nasionalisme masih utuh dalam kalangan rakyat di Malaysia masa kini . Berikan alasan/ hujah/ komentar

	TIDAK SETUJU
	Kurang berminat mempelajari mata pelajaran Sejarah
	Kibaran Jalur Gemilang tidak meriah
	Tidak bersemangat apabila nyanyian lagu kebangsaan
	Kurang berminat menyertai pertandingan yang berkait kemerdekaan
	Para belia kurang berminat menyertai pasukan keselamatan

	SETUJU
	Masih ramai para remaja terlibat semasa sambutan bulan kemerdekaan di peringkat kebangsaan
	Sambutan ambang kemerdekaan masih meriah
	Masih terdapat aktiviti menggantung Jalur Gemilang

	Golongan muda masih bersemangat menyanyikan lagu-lagu patriotik
--	---

18. Tindakan negara bagi menghadapi ancaman keganasan.

	Bersatu padu mempertahankan kedaulatan negara
	Menganggotai pasukan sukarela
	Sanggup berkorban demi negara
	Memberi maklumat kehadiran musuh
	Menyokong tindakan kerajaan
	Tidak bersekongkol dengan pihak pengganas
	Tidak mudah terpengaruh dengan dakwah luar

19. Kesan sekiranya mengabaikan/tiada semangat nasionalisme

	Rakyat tidak bersatu padu.
	Berlaku perpecahan kaum.
	Kestabilan politik tergugat.
	Kedaulatan negara terjejas.
	Negara menjadi huru-hara.
	Pergaduhan / Perbalahan.
	Ekonomi Negara terjejas.
	Memberi peluang kuasa asing campur tangan dalam pentadbiran.

20. Perasaan ketika menyambut hari kemerdekaan di negara kita

	Bangga dengan pencapaian negara
	Memupuk semangat untuk berjuang
	Mensyukuri nikmat kedamaian
	Semangat perpaduan
	Semangat bekerjasama
	Menghargai jasa pemimpin negara
	Melahirkan rasa kekitaan

21. Cara menyemai semangat cinta akan negara melalui sambutan hari kemerdekaan

	Melalui acara-acara yang dilaksanakan
	Contohnya perarakan badan beruniform seperti polis, tentera
	Perarakan yang melibatkan semua kaum dari pelbagai golongan
	Melalui ucapan pemimpin semasa perhimpunan menyambut kemerdekaan
	Kandungan ucapan menceritakan pahit getir perjuangan mendapatkan kemerdekaan
	Melalui filem-filem Sejarah yang ditayangkan sempena Hari Kemerdekaan
	Contohnya filem Kanang anak Langkau dan Bukit Kepong
	Melalui media massa.
	Contohnya iklan yang disiarkan di televisyen
	Melalui kehadiran rakyat yang keluar menyambut Hari Kemerdekaan yang datang dari pelbagai bangsa

22. Cara merealisasikan hasrat pemupukan semangat nasionalisme yang berterusan dalam kalangan masyarakat

	Mengadakan pameran berkaitan sejarah negara
	Menerbitkan buku tentang tokoh nasionalis negara
	Iklan patriotik dalam media massa / elektronik
	Kempen mencintai negara
	Sambutan Hari Kemerdekaan
	Mengadakan pertandingan menulis esei tokoh pemimpin negara
	Memperbanyak lagu-lagu patriotisme
	Memperkasakan mata pelajaran Sejarah di sekolah
	Lawatan ke Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan
	Penyertaan program sukarelawan

LATIHAN STRUKTUR

1. Filipina merupakan negara yang pernah dijajah oleh Sepanyol dan Amerika Syarikat.

a) Siapakah tokoh pejuang nasionalisme di Filipina ?

.....
.....
[2 markah]

b) Huraikan Sistem Birokrasi Barat yang dijalankan oleh Sepanyol di Filipina.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

c) Sistem Birokrasi Barat di Filipina menyebabkan rakyat ditindas
Berikan ulasan anda.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

2. Gerakan nasionalisme di Thailand berbeza dengan negara-negara di Asia Tenggara

a) Namakan **dua** orang tokoh yang telah membangkitkan gerakan nasionalisme di Thailand

i.
ii.
[2 markah]

b) Jelaskan nasionalisme tahap pertama di Thailand.

.....
.....
.....
.....
[4 markah]

- c) Semangat nasionalisme generasi muda pada hari ini semakin luntur.
Bincangkan.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI

3. Nasionalisme di Asia Tenggara pada umumnya dapat dibahagikan kepada dua tahap.

- a) Jelaskan ciri kedua-dua tahap tersebut.

[4 markah]

- b) Bagaimanakah kuasa Barat menangani gerakan nasionalis di Asia Tenggara?

[8 markah]

- c) Perjuangan para nasionalis Asia Tenggara memperlihatkan keilmuan, semangat juang yang kental dan pengorbanan
Beri ulasan anda.

[8 markah]

BAB 2 : NASIONALISME DI MALAYSIA SEHINGGA PERANG DUNIA KEDUA

PERJUANGAN PEMIMPIN TEMPATAN MENENTANG BRITISH

1. Sebab-Sebab Penentangan pemimpin-pemimpin tempatan

	Dasar Penaklukan British
	Penentangan terhadap British oleh masyarakat tempatan adalah disebabkan dasar penaklukan British terhadap daerah mereka seperti di Naning, Pahang, Kelantan, Terengganu, Sarawak dan Sabah.
	Dasar penaklukan British terhadap Negeri-Negeri Melayu bertujuan untuk mengukuhkan kedudukan politiknya.
	Dengan itu, penguatkuasaan politiknya menjadi luas dan kawasan itu akan terikat dengan perintah dan peraturannya.
	Misalnya, apabila British mendapat Melaka daripada Belanda, Naning dipaksa menjadi jajahan takluk British dan membayar ufti.
	Penghulu Dol Said menentang kehendak British itu dan ini menyebabkan berlakunya peperangan.
	Eksplotasi terhadap Ekonomi Tempatan
	Pihak British juga ditentang kerana hasrat mereka untuk menguasai ekonomi tempatan bagi kepentingan mereka.
	Perkara ini dilakukan melalui perjanjian yang dimeterai oleh mereka dengan pemimpin tempatan.
	Menerusi perjanjian ini, saudagar dari Negeri-Negeri Selat dibenarkan menjalankan perlombongan dan perdagangan bijih timah.
	Hal ini menimbulkan kemarahan penduduk tempatan.
	Pelaksanaan Pentadbiran Barat terhadap Masyarakat Tempatan
	Selain itu, penentangan oleh pemimpin tempatan adalah kerana British memaksakan sistem pentadbiran Barat kepada penduduk tempatan.
	British telah memperkenalkan sistem cukai, undang-undang dan peraturan-peraturan tanah untuk mendapatkan hasil yang maksimum.
	Contohnya di Terengganu, penentangan berlaku kerana British telah menetapkan bahawa setiap tanah yang hendak dibuka oleh penduduk tempatan mestilah mendapat keizinan British dan dikenakan cukai tanah.
	Peraturan ini sangat bertentangan dengan amalan tradisi masyarakat tempatan yang membolehkan mereka membuka tanah mengikut keperluan mereka tanpa membayar cukai.
	Campur Tangan British dalam Adat Resam Tempatan
	Penentangan juga berlaku kerana campur tangan British dalam adat resam tempatan .
	Sebagai penjajah, British memaksa mereka menerima nilai-nilai British yang bertentangan dengan budaya masyarakat tempatan.
	Misalnya di Perak, J.W.W Birch telah campur tangan dalam adat resam masyarakat Melayu yang diamalkan selama ini, iaitu amalan menggunakan orang suruhan.
	Tindakan beliau ini ditentang oleh pemimpin dan masyarakat tempatan.
	Pembesar Tempatan Kehilangan Kuasa dan Pengaruh
	Pemimpin tempatan juga kehilangan kuasa dan pengaruh pentadbiran terhadap kawasan dan anak buah mereka apabila British menjajah kawasan mereka.
	Kebanyakan pemimpin tempatan itu telah dilantik oleh sultan ataupun oleh masyarakatnya untuk mentadbir kawasan tersebut.
	Dengan pelantikan itu, mereka berkuasa untuk menjaga hal ehwal daerahnya seperti soal pentadbiran, perundangan, ekonomi dan sosial.
	Namun, penjajahan British terhadap daerah mereka menyebabkan pemimpin tempatan kehilangan kuasa.
	Keadaan ini telah menimbulkan rasa tidak puas hati dalam kalangan pemimpin tempatan dan mendorong mereka menentang British.
	Kesulitan Penduduk Tempatan
	Penentangan pemimpin tempatan ini mendapat sokongan anak buah mereka yang tertekan dengan pelaksanaan undang-undang British yang menyulitkan kehidupan mereka.
	Kesetiaan kepada pembesar tempatan sebagai ketua juga telah mendorong mereka memberikan kerjasama untuk menentang British.

2. Peristiwa perjuangan pemimpin-pemimpin tempatan menentang British

i. Naning (Dol Said)

	Tidak setuju tindakan British meletakkan Naning sebagai wilayah British
--	---

	Enggan mematuhi arahan British memaksa Naning menghantar satu per sepuluh hasil sebagai upeti kepada Melaka
	British menghantar tentera untuk menakluki Naning pada tahun 1831
	Penghulu Dol Said menentang kemaraan tentera British
	Dol Said mendapat bantuan ketenteraan daripada Yam Tuan Ali dari Rembau, Syed Shaban dan Dato` Kelana Sungai Ujong serta Penghulu Remai
	Dol Said berjaya mengalahkan tentera British seramai 150 orang di bawah pimpinan Kapten Wyllie yang berusaha menawan Tabuh dalam Daerah Naning
	Pada tahun 1832, British menghantar tentera seramai 1200 orang untuk menawan Naning
	Tentera Penghulu Dol Said kalah
	Punca kekalahan Dol Said kerana tiada bantuan daripada pembesar Negeri Sembilan.
	Kesannya Penghulu Dol Said menyerah diri dan dibawa ke Melaka.

ii. Sarawak

Linggir

	Linggir, pemimpin kaum Iban di Saribas menentang penaklukan James Brooke pada tahun 1849 dengan menyerang kapal Nemesis dekat Batang Lupa.
	Serangan ini merupakan tindak balas terhadap langkah James Brooke dan Kapten Farquhar menghalang pelayaran mereka di Sungai Saribas.
	Bagaimana pun, Linggir dan pengikutnya tewas dalam pertempuran tersebut.

Rentap

	Pada tahun 1853, Rentap pemimpin kaum Iban menentang James Brooke kerana tindakan Brooke yang cuba menghapuskan orang Iban di Sungai Skrang yang dianggap sebagai lanun.
	Rentap telah menyerang pasukan James Brooke di kubu Nanga Skrang bagi menghalang kezaliman James Brooke di daerah tersebut.
	Rentap dan pengikutnya berjaya mengusir James Brooke tetapi tentera James Brooke telah bertindak balas dengan membakar kampung mereka.
	Rentap dan pengikutnya berundur ke Bukit Sadok.
	Namun sekali lagi mereka diserang oleh James Brooke.
	Tentera James Brooke berjaya mengalahkan Rentap pada tahun 1861.
	Rentap terpaksa berundur ke Ulu Sungai Entabai dan serangannya semakin lemah.

Syarif Masahor dan Datu Patinggi Abdul Gapur

	Penentangan oleh orang Melayu di bawah pimpinan Syarif Masahor dan Datu Patinggi Abdul Gapur berlaku kerana mereka menolak penguasaan James Brooke di wilayah mereka iaitu di Sungai Rajang pada tahun 1857.
	Hal ini disebabkan mereka kehilangan kuasa memungut cukai dan pengaruh terhadap penduduk tempatan.
	Pada tahun 1858, James Brooke membina sebuah kubu di Kanowit.
	Syarif Masahor telah menyerang kubu tersebut.
	Beliau dan Datu Patinggi Abdul Gapur kemudian menyerang James Brooke di Kuching.
	Walau bagaimanapun, tentangan mereka gagal.
	Syarif Masahor melarikan diri ke Brunei tetapi beliau telah diserahkan oleh Sultan Brunei kepada British di Singapura.
	Datu Patinggi Abdul Gapur pula melarikan diri ke Betawi tetapi ditahan Belanda dan diserahkan kepada James Brooke.

iii. Sabah (Mat Salleh)

	Di Sabah, terdapat beberapa penentangan yang dilakukan oleh pemimpin tempatan terhadap Syarikat Borneo Utara British (SBUB).
	Penentangan yang terbesar dilakukan oleh Mat Salleh.
	Mat Salleh merupakan pemerintah daerah Tambunan dan Sungai Sugut.
	Namun, pihak SBUB tidak menghiraukan kedudukan Mat Salleh.
	SBUB bukan sahaja menduduki kawasan pengaruh Mat Salleh tetapi SBUB turut melaksanakan sistem cukai kepala dan surat perahu.
	Pegawai-pegawai syarikat juga bersikap kasar kepada penduduk tempatan.
	Mat Salleh telah ke Sandakan untuk berbincang dengan SBUB pada tahun 1895 tetapi tidak dilayan.
	Sebaliknya, Gabenor Beaufort telah menyerang dan membakar kampung Mat Salleh.
	Mat Salleh terpaksa melarikan diri.
	Pada 1897, Mat Salleh dan pengikutnya telah melakukan serangan mengejut terhadap kubu SBUB di

	Pulau Gaya.
	SBUB telah menawarkan pelan damai kepada Mat Salleh iaitu menyerahkan Tambunan kepadanya.
	Namun, SBUB mungkir janji dan hal ini menyebabkan Mat Salleh sekali lagi menyerang kubu SBUB.
	Serangan ini dibalas oleh pasukan tentera SBUB dengan menyerang kubu Mat Salleh.
	Beliau akhirnya tewas dan meninggal dunia pada 31 Januari 1900.

iv. Negeri Sembilan

Dato Syahbandar

	Dato' Syahbandar Sungai Ujong enggan menandatangani perjanjian dengan British pada 21 April 1874.
	Dato' Syahbandar juga menentang Dato' Kelana Sungai Ujong, iaitu Syed Abdul Rahman yang mempelawa British untuk campur tangan dalam pertikaian mereka.
	Dato' Syahbandar dan Dato' Kelana Sungai Ujong berebut kawasan sempadan untuk mengenakan cukai kepada pedagang bijih timah dari Negeri-Negeri Selat.
	Dengan kerjasama British, Dato' Kelana Syed Abdul Rahman berjaya mengalahkan Dato' Syahbandar Abdullah Tunggal untuk menguasai Sungai Ujong.
	Dato' Syahbandar Abdullah Tunggal terpaksa berundur ke Selangor.
	Dato' Syahbandar kembali semula ke Sungai Ujong untuk menandatangani perjanjian dengan British 10 November 1874.
	Dato' Syahbandar bersetuju meletakkan jawatan dan berhijrah ke Singapura.
	Dato' Kelana Syed Abdul Rahman dapat menguasai seluruh Sungai Ujong tetapi tertakluk di bawah penguasaan British.

Yam Tuan Antah

	Penentangan Yam Tuan Antah di sebabkan British menduduki Sungai Ujong.
	Selain itu, British juga menyokong Dato Kelana menduduki Terachi dan Paroi.
	British juga telah menawan Bukit Putus, Jempul dan Terachi.
	Pada tahun 1888, Yam Tuan Antah menandatangani perjanjian damai dengan British.

v. Pahang (Dato Bahaman)

	Dato Bahaman menolak pelaksanaan undang-undang British yang bertentangan dengan adat resam dan sistem politik tempatan seperti sistem kehakiman / pemungutan hasil tanah / sistem cukai / penubuhan pasukan polis luar
	British menghakis kuasa Dato' Bahaman sebagai Orang Kaya Setia Perkasa Pahlawan Semantan.
	Dato' Bahaman dan pembesar lain iaitu Tok Gajah dan Iman Rasul menentang British selama lima tahun.
	Dato' Bahaman menentang pembinaan balai polis di Lubuk Terua.
	Dato' Bahaman menyerang British kerana menangkap anak buahnya.
	Dato' Bahaman menyerang dan menawan semula Lubuk Terua.
	Dato' Bahaman menyerang dan menguasai Kuala Tembeling dan Jeram Ampai.
	Akibat tekanan British, Dato' Bahaman berundur ke Kelantan pada 1895.
	Dato' Bahaman mendapat perlindungan daripada pembesar Terengganu dan Kelantan.
	Dato' Bahaman menetap di Hulu Kelantan.
	Tok Gajah menetap di Hulu Terengganu.
	Pada 1896, Dato' Bahaman berpindah ke Bangkok
	Dato' Bahaman mendapat perlindungan oleh Raja Chulalongkorn.
	Dato' Bahaman menetap di Chiang Mai
	Dato' Bahaman diberi sara hidup 1000 Bhat
	Dato' Bahaman meninggal dunia di sana

vi. Kelantan (Tok Janggut)

	Di Kelantan, penentangan terhadap penjajahan British berlaku di Pasir Puteh apabila British memperkenalkan Sistem Penasihat British pada tahun 1910.
	British memaksa penduduk tempatan menerima pakai sistem cukai yang diperkenalkannya.
	Tok Janggut membantah perlaksanaan sistem ini dan bertindak enggan membayar cukai
	Bantahan Tok Janggut tidak dilayan Pegawai Daerah Pasir Puteh .
	Sebaliknya, pihak polis telah diarahkan untuk menangkap Tok Janggut tetapi mereka gagal.
	Pada tahun 1915, Engku Besar Jeram, Tuan Ahmad, Penghulu Adam, Haji Said, Che Ishak dan rakyat

	tempatan bersetuju menyerang Pasir Puteh dan berjaya mendudukinya .
	Sebuah kerajaan telah dibentuk dengan Engku Besar Jeram sebagai Raja, Tok Janggut sebagai Perdana Menteri dan Che Ishak sebagai Pegawai Daerah.
	Dengan menggunakan nama Sultan Kelantan, British telah membawa masuk tentera dari Negeri Selat dengan Kapal Perang HMS Cadmus yang mendarat di Tumpat.
	Pada Mei 1915, British memulakan serangan di Saring.
	Serangan British yang tersusun dan penggunaan senjata yang lebih moden telah melumpuhkan perjuangan Tok Janggut dan pengikutnya.
	Tok Janggut terkorban dalam serangan itu dan mayatnya diarak ke seluruh pekan Kota Bharu sebelum digantung di pasar dalam keadaan kepala ke bawah dan kaki ke atas sebagai amaran kepada masyarakat tempatan yang berani menentang British.

vii. Terengganu (Haji Abdul Rahman Limbong)

	Di Terengganu, Haji Abdul Rahman Limbong yang merupakan seorang ulama telah menentang British kerana tidak berpuas hati dengan sistem cukai dan undang-undang tanah yang diperkenalkan kepada orang tempatan.
	Pada bulan Julai dan Ogos 1922, Haji Abdul Rahman Limbong mengetuai penduduk kampung membersihkan tanah di Kuala Telemonong tanpa menghiraukan peraturan tanah British.
	Pada bulan Mei 1925, kira-kira 300 orang penduduk kampung membuka tanah milik Tengku Nik Maimunah ibn Sultan Zainal Abidin III.
	Tanah ini meliputi kawasan dari Lubuk Batu hingga Kampung Pelam.
	Hal ini membimbangkan British, tetapi dengan jasa baik Tengku Nik Maimunah, mereka dapat disuraikan.
	Kemarahan penduduk tempatan terhadap dasar British menyebabkan mereka melancarkan penentangan bersenjata pada bulan Mei 1928.
	Kumpulan yang menyerang bangunan kerajaan di Kuala Berang telah berjaya mendudukinya.
	Kumpulan di Kuala Telemonong pula bersiap sedia menunggu arahan untuk menentang British.
	Dengan menggunakan kuasa dan nama Sultan Terengganu, British telah menghantar tiga orang pembesar yang membawa perintah sultan untuk menawan semula Kuala Berang serta menangkap dan membunuh sesiapa sahaja yang menghalangnya.
	Cara ini memudahkan British kerana rakyat Melayu tidak akan menderhaka kepada sultan.
	Sepasukan polis dengan seramai 25 orang telah menyerang Kuala Telemonong dan berjaya menumpaskan kebangkitan penduduk tempatan dengan mengorbankan 11 orang.
	Haji Abdul Rahman Limbong pula telah diserang oleh 50 orang polis yang dibawa dari Singapura.
	Beliau berjaya ditahan dan dibuang negeri ke Makkah.

3. Bentuk perjuangan pemimpin tempatan

	Pemimpin tempatan bekerjasama dengan pembesar lain
	Dol Said mendapat bantuan ketenteraan daripada Yam Tuan Ali, Syed Shaban, Pengulu Remai dan Rechat, Dato Kelana Sungai Ujong dan Penghulu Gemenceh
	Datuk Maharaja Lela bekerjasama dengan Sultan Abdullah dan pembesar Perak untuk membunuh JWW Birch
	Tok Janggut bekerjasama dengan Engku Besar Jeram, Tuan Ahmad, Penghulu Adam, Haji Said dan Che Ishak menyerang Pasir Puteh dan berjaya menduduki Pasir Puteh
	Pembesar tempatan melancarkan serangan
	Linggir menyerang kapal Nemesis di Batang Lupar
	Rentap menyerang tentera James Brooke di kubu Nanga Skrang
	Syarif Masahor menyerang kubu James Brooke di Kanowit dan Kuching
	Mat Salleh menyerang kubu SBUB di Pulau Gaya
	Dato Bahaman menyerang British di Lubuk Terua, Kuala Tembeling dan Jeram Ampai
	Haji Abdul Rahman Limbong menyerang bangunan kerajaan di Kuala Berang
	Pembesar tempatan membunuh wakil British
	Datuk Maharaja Lela dan pengikutnya di Perak telah membunuh JWW Birch
	Pengikut Datuk Maharaja Lela telah membunuh orang suruhan British, Mat Arshad
	Pembesar tempatan berunding dengan British
	Mat Salleh telah pergi ke Sandakan untuk berunding dengan SBUB tetapi tidak dilayan
	Pembesar tempatan membantah dasar British
	Dol Said membantah pembayaran ufti kepada British di Melaka
	Linggir membantah pencerobohan James Brooke di Saribas
	Rentap membantah penguasaan James Brooke di Sungai Skrang yang menanggapi orang Iban

	sebagai lanun
	Syarif Masahor dan Datu Patinggi Abdul Gapur membantah kerana menolak penguasaan James Brooke di Sungai Rajang
	Mat Salleh membantah pelaksanaan sistem cukai kepada dan surat perahu di Tambunan
	Datuk Maharaja Lela, sultan dan pembesar Perak membantah pelaksanaan sistem cukai oleh British di Pasir Salak
	Datuk Maharaja Lela, sultan dan pembesar Perak membantah penguasaan British di kawasan mereka
	Datuk Maharaja Lela, sultan dan pembesar Perak membantah campur tangan British dalam adat resam dan hal ehwal tempatan
	Datuk Syahbandar Sungai Ujong membantah campur tangan British di Sungai Ujong
	Dato Bahaman membantah pembinaan balai polis di Lubuk Terua
	Tok Janggut membantah pelaksanaan sistem cukai di Pasir Puteh
	Haji Abdul Rahman Limbong membantah kerana tidak berpuas hati dengan sistem cukai dan undang-undang tanah British

4. Cara British menangani penentangan pembesar tempatan

	Menakluk kawasan pemimpin.
	Menakluk kawasan Dol Said di Naning pada 1831.
	150 orang tentera menawan Taboh .
	di bawah Kapten Willie.
	Menyerang pemimpin.
	Serangan ke atas Rentap / Syarif Masahor / Linggir.
	James Brooke menyerang Rentap di Bukit Sadok.
	Serangan 500 askar British ke atas Dato' Maharaja Lela di Pasir Salak .
	Serangan pasukan tentera Negeri Selat dengan kapal perang H.M.S. Cadmus ke atas Tok Janggut di Saring.
	50 orang polis dari Singapura menyerang Haji Abdul Rahman Limbong.
	Menghalang pelayaran pemimpin.
	James Brooke menghalang pelayaran kaum Iban di sungai Saribas, Sarawak.
	Menghapuskan keturunan / suku kaum.
	James Brooke bertindak menghapuskan orang Iban di Sungai Skrang.
	James Brook menganggap orang Iban sebagai lanun.
	Pembinaan kubu.
	James Brooke telah membina kubu di Kanowit untuk mempertahankan kedudukannya.
	SBUB telah membina kubu di Pulau Gaya.
	Membakar perkampungan.
	Gabenor Beaufort telah menyerang dan membakar perkampungan Mat Salleh.
	Membicarakan pembesar tempatan
	Dato' Maharaja Lela, Dato' Sagor, Pandak Lam, Pandak Indut dan Seputum dibicara.
	Raja Idris sebagai Hakim.
	Frank Swetanham sebagai penasihat.
	Menghukum gantung.
	Dato' Maharaja Lela, Dato' Sagor, Pandak Lam, Pandak Indut dan Seputum dihukum gantung akibat penentangan mereka ke atas JWW Birch.
	Hukuman buang negeri.
	Sultan Abdullah, Menteri Ngah Ibrahim, Syahbandar dan Laksamana dibuang negeri ke Pulau Seychelles.
	Raja Ismail dibuang negeri ke Johor.
	Hj. Abdul Rahman Limbong dibuang negeri ke Mekah.
	Kerjasama dengan pemimpin tempatan.
	British telah bekerjasama dengan Dato' Kelana Sungai Ujong Syed Abdul Rahman untuk menentang Dato' Syahbandar Abdullah Tunggal untuk menguasai kawasan bijih Timah di Sungai Ujong.
	Menggantung mayat
	Mayat Tok janggut diigantung di pasar secara terbalik sebagai amaran kepada penduduk yang menentang.
	Mengarak mayat.
	Mayat Tok Janggut di arak ke seluruh pekan Kota Bharu.
	Menangkap / Memburu pemimpin.
	Haji Abdul Rahman Limbong/ Tok Janggut/ Dato Bahaman
	Diberi pencen.
	Dol Said diberi pencen dan rumah.

	Menggunakan nama sultan
	menentang Tok Janggut di Kelantan dan Haji Abdul Rahman Limbong di Terengganu
	menghantar 3 orang pembesar untuk membawa perintah sultan untuk menawan semula Kuala Berang
	rakyat tidak menderhaka kepada perintah sultan
	Menandatangani perjanjian/ pelan damai
	SBUB telah menawarkan pelan damai kepada Mat Salleh untuk menyerahkan Tambunan

5. Kesan penentangan pembesar tempatan terhadap British ?

	Pegawai British dibunuh
	JWW Birch dibunuh oleh Datuk Maharaja Lela dan pengikutnya.
	Orang suruhan British, Mat Arshad telah dibunuh semasa menampal poster cukai di Pasir Salak
	Tentera British tewas/ terkorban
	Tentera British pemimpin Kapten Wyllie ditewaskan oleh Dol Said dan pengikutnya di Naning
	Tentera James Brooke berjaya diusir oleh Rentap di kubu Nanga Skrang
	British diserang
	Linggir menyerang kapal Nemesis di Batang Lupa
	Rentap menyerang pasukan James Brooke di kubu Nanga Skrang
	Syarif Masahor dan Datuk Patinggi Abdul Gapur menyerang James Brooke di Kuching
	Mat Salleh menyerang secara mengejut terhadap kubu SBUB di Pulau Gaya
	Dato Bahaman menyerang British kerana menangkap anak buahnya.
	Dato Bahaman menyerang dan menawan semula Lubuk Terua.
	Dato Bahaman menyerang dan menguasai Kuala Tembeling dan Jeram Ampai
	British ditentang
	Dato Bahaman menentang pembinaan balai polis di Lubuk Terua
	Tok Janggut membantah pelaksanaan sistem cukai di Pasir Puteh
	Dol Said enggan membayar ufti kepada British di Melaka
	Haji Abdul Rahman Limbong dan penduduk tempatan melancarkan penentangan bersenjata terhadap British di Kuala Telemong
	British terpaksa menanggung kos peperangan
	British menanggung kos yang tinggi semasa menyerang Naning
	British terpaksa meminta bantuan tentera Negeri-negeri Selat semasa menentang Naning dan Pasir Puteh
	British terpaksa menggunakan kapal perang HMS Cadmus di Tumpat, Kelantan
	British terpaksa membayar pencen kepada Dol Said
	British terpaksa membuat perjanjian
	SBUB mengadakan perjanjian dengan Mat Salleh untuk menyerahkan Tambunan

6. Kesan tindak balas British terhadap pembesar tempatan

	Pembesar tempatan menyerah diri
	Dol Said terpaksa menyerah diri kepada British dan dibawa ke Melaka.
	Pembesar tempatan tewas/ terkorban
	Linggir dan pengikutnya tewas di Batang Lupa
	Mat Salleh tewas di Tambunan
	Tok Janggut di Pasir Puteh tewas dan terkorban dalam serangan
	Pembesar tempatan berundur
	Rentap terpaksa berundur ke Ulu Sungai Entabai dan serangan semakin lemah
	Dato Bahaman berundur ke Hulu Kelantan dan berpindah ke Bangkok
	Tok Gajah berundur ke Hulu Terengganu
	Syarif Masahor berundur ke Brunei
	Datu Patinggi Abdul Gapur berundur ke Betawi
	Datuk Maharaja Lela dan Datuk Sagor melarikan diri ke Kota Lama
	Datuk Syahbandar di Sungai Ujong berundur ke Selangor
	Mayat pembesar tempatan digantung
	Mayat Tok Janggut digantung di pekan Kota Bahru dalam keadaan kepala ke bawah dan kaki ke atas sebagai amaran kepada masyarakat.
	Perkampungan pembesar tempatan dibakar
	Kampung Rentap dibakar oleh tentera James Brooke
	Kampung Mat Salleh diserang dan dibakar oleh Gabenor Beauford
	Pembesar tempatan ditangkap dan diserahkan kepada British
	Syarif Masahor diserahkan oleh Sultan Brunei kepada British di Singapura

	Datu Patinggi Abdul Gapur berjaya ditahan oleh Belanda dan diserahkan kepada James Brooke
	Pembesar tempatan dibuang daerah/ negeri
	Sultan Ismail di Perak telah dibuang negeri ke Johor
	Sultan Abdullah, Menteri Ngah Ibrahim, Syahbandar dan Laksamana di Perak dibuang negeri ke Pulau Seychelles
	Haji Abdul Rahman Limbong di Terengganu dibuang negeri ke Mekah
	Pembesar tempatan dibicarakan
	Pembesar-pembesar Perak dibicarakan di Matang, Perak
	Haji Abdul Rahman Limbong dibicarakan di Kuala Terengganu
	Pembesar kehilangan kuasa mengutip cukai/ sumber pendapatan
	Datuk Maharaja Lela kehilangan kuasa mengutip cukai di Pasir Salak
	Pembesar tempatan kehilangan pengaruh/kuasa
	Mat Salleh kehilangan pengaruh di Tambunan
	Pembesar tidak boleh memiliki hamba
	Datuk Maharaja Lela tidak dibenarkan memiliki hamba oleh JWW Birch di Perak

7. Iktibar yang dapat diambil daripada perjuangan pemimpin tempatan menentang British.

	Menunjukkan semangat kesetiaan kepada negara
	Sanggup bertaruh nyawa / berkorban untuk bangsa dan negara
	Bekerjasama / tolong-menolong antara pemimpin dan rakyat
	Berusaha melengkapkan diri dengan ilmu pengetahuan
	Mengekalkan kedaulatan negara
	Gigih menentang musuh negara
	Berani mempertahankan negara
	Mengutamakan kepentingan bangsa dan negara
	Berwawasan
	Berfikiran strategik

8. Sebab-sebab perlu mencontohi perjuangan pemimpin tempatan

	Semangat setia negara yang tinggi
	Sanggup berkorban untuk negara
	Sedia mempertahankan tanah air
	Menunjukkan sikap bekerjasama
	Memiliki sifat berani
	Tabah menghadapi cabaran
	Tidak mudah menerima pengaruh luar
	Berusaha menentang penjajah asing
	Bersatupadu membela bangsa
	Meningkatkan jati diri bangsa

9. Bandingkan corak perjuangan pemimpin sebelum dan selepas merdeka.

	Pemimpin dahulu memperjuangkan hak-hak dan kepentingan penduduk tempatan akibat penindasan penjajah. Pemimpin hari ini, perjuangan lebih kepada usaha mempertingkatkan taraf hidup penduduk. Contohnya pendidikan dan ekonomi
	Perjuangan pemimpin dahulu banyak menyentuh isu-isu seperti penjajah tidak menghormati adat resam, pengenalan sistem cukai dan undang-undang barat Dasar penaklukan. Pemimpin hari ini banyak menyentuh isu-isu kemasyarakatan seperti kos sara hidup, peluang pekerjaan, perpaduan, agama dan hak-hak sesuatu kaum.
	Perjuangan pemimpin dahulu lebih radikal seperti mengangkat senjata. Pemimpin hari ini lebih menekankan cara rundingan, diplomasi dan musyawarah
	Perjuangan pemimpin dahulu lebih kepada usaha membebaskan tanah air daripada penjajahan kuasa asing. Pemimpin hari ini berusaha untuk mengekalkan kedaulatan negara dari pencerobohan kuasa asing dan usaha ke arah pembebasan penjajahan akal fikiran
	Pemimpin dahulu hanya bergantung kepada media cetak seperti akhbar, majalah dan karya kesusasteraan. Pemimpin hari ini, menggunakan pelbagai medium untuk menyalurkan maklumat kepada orang ramai, contohnya, internet dan media sosial

10. Langkah-langkah untuk mempertahankan kedaulatan negara

	Menguatkan semangat perpaduan
--	-------------------------------

	Tidak mencetuskan huru-hara
	Menganggotai pasukan keselamatan negara
	Berusaha mengharumkan nama negara
	Tidak terpengaruh dengan gejala negatif
	Mengamalkan budaya hidup Timur dalam kehidupan
	Tidak menimbulkan atau memperkatakan tentang isu sensitif sehingga boleh mengganggu ketenteraman
	Mengukuh dan mempertingkatkan ekonomi negara
	Menjalin hubungan baik dengan semua negara di dunia
	Memerintah dengan adil dan saksama
	Sentiasa berwaspada dengan ancaman kuasa asing
	Meningkatkan teknologi ketenteraan
	Menanam kesedaran tentang pentingnya keamanan
	Mematuhi matlamat Piagam PBB

11. Usaha-usaha untuk menyemai rasa cinta terhadap negara dalam kalangan generasi muda

	Mewajibkan pembelajaran subjek Sivik dan Kewarganegaraan
	Mewajibkan subjek Sejarah sebagai subjek wajib lulus dalam peperiksaan awam
	Kem bina semangat/ jati diri
	Sambutan Bulan Kemerdekaan di sekolah
	Lawatan ke tempat bersejarah
	Menganjurkan pertandingan seperti penulisan esei tokoh/ peristiwa sejarah
	Melaksanakan kempen kesedaran
	Mewujudkan galeri sejarah di sekolah

12. Ciri-ciri warganegara yang patriotik

	Mengamalkan semangat cintakan negara
	Menghormati pemimpin
	Mematuhi undang-undang
	Menjadi warga berilmu
	Mengamalkan prinsip Rukun Negara
	Mengutamakan perpaduan kaum
	Mengukuhkan jati diri
	Menghayati sejarah negara
	Menghormati lagu kebangsaan

GERAKAN NASIONALISME SEHINGGA PERANG DUNIA KEDUA

13. Faktor-Faktor Pemangkin Nasionalisme

	Pengenalan Sistem Politik Barat
	Penjajahan British pada tahun 1874 melalui Sir Andrew Clarke telah memperkenalkan sistem politik Barat yang memusnahkan sistem politik tradisional tempatan
	British meletakkan seorang Residen yang mengambil alih pentadbiran negeri daripada pembesar tempatan
	Para pembesar diberikan pencen dan tempat mereka digantikan oleh pegawai British
	Bagi orang Melayu sistem atau amalan tradisi mereka dan juga menjatuhkan maruah mereka
	Hal ini membangkitkan kebencian penduduk tempatan terhadap British
	Perkembangan Sistem Pendidikan
	Sistem Pendidikan Inggeris dan sekolah vernakular Melayu yang diperkenalkan pada akhir abad ke-19, telah melahirkan golongan intelek Melayu yang mampu berfikir tentang kemajuan bangsanya
	Mereka menyedari perlunya memberi sumbangan tenaga dan fikiran mereka untuk menyedarkan bangsa Melayu
	Mereka menggunakan idea baru untuk memajukan diri dan menolak penjajahan British
	Dasar British
	Dasar British dan mentadbir Tanah Melayu telah menggalakkan sesiapa sahaja datang untuk melabur, berniaga, berdagang, bekerja dan menetap di Tanah Melayu
	Dengan itu, ramai orang asing telah datang ke Tanah Melayu dan menetap di sini
	Kemasukan orang asing yang berterusan telah meningkatkan jumlah imigran di Tanah Melayu dan menimbulkan persaingan kepada penduduk tempatan
	Mereka menguasai ekonomi Tanah Melayu dalam bidang perlombongan bijih timah, perladangan getah dan perniagaan
	Orang Melayu pula terus kekal dalam pertanian padi yang tidak dimajukan oleh British

	British juga telah membuka bandar baru sebagai pusat pentadbirannya sedangkan orang Melayu tetap tinggal di kampung-kampung dengan segala kekurangan
	Kemajuan ekonomi seperti perniagaan serta kewujudan prasarana contohnya elektrik, perkhidmatan pos, telefon, sekolah dan hospital telah meningkatkan taraf hidup di bandar
	Keadaan ini menjarakkan lagi jurang taraf hidup antara orang tempatan di luar bandar dengan imigran dan penduduk lain di bandar
	Dasar British telah memundurkan lagi taraf hidup orang Melayu
	Golongan intelek Melayu menyedari keadaan ini dan menjadikannya sebagai isu dalam gerakan nasionalisme Melayu
	Pendudukan Jepun
	Pendudukan Jepun juga menjadi pemangkin terhadap gerakan nasionalisme di Tanah Melayu
	Pihak Jepun dengan konsep Kawasan Kesemakmuran Asia telah menekankan kebebasan negara-negara Asia untuk menentukan kemajuan masing-masing dan meningkatkan persaudaraan di kalangan negara tersebut
	Dengan konsep ini, Jepun menggalakkan orang tempatan bekerjasama dengannya dan berjanji akan memerdekakan mereka
	Bagaimana pun, kesengsaraan hidup akibat kekurangan makanan dan ubat-ubatan serta kekejaman pentadbiran Jepun menyebabkan sebilangan besar penduduk Tanah Melayu membenci penjajahan sama ada kuasa Barat atau Timur
	Lantaran semangat itu, apabila British memperkenalkan Malayan Union pada tahun 1946, penentangan orang Melayu amat jelas
	Mereka tidak mahu dijajah oleh sesiapa pun
	Penguasaan Parti Komunis Malaya
	Penguasaan Parti Komunis Malaya (PKM) selama 14 hari pada tahun 1945 juga telah membangkitkan semangat menentang penjajahan dan memulakan penyebaran ideologi komunis
	Dalam tempoh itu, PKM telah menguasai balai-balai polis dan memerintah dengan kejam
	Mereka membunuh dan menangkap sesiapa sahaja yang dianggap sebagai penyokong Jepun
	Gerakan ini telah mencetuskan konflik perkauman
	Banyak orang Melayu terbunuh dan rumah mereka dibakar oleh anggota PKM
	Serangan mereka telah dibalas oleh orang Melayu di Perak, Negeri Sembilan dan Pahang
	Kemunculan Mesin Cetak
	Kemunculan mesin cetak telah memberikan kesan kepada penyebaran ilmu pengetahuan dan mendorong kepada penentangan terhadap British
	Perkara ini berlaku kerana melalui buku, akhbar, majalah dan kitab agama, idea menentang penjajah itu dapat disebarkan
	Gerakan Pan-Islamisme Sedunia
	Gerakan Pan-Islamisme sedunia telah memberikan kesan kepada kesedaran semangat kebangsaan di Tanah Melayu
	Gerakan Pan-Islamisme merupakan gerakan intelektual Islam seluruh dunia untuk membangkitkan pemahaman yang lebih progresif terhadap Islam bagi menentang penjajahan Barat ke atas negara-negara Islam
	Gerakan ini didokong oleh pelajar Islam dari seluruh dunia
	Gerakan reformis Islam yang dimulakan oleh Syeikh Muhammad Abduh, pensyarah di Universiti al-Azhar, Mesir telah tersebar luas
	Dalam tulisannya, Syeikh Muhammad Abduh telah memberikan kupasan bahawa Islam ialah cara hidup yang menekankan kepentingan dunia dan akhirat di samping mendorong umatnya menuju kejayaan
	Tulisan Syeikh Muhammad Abduh ini disebarkan dalam majalah al-Manar
	Selain itu, gerakan Wahabi yang berlaku di Arab Saudi juga mendesak matlamat yang sama
	Kesedaran Politik Serantau
	Kesedaran politik yang berlaku di sekitar Asia Tenggara terutamanya di Indonesia turut mendorong kebangkitan nasionalisme di Tanah Melayu
	Indonesia yang amat rapat dengan Tanah Melayu dari segi geografi dan budaya telah mempengaruhi gerakan nasionalisme di Tanah Melayu
	Kesedaran politik dan pendidikan Indonesia yang lebih matang telah melahirkan ramai golongan intelektual
	Antaranya ada yang menjadi penulis besar dan karya mereka ini telah menjadi bahan bacaan masyarakat di Tanah Melayu, terutama mereka yang berpendidikan vernakular Melayu
	Idea kebebasan politik dan penentangan terhadap penjajahan dalam tulisan mereka yang tersebar luas di sini dapat dihayati oleh masyarakat tempatan
	Kemasukan orang Indonesia ke Tanah Melayu memudahkan penerimaan unsur kegiatan nasionalisme Indonesia di Tanah Melayu

14. Akhbar majalah dan novel penggerak kesedaran kebangsaan/ Akhbar-akhbar yang membangkitkan kesedaran semangat kebangsaan pada tahun 1930-an.

	Warta Malaya
	Lembaga Malaya
	Majlis
	Utusan Melayu
	Warta Negara
	Fajar Sarawak

15. Isu-isu yang diketengahkan oleh akhbar-akhbar Melayu pada tahun 1930-an

	Sosial
	Memajukan pendidikan tinggi orang Melayu
	Menggalakkan pendidikan untuk anak perempuan
	Menyeru orang Melayu supaya meninggalkan sikap negatif seperti memilih pekerjaan dan tidak mahu berusaha
	Menggalakkan tabungan di kalangan orang Melayu untuk pendidikan anak-anak
	Mementingkan kemahiran tradisional orang Melayu seperti pertukangan dan kerja tangan
	Mementingkan pendidikan bahasa Inggeris untuk memajukan orang Melayu
	Meminta taraf sekolah Melayu dibaiki dengan memberikannya nilai ekonomi
	Memartabatkan bahasa Melayu seperti bahasa rasmi dalam pentadbiran British
	Menyeru orang Melayu supaya tidak meninggalkan pendidikan Islam
	Mengekalkan nilai-nilai baik masyarakat Melayu
	Ekonomi
	Menggalakkan syarikat kerjasama
	Meminta British mengurangkan kemasukan orang dagang kerana hal ini mengancam ekonomi ekonomi tempatan
	Menggalakkan perniagaan di kalangan orang Melayu
	Malarang orang Melayu daripada menjual tanah mereka
	Menyeru orang Melayu supaya berjimat cermat
	Meminta British mengadakan kampung khas Melayu di Kuala Lumpur
	Politik
	Mengkritik British kerana mengurangkan kuasa Raja-raja Melayu
	Mengkritik para pembesar dan Raja-raja Melayu kerana tidak melaksanakan kepimpinan yang sewajarnya untuk rakyat
	Menolak dasar pilih kasih British dalam pentadbiran kerajaan
	Menuntut diadakan Malay Administrative Service (M.A.S) untuk melindungi orang Melayu dalam perkhidmatan
	Menyeru orang Melayu di seluruh Tanah Melayu supaya bersatu dalam sebuah pertubuhan kebangsaan
	Menentang tuntutan orang dagang terhadap politik tempatan

16. Cara akhbar memainkan peranan meningkatkan semangat patriotik dalam kalangan rakyat Malaysia pada hari ini.

	Meningkatkan minat membaca khasnya akhbar dikalangan masyarakat pelbagai kaum
	Memperbanyakkan berita-berita yang memaparkan kejayaan negara
	Mengelakkan berita-berita yang bersifat perkauman
	Sentiasa menggalakkan rakyat mencintai negara
	Tidak membincangkan isu-isu yang kurang baik yang dilakukan oleh pemimpin-pemimpin negara
	Mengawal harga akhbar supaya mampu dibeli oleh semua lapisan rakyat
	Kemudahan rakyat mendapatkan akhbar
	Memperbanyakkan akhbar-akhbar percuma ditempat awam

17. Peranan akhbar bagi melahirkan politik yang stabil di Malaysia pada hari ini

	Menyiarkan berita yang benar/ sahih
	Memupuk perasaan cinta akan bangsa dan negara
	Mewujudkan perpaduan antara kaum
	Tidak membangkitkan isu perkauman
	Tidak membincangkan perkara sensitif
	Tidak mempertikaikan agama Islam sebagai agama Persekutuan

	Tidak mempertikaikan kedudukan raja-raja Melayu
	Tidak mempertikaikan hak keistimewaan orang Melayu dan bumiputera
	Tidak mempertikaikan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Menggalakkan kerjasama dalam masyarakat

18. Isu-isu yang diketengahkan dalam majalah antara tahun 1920- an hingga 1940-an

	Majalah Guru
	Pendidikan anak-anak Melayu
	Menyeru perpaduan di kalangan orang Melayu
	Meniupkan semangat cinta akan negara dan menentang penjajahan
	Membaiki taraf hidup orang Melayu
	Memajukan bahasa dan sastera Melayu
	Menggalakan perpaduan di kalangan guru sebagai pemimpin bahasa
	Pengasuh
	Membincangkan soal pentafsiran Islam yang progresif bagi kemajuan ummah
	Menggalakkan pendidikan di kalangan orang Melayu
	Memperluas ilmu dalam semua bidang
	Memberikan pentafsiran kepada persoalan orang Islam
	Menggesa orang Melayu menjauhkan diri daripada sifat buruk
	Bulan Melayu
	Menggalakkan perpaduan di kalangan guru perempuan Melayu Johor
	Menggalakkan wanita mendapatkan pendidikan untuk kemajuan diri
	Mendorong wanita menjaga kesopanan dengan nilai-nilai Islam dan budaya Timur
	Menggalakkan wanita menjadi obor untuk memajukan bangsa

19. Kerelevanan akhbar dan majalah sebagai penyalur maklumat kepada masyarakat pada masa kini

	Relevan/Ya
	Mudah didapati diseluruh negara
	Harga murah/ berpatutan
	Boleh/mudah dibawa kemana-mana sahaja
	Boleh dibaca melalui online
	Perkembangan akhbar melalui aplikasi ICT
	Dapat mengetahui perkembangan semasa/terkini dengan cepat
	Banyak pilihan akhbar
	Tidak Relevan/Tidak
	Generasi muda kurang minat ,membaca bahan dalam bentuk bertulis
	Kandungan akhbar hari ini lebih banyak fokus kepada hiburan
	Perkembangan pelbagai aplikasi ICT seperti facebook, whatsaaps,telegram menjadi pilihan ramai
	Sumber maklumat yang pelbagai pada masa kini
	Artikel mengenai kesedaran bangsa kurang diselitkan
	Kurangnya pengarang-pengarang akhbar yang mempunyai semangat kebangsaan sejati
	Ilustrasi / grafik akhbar kurang menarik
	Penyebaran maklumat melalui akhbar lebih lambat

20. Mesej-mesej yang terdapat dalam novel-novel pada tahun 1930-an

	Keris Melaka
	Memaparkan semangat perjuangan menentang penjajah Barat seperti Portugis
	Menghargai sumbangan tokoh-tokoh Kesultanan Melayu Melaka / Hang Tuah
	Menggunakan sejarah sebagai inspirasi / pedomam untuk mendorong perjuangan bangsa bagi generasi muda
	Anak Mat Lela Gila
	Semangat menentang penjajah oleh anak muda tempatan
	Menghargai warisan bangsa sendiri
	Mencintai tanah air
	Menolak kesenangan demi maruah bangsa
	Putera Gunung Tahan
	Semangat wira pemuda tempatan dalam menjaga maruah bangsa
	Berasa bangga dengan kebolehan sendiri
	Seorang gadis tempatan yang menolak cinta pegawai penjajah kerana tidak mahu menjatuhkan

	maruah bangsa
	Melor Kuala Lumpur
	Emansipasi atau kebebasan wanita dalam menentukan hala tuju kehidupannya
	Wanita yang mementingkan pendidikan moden untuk kebaikan dirinya
	Membuang pandangan negatif yang boleh menghalang kemajuan bangsa

21. Perjuangan Nasionalisme Oleh Persatuan-Persatuan Melayu

a) Isu-isu yang menjadi tumpuan perbincangan persatuan-persatuan Melayu sebelum Perang Dunia Kedua

	Isu ekonomi
	Menjaga kepentingan sosioekonomi orang Melayu
	Isu perpaduan dan persaudaraan
	Menggalakkan masyarakat saling kenal-mengenal dan bertukar-tukar pendapat
	Isu Pendidikan
	Banyak membingungkan mengenai peluang dan nasib orang Melayu dalam bidang pendidikan
	Isu keagamaan
	Isu budaya

b) Matlamat penubuhan persatuan-persatuan Melayu berikut :

	Persatuan Negeri-negeri Melayu Bersekutu
	Menggabungkan tenaga intelektual Melayu
	Membincangkan nasib orang Melayu dalam soal pendidikan, ekonomi dan perkhidmatan kerajaan
	Menggalakkan perpaduan dalam kalangan orang Melayu
	Kesatuan Melayu Singapura
	Kebajikan orang Melayu Singapura mendapat perhatian British
	Memperoleh petempatan khas untuk orang Melayu di Singapura
	Mendorong penubuhan cawangan di negeri-negeri lain di Tanah Melayu seperti Melaka dan Pulau Pinang.
	Persatuan Sahabat Pena Malaya (PASPAM)
	Mempunyai organisasi yang kemas dan perlembagaan sendiri dalam menjadi asas serta mengukuhkan perpaduan masyarakat
	Mendapat sambutan yang hangat dalam kalangan masyarakat
	Kesatuan Melayu Muda
	Menggalakkan perpaduan dalam kalangan pemuda Melayu di Semenanjung
	Meningkatkan tahap pendidikan orang Melayu
	Berkerjasama dengan Jepun untuk menghalau British dari Tanah Melayu

c) Kepentingan persatuan negeri dalam gerakan nasionalisme orang Melayu sebelum Perang Dunia Kedua.

	Menggalakkan kesedaran untuk bersatu
	Membela kepentingan bangsa
	Memupuk perpaduan bangsa Melayu
	Mengadakan perbincangan tentang persoalan kebangsaan
	Mewujudkan kesepakatan dalam kalangan orang Melayu
	Mengadakan kongres Melayu bagi membincangkan permasalahan orang Melayu
	Suara orang Melayu lebih mudah didengari oleh pihak penjajah
	Pergerakan dan perjuangan orang Melayu dalam membela nasib bangsa lebih tersusun dan sistematik

d) Gerakan nasionalisme melalui Kesatuan Melayu Singapura (KMS) dan Persatuan Sahabat Pena Malaya (PASPAM)

	Kesatuan Melayu Singapura (KMS)
	Diasaskan di Singapura oleh mereka yang berpendidikan Inggeris
	Antaranya Mohammad Eunos Abdullah, Tengku Kadir Ali dan Embok Suloh
	Ia bertujuan menjaga kepentingan sosioekonomi orang Melayu Singapura
	Mohammad Eunos Abdullah menjadi wakil KMS dalam pentadbiran British
	Beliau juga dilantik menjadi Ahli Majlis Perundangan Negeri-negeri Selat sebagai wakil orang Melayu
	Melalui desakannya, kebajikan orang Melayu Singapura mendapat perhatian British

	Antara kejayaan beliau ialah memperoleh kawasan petempatan khas bagi orang Melayu di Singapura
	KMS telah mendorong penubuhan cawangannya di Melaka, Pulau Pinang dan negeri-negeri Melayu yang lain
	PASPAM
	Dipimpin oleh cerdik padai Pulau Pinang, antaranya S.M. Zainal Abidin
	Menggalakkan ahlinya berkenalan-kenalan dan bertukar-tukar pandangan bagi memajukan diri sendiri dan bangsa
	Menggalakkan perpaduan dan persaudaraan dalam kalangan orang Melayu di Tanah Melayu
	Organisasi PASPAM mempunyai perlembagaannya sendiri
	Tidak bersifar politik
	Kegiatan sosial PASPAM merupakan asas kepada perpaduan Melayu

e) Iktibar / kebaikan daripada penubuhan persatuan-persatuan Melayu.

	Menggalakkan kesedaran untuk bersatu
	Membela kepentingan dalam semua bidang
	Mengukuhkan semangat perpaduan
	Membuktikan kesepakatan
	Dapat berkenalan-kenalan
	Bertukar-tukar pandangan
	Menjadi medan perbincangan pelbagai isu
	Menimba pengalaman
	Mengetahui isu-isu semasa
	Berani mengeluarkan pendapat
	Tegas dalam mempertahankan hak bangsa

f) Kegiatan berpersatuan di Sarawak dan Sabah.

	Kegiatan berpersatuan di Sarawak
	Persatuan Melayu Miri ditubuhkan pada tahun 1936
	Persatuan Melayu Sarawak ditubuhkan pada tahun 1939
	Ditubuhkan hasil daripada pengaruh persatuan-persatuan negeri di Semenanjung
	Idea untuk menubuhkannya timbul sejak tahun 1937 tetapi dibantah oleh Brooke
	Hanya dengan naungan Datu Patinggi Abang Abdillah, Brooke bersetuju mendaftarkannya
	Persatuan ini pernah menghadiri Kongres Melayu 1940 di Singapura
	Persatuan Kebangsaan Melayu Sarawak ditubuhkan pada tahun 1939
	Diketuai oleh Datu Patinggi Abang Haji Abdillah
	Tujuan penubuhannya ialah mengeratkan perpaduan Melayu
	Menggalakkan pendidikan
	Mengeratkan perpaduan Melayu
	Menjaga budaya dan maruah bangsa
	Menegakkan ajaran agama Islam
	Persatuan ini mendapat sambutan orang Melayu di daerah Kuching
	Kegiatan berpersatuan di Sabah
	Di Sabah, kesedaran untuk berpersatuan tidak menonjol
	Di Sabah hanya terdapat cawangan Persatuan Sahabat Pena di Jesselton (Kota Kinabalu), Labuan dan Tawau
	Kegiatannya mirip dengan kegiatan persatuan di Semenanjung
	Anggota-anggotanya terdiri daripada peniaga kecil, pegawai rendah kerajaan dan guru sekolah Melayu
	Kegiatan berpersatuan tidak tersebar ke kawasan pedalaman kerana kesulitan perhubungan dan taraf pendidikan yang rendah

g) Sebab kesedaran berpersatuan tidak menonjol di Sabah pada awal abad ke- 20.

	Kegiatan berpersatuan tidak tersebar ke kawasan pedalaman
	Hanya terdapat Persatuan Sahabat Pena sahaja
	Persatuan hanya terdapat di bandar besar sahaja
	Cawangan Persatuan Sahabat Pena hanya terdapat di Jesselton, Labuan dan Tawau
	Kesulitan perhubungan / Masalah perhubungan
	Taraf pendidikan yang masih rendah
	Kurang kesedaran berpersatuan dalam kalangan penduduk / Kurang kesedaran politik
	Ekonomi kurang berkembang

	Pengangkutan mundur
	Kedudukan geografi yang jauh
	Tiada kerjasama di kalangan pemimpin

h) Matlamat penubuhan Kesatuan Melayu Muda

	Menggalakkan perpaduan di kalangan pemuda Melayu di seluruh Semenanjung
	Meningkatkan tahap pendidikan orang Melayu.
	Pada tahun 1940, KMM bekerjasama dengan Jepun untuk menghalau British dari Tanah Melayu.
	Menjadikan KMM salah sebuah propaganda Jepun
	Membeli Warta Malaya untuk dijadikan alat propaganda anti British
	Mencari sokongan dengan mengelilingi Tanah Melayu
	Menubuhkan cawangan KMM
	Menubuhkan Maahad II Ihyia Assyariff di Gunung Semanggol, Perak
	Menyediakan kader-kader/tentera semut untuk menentang British

i) Perkembangan Kesatuan Melayu Muda (KMM)

	Kesatuan Melayu Muda (KMM) merupakan sebuah persatuan separa politik yang ditubuhkan pada tahun 1939
	Pemimpinnya ialah Ibrahim Haji Yaakob yang merupakan seorang wartawan akhbar Majlis di Kuala Lumpur
	Nama KMM diilhamkan oleh Sultan Djenain, pelarian politik Indonesia
	KMM didaftarkan pada Disember 1940 oleh Naib Ketua KMM, Mustapha Hussien
	Objektif utama KMM - menggalakkan perpaduan di kalangan pemuda Melayu di seluruh Semenanjung
	Meningkatkan tahap pendidikan orang Melayu
	Tujuan penubuhan KMM adalah lebih bersifat politik
	Pada akhir tahun 1940, atas inisiatif Ibrahim Haji Yaakob KMM bekerjasama dengan Jepun untuk mengusir British dari Tanah Melayu
	Antara tindakan Ibrahim Haji Yaakob ialah menjadikan KMM sebagai salah sebuah badan propaganda Jepun
	Membeli Warta Melayu untuk dijadikan alat propaganda anti British
	Mengelilingi Tanah Melayu untuk mencari sokongan
	Menubuhkan cawangan KMM untuk meluaskan propaganda menentang British
	Maahad II Ihyia Assyariff di Gunung Semanggol, Perak menjadi penyokong KMM dengan menyediakan kader-kader yang dikenali sebagai tentera semut untuk menentang British
	Pada akhir tahun 1941, British telah menangkap Ibrahim Haji Yaakob, Ishak Haji Muhammad dan lebih kurang 150 orang penyokong KMM dan mereka dipenjarakan di Changi, Singapura

j) Tindakan Ibrahim Haji Yaakob dalam mengusir keluar penjajah British dari Tanah Melayu

	Bekerjasama dengan Jepun
	Menjadikan KMM sebagai salah sebuah badan propaganda Jepun
	Membeli Warta Melayu untuk dijadikan alat propaganda anti British
	Mengelilingi Tanah Melayu untuk mencari sokongan
	Menubuhkan cawangan KMM untuk meluaskan propaganda menentang British
	Maahad II Ihyia Assyariff di Gunung Semanggol, Perak menjadi penyokong KMM
	Maahad II Ihyia Assyariff menyediakan kader-kader yang dikenali sebagai tentera semut untuk menentang British
	Bekerjasama dengan Jepun untuk menghalau British dari Tanah Melayu
	Meminta Jepun beri kemerdekaan kepada Tanah Melayu bersama Indonesia
	Mencadangkan penubuhan negara Melayu Raya / Indonesia Raya
	Menubuhkan Kesatuan Rakyat Indonesia Semenanjung (KRIS)
	Mengadakan Kongres pemuda KRIS di Kuala Lumpur

22. Bukti Kongres Melayu 1939 dan 1940 sebagai kemuncak kesedaran kebangsaan di Tanah Melayu.

	Kedua-dua Kongres Melayu itu berjaya menggabungkan persatuan-persatuan Melayu buat julung-julung kalinya
	Kongres Melayu yang pertama dan kedua memperlihatkan pengembelengan tenaga golongan intelektual dan wartawan Melayu
	Kesedaran politik dan perpaduan orang Melayu terserlah dalam kedua-dua kongres ini sehingga berjaya meruntuhkan semangat kenegerian

	Kedua-dua kongres tersebut dianggap merupakan kesedaran politik orang Melayu di peringkat kebangsaan.
--	---

23. Sebab pelajar perlu melibatkan diri dalam persatuan di sekolah

	Meningkatkan kesedaran semangat kebangsaan
	Perpaduan pelbagai bangsa/kaum
	Saluran yang betul untuk bersuara
	Toleransi dalam menyelesaikan masalah
	Menanam sikap bekerjasama
	Melatih pelajar mengurus organisasi
	Tidak mementingkan diri sendiri
	Melatih pelajar menjadi pemimpin
	Mendisiplinkan pelajar

24. Cabaran-cabaran yang dihadapi oleh persatuan-persatuan di sekolah

	Aktiviti yang tidak menarik
	Kurang kerjasama antara ahli persatuan
	Kehadiran yang tidak memuaskan
	Peruntukan kewangan yang sedikit
	Pemimpin kurang pengalaman dalam mengendalikan persatuan
	Tidak berkemahiran dalam mengendalikan mesyuarat

25. Kepentingan aktiviti berpersatuan dalam kehidupan masyarakat hari ini

	Menggalakkan kesedaran untuk bersatu padu
	Membela kepentingan bersama
	Dapat berbincang masalah yang dihadapi
	Dapat menghadapi masalah secara bersama
	Menjaga kebajikan
	Dapat merancang secara tersusun
	Menyuarakan pendapat dan tuntutan dengan lebih kuat
	Meningkatkan kesedaran semangat kebangsaan
	Saluran yang betul untuk bersuara
	Toleransi dan tolak ansur dalam menyelesaikan masalah
	Menanam sikap bekerjasama
	Melatih pelajar mengurus organisasi
	Tidak mementingkan diri sendiri
	Melatih pelajar menjadi pemimpin

26. Peranan persatuan sejarah di sekolah dalam membina jati diri seseorang pelajar?

	Menyemai unsur patriotisme di kalangan pelajar
	Menanam semangat cinta akan negara
	Pertandingan kuiz sejarah
	Pertandingan kuiz perdana
	Mengadakan sambutan hari kemerdekaan
	Melahirkan bakal pemimpin masa depan
	Mengadakan lawatan ke tempat-tempat bersejarah
	Mengamalkan bacaan ikrar Rukun Negara semasa perhimpunan pagi
	Mewujudkan semangat perpaduan di kalangan pelajar
	Mewajibkan setiap kelas mengadakan sudut bacaan sejarah

27. Manfaat diperoleh pelajar dengan melibatkan diri dalam persatuan di sekolah

	Melatih/memperoleh kemahiran mentadbir persatuan
	Memupuk semangat kerjasama dalam kalangan pelajar
	Mencungkil bakat pelajar sebagai pemimpin
	Melahirkan pelajar yang seimbang pencapaian

	Meningkatkan perpaduan dalam kalangan pelajar pelbagai kaum
	Memupuk semangat permuafakatan dalam menyelesaikan masalah
	Membolehkan pelajar menggunakan saluran yang betul untuk mengemukakan pendapat
	Menggunakan masa lapang dengan aktiviti berfaedah
	Mendisplinkan pelajar

LATIHAN STRUKTUR:

1. Tokoh berikut telah menentang keluarga Brooke di Sarawak sejak abad ke-19.

- Linggir
- Rentap
- Syarif Masahor

a) Mengapakah tokoh tersebut menentang keluarga Brooke?

.....

.....

.....

[3 Markah]

b) Berdasarkan pengetahuan Sejarah anda, jelaskan sebab kegagalan penentangan tokoh-tokoh tersebut.

.....

.....

.....

[3 Markah]

c) Pada pendapat anda, mengapakah perjuangan tokoh-tokoh tersebut perlu dihargai oleh masyarakat masa kini.

.....

.....

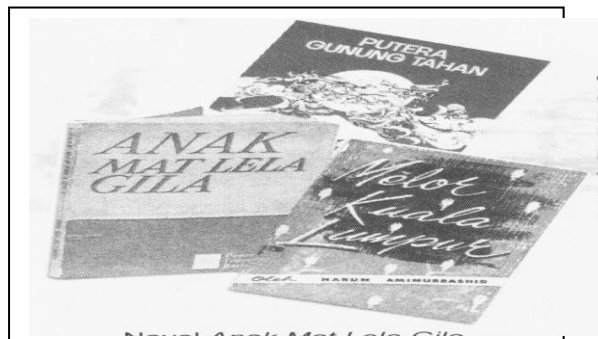
.....

.....

.....

[4 Markah]

2. Novel-novel berikut telah diterbitkan di Tanah Melayu sebelum Perang Dunia Kedua.

a) Siapakah yang mengarang novel-novel tersebut ?

.....

[1 markah]

b) Apakah tema yang ingin ditonjolkan melalui novel-novel tersebut ?

.....

[1 markah]

- c) Sebagai seorang penulis novel, apakah isu-isu semasa yang akan anda bangkitkan dalam memajukan minda generasi muda masa kini ?

.....

.....

.....

[2 markah]

- d) Pada pendapat anda, mengapakah para nasionalis menggunakan media cetak dalam menyalurkan penentangan mereka?

.....

.....

.....

[2 markah]

- e) Bagaimanakah untuk menggalakkan budaya membaca dalam kalangan generasi muda hari ini?

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI

3. Jadual berikut merujuk persatuan yang ditubuhkan di Tanah Melayu sebelum Perang Dunia Kedua.

TAHUN	PERSATUAN
1926	Kesatuan Melayu Singapura
1934	Persatuan Sahabat Pena
1939	Kesatuan Melayu Muda

- a) Apakah matlamat penubuhan persatuan-persatuan tersebut ?
- [6 markah]
- b) Apakah tindakan Ibrahim Haji Yaakob dalam mengusir keluar penjajah British dari Tanah Melayu ?
- [6 markah]
- c) Pada pendapat anda, mengapakah pelajar perlu digalakkan untuk melibatkan diri dalam persatuan di sekolah ?
- [8 markah]

BAB 3 : KESEDARAN PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA

PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA

1. Perkembangan yang membawa kepada pembentukan negara bangsa moden Eropah sebelum Perang Dunia Pertama.

	Konsep negara bangsa moden Eropah berasaskan sempadan, rumpun bangsa dan persamaan bahasa.
	Tiga peristiwa yang mencetuskan idea pembentukan negara bangsa moden di Eropah ialah Revolusi Inggeris 1688 / Perang Kemerdekaan Amerika 1776 / Revolusi Perancis 1789.
	Tiga idea yang muncul ketika itu hak rakyat / kerajaan berperlembagaan / negara bangsa moden.
	Asas pembentukan negara moden ialah mengikut sempadan rumpun bangsa
	Unsur yang digunakan oleh para nasionalis untuk membentuk negara bangsa masing-masing ialah unsur persamaan rumpun bangsa / persamaan bahasa.
	Kekalahan Jerman dan sekutunya dalam Perang Dunia Pertama dan Persidangan Damai Paris telah mencapai kesepakatan melalui Deklarasi Empat Belas Perkara Woodrow Wilson.
	Prinsip deklarasi tersebut penentuan nasib negara oleh rakyat sendiri dan prinsip sempadan negara berasaskan bangsa.
	Kesan deklarasi tersebut Empayar Austria-Hungary dan Turki yang mengalami kekalahan telah dibahagi-bahagikan.
	Menyebabkan pelbagai etnik dan bangsa tersebut beroleh kemerdekaan.
	Muncul negara bangsa yang baru di Eropah
	Contohnya Czechoslovakia / Estonia / Finland / Latvia / Lithuania / Poland / Yugoslavia.

2. Maksud *realpolitik*.

	Amalan yang mewajarkan apa sahaja cara seperti tipu helah, kekerasan bersenjata dan peperangan untuk mencapai matlamat politik
--	--

3. Proses pembentukan negara bangsa Itali pada abad ke-19

	Itali pada mulanya terbahagi kepada beberapa buah wilayah.
	Di bahagian utara masih dikuasai oleh Austria..
	Orang Itali mahu menyatukan wilayah-wilayah mereka
	Mahu menghalau orang Austria dari bumi Itali.
	Tokoh yang berusaha menyatukan Itali Count Camillo Benso di Cavour.
	Amalan yang digunakan oleh Count Camillo Benso untuk menyatukan Itali menjadi sebuah negara menggunakan amalan <i>realpolitik</i> .
	Maksud amalan <i>Realpolitik</i> amalan politik yang dipelopori oleh Niccolo Machiavelli dalam bukunya 'The Prince'.
	Amalan ini mewajarkan apa sahaja cara seperti tipu helah, kekerasan, provokasi dan peperangan untuk mencapai matlamat politik.
	CCBdC telah mewujudkan kerjasama dengan Napoleon III (pemerintah Perancis) bagi menentang Austria.
	Hasil bantuan tentera Napoleon III, Itali berjaya menewaskan Austria.
	Beliau telah mengadakan pungutan suara
	CCBdC memperolehi sokongan majoriti rakyat untuk menyatukan Itali
	Sebagai balasan terhadap kerjasama Itali membantu Prussia menewaskan Austria, wilayah Venetia telah dipulangkan kepada Itali.
	Pada tahun 1870, Perancis mengundurkan tenteranya dari Rom.
	Dengan ini CCBdC mengambil peluang menyatukan Rom dan Itali.
	Akhirnya telah membentuk negara bangsa Itali.

4. Proses pembentukan negara bangsa Jerman pada abad ke-19

	Nama tokoh yang berusaha menyatukan Jerman ialah Otto Eduard Von Bismark.
	Cara yang diamalkan oleh OEVB untuk menyatukan negara Jerman ialah mengamalkan <i>realpolitik</i> dan politik darah dan besi .
	OEVB menggunakan pelbagai taktik cara <i>realpolitik</i> untuk menyatukan negara Jerman
	Tipu helah
	Pemalsuan dokumen
	Provokasi.

	Penipuan
	Ugutan
	Rakyat Jerman bersedia menerima sistem kediktatoran yang dibawa oleh Bismark
	OEVB menggunakan isu membenci kuasa asing untuk memenangi dan membangkitkan semangat rakyat Prussia di medan tempur.

5. Proses pembentukan kerajaan Islam Madinah

	Pembentukan kerajaan Islam di Madinah merupakan satu contoh penyatuan melalui prinsip Islam.
	Nabi Muhammad S.A.W menyusun perlembagaan terlebih dahulu sebelum mengasaskan kerajaan Islam Madinah.
	Piagam Madinah berjaya menyatukan penduduknya yang berbilang kaum iaitu orang Yahudi, orang Kristian dan orang Arab.
	Dengan cara diplomasi, musyawarah dan permuafakatan baginda berjaya membentuk kerajaan Madinah.
	Kejayaan membentuk kerajaan Islam Madinah disebabkan wujudnya amalan kerjasama antara pemimpin dengan pemimpin dan antara pemimpin dengan rakyat

6. Proses pembentukan negara Malaysia.

	Melalui kebijaksanaan pemimpin.
	Tidak melibatkan pertumpahan darah.
	Kemerdekaan dicapai melalui rundingan
	Pakatan murni dan tolak ansur antara tiga kaum
	Pandangan jauh pemimpin

7. Kesan sekiranya realpolitik diamalkan oleh pemimpin negara pada hari ini.

	Berlaku pembunuhan akibat perebutan kuasa
	Taktik kuku besi menyebabkan pemerintah melaksanakan pemerintahan yang zalim
	Amalan tipu helah menyebabkan berlaku penipuan dalam pentadbiran
	Berlakunya peperangan
	Ekonomi merosot sekaligus menyebabkan perkembangan ekonomi terjejas
	Rakyat berada dalam ketakutan akibat pemerintah yang zalim dan rakus
	Rakyat akan bangun memberontak untuk menentang kezaliman pemerintah
	Negara akan kucar kacir kerana semua pihak tidak berpuas hati

8. Sebab kita perlu mempertahankan sistem pemerintahan demokrasi.

	Rakyat bebas memilih pemimpin melalui pilihanraya
	Kebebasan untuk bersuara iaitu rakyat bebas mengeluarkan pendapat dan pandangan
	Menjamin keadilan agar semua rakyat diberi hak yang sama
	Wujud kerjasama antara rakyat dan kerajaan sebagai contoh semasa memilih pemimpin
	Parti politik dibenarkan bertanding dalam pilihanraya secara tidak langsung keadaan ini memberi peluang rakyat melibatkan diri dalam pentadbiran
	Memilih pemimpin yang layak untuk menerajui tampuk pemerintahan

9. Cara-cara memperkukuh pembinaan negara dan bangsa Malaysia.

	Menanamkan semangat patriotik yang tinggi agar lahirnya rasa cinta akan negara yang sangat mendalam
	Menguatkan perpaduan yang wujud dengan menerapkan sikap toleransi dan diplomasi
	Mengamalkan prinsip-prinsip Rukun Negara agar perpaduan yang dikecapi akan kekal selamanya
	Mendaulatkan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan seperti yang telah temakutub dalam perlembagaan
	Mengamalkan kebudayaan kebangsaan
	Memelihara nama baik negara
	Menguatkuasa undang-undang agar pihak yang terlibat tidak sesekali berani membuat onar terhadap negara
	Menyatupadukan rakyat kerana hanya melalui perpaduan yang jitu sahaja dapat menghalang pengaruh luar daripada terus merebak.
	Mempertingkatkan kerjasama antara kerajaan dengan rakyat untuk menghalang pengaruh dari luar
	Memperbanyakkan pasukan sukarelawan agar keselamatan lebih terjamin seperti Angkatan Pertahanan Awam Malaysia (APM)/ RELA/ Wataniah

	Mempergiat kempen semangat cinta akan negara agar keamanan tidak dapat diganggu gugat oleh anasir luar yang tidak bertanggungjawab .
--	--

WARISAN NEGERI-NEGERI MELAYU

1. Ciri-ciri pembinaan negara dan bangsa Kesultanan Melayu Melaka.

	Wilayah Pengaruh
	kawasan tempat tinggal rakyat dan sempadannya yang diterima umum.
	kawasan yang rakyatnya menerima dan memperakui pemerintahan seorang raja.
	empayar Kesultanan Melayu Melaka meliputi keseluruhan Semenanjung Tanah Melayu dan seluruh Timur Sumatera.
	Kedaulatan
	kekuasaan tertinggi terhadap rakyat sesebuah wilayah dan kekuasaan ini tidak boleh dihadkan oleh mana-mana pihak.
	kedaulatan juga merujuk kepada kekuasaan yg dimiliki untuk menggubal dan menguatkuasakan undang-undang.
	kedaulatan memastikan sesebuah negara itu bebas daripada campur tangan, paksaan, taklukan atau penjajahan kuasa asing.
	Lambang-lambang
	simbol atau tanda yg mempunyai ientiti sesebuah negara.
	bahasa Melayu merupakan bahasa kebangsaan dan lambang penyatuan negara dan bangsa.
	sistem pemerintahan beraja, adat istiadat Melayu, bahasa Melayu dan agama Islam merupakan warisan yang dikekalkan sejak Kesultanan Melayu Melaka.
	kebesaran sultan dan Kesultanan Melayu Melaka juga dilambangkan dengan alat regalia, nobat, warna, bahasa, undang-undang, protokol dan adat istiadat istana.
	Keunggulan Undang-Undang
	undang-undang dicipta untuk memelihara keamanan dan melindungi rakyat.
	keunggulan undang-undang menentukan struktur kerajaan, kehakiman, bahasa, agama dan kerakyatan diterima oleh masyarakat.
	zaman Kesultanan Melayu Melaka terdapat dua sumber undang-undang bertulis iaitu Hukum Kanun Melaka dan Undang-Undang Laut Melaka.
	Hukum Kanun Melaka – mengandungi 44 fasal yg menyentuh bidang kuasa raja dan pembesar serta pantang larang di kalangan masyarakat.
	Hukum Kanun Melaka turut menyatakan hukuman terhadap kesalahan jenayah awam dan undang-undang keluarga.
	Undang-Undang Laut Melaka – berkaitan tatacara pelayaran di laut seperti tanggungjawab pengawal kapal, atur cara pelayaran, perniagaan, bidang kuasa nakhoda kapal dan hukuman bagi kesalahan jenayah.
	Rakyat
	seluruh penduduk bagi sesebuah wilayah dan mereka ini terikat kepada undang-undang dan peraturan yang dikuatkuasakan dalam wilayah tersebut.

2. Unsur-unsur warisan Kesultanan Melayu Melaka yang diamalkan di negeri- negeri Melayu

	Sistem pemerintahan di Johor, Perak dan Pahang berdasarkan pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka
	Sistem perwarisan takhta di negeri-negeri tersebut mementingkan jurai keturunan sebelah bapa
	Putera sulung dengan permaisurinya berpeluang mewarisi takhta kerajaan
	Kitab undang –undang di Johor, Perak dan Pahang disalin dan dipinda berdasarkan Hukum Kanun Melaka
	Mengamalkan sistem pembesar empat lipatan
	Berbeza gelaran pembesarnya yang diasaskan dengan keadaan tempatan

3. Kepentingan institusi kesultanan di negara kita.

	Warisan negara bangsa/identiti negara
	Mengukuhkan semangat patriotik
	Mengukuhkan perpaduan
	Dapat memerintah negara sendiri
	Mempertahankan kedaulatan negara
	Mempertahankan perlembagaan negara

4. Sistem pemerintahan Negeri-negeri Melayu seperti Johor, Perak dan Pahang adalah berdasarkan sistem pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka. Buktikan kebenaran pernyataan tersebut.

	Warisan Kesultanan Melayu Melaka seperti adat istiadat Melayu
	agama Islam berkembang di negeri-negeri tersebut
	Bahasa Melayu berkembang di negeri-negeri tersebut
	Kerajaan tersebut diasaskan oleh kerabat diraja Melaka
	Semua pemerintah negeri menggunakan gelaran Sultan pada awal nama masing-masing
	Sistem warisan takhta di negeri-negeri tersebut mementingkan jurai keturunan sebelah bapa
	Putera sulung sultan dengan permaisurinya berpeluang mewarisi takhta kerajaan
	sekiranya sultan tidak mempunyai putera / adik lelaki sultan boleh mewarisi takhta
	Mengamalkan Sistem Pembesar Empat Lipatan

5. Sebab-sebab institusi Raja Berperlembagaan wajar dipertahankan oleh setiap warganegara Malaysia.

	Pentadbiran Raja Berperlembagaan telah termaktub dalam perlembagaan Malaysia
	YDPA/Raja sebagai tonggak/ketua negara
	Raja merupakan simbol keutuhan/perpaduan rakyat
	YDPA/Raja merupakan salah satu daripada unsur dalam Parlimen/Dewan Undangan Negeri (DUN)
	Menjadi ketua agama Islam bagi Persekutuan/ negeri sendiri / negeri yang tidak mempunyai Raja
	YDPA bertanggungjawab memelihara hak istimewa orang Melayu
	Berkuasa melantik Perdana Menteri/Menteri Besar
	Bertindak sebagai Ketua tertinggi Angkatan Bersenjata
	Berkuasa mengisytiharkan undang-undang darurat di bawah undang-undang X sekiranya keselamatan negara terancam

UNDANG-UNDANG TUBUH KERAJAAN TERENGGANU

1. Nama Sultan Terengganu yang telah menggubal undang-undang tersebut?

	Sultan Zainal Abidin III
	Pada 1911, Sultan Zainal Abidin III meluluskan Undang-undang Tubuh Kerajaan Terengganu

2. Maksud Ittiqan-ilmuluk bi-ta'dilil-suluk.

	Keyakinan kepada pemerintah yang berdasarkan keadilan
--	---

3. Syarat untuk menjadi Sultan Terengganu.

	Beragama Islam
	Bangsa Melayu
	Lelaki
	Waris Sultan
	Rakyat Negeri Terengganu

4. Tujuan Undang-undang Tubuh Terengganu digubal.

	Menghalang perluasan kuasa oleh British di Terengganu
--	---

5. Perubahan penting pentadbiran dan pemerintahan negeri Terengganu menurut Undang-undang Tubuh Kerajaan Terengganu 1911.

	Mengamalkan sistem monarki
	Melaksanakan pemerintahan beraja
	Agama Islam sebagai agama rasmi
	Bercorak Raja berperlembagaan
	Dibantu oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan
	Dibantu oleh Jemaah Menteri

6. Syarat yang ditetapkan untuk menjadi seorang menteri dalam Undang-undang Tubuh Terengganu

	Beragama Islam
	Berbangsa Melayu
	Rakyat Terengganu

	Aku taat setia kepada sultan dan kerajaan
	Dilarang mengkhianati pemerintah
	Ditegah menyerahkan negeri kepada kuasa lain

7. Peranan Ahli Mesyuarat Kerajaan.

	Membantu Sultan dan Jemaah Menteri mentadbir negeri
	Menggubal undang-undang dan peraturan negeri
	Menjaga kebajikan rakyat
	Menjamin keamanan negeri
	Menjalin hubungan persahabatan dengan negeri dan kerajaan lain

8. Kepentingan sebuah negara mempunyai sistem pentadbiran yang cekap.

	Memastikan semua dasar negara terlaksana dengan jayanya
	Memastikan pembangunan berjalan lancar
	Menjimatkan kos dan mengelakkan pembaziran
	Menerbitkan keyakinan rakyat dan memastikan negara berada dalam keadaan aman
	Memastikan keselamatan negara terjamin dan tidak terdedah kepada ancaman musuh
	Meningkatkan imej negara di mata dunia
	Memastikan kestabilan politik negara

9. Sebab institusi beraja perlu dipertahankan.

	Raja merupakan ketua negeri
	Raja lambang kedaulatan negeri
	Warisan turun temurun sejak zaman Kesultanan Melayu Melaka
	Lambang keamanan rakyat
	Lambang perpaduan
	Pelindung semua rakyat / orang Melayu
	Menjaga hak istimewa orang Melayu / bumiputera
	Memastikan keadilan dilaksanakan
	Melicinkan pentadbiran
	Lambang identiti negeri

10. Terdapat segelintir rakyat Malaysia, terutamanya generasi muda masih tidak memahami kepentingan institusi beraja. Berikan cadangan anda untuk mengatasi masalah tersebut

	Menyemai semangat patriotik dalam kalangan pelajar
	Menghormati lambang-lambang kebesaran
	Menghayati Rukun Negara
	Menganjurkan pertandingan bahas / pidato / syarahan / kuiz / melukis berkaitan Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Lawatan ke muzium diraja
	Mencari maklumat berkaitan institusi beraja di internet / media massa
	Menghasilkan penulisan berkaitan institusi beraja
	Meraikan hari keputeraan Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Mengantung gambar Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Menghasilkan dokumentari tentang Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Media elektronik menyiarkan rancangan dokumentari berkaitan Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Menyanyikan lagu kebesaran negeri dengan penuh semangat
	Menghadiri upacara pertabalan Yang di-Pertuan Agong / sultan
	Menghormati upacara pemakaman Yang di-Pertuan Agong / sultan

LATIHAN STRUKTUR

1. Rajah berikut adalah tokoh yang terlibat dalam pembinaan negara dan bangsa.

Tokoh	Negara
Count Camillo Benso de Cavour	Itali
Otto Eduard von Bismarck	Jerman
Nabi Muhammad S.A.W.	Madinah

- a) Berikan dua faktor yang menyebabkan terbentuknya negara bangsa moden di Eropah pada penghujung abad ke-19.

.....
.....

[2 markah]

- b) Nyatakan usaha yang dilakukan oleh Count Camilio Benso de Cavour dan Otto Eduard von Bismarck untuk membentuk negara bangsa masing-masing.

.....
.....

[2 markah]

- c) Mengapakah usaha untuk membentuk negara bangsa dalam soalan 1 (b) boleh menggugat keharmonian dunia?

.....
.....

[2 markah]

- d) Pembentukan negara Islam Madinah berbeza dengan pembentukan negara bangsa moden di Eropah. Beri penjelasan anda.

.....
.....

[2 markah]

- e) Negara kita Malaysia dibentuk tanpa pertumpahan darah. Jelaskan pernyataan tersebut.

.....
.....

[2 markah]

2. Pada zaman Kesultanan Melayu Melaka terdapat undang-undang bertulis yang dipengaruhi oleh hukum adat tempatan dan agama Islam.

- (a) Namakan undang-undang bertulis tersebut.

(i)

(ii)

[2markah]

- (b) Senaraikan **empat** perkara yang terkandung di 3 (a).

(i)

(ii)

(iii).....

(iv)
[4markah]

(c) Apakah tujuan undang-undang tersebut digubal?

.....
.....
[2markah]

(d) Mengapakah kedua-dua sumber undang-undang bertulis tersebut perlu dipelihara?

.....
.....
[2markah]

LATIHAN ESEI:

3. Proses pembinaan negara bangsa kita adalah berasaskan beberapa ciri utama.

- a) Jelaskan ciri-ciri negara dan bangsa negara kita
[6 markah]
- b) Bagaimanakah ciri-ciri negara dan bangsa moden dikatakan mempunyai banyak persamaan dengan ciri-ciri negara bangsa Kesultanan Melayu Melaka
[6 markah]
- c) Sejauh manakah ciri-ciri negara bangsa dapat memperkukuhkan kedaulatan negara kita.
[8 markah]

BAB 4: PEMBINAAN NEGARA DAN BANGSA MALAYSIA

PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1948

1. Ciri-ciri Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Sebuah persekutuan dibentuk dengan gabungan 11 buah negeri
	Pesuruhjaya Tinggi British menjadi ketua Persekutuan Tanah Melayu
	Diwujudkan konsep Raja Berpelembagaan
	Dibentuk Senarai Persekutuan dan Senarai Negeri
	Pesuruhjaya Tinggi British menjaga kedudukan istimewa orang Melayu
	Perkongsian kuasa antara majlis Raja-Raja Melayu dengan Pesuruhjaya Tinggi pada peringkat pusat
	Sultan menjadi ketua negeri dan berkuasa melantik Menteri Besar sebagai ketua pentadbir negeri
	Wujud sistem pembahagian kuasa antara kerajaan pusat dengan kerajaan negeri
	Syarat kerakyatan diperketatkan. Prinsip kerakyatan jus soli adalah untuk Rakyat Raja Melayu bagi negeri Melayu dan Rakyat British bagi Negeri-Negeri Selat (Melaka dan Pulau Pinang
	British mengiktiraf semula ketuanan Melayu sebagai asa pembentukan Persekutuan Tanah Melayu
	Institusi Raja Melayu dikekalkan dengan bidang kuasa dan kedudukannya yang jelas dalam pentadbiran

2. Faktor pembentukan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Penyatuan orang Melayu
	Sikap orang Melayu yang sederhana
	Mereka hanya menulis dalam akhbar, berdemonstrasi, berkingres dan memujuk raja-raja Melayu untuk menyokong penentangan terhadap British
	Sokongan bekas pegawai British di Tanah Melayu
	Contoh Sir Frank Swettenham, Sir R.O. Winstedt, Sir George Maxwell, Sir Cecil Clementi Smith
	Sokongan pegawai-pegawai tinggi British
	Contoh Sir Malcom Mac Donald, Sir Edward Gend, L.D. Gammans
	Ketegasan orang Melayu
	Perpaduan orang Melayu dari semua golongan
	Perpaduan rakyat dan raja telah dapat mengatasi pihak lain yang menyokong Malayan Union
	UMNO yang tidak menuntut kemerdekaan
	Kebimbangan British terhadap pengaruh PKM
	Gesaan Piagam Atlantik
	Tidak menggalakkan penjajahan
	Meminta negara kolonial memberikan latihan berkerajaan sendiri kepada penduduk tempatan

3. Tuntutan orang Melayu semasa proses pembentukan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Penolakan kerakyatan terbuka Malayan Union
	Struktur Malayan Union yang tidak disetujui oleh rakyat
	Mahukan sebuah persekutuan
	Memelihara hak istimewa orang Melayu
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Orang Melayu mengawal adat istiadat sendiri
	Kedudukan Raja-Raja Melayu sebagai ketua Negeri-Negeri Melayu diakui semula
	Dasar perlindungan terhadap Negeri-Negeri Melayu dan orang Melayu dipulihkan

4. Usaha-usaha ke arah pembentukan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Penubuhan sebuah Jawatankuasa Eksekutif oleh British
	Dianggotai oleh 12 orang ahli
	Terdiri daripada para pegawai kanan British
	Pemimpin UMNO
	Wakil raja-raja Melayu
	Satu mesyuarat diadakan di King's House Kuala Lumpur
	Orang Melayu mengemukakan tuntutan
	Raja-raja Melayu dan UMNO menolak semua prinsip dan struktur Malayan Union

	Mahukan sebuah persekutuan seperti konsep negeri-Negeri Melayu Bersekutu
	Menolak kerakyatan terbuka Malayan Union
	Mahu dasart perlindungan terhadap negeri Melayu dan orang Melayu dipulihkan
	Menuntut supaya raja-raja Melayu sebagai ketua negeri Melayu diakui semula
	Perundingan ditentang oleh orang dagang dan golongan radikal
	Pimpinan Dr Burhanuddin al-Helmy
	Tidak ada wakil orang dagang dalam Jawatankuasa Eksekutif
	Menuntut konsep sebuah republik dan kemerdekaan penuh
	Menubuhkan AMCJA dan PUTERA untuk menentang British dan UMNO
	Mengadakan ceramah politik
	Demonstrasi
	Mogok
	Mencadangkan Perlembagaan rakyat
	British mendengar suara mereka
	Menubuhkan Jawatankuasa Perunding
	Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948

5. Perbandingan ciri-ciri Malayan Union 1946 dengan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Pentadbiran Malayan Union menjadikan Tanah Melayu sebagai tanah jajahan Mahkota British
	Tetapi status Tanah Melayu dalam Persekutuan Tanah Melayu adalah sebagai negeri naungan British
	Kedudukan dan kredibiliti raja-raja Melayu terhapus dalam Malayan Union
	Tetapi kedudukan dan kredibiliti raja-raja Melayu diiktiraf dalam Persekutuan Tanah Melayu 1948
	Institusi raja-raja Melayu dikekalkan dengan bidang kuasa dan kedudukan yang jelas dalam pentadbiran
	Ketua Malayan Union ialah Gabenor Malayan Union yang dilantik oleh Ratu Great Britain.
	Manakala ketua Persekutuan Tanah Melayu ialah Pesuruh Jaya Tinggi British.
	Asas kerakyatan Malayan Union ialah kerakyatan secara sama rata melalui prinsip Jus Soli, terbuka kepada semua imigran.
	Manakala syarat kerakyatan dalam Persekutuan Tanah Melayu telah diperketatkan
	Prinsip kerakyatan secara Jus Soli hanyalah untuk rakyat raja Melayu dan rakyat British
	Ketua negeri bagi pentadbiran Malayan Union ialah Pesuruhjaya Negeri.
	Manakala dalam pentadbiran Persekutuan Tanah Melayu ketua negeri ialah Sultan-sultan Melayu.dengan dibantu oleh Menteri Besar.
	Walau bagaimanapun terdapat beberapa persamaan antara Malayan union dan Persekutuan Tanah Melayu iaitu pembentukan satu kerajaan pusat yang menggabungkan semua negeri di Tanah Melayu kecuali Singapura.
	Prinsip Jus Soli masih dikekalkan tetapi diperketatkan dan tidak terbuka kepada semua imigran.

6. Sebab-sebab orang Melayu menerima PTM 1948

	Kuasa Raja dikembalikan
	Konsep Raja Berpelembagaan
	Raja sebagai ketua negeri
	Syarat kerakyatan diperketatakan
	Kerakyatan jus soli hanya untuk rakyat Raja dan rakyat British sahaja
	Hak keistimewaan orang Melayu dilindungi
	Majlis Raja-Raja Melayu dan Pesuruhjaya Tinggi British berkongsi kuasa
	Ketuanan Melayu diiktiraf oleh British

7. Sebab penentangan orang dagang dan golongan radikal Melayu terhadap penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

	Jawatankuasa Eksekutif tidak mewakili semua pihak
	Tiada perwakilan orang dagang dalam Jawatankuasa Eksekutif
	Menuntut konsep sebuah republik
	Menuntut kemerdekaan penuh daripada British

8. Tindakan golongan radikal Melayu bagi menyatakan ketidakpuasan hati mereka

	Menubuhkan Majlis Tindakan Bersama Seluruh Malaya [AMCJA] dan Pusat Tenaga Rakyat [PUTERA]
--	--

	Mengadakan mogok
	Demonstrasi
	Ceramah politik
	Mencadangkan Perlembagaan Rakyat

9. Isi kandungan Perlembagaan Rakyat 1947.

	Bendera Tanah Melayu berwarna merah dan putih
	Kerakyatan yang sama raya
	Bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi
	Adat istiadat dan agama Islam dikawal oleh orang Melayu
	Warganegara Tanah Melayu dinamai Melayu
	Singapura disatukan dengan Tanah Melayu
	Keistimewaan orang Melayu dikembalikan
	Raja-raja Melayu akan mempunyai kuasa sebenar dan bertanggungjawab kepada rakyat
	Sebuah Kerajaan Pusat dan Majlis-Majlis Negeri dibentuk
	Pertahanan dan hal ehwal luar negeri haruslah menjadi tanggungjawab bersama British dan Tanah Melayu

10. Tokoh pembentuk Persekutuan Tanah Melayu 1948 dari golongan raja.

	Sultan Badlishah(Kedah) ,
	Sultan Ibrahim (Johor)
	Sultan Abdul Aziz (Perak)

11. Tuntutan golongan raja dalam PTM 1948.

	Kuasa Raja-Raja Melayu dikembalikan
	Kuasa raja-raja dipelihara
	Perlindungan kepada orang Melayu
	Hal ehwal ketuanan Melayu dipelihara

12. Tokoh pembentuk Persekutuan Tanah Melayu 1948 dari golongan rakyat.

	Dato' Onn Ja'afar (Menteri Besar Johor/Yang Dipertua UMNO)
	Dato Nik Ahmed Kamil (Menteri Besar Kelantan)

13. Tuntutan golongan rakyat dalam PTM 1948.

	Orang Melayu terlibat dalam politik dan pentadbiran PTM 1948
	Kedudukan agama Islam sebagai agama rasmi Persekutuan
	Kedudukan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Institusi raja dikekalkan
	Memelihara kedudukan istimewa orang Melayu

14. Kepentingan Persekutuan Tanah Melayu 1948 dalam pembentukan negara dan bangsa Malaysia.

	Pembentukan Persekutuan Tanah Melayu 1948 menjadi asas pentadbiran negara
	Sultan dilantik menjadi ketua negeri.
	Sultan berkuasa melantik Menteri Besar
	Menteri Besar mengetuai pentadbiran negeri
	Mengasaskan sistem pembahagian kuasa antara kerajaan pusat dengan kuasa kerajaan negeri
	Membentuk Senarai Persekutuan dan Senarai Negeri
	Syarat kerakyatan diperketatkan kerana/ kerakyatan jus soli hanya untuk rakyat Raja (negeri Melayu) dan rakyat British (Melaka dan Pulau Pinang)
	Ketuanan Melayu diiktiraf semula
	Merintis kearah kemerdekaan
	Pelaksanaan sistem Raja Berpelembagaan
	Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1948 juga menjadi asas kepada perlembagaan negara.

15. Cara perjuangan pemimpin negara mendapatkan kemerdekaan yang wajar kita contohi.

	Pemimpin berfikir secara bijaksana dan penuh berwibawa
	Mewujudkan sikap berkerjasama antara kaum
	Rundingan
	Tiada pertumpahan darah
	Sentiasa bersepakat

LATIHAN STRUKTUR

1. Peristiwa berikut telah menyebabkan berlakunya gerakan antipenyerahan Sarawak.

Tarikh	Peristiwa
1 Julai 1946	Sarawak diisytiharkan sebagaio Tanah Jajahan Mahkota British

- a) Mengapakah Vyner Brooke iaitu Raja terakhir Sarawak menyerahkan Sarawak kepada British?

.....
.....

[2 markah]

- b) Nyatakan dua nama persatuan yang telah menentang penyerahan Sarawak kepada British.

.....
.....

[2 markah]

- c) Apakah tindakan rakyat Sarawak dalam menentang penyerahan Sarawak terhadap British?

.....
.....
.....
.....

[3 markah]

- d) Perlembagaan sangat penting kepada sesebuah negara. Jelaskan.

.....
.....
.....
.....

[3 markah]

2. Malayan Union telah diperkenalkan pada tahun 1946 oleh British di Tanah Melayu.

- a) Apakah sebab Malayan Union diperkenalkan?

.....
.....

[2 markah]

- b) Nyatakan **dua** syarat yang telah terdapat dalam Perjanjian Malayan Union 1946.

.....
.....

[2 markah]

- c) Bincangkan faktor penentangan orang Melayu terhadap Malayan Union.

.....

.....
.....
[2 markah]

d) Apakah iktibar yang diperoleh dari peristiwa penentangan orang Melayu terhadap Malayan Union?

.....
.....
.....
[2 markah]

LATIHAN ESEI

3. Persekutuan Tanah Melayu telah dibentuk pada 1 Februari 1948 bagi menggantikan Malayan Union.

a) Huraikan faktor-faktor pembentukan Persekutuan Tanah Melayu

[8 markah]

b) Jelaskan langkah-langkah pembentukan Persekutuan Tanah Melayu

[6 markah]

c) Sesebuah negara yang baharu merdeka memerlukan kekuatan dari aspek politik, ekonomi dan sosial. Buktikan pernyataan tersebut.

[8 markah]

BAB 5 : PEMBINAAN NEGARA & BANGSA YANG MERDEKA**PAKATAN MURNI****1. Maksud Pakatan Murni**

	Usaha semua kaum di Tanah Melayu
	untuk membentuk kerjasama
	dan tolak ansur politik
	melalui rundingan
	bagi menyelesaikan masalah sebelum merdeka

2. Usaha-usaha yang dilakukan oleh penduduk Tanah Melayu untuk mengadakan Pakatan Murni.

	Membentuk Jawatankuasa Hubungan Antara kaum (JHAK)
	JHAK dianggotai oleh kaum Melayu, Cina dan India.
	JHAK mengutamakan perpaduan untuk kemerdekaan
	JHAK mengadakan rundingan dengan UMNO.
	Lembaga Pembangunan Industri Desa (RIDA) ditubuhkan untuk memajukan masyarakat luar bandar
	Pemberian kerakyatan kepada imigran.
	Pelaksanaan pilihan raya pada masa sesuai.
	Dato' Onn Jaafar mencadangkan keahlian UMNO dibuka kepada orang bukan melayu
	Beliau dikecam kerana orang Melayu.
	Dato' Onn meninggalkan UMNO.
	Dato' Onn menubuhkan Parti Kemerdekaan Malaya (IMP).
	Beliau membuka keahlian IMP kepada semua kaum.
	Konsep kerjasama kaum dalam satu parti diutamakan.
	Pihak British menganjurkan Persidangan Kebangsaan.
	Ditubuhkan oleh Sir Malcolm MacDonald.
	Tujuannya ialah mencapai kerjasama politik dan mengurangkan perkauman
	Tunku Abdul Rahman menganjurkan Konvensyen Kebangsaan.
	Konvensyen dianjurkan bersama MCA.
	Konvensyen ini disertai oleh pelbagai parti politik.

3. Kejayaan yang dicapai oleh Parti Perikatan melalui Pakatan Murni.

	Gabungan UMNO-MCA menang 9 daripada 12 kerusi yang dipertandingkan melalui Pilihan Raya Majlis Perbandaran Kuala Lumpur
	Gabungan UMNO-MCA menang 26 daripada 37 kerusi yang dipertandingkan dalam Pilihan Raya Majlis Perbandaran di beberapa bandar utama.
	Melalui Pilihan Raya Negeri 1954, Parti Perikatan menang 226 daripada 268 kerusi.
	Kerjasama UMNO-MCA menjadi asas penubuhan Parti Perikatan
	Kerjasama UMNO-MCA telah disertai MIC pada tahun 1955.
	Menubuhkan jawatankuasa pilihan raya dalam Majlis Perundangan Persekutuan (MPP).
	Parti Perikatan menyertai Pilihan Raya Majlis Perundangan Persekutuan(MPP) 1955, menang 51 daripada 52 kerusi.
	Perikatan berjaya menubuhkan kerajaan dan membentuk cabinet
	Tunku Abdul Rahman dipilih menjadi Ketua Menteri
	Tunku melantik anggota kabinet daripada pelbagai kaum
	Tunku Abdul Rahman mengetuai rundingan kemerdekaan

4. Kepentingan perpaduan kaum/kesan perpaduan kaum kepada negara

	Menjamin keamanan yang ada berterusan
	Menjamin persefahaman antara kaum sentiasa teguh
	Mengelakkan kacau bilau / keadaan huru hara / rusuhan
	Mengelakkan peristiwa rusuhan kaum seperti 13 Mei
	Mempertahankan kedaulatan negara
	Mempertahankan konsep bangsa Malaysia
	Mengekalkan keharmonian negara

	Mengekalkan kemakmuran negara
	Menjamin kestabilan politik
	Negara menjadi tumpuan pedagang asing
	Kecemerlangan dalam sukan
	Menjamin perkembangan ekonomi dalam pelbagai bidang
	Pengiktirafan negara-negara lain terhadap kejayaan Malaysia

5. Usaha penduduk pelbagai kaum di Tanah Melayu mengadakan Pakatan Murni sebelum tertubuhnya Perikatan.

	Menubuhkan Jawatankuasa Hubungan Antara Kaum/Communities Liaison Committee (CLC)
	Peringkat awal CLC dianggotai oleh orang Melayu dan Cina sahaja
	Orang Melayu/UMNO diketuai oleh Dato' Onn Jaafar dan Orang Cina/MCA diketuai oleh Tan Cheng Lock
	Pada bulan Ogos 1949 CLC dianggotai oleh 6 pemimpin Melayu, 6 Cina dan 1 India, 1 Sri Lanka, 1 Serani dan 1 Eropah
	Penubuhan CLC adalah permulaan kerjasama antara kaum
	Penubuhan CLC membuktikan kesediaan UMNO berunding dengan kaum lain
	Hasil rundingan ini RIDA telah ditubuhkan untuk memajukan ekonomi dan pendidikan masyarakat luar bandar terutama orang Melayu
	RIDA dipengerusikan oleh Dato' Onn Jaafar
	Kerakyatan Negeri 1951 diberikan kepada imigran yang lahir di Persekutuan Tanah Melayu
	Pembukaan keahlian UMNO kepada bukan Melayu dicadangkan oleh Dato' Onn Jaafar
	Cadangan ini dikecam hebat ahli UMNO
	Dato' Onn Jaafar telah meninggalkan UMNO
	Penubuhan Parti Kemerdekaan Malaya/IMP oleh Dato' Onn Jaafar
	IMP berasaskan konsep kerjasama kaum dalam satu parti dan IMP terbuka kepada semua kaum yang mahukan kemerdekaan
	IMP gagal mendapat sokongan kaum India, Cina dan kaum lain
	Penubuhan Persidangan Kebangsaan oleh Malcom MacDonald untuk mencapai kerjasama politik dan mengurangkan perasaan perkauman
	Penganjuran Konvensyen Kebangsaan oleh Tunku Abdul Rahman
	Konvensyen melibatkan UMNO dan MCA disertai pelbagai parti/persatuan politik lain
	Menjadi asas kepada pembentukan Parti Perikatan

6. Bukti semangat kerjasama dan toleransi dalam kalangan pemimpin pelbagai kaum telah mewujudkan keamanan di negara kita.

	Mengamalkan pendekatan musyawarah/mesyuarat
	Sentiasa berunding jika wujud masalah/isu
	Bekerjasama membentuk permuafakatan politik
	Wujud tolak ansur politik antara pemimpin
	Tidak bertindak melulu/terburu-buru
	Menerima pandangan/kritikan pihak lain
	Mempunyai sikap terbuka
	Sentiasa berpandangan jauh
	Sentiasa berdiplomasi dalam menangani sesuatu isu

7. Tanggungjawab anda untuk mengekalkan perpaduan kaum di negara kita?

	Mementingkan perpaduan
	Semangat bermuafakat membawa kejayaan
	Kerjasama antara kaum sangat penting
	Mengamalkan sikap bertolak ansur/bertoleransi
	Mengisi kemerdekaan negara
	Berani membawa perubahan
	Sentiasa peka kepada kehendak rakyat
	Bermesyuarat dalam membuat keputusan
	Mengamalkan sikap setiakawan
	Menghindari sikap perkauman

8. Sebab sikap toleransi seperti dalam Pakatan Murni penting kepada negara kita yang mempunyai rakyat pelbagai kaum.

	Elak perasaan perkauman
	Mengukuhkan kerjasama
	Mewujudkan permuafakatan
	Mengelak perbalahan / pergaduhan
	Kestabilan ekonomi
	Saling menghormati
	Kemasukan pelaburan asing
	Agihan kekayaan
	Dapat menjamin kestabilan politik
	Mengelakkan campur tangan asing

9. Sebab pendekatan berunding lebih baik daripada berperang dalam usaha menuntut kemerdekaan.

	Mengelak pertumpahan darah
	Kemerdekaan lebih terancang
	Memelihara perpaduan kaum
	Mendapat kerjasama British selepas merdeka
	Mendapat sokongan rakyat
	Tiada kerosakan harta benda
	Menjamin ketenteraman awam
	Lebih dihormati dunia

10. Peranan anda dalam memelihara kemerdekaan negara.

	Sanggup berkorban
	Setia pada negara
	Mematuhi undang-undang Negara
	Bekerjasama antara kaum
	Saling menghormati
	Mengamalkan konsep 1 Malaysia
	Tidak memburukkan nama Malaysia
	Tidak menimbulkan isu-isu sensitif

11. Cara anda mengekal dan menyuburkan pengamalan semangat Pakatan Murni.

	Saling bekerjasama
	Saling menghormati
	Saling bertoleransi
	Menghormati undang-undang
	Taat pada pemerintah
	Setia pada raja dan negara
	Sanggup berkorban
	Menyokong dasar-dasar kerajaan

12. Bukti Pakatan Murni masih wujud di negara kita sehingga kini.

	Pembentukan Barisan Nasional (BN)
	Pilihanraya yang disertai oleh gabungan beberapa buah parti politik
	Kabinet terdiri daripada Menteri dari pelbagai kaum
	Semangat perpaduan dalam kalangan rakyat berbilang kaum
	Pengamalan Dasar Kebudayaan Kebangsaan
	Sistem pendidikan kebangsaan
	Penerimaan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Penerimaan agama Islam sebagai agama rasmi
	Penubuhan sekolah vernakular peringkat rendah masih wujud
	Penerimaan kensep 1 Malaysia
	Penerimaan Perlembagaan Malaysia

13. Kelebihan sesebuah negara yang mengamalkan konsep Pakatan Murni.

	Mengelakkan peperangan / pertumpahan darah
	Mengelakkan korban nyawa dan harta benda
	Dapat membuat keputusan yang lebih rasional
	Memperkuh perpaduan kaum
	Menjamin keharmonian / keamanan negara
	Memupuk nilai kerjasama dan toleransi
	Sesuatu keputusan lebih diterima oleh rakyat
	Rakyat lebih bertanggungjawab
	Menyemai semangat nasionalisme
	Menjamin perpaduan yang lebih kukuh
	Membantu pembangunan ekonomi
	Memastikan keutuhan kerajaan

14. Kesan sekiranya generasi hari ini tidak menghayati dan mengamalkan semangat Pakatan Murni.

	Perpaduan akan hancur sehingga meruntuhkan negara
	Negara hura-hara menyebabkan rakyat sengsara
	Pentadbiran negara lemah mengakibatkan sukar mengecapi kemajuan
	Penghapusan etnik boleh berlaku sehingga tidak wujud ketenteraman
	Demonstrasi berlaku sehingga keamanan sukar dicapai
	Imej negara dipandang rendah oleh negara-negara di dunia
	Kedaulatan negara tergugat kerana kuasa asing mudah campurtangan
	Kedudukan pemimpin tercabar kerana ada golongan akan cuba menjatuhkan pemimpin
	Ekonomi negara akan jatuh kerana negara tidak stabil
	Pelabur luar tidak berminat melabur kerana negara hura-hara

15. Iktibar daripada kejayaan semangat pakatan murni untuk kemajuan negara pada masa hadapan.

	Mengutamakan perpaduan supaya rakyat hidup tenteram
	Saling bekerjasama bagi meningkatkan ekonomi negara
	Amalkan semangat tolak ansur bagi menjamin hidup yang bahagia
	Kesanggupan berkorban bagi mempertahankan negara dari ancaman luar
	Sanggup berkongsi kuasa dengan masyarakat pelbagai kaum demi menjamin keharmonian
	Ikhlas dalam perjuangan agar memperoleh kejayaan
	Sentiasa berfikir rasional bagi menghindarkan berlakunya kacau bilau dalam negara
	Mengutamakan kepentingan negara lebih daripada diri sendiri

ROMBONGAN KEMERDEKAAN**1. Wakil raja-raja yang menyertai Rombongan Kemerdekaan**

	Dato' Panglima Bukit Gantang
	Dato' Nik Ahmed Kamil
	Encik Abdul Aziz Majid
	Dato' Mohd. Seth

2. Wakil Parti Perikatan yang menyertai Rombongan Kemerdekaan ke London

	Tunku Abdul Rahman
	Dato' Abdul Razak Hussein
	Kolonel H.S. Lee
	Dr. Ismail Abdul Rahman

3. Kejayaan rundingan Rombongan Kemerdekaan ke London

	Tarikh kemerdekaan diberikan pada 31 Ogos 1957
	Pembentukan suruhanjaya bebas untuk mengkaji perlembagaan
	Tanah Melayu akan menjalankan ekonomi bebas
	British akan melindungi keselamatan dan pertahanan Tanah Melayu

4. Kepentingan Rombongan Kemerdekaan kepada Tanah Melayu

	Tunku Abdul Rahman mengisytiharkan tarikh kemerdekaan di Bandar Hilir, Melaka
	Membentuk Suruhanjaya Reid untuk menggubal perlembagaan kemerdekaan
	Mencapai kemerdekaan pada 31 Ogos 1957
	Pelaksanaan sistem ekonomi bebas
	Pembentukan kerajaan demokrasi berparlimen
	Konsep Raja Berperlembagaan dibentuk
	Memberikan hak mutlak kepada penduduk tempatan untuk mentadbir negara yang berdaulat
	Mentadbir mengikut acuan sendiri
	Kedudukan istimewa orang Melayu dipelihara
	Pembentukan negara persekutuan
	Yang di-Pertuan Agong sebagai ketua negara

5. Ciri-ciri kepimpinan yang boleh dicontohi daripada pemimpin Rombongan Kemerdekaan

	Kebijaksanaan
	Kewibawaan
	Bertolak ansur
	Kesabaran
	Kepimpinan
	Mengutamakan rundingan
	Mementingkan hak raja dan rakyat
	Berilmu pengetahuan
	Memelihara kedaulatan negara

1. Anggota / ahli Suruhanjaya Reid.

	Lord Reid sebagai Pengerusi
	Sir Ivor Jennings (England)
	Sir William McKell (Australia)
	Tuan B. Malik (India)
	Tuan Abdul Hamid (Pakistan)

2. Sebab-sebab anggota/ahli tersebut dipilih bagi menyediakan perlembagaan Kemerdekaan Tanah Melayu 1957

	Tokoh peguam yang terkemuka
	Berpengalaman dalam bidang guaman
	Datang dari Negara Komanwel
	Tidak bersifat bias
	Mengelakkan rasa tidak puas hati rakyat Tanah Melayu

3. Peranan/Tugas Suruhanjaya Reid dalam usaha memberikan kemerdekaan kepada Persekutuan Tanah Melayu (PTM)

	Membincangkan perlembagaan PTM yang merdeka
	Menyusun perlembagaan PTM yang merdeka
	Merangka perlembagaan bagi PTM yang akan merdeka
	Mengkaji isu-isu sebagai panduan untuk merangka perlembagaan
	Menerima memorandum daripada pelbagai pihak
	Menerbitkan cadangan perlembagaan
	Menghantar cadangan perlembagaan kepada Parlimen British
	Menghantar cadangan perlembagaan kepada Majlis Mesyuarat Perundangan Persekutuan untuk disahkan

4. Isu yang menjadi panduan Suruhanjaya Reid dalam merangka Perlembagaan PTM

	Pembentukan sebuah kerajaan persekutuan yang kuat dan berkesan
	Pemberian kuasa autonomi kepada kerajaan negeri dalam bidang tertentu
	Kedudukan Raja-Raja Melayu
	Hak istimewa orang Melayu
	Pewujudan satu bangsa Persekutuan Tanah Melayu
	Kerakyatan <i>jus soli</i>

	Agama Islam sebagai agama rasmi PTM
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan

5. Sebab-sebab isu panduan Suruhanjaya Reid perlu ditangani dengan berkesan

	Mewujudkan kerajaan Persekutuan yang berkesan
	Memuaskan hati semua pihak
	Mengelakkan peperangan
	Mengurangkan pengaruh komunis

6. Manfaat/ Kepentingan Suruhanjaya Reid demi kesejahteraan Malaysia

	Pembentukan sebuah kerajaan persekutuan yang kuat dan berkesan
	Pentadbiran negara bersifat demokrasi berparlimen, iaitu Dewan Rakyat dan Dewan Negara terletak di bawah kuasa parlimen.
	Pemisahan antara kuasa persekutuan dengan kuasa negeri melalui Senarai Persekutuan dan Senarai Negeri.
	Kedudukan Raja-Raja Melayu terpelihara
	Institusi Raja dijadikan Raja Berperlembagaan pada peringkat negeri dan negara.
	Yang di-Pertuan Agong menjadi ketua negara.
	Hak istimewa orang Melayu dikekalkan.
	Pewujudan satu bangsa Persekutuan Tanah Melayu
	Tiga jenis kerakyatan diwujudkan iaitu secara Kuat Kuasa Undang-undang, Permohonan dan Naturalisasi. Prinsip <i>jus soli</i> diterima.
	Agama Islam sebagai agama rasmi negara
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Tanah Simpanan Melayu dikekalkan.

7. Kesan daripada sikap tolak ansur yang diamalkan oleh jawatankuasa Suruhanjaya Reid

	Pembentukan sebuah kerajaan persekutuan yang kuat dan berkesan
	Pemberian kuasa autonomi kepada kerajaan negeri dalam bidang tertentu
	Kedudukan Raja-Raja Melayu
	Hak istimewa orang Melayu
	Pewujudan satu bangsa Persekutuan Tanah Melayu
	Kerakyatan <i>jus soli</i>
	Agama Islam sebagai agama rasmi PTM
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan

PERSEKUTUAN TANAH MELAYU 1957

1. Bukti Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957 memberikan hak mutlak mentadbir negara kepada penduduk tempatan.

	Pelaksanaan Kerajaan Persekutuan
	Pemisahan kuasa Persekutuan dan negeri/ Senarai Persekutuan dan Senarai Negeri
	Institusi Raja Berperlembagaan
	YDPA dipilih dalam kalangan sultan negeri-negeri Melayu
	Kedudukan istimewa orang Melayu dan bukan Melayu dipelihara
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Tanah Simpanan Melayu

2. Sebab-sebab peristiwa kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 penting dalam sejarah pembinaan negara dan bangsa Malaysia

	Negara merdeka dibentuk melalui perundingan
	Tanpa pertumpahan darah
	Mewujudkan perpaduan kaum
	Pemerintahan secara demokrasi berparlimen
	Rakyat memilih pemimpin melalui pilihan raya
	Pemerintahan mengikut acuan sendiri
	Semua kaum mempunyai hak masing-masing
	Bebas mengamalkan agama/ kepercayaan/ kebudayaan masing-masing

3. Sebab-sebab jus soli menjadi isu hangat dalam merangka Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957

	Kerakyatan yang dituntut oleh orang dagang tidak dapat diterima oleh orang Melayu
	Memberi hak sama rata kepada semua kaum
	Melemahkan kedudukan orang Melayu
	Raja Melayu menerima jus soli selepas diadakan rundingan
	Syaratnya orang bukan Melayu mengiktiraf kedudukan istimewa orang Melayu
	Penduduk Melayu tidak lagi menjadi majoriti

4. Isi kandungan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957.

	Pembentukan sebuah Kerajaan Persekutuan
	Pemisahan kuasa persekutuan dan negeri
	Senarai Persekutuan, Senarai Negeri dan Senarai Bersama
	Institusi Raja Berpelembagaan
	Tiga jenis kerakyatan diwujudkan
	Secara kuat kuasa undang – undang, permohonan dan naturalisasi
	Kedudukan istimewa orang Melayu dikekalkan
	Bahasa Melayu sebagai Bahasa kebangsaan
	Tanah Simpanan Melayu dikekalkan
	Agama Islam sebagai agama rasmi persekutuan
	Yang di-Pertuan Agong menjadi ketua negara
	Pentadbiran negara bersifat demokrasi berparlimen
	Dewan Rakyat dan Dewan Negara terletak di bawah kuasa parlimen
	Menteri Besar menjadi pelaksana pentadbiran di peringkat negeri
	Menteri Besar dibantu oleh Dewan Undangan Negeri dan EXCO

5. Kepentingan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957

	Pembentukan kerajaan bercorak demokrasi
	Pengamalan konsep Raja Berperlembagaan
	Sokongan pemimpin Melayu dan bukan Melayu
	Mengukuhkan perpaduan kaum
	Mencapai taraf bangsa yang merdeka
	Kuasa kerajaan negeri dipertahankan
	Penerusan warisan kerajaan Melayu
	Hak mutlak kepada penduduk tempatan untuk mentadbir negara
	Setiap kaum berusaha membentuk identiti masyarakat yang merdeka

6. Sebab-sebab kandungan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957 perlu dipertahankan

	Mengelak pertumpahan darah
	Menghargai kemakmuran negara
	Menjamin taat kepada Raja/ pemerintah
	Mengukuhkan perpaduan kaum
	Mencapai taraf bangsa yang merdeka
	Kuasa kerajaan negeri dipertahankan
	Penerusan warisan kerajaan Melayu
	Hak mutlak kepada penduduk tempatan untuk mentadbir negara
	Setiap kaum berusaha membentuk identiti masyarakat yang merdeka
	Mengukuhkan keamanan negara
	Mengelak penjajahan asing
	Menghormati hak orang lain

7. Kesan pengamalan Kerakyatan Jus Soli di negara kita.

	negara akan berada dalam keadaan kacau bilau
	perpecahan kaum berlaku,
	keruntuhan ekonomi negara
	lumpuhnya sistem sosial negara
	Ketidakseimbangan kaum
	Status quo orang Melayu terjejas

8. Tokoh- tokoh yang berusaha memperjuangkan kemerdekaan negara pada tahun 1957

	Tunku Abdul Rahman
	Tun Abdul Razak
	Tun H.S. Lee
	Tun Tan Cheng Lock
	Tun V.T. Sambanthan

9. Kebaikan penubuhan Persekutuan Tanah Melayu 1957 kepada negara.

	Perkongsian kekayaan
	Negara lebih luas
	Penduduk ramai
	Kekuatan ketenteraan
	Pasaran luas
	Negeri kaya membantu miskin
	Kerjasama persekutuan dan negeri
	Wujud pemuafakatan

10. Cara mengekalkan semangat kerjasama dalam kalangan warga Malaysia.

	Memperkukuh semangat kejiranan
	Menghalang sebarang bentuk hasutan
	Menghindari pengaruh budaya luar
	Mengekalkan semangat rundingan/ pemuafakatan
	Memperkukuh semangat patriotik / nasionalisme
	Memahami sejarah perkembangan dan pembinaan bangsa dan negara

11. Sebab-sebab kaedah perundingan digunakan oleh pemimpin negara dalam mencapai kemerdekaan

	Mengelak pertumpahan darah
	Kemerdekaan lebih terancang
	Memelihara perpaduan kaum
	Mendapat kerjasama British selepas merdeka
	Mendapat sokongan rakyat
	Tiada kerosakan harta benda
	Menjamin ketenteraman awam
	Lebih dihormati dunia

12. Sebab-sebab sikap tolak ansur penting dalam kalangan masyarakat pelbagai kaum di Malaysia

	Mewujudkan kestabilan politik
	Menjamin pemerintahan yang adil
	Mempertahankan kemerdekaan
	Wujud keadilan
	Sentiasa hormat menghormati
	Tidak berlaku perbalahan/ perselisihan / pergaduhan
	Mengelakkan perasaan perkauman
	Agihan kekayaan yang saksama
	Memberi keyakinan kepada pelabur luar

13. Kelebihan pembentukan Negara Persekutuan.

	Menghargai kelebihan / keistimewaan setiap negeri
	Melahirkan sikap saling menghormati
	Raja sebagai ketua negara
	Perkongsian ekonomi sama rata
	Perpaduan antara rakyat utuh / kukuh
	Membentuk keseimbangan kaum
	Saling membantu dalam meningkatkan ekonomi
	Pertahanan menjadi lebih kukuh
	Tiada pemusatan kuasa
	Mewujudkan kestabilan politik

14. Sumbangan tokoh-tokoh kemerdekaan

	Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj
	Presiden UMNO dan Parti Perikatan
	Perdana Menteri yang pertama

	Mengendalikan pakatan murni antara kaum
	Mencapai kemerdekaan secara harmoni
	Digelar Bapa Kemerdekaan
	Tun Abdul Razak
	Timbalan Presiden UMNO
	Timbalan Perdana Menteri
	Menjadi perunding dalam tuntutan kemerdekaan di London pada 1956
	Menjadi perunding dalam menyiapkan Perlembagaan Kemerdekaan 1957
	Perdana Menteri Malaysia kedua (1970)
	Tun H.S. Lee
	Tokoh MCA yang memulakan kerjasama kaum
	Mencetuskan idea Parti Perikatan
	Bekerjasama mendapatkan kemerdekaan negara
	Menteri Kewangan yang pertama
	Mendapat pendidikan di China
	Berpangkat kolonel dalam tentera Kuomintang China
	Tan Cheng Lock
	Menyokong pakatan murni antara kaum
	Menyokong Tunku Abdul Rahman dalam mendapatkan kemerdekaan negara
	Presiden MCA yang pertama
	Menjadi Presiden Dewan Perniagaan Cina Malay
	Tun V.T. Sambathan
	Presiden MIC
	Bersama-sama Tunku Abdul Rahman mendapatkan kemerdekaan
	Menyokong dasar kerjasama kaum sebagai tonggak kemerdekaan negara
	Menyeru kaum India setia kepada Tanah Melayu

15. Cara menghargai sumbangan tokoh-tokoh kemerdekaan

	Mengadakan pameran tokoh nasionalisme
	Membina memorial kepada mereka
	Pertandingan mengarang esei berunsur nasionalisme
	Membuat filem tentang tokoh-tokoh kemerdekaan
	Mengadakan sambutan Bulan Patriotik
	Mengadakan tayangan filem berunsur patriotik
	Pertandingan lagu patriotik
	Menamakan bangunan / jalan raya menggunakan nama tokoh kemerdekaan

16. Iktibar daripada sikap pemimpin negara dalam usaha mencapai kemerdekaan tahun 1957.

	Bijaksana dalam menuntut kemerdekaan
	Sentiasa mengutamakan perundingan
	Bertolak ansur
	Berani berjuang
	Bersemangat kental
	Berbangga sebagai rakyat Malaysia
	Kata sepakat sebagai pendekatan terbaik

17. Cara mengisi kemerdekaan negara

	Menguasai ilmu pengetahuan
	Menjadi warga yang bertanggungjawab
	Mengekalkan kedaulatan negara
	Menjaga nama baik negara
	Menolak amalan rasuah
	Menyanjung warisan bangsa
	Sedia berubah ke arah kemajuan
	Sedia berkorban untuk Negara

18. Sebab-sebab kemerdekaan perlu dihargai

	Kemerdekaan diperolehi melalui jerit perih perjuangan
	Ada nyawa yang telah terkorban dalam menentang penjajah
	Banyak harta dan wang ringgit yang telah dikorbankan
	Kemerdekaan memberi peluang rakyat menentukan hala tuju kita sendiri

	Kemerdekaan memberi peluang rakyat menikmati kekayaan negara
	Mewujudkan keamanan dan kestabilan Negara
	Menegakkan maruah bangsa dan kedaulatan Negara
	Mewujudkan kestabilan politik, ekonomi dan social
	Negara kita bebas daripada belenggu penjajahan

19. Sebab-sebab sambutan hari kemerdekaan perlu diadakan

	Bersyukur Negara telah berdaulat dan bermaruah
	Menyemarakkan semangat cinta akan Negara dalam kalangan rakyat
	Menghargai perjuangan tokoh-tokoh kemerdekaan Negara
	Menunjukkan kebanggaan sebagai negara yang merdeka
	Memantapkan perpaduan rakyat
	Supaya rakyat menghayati sejarah perjuangan untuk mendapatkan kemerdekaan
	Kesedaran kepada rakyat untuk mempertahankan kedaulatan negara
	Mengukuhkan taat setia rakyat kepada raja dan pemimpin negara

20. Aktiviti sambutan hari kemerdekaan negara

	Mengadakan majlis keagamaan sebagai tanda kesyukuran
	Mengunjungi pameran berkaitan kemerdekaan Negara
	Terlibat dalam perarakan hari kemerdekaan
	Mengibarkan Jalur Gemilang dengan rasa bangga
	Menonton tayangan filem / teater berkaitan sejarah kemerdekaan negara
	Pertandingan penulisan esei / kuiz / pengkisahan sejarah
	Pelancaran Bulan Kemerdekaan / ambang merdeka

21. Buktikan Tanah Melayu mencapai kemerdekaan tanpa pertumpahan darah

	Dicapai melalui kebijaksanaan pemimpin
	Sikap kerjasama pemimpin dan rakyat berbilang kaum
	Toleransi antara kaum
	Mengutamakan perundingan / musyawarah
	Melalui Pakatan Murni / tolak ansur politik
	Melalui pilihan raya
	Mengutamakan perpaduan antara kaum

22. Langkah mempertahankan kedaulatan negara kita

	Mematuhi peraturan/ undang-undang negara
	Mentaati pemerintah / pemimpin
	Tidak belot / musuh dalam selimut
	Memastikan keamanan dan ketenteraman terjamin
	Yakini kerajaan dan tidak memihak kepada kuasa luar
	Semangat patriotik yang tinggi

23. Bukti kebijaksanaan pemimpin dalam usaha mencapai kemerdekaan negara.

	Mengadakan rombongan kemerdekaan
	Mencapai kemerdekaan tanpa pertumpahan darah
	Mengamalkan sikap berkerjasama
	Mengamalkan kesepakatan dalam menuntut kemerdekaan
	Mengendalikan Pakatan Murni antara kaum
	Menekankan keharmonian
	Menggubal sistem pendidikan kebangsaan

LATIHAN STRUKTUR

1. Pakatan Murni telah terbentuk sejak sebelum pembentukan Parti Perikatan.

a) Jelaskan maksud pakatan murni.

.....
.....

[2 markah]

b) Terangkan usaha yang telah dibuat untuk menjayakan pakatan murni sebelum merdeka

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Buktikan Semangat kerjasama dalam kalangan pemimpin pelbagai kaum telah mewujudkan keamanan di negara kita.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2. Suruhanjaya Reid telah dibentuk oleh British pada bulan Mac 1956.

a) Namakan tokoh-tokoh yang menganggotai Suruhanjaya Reid

.....
.....

[2 markah]

b) Apakah tugas suruhanjaya tersebut?

.....
.....
.....
.....

[3 markah]

c) Kerakyatan secara jus soli yang dituntut oleh orang dagang telah diterima oleh Raja-raja Melayu dengan syarat-syarat tertentu.
Berikan syarat-syarat tersebut

.....

.....
.....
[2 markah]

- d) Pada pandangan anda, mengapakah Suruhanjaya Reid memberikan sumbangan penting terhadap kemerdekaan Persekutuan Tanah Melayu pada tahun 1957?

.....
.....
.....
.....
[3 markah]

LATIHAN ESEI:

3. Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu ditandatangani pada 15 Ogos 1957.

- a) Nyatakan isi-isi Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957

[4 markah]

- b) Terangkan kepentingan perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 dalam mengukuhkan pembinaan negara bangsa yang merdeka.

[8 markah]

- c) Mengapakah kandungan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu 1957 perlu dihayati oleh generasi muda pada hari ini?

[8 markah]

BAB 6 : PENGUKUHAN NEGARA DAN BANGSA MALAYSIA

CADANGAN KE ARAH PEMBENTUKAN MALAYSIA

1. Tokoh yang mencadangkan idea awal ke arah pembentukan Persekutuan Malaysia.

	Lord Brassey
	Sir Malcom MacDonald
	Dato' Onn Jaafar
	Tunku Abdul Rahman

2. Cadangan-cadangan ke arah pembentukan Malaysia.

	Lord Brassey
	Mencadangkan agar kerajaan British menggabungkan Sarawak dan Sabah (Borneo Utara) dengan Negeri-negeri Melayu dan Negeri-negeri Selat
	Sir Malcolm Macdonald
	Mencadangkan Sarawak, Sabah, Singapura, Brunei dan Persekutuan Tanah Melayu digabungkan
	Dato' Onn Jaafar
	Mencadangkan Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka dinamai Malaysia
	Dengan menggabungkan Sarawak, Sabah, Brunei dan Singapura dengan Persekutuan Tanah Melayu
	Lim Yew Hock dan David Marshall
	Menggabungkan Singapura dengan Persekutuan Tanah Melayu.
	Lee Kuan Yew
	Menggabungkan Singapura dengan Persekutuan Tanah Melayu sahaja.
	Tunku Abdul Rahman
	Menyetujui gagasan Malaysia
	Mencadangkan pembentukannya dalam majlis makan tengah hari anjuran Persatuan Wartawan Luar Negeri di Hotel Adelphi, Singapura.

3. Sebab British menyokong idea penubuhan gagasan Malaysia yang dikemukakan oleh Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj.

	Melemahkan ancaman komunis di Asia Tenggara
	Menyelamatkan Singapura daripada ancaman komunis
	Menjadikan Malaysia benteng daripada ancaman komunis
	Melemahkan pengaruh parti berhaluan kiri di Singapura
	Merupakan proses dekolonialisasi British
	Menyambut usaha PBB menyarankan agar kemerdekaan diberi kepada tanah jajahan
	Meneruskan matlamat Piagam Atlantik 1945
	Memberi kemerdekaan awal kepada tanah jajahan (Sabah/ Sarawak/ Brunei/ Singapura)
	Menjamin kestabilan politik di Asia Tenggara
	Memastikan kepentingan British di Asia Tenggara terjamin
	Memastikan pelaburan British terjamin
	Menjaga pangkalan mereka di Singapura
	Memastikan nama / imej mereka terpelihara
	Mendapatkan bekalan bahan mentah yang berterusan

4. Bukti tindakan bijak Tunku Abdul Rahman membentuk Malaysia memberi kebaikan kepada rakyat sehingga hari ini.

	Keluasan negara bertambah
	Bilangan penduduk bertambah
	Memperkuat pertahanan negara
	Komunis dapat dibanteras
	Penjajahan asing dapat ditamatkan
	Kawasan perairan strategik dapat dikawal
	Memantapkan ekonomi negara

	Merapatkan hubungan antara kaum
	Memperkaya budaya Malaysia
	Menambah pasaran dalam negara

REAKSI TERHADAP PEMBENTUKAN MALAYSIA

1. Pertubuhan yang menyokong gagasan Malaysia di Sarawak dan Sabah.

	Sarawak
	BERJASA (Barisan Rakyat Jati Sarawak)
	SNAP (Sarawak National Party)
	PESAKA (Pesaka Anak Sarawak)
	PANAS (Parti Negara Sarawak)
	SCA (Sarawak Chinese Association)
	Kesemua parti ini telah bergabung dan membentuk Parti Perikatan Sarawak
	Sabah
	Pasok Momogun
	USNO (United Sabah National Organization)
	UNKO (United Kadazan Organization)
	Parti Bersatu
	Parti Demokratik
	Kesemua parti ini telah bergabung dan membentuk Parti Perikatan Sabah

2. Reaksi dalam negeri terhadap gagasan Malaysia.

	Tanah Melayu
	Wujud perbezaan pendapat tentang pelaksanaannya
	Parti Islam Se-Tanah Melayu (PAS) dan Barisan Sosialis meminta idea dirundingkan dengan penduduk Tanah Melayu
	UMNO bersetuju penggabungan dengan Sarawak, Sabah dan Brunei tanpa Singapura
	Singapura
	Lee Kuan Yew dan parti PAP menyokong gagasan ini
	Bimbang dengan pengaruh parti berhaluan kiri yang kuat
	Ingin mempertahankan kedudukannya
	Majlis Undangan Negeri Singapura meluluskan usul penggabungan ini pada bulan Disember 1961
	Barisan Sosialis menentang idea ini
	Menganggap pembentukan Malaysia sebagai penjajahan bentuk baharu
	Menuntut agar pandangan rakyat diperoleh terlebih dahulu
	Tuntutan ini disokong oleh Parti Buruh pimpinan David Marshall dan Parti Bersatu pimpinan Ong Eng Guan
	Referendum telah diadakan pada 1 September 1962
	Keputusan referendum ialah rakyat Singapura memilih penggabungan Singapura dengan Persekutuan Tanah Melayu
	Sarawak dan Sabah
	Kedua-dua negeri menolak cadangan ini
	Telah lama berada bawah pemerintahan British
	Majoriti ingin kekal bawah pemerintahan British kerana belum yakin untuk berkerajaan sendiri
	Brunei
	Sultan Brunei (Sultan Omar Ali Saifuddin) menyokong gagasan Malaysia pada peringkat awal
	Membentuk suruhanjaya bagi meninjau pendapat rakyat Brunei
	Wujud tentangan daripada Parti Rakyat Brunei pimpinan A.M Azahari
	Matlamat parti ini untuk menubuhkan Persekutuan Borneo iaitu Kerajaan Kalimantan Utara
	Menggabungkan Sarawak, Sabah dan Brunei
	Menganggap Malaysia sebagai neokolonialisme
	A.M Azahari melancarkan pemberontakan di bawah pasukan Tentera Nasional Kalimantan Utara (TNKU)
	A.M Azahari mendapat bantuan dan sokongan daripada Indonesia dan Filipina
	Pemberontakan dapat dipatahkan dan Sultan Brunei menangguhkan keputusan tentang gagasan Malaysia

3. Reaksi negara luar terhadap gagasan Malaysia.

	Indonesia
	Awalnya Indonesia tidak menunjukkan sebarang reaksi terhadap pembentukan Malaysia
	Akhir tahun 1962, Indonesia menganggap gagasan Malaysia sebagai neokolonialisme yang mengancam Indonesia
	Parti Komunis Indonesia (PKI) mempengaruhi Presiden Soekarno
	Mengisytiharkan Dasar Konfrontasi
	Konsep Ganyang Malaysia / dasar memusnahkan pembentukan Malaysia
	Menghantar pengintip untuk menggagalkan pembentukan Malaysia
	Menyerang kapal-kapal nelayan Tanah Melayu
	Menceroboh ruang udara di Johor, Sarawak, dan Sabah
	Menyerang Malaysia melalui Johor, Sarawak, dan Sabah
	Memburukkan nama Malaysia di negara Afro-Asia dan negara Dunia Ketiga
	Filipina
	Presiden Macapagal menuntut hak terhadap Sabah
	Mendakwa Sabah sebahagian daripada milik Kesultanan Sulu
	Tuntutan berdasarkan perjanjian antara Sultan Jamalul Alam dengan Baron Von Overbeck pada 22 Januari 1878
	Overbeck kemudian menjual haknya kepada Alfred Dent melalui syarikat perdagangan yang memperoleh Piagam Diraja daripada British
	Syarikat British Utara Borneo (SBUB) yang memerintah Sabah sehingga kedatangan Jepun tahun 1946
	SBUB menyerahkan pemerintahan Sabah kepada British
	Waris Sultan Sulu terakhir, Sultan Esmail Kiram mengisytiharkan pajakan Sabah tamat pada 22 Januari 1958
	Pada bulan Jun 1966, Filipina mengiktiraf penubuhan Malaysia

4. Tuntutan Sarawak dan Sabah yang terkandung dalam Perkara 20.

	Ketua negeri
	Bahasa kebangsaan
	Agama Islam
	Kedudukan istimewa penduduk asal negeri
	Hal ehwal imigresen
	Kerakyatan
	Peruntukan kewangan
	Pelajaran

5. Tindakan Indonesia untuk menggagalkan gagasan Malaysia.

	Tentangan muncul pada akhir 1962
	Menuduh gagasan Malaysia sebagai satu neokolonialisme
	Parti Komunis Indonesia mempengaruhi Soekarno mengisytiharkan Dasar Konfrontasi
	Dari segi ekonomi dan kemasyarakatan
	Dengan konsep Ganyang Malaysia
	Dasar bertujuan memusnahkan pembentukan Malaysia
	Menghantar pengintip untuk memusnahkan gagasan Malaysia secara sulit
	Melakukan serangan terhadap kapal-kapal nelayan Tanah Melayu
	Menceroboh ruang udara Malaysia
	Melancarkan serangan terhadap Malaysia melalui Johor, Sarawak dan Sabah
	Memburuk-burukkan nama Malaysia di Negara Afro Asia dan negara Dunia Ketiga
	Ancaman ekonomi tidak berlaku kerana akan menjejaskan Indonesia sendiri

6. Langkah / tindak balas Malaysia menghadapi dasar Konfrontasi Indonesia.

	Tunku Abdul Rahman menghantar bantahan rasmi kepada Setiausaha Agung PBB
	Mendapatkan bantuan tentera negara Komanwel (Britain, Australia, New Zealand dan Kanada)
	Tun Abdul Razak mengadakan lawatan ke beberapa negara Afrika bagi menjelaskan hubungan antara diplomatik antara Malaysia-Indonesia
	Membentuk suruhanjaya bebas bagi meninjau pandangan rakyat Sarawak dan Sabah berkaitan pembentukan Malaysia / Suruhanjaya Cobbold
	Mengadakan rundingan dengan Indonesia dan Filipina di Manila

	Menubuhkan MAPHLINDO
	Meninjau sekali lagi pendapat Sarawak dan Sabah berkaitan pembentukan Malaysia melalui Suruhanjaya PBB
	Menyusun semula pasukan pertahanan tempatan / askar Wataniah

7. Sumbangan anda sekiranya negara menghadapi ancaman konfrontasi.

	Bersatu padu mempertahankan kedaulatan negara
	Memupuk semangat perjuangan dalam kalangan rakyat
	Memberikan bantuan dari segi kewangan
	Menganggotai pasukan sukarela
	Sanggup berkorban demi negara
	Mengawal keselamatan di persekitaran kediaman
	Memberikan maklumat pergerakan musuh

8. Tindakan pemimpin untuk menarik sokongan pihak yang menentang pembentukan Malaysia.

	Mengadakan kempen
	Mengadakan lawatan kerja / lawatan muhibbah
	Berjumpa dan memberi penerangan kepada setiap pemimpin pihak yang terlibat
	Mengadakan rundingan / musyawarah
	Berdiplomasi
	Mengedarkan risalah / bahan cetakan
	Menyebarkan info yang tepat melalui media cetak dan media elektronik
	Meminta bantuan PBB, KOMANWEL dan ASEAN
	Meninjau pandangan rakyat

9. Sebab Hari Malaysia perlu disambut pada setiap tahun.

	Mengingati peristiwa / sejarah pembentukan Malaysia
	Memperingati jasa tokoh-tokoh yang terlibat dalam pembentukan Malaysia
	Menyemai semangat cinta akan negara dalam kalangan rakyat
	Bersyukur dengan kejayaan cemerlang yang dicapai oleh Malaysia sehingga hari ini
	Melahirkan masyarakat yang bersatu-padu dalam meraikan Hari Malaysia
	Meningkatkan keharmonian dalam masyarakat Malaysia

LANGKAH-LANGKAH PEMBENTUKAN MALAYSIA

1. Langkah-langkah ke arah pembentukan Malaysia.

	Lawatan Tunku Abdul Rahman ke Sarawak, Sabah dan Brunei
	Tujuannya bagi menerangkan konsep, tujuan dan matlamat Malaysia
	Rundingan antara pegawai-pegawai kanan Persekutuan Tanah Melayu
	Dengan pegawai British dari Sarawak, Sabah dan Singapura.
	Pembentukan Jawatankuasa Perunding Perpaduan Kaum (JPPK)
	Ditubuhkan di Singapura
	Dipengerusikan oleh Donald Stephens
	Ahli JPPK ialah Tunku Abdul Rahman/ Ong Yoke Lin/ Khir Johari/ Lee Kuan Yew (Singapura)/Tun Datu Mustapha Datu Harun (Sabah).
	Berperanan menerangkan kepada orang ramai tentang gagasan Malaysia.
	Suruhanjaya Cobbold
	Disertai oleh tiga orang pegawai British
	Lord Cobbold/ Sir Anthony Abell /Sir David Watherston
	Pemimpin tempatan ialah Dato' Wong Pow Nee/Tan Sri Ghazali Shafie
	Meninjau pendapat rakyat Sarawak dan Sabah tentang gagasan Malaysia
	Membuat penilaian dan mengemukakan cadangan kepada pihak British
	Menerima memorandum yang dikemukakan oleh pelbagai pertubuhan
	Mengemukakan laporan kepada kerajaan British pada Jun 1962
	Laporan Suruhanjaya Cobbold
	Satu pertiga penduduk Sarawak dan Sabah menyokong tanpa syarat
	Satu pertiga sokong dengan syarat, iaitu kepentingan mereka harus dilindungi

	Satu pertiga lagi ingin kemerdekaan sebelum menyertai Malaysia
	Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK)
	Memperincikan laporan Suruhanjaya Cobbold
	Dianggotai wakil Persekutuan Tanah Melayu/Sabah/Sarawak /Britain
	Dipengerusikan oleh Lord Landsdowne(Menteri Negara bagi Tanah Jajahan)
	Dibantu oleh Tun Abdul Razak
	Mengunjungi Sabah dan Sarawak untuk menerangkan tentang gagasan Malaysia
	Bermesyuarat sebanyak 24 kali
	Bertujuan mewajarkan kemasukan Sabah/ Sarawak ke dalam Malaysia
	Membincangkan hak dan kepentingan penduduk Sabah dan Sarawak
	Perwakilan Malaysia ke PBB (UNMM)
	Dibentuk oleh Setuasaha Agung PBB, U Thant
	Menghantar wakil untuk meninjau pendapat rakyat Sabah dan Sarawak
	Diketuai oleh Lawrence Michaelmore
	Hasilnya majoriti penduduk bersetuju dengan gagasan Malaysia

2. Ahli Suruhanjaya Cobbold.

	Suruhanjaya Cobbold disertai oleh tiga orang pegawai British Lord Cobbold (Pengerusi)
	Sir Anthony Abell
	Sir David Watherston.
	Rakyat tempatan yang menyertai suruhanjaya ini ialah Datuk Wong Pownee
	Tan Sri Razali Shafie.

3. Peranan Suruhanjaya Cobbold.

	Suruhanjaya ini ditubuhkan untuk meninjau pendapat rakyat Sarawak dan Sabah tentang gagasan Malaysia.
	Mereka juga perlu membuat penilaian dan mengemukakan cadangan kepada pihak British.
	Suruhanjaya ini juga menerima memorandum yang dikemukakan oleh pelbagai pertubuhan.
	Suruhanjaya ini mengemukakan laporan kepada kerajaan British pada Jun 1962.
	Suruhanjaya ini ditubuhkan untuk meninjau pendapat rakyat Sarawak dan Sabah tentang gagasan Malaysia.
	Mereka juga perlu membuat penilaian dan mengemukakan cadangan kepada pihak British.

4. Cadangan suruhanjaya Cobbold yang dimasukkan dalam perjanjian Malaysia.

	Perlembagaan Malaysia yang baru harus berasaskan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957.
	Sarawak dan Sabah diberikan kuasa menentukan dasar imigresennya.
	Bahasa Melayu sebagai Bahasa kebangsaan.
	Jaminan terhadap hak dan kedudukan bumiputera Sarawak dan Sabah.
	Pemberian nama Malaysia kepada negara baru yang dibentuk.
	Penentuan tarikh penubuhan Malaysia.

5. Hasil tinjauan Suruhanjaya Cobbold 1962.

	Satu per tiga menyokong Gagasan Malaysia tanpa syarat.
	Satu per tiga menyokong Gagasan Malaysia dengan syarat kepentingan mereka dilindungi
	Satu per tiga inginkan kemerdekaan sebelum menyertai Malaysia.

6. Kepentingan kewujudan suruhanjaya Cobbold dalam pembentukan Malaysia.

	Memberi keadilan kepada semua kaum dengan memastikan tuntutan pelbagai kaum dimasukkan dalam perjanjian
	Menerima pelbagai memorandum untuk memastikan pembentukan Malaysia bukan sesuatu yang menimbulkan sebarang masalah
	Memelihara keamanan negara melalui kesepakatan yang dicapai melalui peranan suruhanjaya Cobbold
	Menjamin persetujuan bumiputera Sabah dan Sarawak untuk menyertai Malaysia
	Menjamin pembentukan Malaysia menjadi satu reality
	Memelihara keharmonian politik kepada negara-negara yang menyertai Malaysia kerana berjaya

	membuat tinjauan masyarakat
--	-----------------------------

7. Bukti penubuhan Suruhanjaya Cobbold berjaya merealisasikan pembentukan Malaysia.

	Wujud kerjasama di antara pemimpin tempatan, British dan wilayah yang terlibat.
	Berjaya memberi penerangan yang memuaskan hati dan keyakinan pemimpin dan rakyat wilayah terlibat
	Buktinya tiada penentangan daripada rakyat Sarawak dan Sabah. Mereka setuju menyertai Malaysia walaupun berbeza dari segi cara penyertaan.
	Suruhanjaya ini juga berjaya membuat penilaian yang baik segala pandangan dan cadangan pelbagai pihak.
	Laporan yang dikemukakan kepada pihak British juga dapat diterima dengan baik
	Mencadangkan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 sebagai asas Perlembagaan Malaysia.
	Berjaya menambah baik Perlembagaan Malaysia dengan memasukkan tuntutan Sarawak dan Sabah.
	Contoh hak imigresen dan hak dan kedudukan istimewa peribumi Sarawak dan Sabah.
	Berjaya meyakinkan negara luar tentang matlamat pembentukan Malaysia
	Mendapat sokongan PBB

8. Iktibar daripada usaha yang dilakukan oleh Suruhanjaya Cobbold dalam pembentukan Malaysia.

	Sanggup berkongsi kuasa demi merealisasikan pembentukan Malaysia
	Tidak mementingkan diri sendiri
	Mentaati pemimpin, menyokong pendapat yang baik untuk kepentingan bersama
	Membuktikan kebijaksanaan pemimpin dalam merancang sesuatu
	Diplomasi merupakan cara terbaik menyelesaikan masalah
	Sanggup berkongsi kekayaan demi kemajuan negara
	Pemimpin mestilah berpandangan jauh
	Rakyat perlulah bersatu padu demi keamanan negara
	Berpegang kepada peribahasa "Bersatu Teguh Bercerai Roboh"

9. Kronologi peristiwa yang membawa kepada Perjanjian Malaysia 1963

	Perjanjian Malaysia ditandatangani di London 9 Julai 1963
	Diluluskan oleh Parlimen Britain
	Ratu Elizabeth memperkenalkan Akta Malaysia
	Diluluskan oleh Parlimen Tanah Melayu
	Diperkenalkan oleh Yang di-Pertuan Agong
	Negara Malaysia secara rasmi ditubuhkan pada 16 September 1963

10. Intipati Perjanjian Malaysia 1963.

	Hal ehwal luar tanggungjawab kerajaan Persekutuan
	Agama Islam agama Persekutuan kecuali Sabah dan Sarawak
	Agama lain bebas diamalkan
	Bahasa Melayu bahasa kebangsaan
	Bahasa Inggeris dan bahasa lain boleh diamalkan
	Sabah dan Sarawak, bahasa rasmi Bahasa Inggeris sehingga 10 tahun selepas Hari Malaysia
	Sarawak dan Sabah diberi kuasa imigresen dan perkhidmatan awam
	Sarawak memperoleh 24 kerusi bagi perwakilan Parlimen
	Sabah memperoleh 16 kerusi bagi perwakilan Parlimen
	Singapura memperoleh 15 kerusi bagi perwakilan Parlimen
	Bumiputera Sarawak dan Sabah menikmati taraf yang sama dengan orang Melayu di Persekutuan Tanah Melayu

11. Bukti proses penggubalan Perjanjian Malaysia 1963 menekankan kepentingan semua kaum.

	Memberi keadilan kepada semua kaum
	Tidak mencetuskan sebarang masalah
	Memelihara keamanan negara
	Menjamin kepentingan ekonomi

	Melindungi hak asasi rakyat
	Memelihara keharmonian politik
	Mewujudkan pakatan murni
	Mengeratkan hubungan persahabatan
	Mengekalkan kerjasama politik
	Memantapkan sistem pentadbiran dan pemerintahan

12. Bukti Perjanjian Malaysia dibentuk dengan mengambil kira kepentingan rakyat dan semua negeri anggota.

	Penubuhan Jawatankuasa Perunding Perpaduan Kaum (JPPK)
	Penubuhan Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK)
	Hak dan kepentingan rakyat Sabah dan Sarawak dibincangkan
	Pendapat rakyat Sabah dan Sarawak ditinjau / Suruhanjaya Cobbold
	Bahasa lain masih boleh digunakan
	tuntutan Perkara 20 seperti imigresen/ ketua negeri/ kerakyatan/ kewangan/ pelajaran
	memperuntukkan 24 kerusi perwakilan parlimen bagi Sarawak dan 16 kerusi bagi Sabah
	tinjauan semula oleh Setiausaha Agung PBB, U Thant

13. Faedah yang dinikmati rakyat sehingga kini hasil pembentukan Malaysia.

	Mewujudkan kestabilan politik
	Meningkatkan kemakmuran ekonomi negara
	Meningkatkan taraf hidup rakyat
	Memajukan sistem pendidikan
	Meningkatkan infrastruktur dan kemudahan asas
	Menyeimbangkan pembangunan antara wilayah yang sekata
	Memupuk perpaduan kaum
	Meluaskan pasaran dan kerjasama ekonomi
	Menjamin keselamatan negara
	Memanfaatkan sumber ekonomi secara bersama

14. Usaha/ langkah bagi memastikan integrasi nasional di Sarawak dan Sabah dengan Semenanjung Malaysia terus terjalin erat.

	Menambah bilangan kakitangan kerajaan yang bertugas antara wilayah
	Memperbanyak pakej pelancongan antara wilayah
	Memperkenalkan bahasa ibunda penduduk pribumi di Sarawak dan Sabah kepada penduduk Semenanjung
	Mengadakan kempen kebudayaan di media massa / media sosial
	Melaksanakan program pertukaran pelajar antara Semenanjung dengan Sarawak dan Sabah

15. Iktibar yang dapat diteladani daripada usaha pemimpin negara dalam menjayakan pembentukan Malaysia.

	Sanggup bekerjasama demi mencapai kesejahteraan negara
	Bertolak ansur antara pemimpin untuk memastikan kedaulatan negara
	Mengekalkan kesejahteraan tanpa mengambil hak orang lain
	Menjamin perpaduan antara satu sama lain
	Menyelesaikan sebarang masalah menerusi diplomasi
	Musyawarah/muafakat/berbincang sebelum mengambil sesuatu keputusan
	Kebijaksanaan pemimpin-pemimpin negara patut diteladani
	Sedia berkorban dan berkongsi nikmat kemakmuran
	Menguatkan identiti negara dan bangsa Malaysia

16. Pengajaran yang diperolehi daripada proses pembentukan Malaysia.

	Saling bertoleransi ke arah mencapai matlamat
	Saling menghormati antara kaum demi kedaulatan negara
	Amanah dalam melaksanakan tanggungjawab terhadap negara
	Saling bekerjasama agar kejayaan diperolehi

	Sabar dalam menghadapi cabaran pembentukan malaysia
	Sanggup berkorban demi keamanan sejagat
	Tidak putus asa dalam menghadapi tentangan
	Sentiasa berusaha agar matlamat tercapai
	Utamakan rundingan agar perselisihan faham dapat dielakkan

17. Ciri-ciri kepimpinan yang perlu ada pada seseorang pemimpin.

	Bertanggungjawab dalam melaksanakan tugas
	Berintegriti agar sentiasa dipercayai
	Amanah dalam memimpin negara
	Cinta akan negara yang diterajui
	Sanggup berkorban demi negara tercinta
	Berwawasan dalam melaksanakan pembaharuan
	Berilmu pengetahuan agar tidak ketinggalan dalam arus kemodenan
	Kreatif dalam mentadbir negara
	Inovatif dalam memajukan negara

18. Cadangan untuk melahirkan generasi masa depan yang boleh menyumbang kepada kegemilangan negara.

	Mewujudkan sistem pendidikan bertaraf dunia
	Menitikberatkan pendidikan agama
	Mengukuhkan institusi kekeluargaan
	Mengharamkan pengaruh budaya kuning
	Mengadakan kempen melalui media massa
	Melarang pemaparan unsur negatif dalam media massa
	Tidak terlibat dalam penyalahgunaan dadah

AKTA MALAYSIA

1. Latarbelakang Akta Malaysia.

	Akta yang memperuntukkan penggabungan negeri-negeri berkenaan
	Yang seterusnya dinamai Malaysia
	Ditandatangani pada 9 Julai 1963
	Diperkenankan oleh Ratu England
	Diluluskan oleh Parlimen Britain
	Akta ini kemudian memberikan cadangan-cadangan penting yang harus dipertimbangkan untuk dimasukkan ke dalam Perlembagaan Malaysia demi kepentingan negeri-negeri anggota
	Antaranya termasuklah tanggungjawab Kerajaan Persekutuan serta kedudukan agama Islam, Bahasa Melayu dan bumiputera

2. Bukti Perjanjian Malaysia dibentuk dengan mengambil kira kepentingan rakyat dan semua negeri anggota.

	Penubuhan Jawatankuasa Perunding Perpaduan Kaum (JPPK)
	Penubuhan Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK)
	Hak dan kepentingan rakyat Sabah dan Sarawak dibincangkan
	Pendapat rakyat Sabah dan Sarawak ditinjau
	Bahasa lain masih boleh digunakan

3. Bukti kemasukan Sarawak dan Sabah dalam Malaysia memberi banyak faedah kepada rakyatnya.

	Kemajuan ekonomi kawasan pedalaman
	Membuka lebih banyak peluang perniagaan
	Pasaran barangan yang lebih luas
	Kestabilan politik dapat dikekalkan
	Bantuan persekutuan disalurkan
	Peluang untuk terlibat dalam pentadbiran
	Menikmati kemudahan awam yang lebih baik
	Sistem pengangkutan yang efisien

LATIHAN STRUKTUR

1. Cadangan pembentukan Malaysia telah menimbulkan pelbagai reaksi di dalam negeri dan negara luar.

a) Nyatakan pertubuhan yang menentang gagasan Malaysia di Singapura.

.....
.....

[2 markah]

b) Bagaimanakah tindakan Indonesia untuk menentang gagasan Malaysia?

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Kebijaksanaan pemimpin negara kita telah berjaya menangani cabaran yang dihadapi semasa pembentukan Malaysia.
Buktikan pernyataan tersebut.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2. Cadangan pembentukan Malaysia telah menimbulkan pelbagai reaksi dalam kalangan penduduk Sarawak dan Sabah.

a) Jelaskan alasan Sarawak dan Sabah menolak cadangan tersebut pada peringkat awal.

.....
.....
.....
.....

[3 markah]

b) Parti Perikatan Sabah telah mengemukakan syarat-syarat tuntutan yang dikenali sebagai Perkara 20. Nyatakan syarat-syarat tersebut.

.....
.....
.....
.....

[3 markah]

c) Mengapakah Parti Perikatan Sabah menuntut Perkara 20 dalam pembentukan Malaysia?

.....

.....

.....

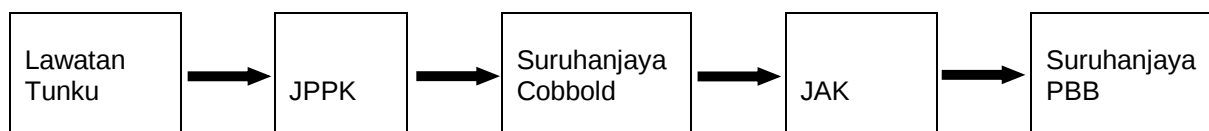
.....

.....

[4 markah]

SOALAN ESEI

3. Langkah bagi merealisasikan pembentukan Malaysia dijalankan bermula Jun 1961.

a) Terangkan langkah-langkah pembentukan Malaysia.

[8 markah]

b) Jelaskan kepentingan Suruhanjaya Cobbold dalam menjayakan pembentukan Malaysia.

[6 markah]

c) Apakah pengajaran yang boleh diperolehi daripada proses pembentukan Malaysia?

[6 markah]

BAB 7 : SISTEM PEMERINTAHAN DAN PENTADBIRAN NEGARA MALAYSIA

CIRI-CIRI DEMOKRASI BERPARLIMEN

1. Dua corak pemerintahan negara demokrasi.

	Sistem Raja Berperlembagaan
	Sistem Republik

2. Maksud demokrasi berparlimen

	Rakyat melibatkan diri dalam sistem pemerintahan negara
	Raja-raja Melayu menjadi lambang taat setia rakyat
	Rakyat berpeluang membentuk kerajaan
	Rakyat bebas memilih perwakilan melalui pilihan raya
	Rakyat bebas menyokong, mengekalkan atau menukar kerajaan melalui pilihan raya
	Perlembagaan negara menjadi garis panduan dalam pemerintahan

3. Ciri demokrasi berparlimen yang diamalkan di Malaysia.

	Perlembagaan yang menjadi undang-undang tertinggi negara
	Raja berperlembagaan iaitu raja menjadi pemerintah tertinggi negara dan negeri
	Parlimen yang bertindak menggubal undang-undang negara
	Pilihan Raya diadakan untuk memilih wakil rakyat
	Kuasa Pemerintahan iaitu badan perundangan, badan pelaksana dan badan kehakiman
	Parti-parti politik ditubuhkan untuk menjaga kepentingan kaum masing-masing
	Kebebasan asasi

PERLEMBAGAAN

1. Maksud perlembagaan

	Undang-undang tertinggi yang menjadi asas kepada pembentukan kerajaan
	Merupakan dokumen rasmi yang terkandung segala peraturan dan prinsip
	Menjadi panduan kepada kerajaan untuk melaksanakan kuasa dan mentadbir negara.

2. Kepentingan Perlembagaan Malaysia diwujudkan

	Menjamin kestabilan sesebuah negara
	Menentukan rangka dan bentuk pentadbirannya
	Menjamin kecekapan, kejujuran dan ketelusan pemerintahan
	Menjamin kelicinan pentadbiran dan pemerintahan sesebuah kerajaan.
	Setiap pemimpin memerlukan panduan semasa memerintah
	Supaya pemerintahannya menepati kehendak perlembagaan dan aspirasi rakyat
	Menjamin taat setia yang tidak berbelah bagi kepada negara
	Menyatakan kewarganegaraan seseorang boleh dilucutkan jika terbukti tidak setia kepada negara ini.
	Setiap warganegara mempunyai hak asasi dan kebebasan seperti berpersatuan, beragama dan memiliki harta.
	Yang dipertuan agong bertanggungjawab menjaga dan memelihara hak istimewa serta kedudukan orang Melayu dan bumiputera Sabah dan Sarawak.
	Hak istimewa dan dalam pemberian jawatan dalam perkhidmatan awam, biasiswa, kemudahan pendidikan serta pemberian lesen, perniagaan dan perdagangan.
	Tidak mengabaikan kaum lain
	Menjamin kerjasama, kesepakatan, keadilan dan kepentingan bersama antara kerajaan persekutuan dengan kerajaan negeri.
	Perlembagaan negeri tidak boleh bercanggah dengan perlembagaan Malaysia
	Menjamin kedudukan hak istimewa orang Melayu dan bumiputera tidak dipersoal
	Kerajaan persekutuan menggunakan senarai kuasanya dalam bidang pendidikan dan kesihatan untuk membantu memajukan pembangunan Sabah dan Sarawak.

3. Cara perlembagaan dipinda di Malaysia

	Kaedah Pertama
	Persetujuan majoriti lebih suara dua per tiga Dewan Parlimen dan persetujuan Majlis Raja-raja
	Tugas dan kuasa Majlis Raja-raja Melayu
	Kewarganegaraan

	Keutamaan YDPA dan Raja Permaisuri Agong, Raja-raja dan Yang Dipertua Negeri
	Kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera Sarawak dan Sabah
	Perubahan sempadan negeri
	Kaedah Kedua
	Persetujuan majoriti lebih suara dua per tiga Dewan Parlimen dan kelulusan Yang Dipertua Negeri Sarawak dan Sabah
	Keanggotaan dan bidang kuasa Mahkamah Tinggi di Sarawak dan Sabah
	Hak dan kuasa kepada Kerajaan Negeri tentang kuasa menahan kemasukan orang bukan dari Sarawak dan Sabah
	Perkara perundangan dan pemerintahan kuasa negeri, agama, bahasa dan hak istimewa orang Melayu dan bumiputera di Sarawak dan Sabah
	Kaedah Ketiga
	Persetujuan lebih suara dua pertiga Dewan Parlimen
	Perkara yang tidak disebut dalam mana-mana tiga kaedah pindaan
	Kaedah Keempat
	Persetujuan lebih suara Dewan Parlimen
	Senarai Persekutuan dan Senarai Bersama
	Pemilihan ahli Dewan Negara

4. Perkara-perkara sensitif yang tidak boleh dipersoalkan dalam Perlembagaan.

	Pemerintahan beraja sebagai ketua negara dan negeri
	Agama Islam sebagai agama rasmi negara
	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Hak istimewa orang Melayu
	Seperti pemberian jawatan dalam perkhidmatan awam, biasiswa, kemudahan pendidikan, pemberian lesen perniagaan dan perdagangan

5. Sebab/faktor Perlembagaan Malaysia perlu dipinda

	Melindungi kepentingan rakyat
	Menjaga keselamatan negara
	Melicinkan urusan pentadbiran negara
	Supaya relevan dan sesuai dengan keperluan semasa
	Menjadikan sebagai undang-undang yang munasabah
	Dan kandungannya dipatuhi rakyat dengan rela hati
	Melarang perkara sensitif dari dipersoalkan secara terbuka
	Antaranya pemerintahan beraja, agama Islam, kedudukan bahasa Melayu dan hak istimewa orang Melayu.
	Mengehadkan seorang individu bercakap perkara sensitif
	Akta hasutan 1970 diluluskan
	Memelihara keselamatan, ketenteraman dan keharmonian masyarakat berbilang kaum
	Pemansuhan kekebalan bagi Yang di-Pertuan Agong dan raja yang memerintah negeri daripada kesalahan jenayah

RAJA BERPERLEMBAGAAN

1. Maksud Raja Berperlembagaan.

	Sistem pemerintahan beraja mengikut peruntukan perlembagaan Malaysia
	YDPA bertindak mengikut berdasarkan Perlembagaan Malaysia atas nasihat Perdana Menteri
	YDPA dipilih daripada kalangan sembilan orang Raja Melayu secara bergilir-gilir
	Pemilihan YDPA mengikut peruntukan dalam Perlembagaan Malaysia

2. Bidang kuasa Yang di-Pertuan Agong (YDPA) mengikut Perlembagaan Malaysia.

	Sebagai ketua Negara
	YDPA mengetuai tiga badan iaitu Badan Perundangan (Legislatif), Badan Pemerintah (Eksekutif) dan Badan Kehakiman (Judisiari)
	YDPA mempunyai kuasa memanggil dan membubarkan Parlimen
	YDPA merupakan Ketua Tertinggi Angkatan Bersenjata
	Berkuasa mengampunkan dan menangguhkan sesuatu hukuman terhadap kesalahan yang dibicarakan di Mahkamah Tentera
	Bertanggungjawab menjaga dan memelihara kedudukan dan hak istimewa orang Melayu
	Boleh meninitahkan Majlis raja-Raja Melayu mengadakan mesyuarat bagi membincangkan keistimewaan, kedudukan dan kemuliaan Raja-Raja Melayu

	Ketua agama Islam bagi negeri baginda sendiri dan negeri-negeri yang tidak beraja iaitu Pulau Pinang, Wilayah Persekutuan, Melaka, Sarawak dan Sabah
	YDPA mempunyai budi kuasa budi bicara untuk melantik Perdana Menteri
	Berkuasa melantik dan melucutkan jawatan Jemaah Menteri setelah mendapat nasihat Perdana Menteri
	Melantik dan melucutkan jawatan Timbalan Menteri setelah mendapat nasihat Perdana Menteri
	YDPA boleh mengisytiharkan undang-undang darurat di bawah 'Undang-undang X' jika keselamatan negara terancam
	Melantik Pengerusi dan tiga orang ahli Suruhanjaya Pilihan Raya,
	Melantik ahli Perkhidmatan kehakiman
	Melantik Pengerusi dan Timbalan Pengerusi Suruhanjaya Perkhidmatan Awam
	Bertanggungjawab melantik Peguam Negara
	Melantik Ketua Audit Negara bagi Persekutuan
	Mentaulliahkan duta-duta negara kita

3. Proses pelantikan Yang di-Pertuan Agong

	Dipilih daripada kalangan 9 orang Raja Melayu daripada sembilan buah negeri Melayu
	Dipilih secara bergilir-gilir dalam tempoh 5 tahun
	Pemilihan Yang di-Pertuan Agong mengikut peruntukan dalam perlembagaan Malaysia
	Secara sulit dalam mesyuarat Raja-Raja
	Boleh meletakkan jawatan sebelum tamat perkhidmatan
	Boleh dipecat daripada jawatannya oleh Majlis Raja-raja

4. Keunikan institusi beraja di Malaysia

	Terdapat Majlis Raja-raja
	Satu-satunya sistem yang terdapat di dunia
	Telah dikanunkan mengikut Perkara 38 Perlembagaan Persekutuan
	Bebas daripada badan perundangan persekutuan dan negeri serta badan-badan eksekutif kerajaan
	Tiada apa-apa undang-undang yang menyentuh secara langsung mengenai keistimewaan, kedudukan/ kemuliaan/ kebesaran raja-raja boleh diluluskan dengan tiada persetujuan Majlis Raja-raja.
	Yang di-Pertuan Agong dilantik secara giliran
	Dalam kalangan 9 raja-raja Melayu
	Dipilih oleh Majlis Raja-raja Melayu
	Terdapat Timbalan Yang di-Pertuan Agong
	Warisan amalan sejak ratusan tahun dahulu/ Kesultanan Melayu Melaka

5. Cara-cara menghormati institusi beraja

	Tidak bercakap mengenai perkara negatif mengenai raja
	Mengikut peraturan dan undang-undang
	Mentaati titah perintah raja
	Menafikan sebarang berita negatif mengenai raja
	Mengantung potret raja di premis-premis perniagaan atau pejabat-pejabat kerajaan
	Memperkasa pendidikan mengenai institusi beraja
	Lawatan ke istana untuk tujuan menambah pengetahuan mengenai institusi beraja
	Menjalankan penyelidikan mengenai institusi beraja
	Tidak menggunakan bahasa istana dalam perbualan harian
	Menggunakan bahasa istana jika terdapat perbincangan formal mengenai raja

6. Sebab-sebab sistem pemerintahan beraja perlu dipertahankan di negara kita

	Lambang kesetiaan dan perpaduan rakyat
	Menjadi tonggak negara
	Simbol keutuhan
	Merupakan ketua negara
	Warisan politik tradisional
	Memelihara hak istimewa Melayu dan Bumiputera
	Ketua agama Islam

7. Sebab masyarakat tidak menghormati institusi Raja Berperlembagaan.

	Tiada kesedaran tentang keagungan institusi Raja Berperlembagaan
	Terpengaruh dengan dakwah-dakwah negatif yang disebarkan oleh musuh negara
	Mengagung-agungkan sistem pemerintahan luar yang tiada raja sebagai ketua negara
	Tiada kesedaran sivik yang tinggi terhadap negara dan raja

	Tidak menanam perasaan cintakan warisan tinggalan nenek moyang
--	--

8. Cara mengatasi masyarakat yang tidak menghormati institusi Raja Berperlembagaan.

	Melucutkan hak kewarganegaraan Malaysia
	Menangkap dan menjatuhkan hukuman yang berat kepada pesalah
	Menggubal undang-undang yang berkaitan penghinaan terhadap institusi Raja Berperlembagaan, menarik semua keistimewaan yang dimiliki seperti pangkat
	Memberi kaunseling kepada pesalah oleh pihak tertentu mengenai kesalahan yang dilakukan
	Peranan ibu bapa/guru untuk mendidik anak-anak /murid-murid tentang kepentingan warisan sistem pemerintahan Beraja
	Hidup bersatu padu antara satu sama lain

KUASA PEMERINTAHAN

1. Maksud Badan Perundangan

	Merujuk kepada Parlimen
	Terdiri daripada Yang di-Pertuan Agong, Dewan Negara dan Dewan Rakyat
	Berfungsi menggubal undang-undang

2. Komponen yang terdapat dalam Parlimen.

	Yang di-Pertuan Agong
	Dewan Negara
	Dewan Rakyat

3. Kedudukan Ahli Dewan Negara dalam sistem pemerintahan di negara kita.

	Ahli Dewan Negara digelar Senator.
	Senator dilantik oleh YDP Agong
	Senator memegang jawatan selama tiga tahun
	Senator berumur sekurang-kurangnya 30 tahun
	Taraf Senator sama dengan Ahli Parlimen
	Mereka boleh dilantik menjadi Jemaah Menteri.

4. Ciri Dewan Negara

	Dewan tertinggi dalam sistem pemerintahan negara
	Mengandungi 69 orang ahli
	Iaitu 26 ahli dipilih daripada 13 buah negeri, 2 orang bagi setiap negeri
	Ahli yang dipilih bukan daripada ahli dewan undangan negeri
	2 orang ahli dilantik oleh YDPA mewakili wilayah persekutuan
	40 orang ahli dilantik oleh YDPA
	Yang dipilih daripada individu yang berjasa dan cemerlang dalam bidang professional
	Ahlinya digelar senator
	Yang mewakili setiap negeri
	Dilantik tanpa melalui pertandingan dalam pilihan raya
	Memegang jawatan bagi tempoh tiga tahun
	Berumur sekurang-kurangnya 30 tahun
	Tarafnya sama dengan Ahli Parlimen
	Boleh dilantik menjadi ahli Jemaah Menteri

5. Ciri Dewan Rakyat

	Ahlinya dipilih oleh rakyat dalam pilihan raya
	Mengandungi 219 orang ahli
	Mewakili semua kawasan pilihan raya seluruh negara
	Tempoh jawatan adalah 5 tahun
	Tugas utama menggubal dan meluluskan undang-undang pada peringkat dewan rakyat
	Undang-undang yang dibuat dinamai akta

6. Perkara yang boleh menyebabkan seseorang hilang kelayakan sebagai ahli Dewan Rakyat dan Dewan Negara/ Dewan undangan Negeri

	Didapati tidak sempurna akal
	Bankrap/ mufliis dan belum dilepaskan
	Tak hantar penyata perbelanjaan pilihan raya
	Memegang jawatan dalam perkhidmatan awam

	Disabitkan dengan kesalahan – penjara lebih satu tahun / denda lebih RM 2000
	Sengaja mendapat kewarganegaraan asing

7. Istilah undang-undang yang digubal

	Akta - Undang-undang yang dibuat oleh Parlimen
	Enakmen - Undang-undang yang dibuat oleh Dewan Undangan Negeri
	Ordinan Undang-undang yang dibuat di Sabah dan Sarawak

8. Tanggungjawab Badan Perundangan (legislatif) dalam Sistem Kerajaan Persekutuan Malaysia.

	Menggubal undang-undang yang dipertanggungjawabkan oleh Perlembagaan.
	Menjamin keadilan dan kesejahteraan rakyat

9. Proses meluluskan undang-undang di Parlimen

	Cadangan oleh kementerian
	Penggubalan rang undang-undang oleh Jabatan Peguam Negara
	Pembacaan pertama di Dewan Rakyat
	Pembacaan tajuk rang undang-undang sahaja
	Pembacaan kedua iaitu rang undang-undang ini dibahaskan
	Perbincangan secara terperinci tentang rang undang-undang
	Pada peringkat jawatankuasa di Dewan Rakyat
	Pembacaan ketiga iaitu rang undang-undang ini dibahaskan sebelum diluluskan
	Bagi dikemukakan ke Dewan Negara
	Pembentangan di Dewan Negara, proses yang sama di Dewan Rakyat diulangi
	Penyerahan rang undang-undang yang diluluskan oleh Dewan Negara kepada YDPA
	Untuk diperkenankan dan turunkan cap Mohor Negara
	Pewartaan atau pemberitahuan undang-undang dalam Warta Kerajaan

10. Tugas Jemaah Menteri

	Membuat dasar tertinggi negara
	Menggubal dasar-dasar kerajaan dalam semua perkara
	Diketuai oleh Perdana Menteri

11. Tugas dan peranan kementerian sebagai Badan Pelaksana.

	Perdana Menteri atau Timbalan Perdana Menteri mengetuai sebuah atau beberapa kementerian.
	Setiap kementerian bertanggungjawab menggubal dasar-dasar kerajaan
	Merancang program pembangunan ekonomi dan sosial
	Menyelaras program pembangunan ekonomi di negara kita
	Setiap kementerian diketuai oleh seorang menteri
	Dibantu oleh timbalan menteri, setiausaha parlimen dan setiausaha politik
	Menteri yang tidak diberikan tugas dalam kementerian tertentu dikenali sebagai Menteri Tak Berportfolio.
	Kementerian ini diberikan tugas-tugas khas oleh Perdana Menteri

12. Ciri-ciri sistem perkhidmatan awam di Malaysia.

	Diketuai oleh Ketua Setiausaha Negara
	Bertanggungjawab mengawasi perjalanan kementerian dan jabatan kerajaan
	Peringkat kementerian, pentadbirannya diketuai oleh Ketua Setiausaha Kementerian
	Beliau dibantu oleh kakitangan kerajaan yang dikenali sebagai kumpulan pegawai perkhidmatan awam
	Semua kakitangan awam bertanggungjawab melaksanakan dasar dan tugas yang ditetapkan oleh kerajaan.
	Jabatan kerajaan diketuai oleh ketua jabatan iaitu ketua pengarah
	Setiap kementerian mempunyai jabatan pada peringkat pusat, negeri dan daerah.
	Terdapat juga badan-badan kerajaan yang dikenali sebagai badan-badan berkanun
	Merupakan badan separuh kerajaan yang mempunyai kuasa autonomi tertentu
	Mempunyai peruntukan kewangan sendiri
	Ditadbir oleh sebuah lembaga pengarah yang bertanggungjawab kepada menteri yang berkenaan.
	Bertujuan untuk mempercepatkan pentadbiran dan program pembangunan
	Di bawah rancangan lima tahun kerajaan
	Contohnya MADA dan MIDA
	Suruhanjaya ditubuhkan untuk mengendalikan kenaikan pangkat kakitangan perkhidmatan awam.
	Bertanggungjawab memantau disiplin kakitangan perkhidmatan awam.
	Contohnya Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan, Suruhanjaya perkhidmatan Undang-undang dan kehakiman, Suruhanjaya Pasukan Polis dan Majlis Angkatan tentera.

13. Peranan wakil rakyat dalam membangunkan negara.

	Sentiasa prihatin terhadap masalah yang dihadapi oleh rakyat
	Melaksanakan pembangunan rakyat di kawasan yang diwakili
	Tidak berat sebelah ketika menyelesaikan masalah yang berlaku
	Tiada unsur pilih kasih dalam kalangan rakyat yang pelbagai kaum
	Menghapuskan masalah rasuah
	Berusaha menambah peluang pekerjaan untuk rakyat melalui pelaksanaan projek-projek pembangunan
	Menjaga kebajikan rakyat dari segi aspek sosial
	Menjadi perantara rakyat dengan kerajaan

14. Isu-isu yang menjadi tanggungjawab wakil rakyat

	Mengatasi masalah kos sara hidup yang sentiasa meningkat
	Masalah jenayah
	Peningkatan harga rumah
	Perpaduan kaum
	Masalah kemiskinan (kemiskinan bandar dan luar bandar)
	Isu pendidikan
	Kesihatan
	Pekerjaan

15. Bidang kuasa Badan Kehakiman di Malaysia.

	Mempunyai kuasa mendengar serta menentukan perkara sivil dan jenayah.
	Perkara sivil berkaitan dengan saman
	Biasanya memerlukan afidavit
	Perkara jenayah pula melibatkan kanun keseksaan
	Boleh menentukan kesahihan undang-undang yang dibuat oleh badan perundangan dan badan pelaksana.
	Berkuasa mentafsir perlembagaan persekutuan dan perlembagaan negeri
	Melaksanakan tugas kehakiman
	Mengisytiharkan undang-undang bertulis kerajaan persekutuan atau kerajaan negeri
	Mempunyai kuasa mengisytiharkan sesuatu tindakan kerajaan tidak sah di sisi undang-undang.
	Tidak boleh meminda undang-undang kerana perkara itu adalah kuasa badan perundangan atau Parlimen

16. Ciri-ciri institusi kehakiman seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Malaysia.

	Semua hakim dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat Perdana Menteri
	Urusan pelantikan, kenaikan pangkat dan perlucutan jawatan terletak di bawah kuasa Yang di-Pertuan Agong.
	Seseorang hakim tidak boleh dipecat sewenang-wenangnya tanpa sebab munasabah.
	Hakim tidak boleh mengambil bahagian dalam politik
	Hakim dilindungi daripada pengaruh politik untuk menjamin keadilan dan kesaksamaan undang-undang.
	Peguam negara merupakan penasihat undang-undang kerajaan
	Menjadi Pendakwa Raya atau peguam Bela bagi kerajaan
	Dibantu oleh Pegawai Perkhidmatan Undang-undang dan Kehakiman

17. Ciri-ciri pemerintahan yang cekap

	Mengamalkan sistem demokrasi dengan memberi peluang rakyat memilih pemimpin yang berwibawa melalui proses pilihan raya
	Melaksanakan pengagihan kuasa yang telus antara kerajaan pusat dan negeri
	Melahirkan pegawai yang berintegriti
	Membina perkhidmatan yang cekap dengan memanfaatkan teknologi maklumat
	Perkhidmatan yang mesra pelanggan
	Membanteras rasuah dalam pentadbiran
	Pegawai kerajaan mengamalkan nilai-nilai murni
	Berbelanja secara berhemah / Menjimatkan kos
	Penggunaan perkhidmatan yang luas
	Memerintah berlandaskan Al-quran / Agama
	Pemimpin tidak mengamalkan hidup mewah
	Penggunaan e-perkhidmatan secara meluas
	Mengurangkan karenah birokrasi
	Penyampaian maklumat yang lebih mudah melalui pelbagai sumber

18. Kriteria seorang Peguam Negara/ Hakim

	Pandai berhujah
	Menjunjung tinggi prinsip adil dan tidak memihak kepada mana-mana pihak
	Bijak berfikir
	Mempunyai pengalaman yang banyak dalam bidang guaman
	Amanah terhadap tugas yang diberi
	Taat pada agama supaya setiap tindakannya berasaskan nilai agama

PILIHAN RAYA

1. Ciri sistem pilihan raya di Malaysia.

	Proses memilih wakil rakyat untuk memerintah
	Pada peringkat negeri atau Persekutuan
	Dilakukan secara sulit
	Menggunakan prosedur yang telus dan sistematik
	Pengiraan undi dibuat secara terbuka dan keputusan direkodkan
	Calon yang mendapat undi terbanyak dikira menang
	Dikenali sebagai sistem majoriti mudah
	Dijalankan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR)

2. Fungsi Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) di Malaysia

	Keanggotaan SPR dilantik oleh YDPA selepas berunding dengan Majlis Raja-Raja Melayu
	Menjamin pilihanraya yang adil dan bebas
	Tanpa tekanan parti pemerintah dan pembangkang
	Menentukan sempadan bahagian pilihan raya
	Menjalankan pendaftaran pemilih
	Mengendalikan pilihanraya umum atau pilihan raya kecil

3. Proses pilihan raya yang dijalankan di Malaysia

	Penetapan tarikh penamaan calon dan pengundian oleh SPR
	Hari penamaan calon
	Penyediaan manifesto oleh parti yang bertanding
	Pelancaran kempen pilihan raya
	Pengumuman tentang tempat pengundian dan tempat pengiraan undi oleh SPR
	Pemberian kertas undi yang mengandungi lambang parti calon yang bakal dipilih kepada pengundi di tempat pengundian.
	Pembuangan undi
	Pengundi akan memangkah/ memilih calon pada kertas undi
	Memasukkan kertas undi ke dalam peti undi
	Proses pengiraan undi di tempat mengundi
	Pengumuman keputusan pilihan raya
	Oleh Pegawai Pilihan raya

4. Syarat-syarat seseorang individu layak menjadi pengundi

	Mendaftar dalam Senarai Daftar Pemilih
	Seorang warganegara Malaysia
	Mencapai usia 21 tahun
	Bermastautin atau tidak bermastautin
	Tinggal di mana-mana kawasan pilihanraya Dewan Rakyat atau Dewan Undangan Negeri
	Boleh mengundi dalam sesebuah kawasan pilihanraya sahaja
	Anggota pasukan keselamatan, pelajar di luar negara dan pegawai kerajaan yang bertugas di luar negara mengundi melalui pos

5. Syarat-syarat menjadi calon pilihan raya.

	Mewakili mana-mana parti politik yang disukai
	Bertanding atas nama individu/ calon bebas
	Warganegara Malaysia
	Berumur 18/21 tahun ke atas
	Bermastautin di Malaysia
	Sempurna akal
	Bukan orang yang mufliis
	Tidak memegang jawatan dalam perkhidmatan awam

	Tidak disabitkan dengan sesuatu kesalahan oleh mahkamah
	Mengemukakan kertas penamaan calon pada hari penamaan calon

PARTI POLIIK DI MALAYSIA SEHINGGA TAHUN 1963

1. Maksud parti politik

	Sekumpulan orang yang mempunyai ideologi politik untuk mencapai matlamat bersama
	Berjuang mendapatkan kuasa
	Ahli-ahlinya membayar yuran keahlian
	Setia terhadap perjuangan parti
	Kebiasaannya bersikap perkauman untuk memelihara kepentingan kaum masing-masing

2. Matlamat penubuhan parti-parti politik di Malaysia sebelum 1963

	Menyatukan kaum seperti UMNO, MCA, MIC, PKMS, SUPP, UNKO,
	Melindungi kepentingan dan hak kaum seperti UMNO, MCA, dan MIC
	Menuntut kemerdekaan seperti Parti Negara dan Parti Kemerdekaan Tanah Melayu(IMP)
	Menentang penubuhan Malayan Union seperti MDU dan UMNO
	Menubuhkan kerajaan Islam seperti Hizbul Muslimin, PAS
	Bekerjasama menentang komunis seperti MCA
	Melindungi hak kaum bumiputera seperti UMNO, USNO, PESAKA, BERJASA, Pasok Momogun
	Memperjuangkan agama Islam seperti UMNO, Hizbu Muslimin, USNO, PAS

3. Kebaikan parti pelbagai kaum.

	Membantu proses perpaduan kaum dalam kalangan rakyat
	Membentuk kematangan rakyat berpolitik dengan tidak hanya berjuang untuk kaum sendiri
	Meningkatkan keharmonian dan setiakawan ahli politik dengan bersama-sama memajukan negara
	Mengurangkan sikap perkauman yang mendalam/assabiyah/resis
	Menonjolkan imej negara Malaysia yang terdiri daripada pebagai kaum
	Menjunjung perlembagaan negara yang memberi hak berpolitik kepada semua kaum

LAMBANG-LAMBANG NEGARA

JATA NEGARA

1. Maksud lambang pada Jata Negara.

	4 jalur berlainan warna di tengah-tengah perisai
	merujuk kepada Perak , Selangor, Negeri Sembilan, Pahang yang dahulunya dikenali Negeri-Negeri Melayu Bersekutu (NNMB).
	Warna hitam dan putih
	Melambangkan negeri Pahang
	Warna merah dan kuning
	Melambangkan Selangor
	Warna hitam, putih dan kuning.
	Melambangkan negeri Perak
	Warna merah, hitam dan kuning
	Melambangkan Negeri Sembilan
	Lima bilah keris pada perisai
	Melambangkan negeri Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu yang dulunya Negeri-Negeri Melayu Tidk Bersekutu (NNMTB)
	Pokok Melaka
	Melambang negeri Melaka
	Pokok Pinang
	Mewakili negeri Pulau Pinang
	Sabah dan Sarawak
	Dilambangkan dengan jata negeri masing-masing
	Di antara lambang negeri Sabah dan Sarawak
	Bunga raya
	Melambangkan bunga kebangsaan negara kita
	Bulan sabit bewarna kuning
	Bermaksud agama Islam sebagai agama persekutuan Malaysia

	Cogan kata, iaitu “ Bersekutu Bertambah Mutu”
	Bermaksud semangat permuafakatan akan mengeratkan lagi perpaduan antara negeri di Malaysia
	Dua ekor harimau
	Bermaksud keberanian

2. Maksud slogan ‘Bersekutu Bertambah Mutu’ yang terdapat dalam jata negara.

	Perpaduan membawa kekuatan kepada negara
	Bersatu padu aspek penting yang menjamin keharmonian negara
	Perpaduan rakyat menjadi pemangkin kepada pembangunan negara
	Bersatu padu boleh membentuk kesejahteraan hidup masyarakat
	Perpaduan rakyat penting untuk menjamin keamanan negara

3. Cara mengaplikasikan cogan kata, ‘Bersekutu Bertambah Mutu’ untuk memajukan negara.

	Sentiasa menerapkan kerjasama dalam pekerjaan
	Bersatupadu dalam menjaya sesuatu
	Mengamalkan sikap Bertolak ansur
	Taat pada arahan ketua
	Menyumbang idea ke arah kemajuan
	Mengamalkan nilai-nilai murni

BENDERA KEBANGSAAN

1. Sejarah penciptaan bendera kebangsaan.

	Penubuhan jawatankuasa khas untuk memperaku reka bentuk bendera
	Majlis Perundangan Persekutuan mengadakan pertandingan peringkat kebangsaan
	Bertujuan untuk memilih bendera kebangsaan
	Tiga reka bentuk bendera dipilih ke peringkat akhir
	Majlis perundangan Persekutuan/akhbar Malay Mail menjemput orang ramai beri pandangan
	Reka bentuk Encik Mohammad Hamzah dipilih
	Beberapa pindaan terhadap reka bentuk asal dilakukan
	Majlis Perundangan Persekutuan meluluskan reka bentuk bendera
	King George VI memperkenalkan reka bentuk bendera
	Berkibar kali pertama pada 26 Mei 1950/ di istana Sultan Selangor

2. Maksud warna dan simbol yang terdapat pada bendera kebangsaan Malaysia.

	Warna merah melambangkan keberanian
	Warna putih melambangkan kesuciaan
	Warna kuning melambangkan kedaulatan Raja-Raja Melayu
	Warna biru melambangkan perpaduan rakyat Malaysia yang berbilang kaum
	Bulan sabit melambangkan agama Islam sebagai agama rasmi Persekutuan
	Bintang berpecah 14 melambangkan gabungan 14 buah negeri dalam Persekutuan Malaysia
	14 jalur merah dan putih melambangkan gabungan negeri di Malaysia

3. Ciri-ciri masyarakat yang dapat dibentuk melalui amalan menyanjung tinggi lambang-lambang negara.

	Sedia berkorban demi kepentingan negara
	Taat perintah raja/ pemimpin
	Menghormati/patuh kepada undang-undang demi keamanan negara
	Hidup bersatu dan saling bekerjasama antara satu sama lain
	Menjaga nama baik negara/imej negara di seluruh dunia
	Berasa bangga dan megah kerana nama negara dihormati oleh semua negara luar
	Menanam semangat patriotik yang tinggi dalam diri masing-masing

4. Kepentingan lambang-lambang/ jata negara/ bendera kebangsaan kepada sesebuah negara.

	Simbol kedaulatan negara
	Lambang rasmi negara
	Identiti sesebuah negara
	Lambang kemegahan rakyat
	Membangkitkan semangat perjuangan untuk mempertahankan negara
	Menimbulkan rasa bangga terhadap negara
	Sebagai simbol perpaduan antara rakyat pelbagai kaum

	Menjadi simbol ketaatan rakyat kepada raja dan negara
	Menanam sifat patriotik dalam diri rakyat
	Menuntut rakyat supaya sentiasa setia kepada raja dan negara
	Menyemai sikap sanggup berkorban kepada negara
	Membangkitkan semangat patriotik dalam kalangan rakyat

LATIHAN STRUKTUR:

1. Malaysia ialah sebuah negara yang mengamalkan sistem demokrasi berparlimen dengan Parlimen menjadi institusi perundangan tertinggi yang menggubal undang-undang. Parlimen Malaysia terdiri daripada Yang di-Pertua Agong, Dewan Negara dan Dewan Rakyat.

<https://www.parlimen.gov.my/maklumat-umum.html?uweb=dr&>

- a) Senaraikan tiga ciri yang menunjukkan negara kita mengamalkan sistem demokrasi berparlimen?

.....
.....
.....

[3 markah]

- b) Jelaskan ciri-ciri Dewan Negara dalam sistem pemerintahan negara.

.....
.....
.....

[3 markah]

- c) Pada pandangan anda, apakah isu yang perlu dikemukakan oleh seorang ahli Dewan Rakyat dalam suatu persidangan Parlimen?
Jelaskan rasional isu tersebut dibentangkan.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2. Gambar berikut ialah jata negara Malaysia.

- a) Nyatakan maksud lambang yang terdapat pada jata negara berikut:

- i. Dua ekor harimau

.....

[1 markah]

- ii. Bulan sabit

.....

[1 markah]

b) Ulasakan cogan kata “Bersekutu Bertambah Mutu” yang terdapat pada jata negara.

.....

.....

.....

.....

.....

[4 markah]

c) Berdasarkan pengetahuan anda, mengapakah setiap negara mempunyai lambang-lambang tersendiri?

.....

.....

.....

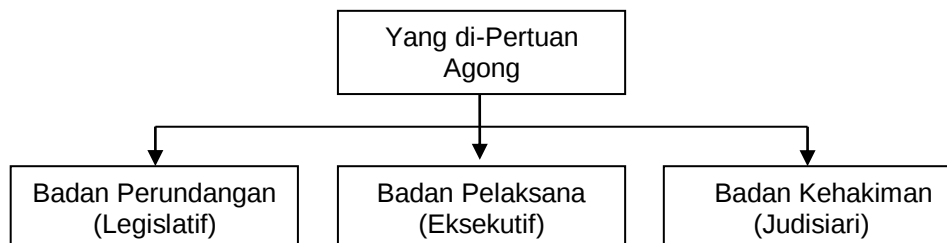
.....

.....

[4 markah]

LATIHAN ESEI:

3. Rajah berikut merujuk kepada sistem kerajaan Persekutuan di Malaysia

a) Jelaskan peranan Yang di-Pertuan Agong.

[6 markah]

b) Parlimen ialah badan perundangan yang bertanggungjawab menggubal dan meluluskan undang-undang di negara kita.

Jelaskan proses meluluskan undang-undang di Parlimen?

[8 markah]

c) Bincangkan ciri-ciri pemerintahan yang boleh menjamin kemajuan sesebuah negara bangsa?

[6 markah]

BAB 8 : PEMBANGUNAN DAN PERPADUAN UNTUK KESEJAHTERAAN

DASAR PEMBANGUNAN LIMA TAHUN

1. Matlamat Rancangan Pembangunan Lima Tahun tahap pertama dari tahun 1956 hingga tahun 1970.

Membangunkan kawasan luar bandar
Merapatkan jurang pendapatan antara penduduk bandar dengan luar bandar
Mengurangkan kadar kemiskinan dalam kalangan penduduk luar bandar
Menambah punca pendapatan negara dari sumber lain selain getah dan bijih timah
Membangunkan penduduk di luar bandar
Meningkatkan taraf hidup penduduk luar bandar
Memberi penekanan kepada sektor ekonomi, sosial dan awam
Memupuk integrasi nasional
Memastikan semua program pembangunan memfokuskan kesejahteraan rakyat
Mempelbagaikan kegiatan ekonomi dalam sektor pertanian dan perindustrian

2. Usaha-usaha bagi menjayakan matlamat di (1)?

Rancangan Malaya Pertama
Pembukaan tanah baharu untuk pertanian
Penanaman semula getah oleh pekebun kecil dan secara ladang digalakkan
Hasil keluaran pertanian dipelbagaikan
Meluaskan perkhidmatan awam seperti balai polis, kem tentera, pejabat pos, mahkamah dan kuarters kakitangan kerajaan
Menyediakan pelbagai perkhidmatan seperti kesihatan, pendidikan dan perhubungan
Menubuhkan Lembaga Pembangunan Industri Desa atau Rural Industrial Development Authority (RIDA)
RIDA membangunkan masyarakat luar Bandar
Peranan RIDA memberi pinjaman kepada pengusaha pertanian/ membantu pemasaran hasil pertanian/ menggalakkan penyertaan orang Melayu dalam sektor perniagaan
Menubuhkan Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan atau Federal Land Development Authority (FELDA)
Meningkatkan taraf hidup penduduk luar Bandar dan meningkatkan hasil pertanian negara
Membuka tanah secara besar-besaran dan petempatan dilengkapi kemudahan asas
Tanaman getah dan kelapa sawit diberi keutamaan
Rancangan Malaya Kedua
Pembukaan tanah FELDA dipergiatkan
Mempelbagaikan jenis tanaman
Meningkatkan pengeluaran hasil pertanian negara
Mengurangkan pergantungan terhadap getah dan makanan import
Menyediakan peluang pekerjaan
Bilik Gerakan diwujudkan oleh Kementerian Pembangunan dan Luar Bandar
Menyelaraskan kegiatan pembangunan negeri, daerah dan kampung
Penubuhan Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan atau Federal Agricultural Marketing Authority (FAMA)
Bertujuan membantu petani mengatasi masalah pemasaran hasil pertanian/ orang tengah
Pelaksanaan Buku Merah yang mengandungi program, pelaksanaan dan kaedah mengesan tahap pencapaian
Rancangan Malaysia Pertama
Pembukaan tanah dalam skala besar-besaran yang meluas seperti Tiga Segi Jengka/Johor Tenggara/ Pahang Tenggara
Penubuhan Lembaga Pemulihan dan Penyatuan Tanah Negara (FELCRA)
Penubuhan Bank Bumiputera untuk menggalakkan penyertaan bumiputera dalam sektor perusahaan dan perdagangan
Penubuhan Perbadanan Nasional Berhad (PERNAS) untuk menggiatkan penyertaan bumiputera dalam perusahaan dan perdagangan
Penubuhan MARDI bagi menjalankan penyelidikan dan memperkenalkan teknologi baharu dalam pertanian kecuali getah
Penubuhan Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia/ MIDA

	Meluluskan Akta Pelaburan 1969 bagi menggalakkan kemunculan industri baharu.
--	--

3. Sebab usaha mengubah dasar dan bentuk ekonomi di negara kita pada tahap pertama sangat sukar.

	Warisan peninggalan dasar ekonomi penjajah
	penjajah meninggalkan sistem ekonomi yang berpihak kepada pelaburan asing
	penduduk tempatan mengalami dasar pecah dan perintah
	dasar pengenalan kaum mengikut fungsi ekonomi
	orang Melayu sebagai petani tinggal di luar Bandar
	orang Cina sebagai peniaga tinggal di bandar
	orang India sebagai pekerja ladang tinggal di ladang
	wujud jurang antara bandar dan luar bandar
	kesan dasar ini menjadikan orang Melayu tertinggal dalam ekonomi moden
	Mengubah pemikiran ekonomi orang Melayu perlu mengambil masa yang panjang
	orang Melayu dipinggirkan penjajah daripada ekonomi moden
	mereka terbiasa menjalankan ekonomi sara diri/ kurang menguntungkan
	tinggal di kampung yang kekurangan kemudahan asas
	pemikiran boleh diubah menerusi pendidikan dan mengambil masa ke atas generasi baharu
	tidak biasa dengan prosedur ekonomi moden yang memerlukan modal/ cagaran
	ketidakupayaan menyaingi pemain ekonomi di Bandar yang sedia ada/ pelabur barat dan peniaga Cina
	ketidakberanian masyarakat Melayu mengambil risiko dalam perniagaan moden
	orang Melayu lebih suka kerja makan gaji daripada berniaga
	Peranan agensi kerajaan untuk membantu rakyat kurang berjaya
	maklumat dan peranan yang cuba dimainkan oleh agensi-agensi kerajaan yang ditubuhkan kurang mencapai sasaran
	masyarakat luar Bandar belum cukup biasa berurusan dengan agensi sedemikian
	bantuan memerlukan prosedur-prosedur yang dilihat asing oleh masyarakat luar Bandar
	bantuan yang diberi tidak sampai kepada kumpulan sasaran
	Peruntukan besar daripada bajet negara disediakan untuk melawan komunis
	selepas merdeka peruntukan besar daripada bajet negara digunakan untuk melawan komunis
	perbelanjaan membeli peralatan ketenteraan dan memperbesar angkatan tentera memakan bajet tinggi
	dana yang tinggal untuk pembangunan ekonomi agak berkurangan
	ini menyukarkan untuk mengubah keadaan ekonomi selepas merdeka

4. Kesan pelaksanaan Rancangan Pembangunan Lima Tahun Tahap Pertama (1956- 1970)

	Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar diwujudkan
	Meningkatkan taraf hidup masyarakat luar bandar
	Tanah baru dibuka secara besar-besaran untuk pertanian dan petempatan yang lengkap dengan kemudahan asas
	Penubuhan FELDA, FELCRA, FAMA, MARA, PERNAS, MARDI, Bank Bumiputera, Lembaga Penasihat Tarif
	Kemudahan infrastruktur berkembang seperti pembinaan balai polis, kem tentera, pejabat pos dan mahkamah
	Pertumbuhan ekonomi meningkat
	Perancangan ekonomi terhenti akibat peristiwa 13 Mei 1969
	Masalah perpaduan gagal diatasi
	Jurang pendapatan antara kaum masih ketara
	Kegiatan ekonomi masih mengikut kaum

DASAR EKONOMI BARU (DEB) –TAHAP KEDUA (1971-1990)

RANCANGAN PEMBANGUNAN LIMA TAHUN

1. Matlamat Rancangan Malaysia Kedua (1971-1975)

	Menyelesaikan masalah ekonomi dan sosial antara kaum,kawasan dan wilayah
	Membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum dengan menambah pendapatan dan peluang pekerjaan

	Menyusun semula masyarakat
	Menghapuskan indentiti kaum mengikut fungsi ekonomi
	Program pembangunan kawasan luar Bandar diteruskan

2. Langkah-langkah dalam Rancangan Malaysia Keempat (1981-1985) yang mendukung aspirasi Dasar Ekonomi Baru (Dasar Ekonomi Baru)

	Menumpukan perusahaan berat yang berasaskan modal,teknologi tinggi serta tenaga kerja mahir.
	Penubuhan HICOM adalah untuk mengenal pasti, memulakan dan menguruskan projek industry berat dengan cekap seperti yang dikendalikan oleh sector swasta
	Pelaburan modal asing digalakkan
	Skudai/Senawang/Bintulu / Menggatal /Likas
	Zon Perdagangan Bebas diperkenalkan di Bayan Lepas dan Sg Way
	Kelemahan dalam struktur perindustrian Negara dikenal pasti oleh Kajian Dasar Perindustrian Malaysia.
	Pelan Induk Perindustrian menyediakan hala tuju pembangunan industry dan strategi perlaksanannya.
	Dasar Penswastaan dan Dasar Pensyarikatan dilaksanakan
	Penglibatan swasta mengurangkan beban kewangan kerajaan
	Projek kereta Proton di Shah Alam untuk pasaran tempatan dan eksport
	PNB ditubuhkan, Skim Amanah Saham Nasional (ASN) dilancarkan
	Dasar Pertanian Negara pula bermatlamat memoden dan menggiat semula sektor pertanian secara bersepadu dengan menyediakan infrastruktur dan perkhidmatan sokongan

3. Matlamat Dasar Ekonomi Baru (DEB) tahun 1971 hingga 1990).

	Membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum
	Menambahkan pendapatan rakyat
	Menyediakan peluang pekerjaan bagi merapatkan jurang ekonomi
	Menghapuskan identiti kaum mengikut fungsi ekonomi
	Mencapai perpaduan kaum
	Membawa kesejahteraan rakyat
	Menyusun semula masyarakat
	Merapatkan jurang sosial antara kaum/ kawasan/ wilayah

4. Usaha merealisasikan Dasar Ekonomi Baru (DEB).

	Penubuhan Kementerian Tanah dan Kemajuan Wilayah
	melaksanakan program pembangunan wilayah
	Pelbagai agensi kerajaan ditubuhkan bagi membantu golongan petani/ galakkan perusahaan/ perdagangan / majukan Bandar
	Lembaga Beras dan Padi Negara/ LPN bagi menstabilkan harga padi
	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia bagi memodenkan industry perikanan/ meningkatkan taraf hidup nelayan
	Perbadanan Pembangunan Bandar/UDA bagi membangunkan Bandar
	Pihak berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah/ RISDA bagi membantu pekebun kecil getah
	Lembaga Pertubuhan Peladang bagi membantu golongan petani melibatkan diri dalam kegiatan koperasi
	Petroleum Nasional Berhad bagi memajukan industry berkaitan dengan petroleum
	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri bagi menggalakkan perindustria/ perdagangan dengan menyediakan tapak perindustrian, perumahan dsbnya
	Pembukaan tanah secara besar-besaran di bawah program pembangunan wilayah
	Lembaga Kemajuan Johor Tenggara/ KEJORA
	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah/ KETENGAH
	Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara/ DARA
	Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan/ KESEDAR
	Penumpuan diberi kepada penanaman getah dan kelapa sawit
	Memberi perhatian kepada industri berat
	Menubuhkan HICOM/Perbadanan Industri Berat Malaysia
	Menggalakkan pelaburan modal besar/ penggunaan teknologi tinggi/ pekerja mahir

	Penubuhan kawasan perindustrian baharu bagi menggalakkan pelaburan modal asing
	bertempat di Skudai/ Senawang/ Bintulu/ Menggatal/ Likas
	menubuhkan zon perdagangan bebas
	bertempat di Bayan Lepas/ Sungai Way
	Melaksanakan Kajian Dasar Perindustrian Malaysia bagi mengenal pasti sebarang kelemahan yang wujud
	Melaksanakan Pelan Induk Perindustrian bagi menyediakan hala tuju pembangunan industri
	Berjaya mengeluarkan kereta nasional
	Penubuhan Permodalan Nasional Berhad
	melancarkan Skim Amanah Saham Nasional
	bertujuan mengimbangi pemilikan harta dan saham perindustrian antara kaum bumiputera dengan bukan bumiputera
	Melancarkan Dasar Pertanian Negara
	bertujuan untuk memodenkan sector pertanian secara bersepadu
	Menggiatkan sektor perindustrian
	Melonggarkan peraturan mengawal hak milik syarikat dan pelesenan dalam sektor swasta
	Melonggarkan syarat pelaburan modal asing dalam industri berorientasikan eksport
	Meningkatkan kecekapan agensi kerajaan agar boleh bekerjasama dengan sektor swasta dengan berkesan
	Pembangunan kawasan luar bandar
	Menitiberatkan penggunaan tanah dengan cekap
	Menggalakkan industri desa yang berpotensi seperti kraftangan
	Kredit dan insentif diperluas seperti melalui Bank Pertanian Malaysia/ Skim Pinjaman Khas Pertanian/ Amanah Ikhtiar Malaysia
	Menubuhkan Perbadanan Pelancongan Malaysia
	Melancarkan Tahun Melawat Malaysia

5. Bukti Dasar Ekonomi Baru (DEB) berjaya membangunkan ekonomi Malaysia

	Kadar kemiskinan dalam negara berjaya dikurangkan
	tahun 1990 kadar kemiskinan dikurangkan kepada hanya 17.1 %
	penduduk luar Bandar/ Melayu pendapatannya berjaya ditingkatkan
	kemiskinan tegar di Bandar berjaya dikurangkan
	banyak peluang pekerjaan dibuka melalui pelaburan asing dan swasta
	kerajaan memberi sokongan yang kuat kepada pihak swasta dalam urusan perniagaan/ perindustrian
	Pendapatan per kapita rakyat meningkat
	pada tahun 1990 pendapatan rakyat Malaysia meningkat kepada RM 6180
	hasil tanaman penduduk luar Bandar boleh dipasarkan kepada kawasan Bandar/ luar negara
	peningkatan kemudahan pengangkutan membolehkan hasil kawasan luar Bandar diperluaskan pasarannya
	pertambahan eksport keluaran negara menambah pendapatan rakyat negara
	rakyat berpeluang bekerja dalam pelbagai lapisan sector pekerjaan/ tidak terhad kepada sektor pertanian
	Tiada pengenalan ekonomi berasaskan kaum
	orang Melayu turut menjadi peniaga/ usahawan/ tenaga profesional
	orang Cina melibatkan diri dalam kegiatan pertanian berskala besar/ ladang
	orang India terlibat dalam pelbagai kegiatan ekonomi moden
	bidang pekerjaan didasarkan kepada pencapaian seseorang dalam dalam akademik/ kemahiran
	pelbagai kolej/ university/ institusi pendidikan tinggi awam dan swasta didirikan bagi melatih tenaga mahir/ separa mahir
	peluang pekerjaan terbuka luas dalam pelbagai jurusan keilmuan
	Masyarakat disusun tidak berdasarkan dasar pecah dan perintah
	teras perpaduan rakyat dijadikan panduan dalam menyusun masyarakat
	Rukun Negara dijadikan ideology negara
	semua etnik sama di sisi perlembagaan Malaysia
	menggalakkan orang Melayu di luar Bandar berpindah ke Bandar bagi terlibat dengan ekonomi moden
	membina rumah mampu milik/ kos rendah di kawasan Bandar
	menyediakan ruang pejabat/ perniagaan yang berpatutan harganya di kawasan Bandar kepada golongan usahawan bumiputera

	membangunkan kawasan perumahan berhampiran Bandar/ pinggir Bandar
	membawa kemudahan asas ke kawasan luar Bandar
	mewujudkan pelbagai program bagi menjalin perpaduan
	memastikan kemajuan antara bahagian pantai barat Semenanjung seimbang dengan bahagian pantai timur Semenanjung
	memastikan kemajuan yang ada di Semenanjung diperluaskan di Sabah dan Sarawak
	Menambah pemilikan ekuiti bumiputera dalam ekuiti negara
	pemilikan modal saham bumiputera dalam negara dapat ditingkatkan kepada 20.3% pada tahun 1990.
	dilakukan menerusi penubuhan Permodalan Nasional Berhad
	penubuhan Kumpulan Amanah Saham MARA
	hak milik saham bukan bumiputera berjaya ditingkatkan kepada 46.2%

6. Kejayaan Rancangan Malaysia Lima Tahun sehingga kini

	Kemajuan dan pemodenan dalam bidang pertanian
	Penggunaan jentera moden/kualiti benih/RMD
	Perkembangan perindustrian
	Kemajuan pengangkutan dan komunikasi
	Pelaksanaan k-ekonomi membantu dalam perkembangan perindustrian
	Kemajuan dalam bidang ekonomi
	Peningkatan pendapatan perkapita
	Peningkatan hak milik modal saham bumiputera
	Perkembangan ICT
	Kemajuan dalam bidang pendidikan
	Pembangunan infrastruktur bertaraf dunia
	KLIA/KLCC/Litar Antarabangsa Sepang (SIC)
	Penubuhan Bandar terancang
	Putrajaya/Ciberjaya/Nusajaya

7. Sebab bidang pertanian masih penting walaupun Malaysia kini menuju ke arah negara maju

	Sumber makanan
	Mengurangkan import daripada luar
	Pertanian juga boleh menjana ekonomi negara
	Malaysia mempunyai tanah yang subur, sesuai untuk pertanian
	Memberi peluang pekerjaan kepada rakyat
	Merupakan kegiatan ekonomi sejak dulu
	Menambah eksport Negara
	Membangunkan wilayah KEJORA/DARA/KESEDAR
	Memaksimumkan pendapatan pekebun kecil

DASAR PEMBANGUNAN EKONOMI

1. Ciri-ciri Dasar Pertanian Negara

	Dilancarkan pada 12 Januari 1984
	Bermatlamat untuk meningkatkan pendapatan sektor pertanian ke tahap maksimum
	Melaksanakan pengurusan sumber ekonomi negara yang cekap dan berkesan
	Memaksimumkan pendapatan pekebun kecil
	Memajukan komoditi utama yang berpotensi untuk dieksport
	Strategi pelaksanaan dengan menggalakkan pembukaan tanah-tanah baru
	Memperkenalkan program pembangunan in-situ bagi memulihkan kawasan yang berproduktiviti rendah
	Menyediakan perkhidmatan sokongan pertanian seperti pemasaran/ kredit/ subsidi/ penyelidikan
	Melibatkan pihak swasta dalam projek penswastaan pertanian di bawah Kementerian Pertanian

2. Dasar Persyarikatan Malaysia

	Diperkenalkan pada 25 Februari 1983
	Bermatlamat merangsang penglibatan sector swasta secara aktif dan berkesan dalam

	pembangunan negara
	Malaysia dianggap sebagai suatu syarikat
	Pemiliknya kerajaan dan sector swasta
	Semua kakitangan kerajaan dan swasta merupakan pemilik saham
	Mereka dipertanggungjawabkan untuk memajukan syarikat Malaysia
	Sebuah panel perunding antara pihak kerajaan dan swasta telah ditubuhkan
	Pegawai kerajaan ditempatkan di sector untuk menjalin hubungan dan berkongsi kepakaran
	Sektor swasta perlu memahami dasar kerajaan/ mengutamakan kepentingan nasional
	Pihak kerajaan memberikan perkhidmatan sokongan bagi memudahkan operasi sektor swasta

3. Dasar Penswastaan

	Dilancarkan oleh Dato Seri Dr. Mahathir Mohamad pada Mac 1983
	Menerusi dasar ini, kerajaan memindahkan perkhidmatan, perusahaan, pelaburan dan kuasa tertentu kepada sektor swasta
	Dasar ini bermatlamat mengurangkan beban kewangan kerajaan, kesannya kerajaan boleh mengalihkan tumpuan terhadap pembangunan sektor lain
	Ia juga bertujuan meningkatkan produktiviti serta kualiti perkhidmatan atau barangan
	Ini adalah kerana swasta dianggap lebih cekap daripada sektor awam
	Dasar ini diyakini dapat mempercepat pembangunan ekonomi negara melalui pelaburan modal swasta

4. Bukti kejayaan/kegagalan Dasar Pertanian Negara mencapai matlamatnya

	BERJAYA
	Banyak kawasan pertanian baharu berjaya dibuka
	kawasan FELDA bertambah luas dan besar
	pembukaan kawasan pembangunan wilayah/ KESEDAR/ DARA/ KEJORA
	kawasan tanah terbiar berjaya dibangunkan
	tanaman getah dan kelapa sawit menjadi komoditi eksport negara yang penting
	kemajuan dalam industri berasaskan tani/ industri hiliran dan industri hulu
	pendapatan golongan petani berjaya ditingkatkan
	taraf hidup petani meningkat
	golongan petani hidup di luar paras kemiskinan
	Penglibatan aktif pihak swasta dalam kegiatan pertanian
	melibatkan diri dalam tanaman berskala besar dan penggunaan teknologi
	membangunkan R&D dalam kegiatan pertanian
	keluaran sayuran Cameroon Highlands dieksport hingga ke Singapura
	keluaran bunga orkid di eksport ke luar negara
	penggabungan Sime Darby dan Guthrie menjadi antara syarikat perladangan terbesar di dunia
	rancangan petempatan FELDA menjadi contoh pembangunan tanah pertanian kepada banyak negara di dunia
	penghasilan pelbagai baka dan jenis tanaman berkualiti tinggi
	kemudahan kredit membantu usahawan pertanian
	kerajaan membantu usahawan menjalankan promosi hasil pertanian ke luar negara
	TIDAK BERJAYA
	Kegiatan pertanian tidak menarik perhatian golongan muda
	golongan muda tidak berminat menyertai bidang pertanian
	berlaku kekurangan pekerja dalam sektor pertanian
	sektor pertanian terpaksa mengambil pekerja luar
	menyebabkan berlaku pengaliran mata wang negara ke luar negara
	Kegiatan pertanian tidak memberi pendapatan terbesar kepada negara
	sektor petroleum dan pengilangan memberi KDNK terbesar kepada negara
	sektor pertanian terdedah kepada turun naik harga pasaran yang sangat ketara
	pendapatan minyak sawit dicabar oleh minyak soya/ minyak jagung/ minyak bunga matahari
	terdapat kempen memburuk-burukkan minyak sawit di kaca mata masyarakat antarabangsa
	harga getah tidak stabil kerana mengalami persaingan daripada getah tiruan
	Keluaran pertanian tidak dapat menampung permintaan dalam negara
	keluaran pertanian dalam negara tidak mencukupi
	keluaran padi tidak dapat menampung keperluan beras dalam negara
	negara terpaksa mengimport beras dari Thailand/ Myanmar/ China
	cara tanaman pertanian tidak ekonomik/ kawasan pertanian yang kecil dan diusahakan secara

	kecil-kecilan
	teknologi pertanian kita agak ketinggalan berbanding dengan negara Thailand

5. Kejayaan Dasar Persyarikatan Malaysia dalam memacu ekonomi negara

	Kerajaan dan swasta menganggap negara sebagai sebuah syarikat
	Kedua-dua pihak adalah pemilik saham yang bertanggungjawab memajukan syarikat
	Pihak kerajaan perlu menyediakan suasana persekitaran yang kondusif bagi memudahkan usaha pihak swasta
	Sebagai contoh penubuhan pusat sehenti pemprosesan sesuatu urusan dapat melancarkan urusan kerajaan
	Karenah birokrasi dikurangkan bagi membantu urusan pihak swasta berjalan lancar
	Pihak swasta berusaha membangunkan bidang yang diceburi dengan efektif
	Keuntungan yang diperoleh oleh pihak swasta akhirnya akan menguntungkan kerajaan
	Pihak swasta akan membayar cukai kepada pihak kerajaan
	Semakin banyak keuntungan pihak swasta semakin banyak cukai yang akan diperoleh kerajaan
	Keadaan ini disamakan sebagai "win, win situation"
	Idea ini telah berjaya dipraktikkan di Jepun dalam Japan Incorporated

6. Dasar Peningkatan Daya Pengeluaran Negara (DPDPN)

	Bermatlamat untuk mencapai kadar pertumbuhan ekonomi yang berterusan walaupun negara menghadapi pelbagai cabaran
	Peningkatan hasil pendapatan negara penting untuk meningkatkan kadar pertumbuhan ekonomi yang lebih tinggi.
	Memastikan penggunaan sumber negara pada tahap maksimum bagi mengelakkan sebarang pembaziran
	Memastikan sektor perindustrian dapat bersaing pada peringkat antarabangsa
	Strategi pelaksanaan dengan memperbaiki sistem pengurusan operasi, struktur organisasi, penggunaan teknologi terkini serta penerapan nilai dan etika kerja yang murni.

7. Dasar Kependudukan

	Diperkenalkan oleh Perdana Menteri pada 29 Mac 1984
	Matlamatnya adalah untuk mencapai sasaran 70 juta penduduk menjelang tahun 2100
	Pertumbuhan penduduk dalam jangka masa yang panjang akan memberikan kesan positif terhadap bekalan tenaga kerja, peningkatan produktiviti dan perluasan pasaran
	Jumlah penduduk yang besar akan menyumbang ke arah kekuatan politik dan keselamatan negara
	Menitikberatkan keselarasan antara kadar pertumbuhan penduduk dengan kadar pembangunan sosioekonomi negara khususnya yang berkaitan dengan kemudahan pendidikan, perumahan, kesihatan dan peluang pekerjaan
	Segala program pembangunan negara didasarkan pada unjuran jumlah penduduk untuk memastikan pertambahan penduduk tidak mendatangkan masalah kepada negara.

8. Kesan kejayaan dasar pembangunan ekonomi Malaysia hingga hari ini.

	Kemajuan dan pemodenan dalam bidang pertanian
	Perkembangan teknologi seperti penggunaan jentera moden, kualiti benih yang lebih baik serta Penyelidikan dan Pembangunan (R&D) membawa kepada pemodenan pertanian
	Kemajuan ekonomi juga membawa kepada perkembangan perindustrian
	Hal ini dibantu dengan adanya kemajuan pengangkutan dan komunikasi
	Pelaksanaan k-ekonomi juga membantu dalam perkembangan perindustrian.
	Selain itu, telah membawa perkembangan ICT yang seiring dengan kemajuan dalam bidang pendidikan
	Kemajuan ekonomi turut memainkan peranan dalam pembangunan infrastruktur bertaraf dunia seperti KLIA dan KLCC
	Pembangunan infrastruktur turut membawa kepada pembentukan bandar terancang seperti Putrajaya, Cyberjaya dan Nusajaya

RUKUN NEGARA

1. Maksud Rukun Negara

	Ideologi negara
	Diisytiharkan pada 31 Ogos 1970
	Dirangkakan oleh Majlis Perundingan Negara

2. Matlamat Rukun Negara

	Mengukuhkan perpaduan
	Memelihara corak hidup demokratik
	Mencipta sebuah masyarakat yang adil
	Menjamin sikap liberal terhadap tradisi kebudayaan yang pelbagai
	Membina masyarakat yang progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi

3. Prinsip Rukun Negara

	Kepercayaan Kepada Tuhan
	agama pegangan utama rakyat Malaysia
	rakyat yang beragama mudah diurus
	mudah menjadi warganegara yang baik dan bertanggungjawab
	Islam merupakan agama rasmi
	agama lain bebas diamalkan

	Kesetiaan Kepada Raja dan Negara
	rakyat wajib memberikan kesetiaan kepada raja dan Negara
	Yang di-Pertuan Agong merupakan ketua Negara/ Raja Melayu ketua negeri
	raja simbol penyatuan rakyat
	raja sebagai pelindung hak istimewa peribumi
	menderhaka kepada raja bermaksud menderhaka kepada Negara

	Keluhuran Perlembagaan
	perlembagaan merupakan undang-undang utama Negara
	perlembagaan dianggap luhur, unggul dan suci
	semua rakyat perlu mematuhi dan mempertahankannya

	Kedaulatan Undang-undang
	rakyat mesti menghormati undang-undang/tidak melakukan kesalahan di sisi undang-undang
	membolehkan rakyat hidup dengan aman
	rakyat mesti mendaulatkan undang-undang
	memastikan undang-undang tidak dicabar oleh mana-mana pihak

	Kesopanan dan Kesusilaan
	menuntut semua rakyat bersopan dan bersusila
	merupakan nilai-nilai murni yang melambangkan keperibadian seseorang
	menjamin kehidupan masyarakat yang harmoni/ penyayang/ saling menghormati

AKTA BAHASA KEBANGSAAN/ DASAR KEBUDAYAAN KEBANGSAAN/SUKAN UNTUK PERPADUAN

1. Usaha memartabatkan kedudukan Bahasa Melayu

	Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan termaktub dalam Perkara 152 Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957
	Dewan Bahasa dan Pustaka(DBP) ditubuhkan pada tahun 1956
	Pelancaran "Minggu Bahasa" dan "Bulan Bahasa" untuk menggalakkan penggunaan bahasa Melayu
	Slogan "Bahasa Jiwa Bangsa" dilancarkan pada tahun 1960

	Penubuhan sekolah menengah yang menggunakan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar seperti Sekolah Alam Shah, Sekolah Seri Puteri dan Sekolah Sultan Abdul Halim
	Akta Bahasa Kebangsaan (1967) diluluskan bagi mengukuhkan bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
	Bahasa pengantar di sekolah rendah Inggeris ditukarkan kepada bahasa kebangsaan secara berperingkat-peringkat
	Penubuhan Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) Tahun 1977 membuktikan bahasa Melayu mampu menjadi bahasa ilmu
	Menggantikan bahasa Inggeris (1982) sebagai bahasa pengantar di semua sekolah
	Bahasa Melayu digunakan di mahkamah

2. Latar belakang Dasar Kebudayaan Kebangsaan

	Dasar Kebudayaan Kebangsaan lahir daripada gagasan Kongres Kebudayaan Kebangsaan
	Digubal untuk menjadi panduan dalam membentuk dan mengekalkan identiti negara Malaysia
	Objektifnya memperkukuhkan perpaduan melalui kebudayaan
	Memupuk dan memelihara keperibadian kebangsaan
	Tujuan dasar ini juga memperkaya dan mempertingkatkan kualiti kehidupan dari aspek kemanusiaan dan kerohanian seimbang dengan pembangunan sosioekonomi
	Tiga prinsip utama Dasar Kebudayaan Kebangsaan ialah kebudayaan rakyat asal rantau Melayu sebagai tunjang, unsur-unsur kebudayaan lain yang wajar dan sesuai boleh diterima dan Islam sebagai unsur yang terpenting.

3. Dasar pembangunan sosial untuk mencapai matlamat perpaduan

	Menggunakan bahasa yang sama iaitu bahasa Melayu untuk memudahkan komunikasi
	Sukatan pelajaran yang sama untuk semua pelajaran
	Memupuk identiti kebangsaan semenjak kecil
	Melahirkan sikap tolak ansur dengan mengamalkan sikap tolong menolong tanpa mengira kaum
	Kebudayaan rakyat asal rantau Melayu sebagai tunjang
	Unsur kebudayaan lain yang sesuai boleh diterima
	Memperkukuh perpaduan melalui kebudayaan
	Memupuk dan memelihara keperibadian kebangsaan
	Sebagai alat perpaduan tanpa mengira ideologi
	Menyemarakkan semangat patriotik dalam kalangan rakyat
	Aktiviti sukan tidak mengehadkan penyertaan kepada sesuatu kaum
	Di sekolah, sukan merupakan aktiviti kokurikulum yang sangat digalakkan
	Temasya Sukan Malaysia (SUKMA) diadakan dua tahun sekali dapat mengeratkan perpaduan antara kaum dan hubungan antara negeri.

WAWASAN 2020

1. Matlamat Wawasan 2020.

	Merupakan satu gagasan Negara
	Untuk menjadi sebuah Negara yang maju menjelang tahun 2020
	Menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara industri yang maju
	Dengan menggunakan acuan sendiri
	Setanding dengan negara maju lain di dunia
	Bukan menitikberatkan kemajuan fizikal sahaja
	Tetapi kemajuan bersepadu

2. Cabaran dalam merealisasikan Wawasan 2020.

	Membina bangsa Malaysia yang bersatu padu
	Perpaduan merupakan asas kekuatan sesebuah negara
	Dicapai melalui dasar kerajaan
	Dasar Pembangunan Nasional
	Dasar Bahasa Kebangsaan
	Semua dasar tersebut mewujudkan hubungan antara kaum yang sihat
	Membina masyarakat berjiwa bebas, tenteram dan berkeyakinan

	Masyarakat Malaysia perlu berjiwa bebas, tenteram, bersikap terbuka dan bangga dengan apa yang dicapai
	Gagah dalam menghadapi pelbagai masalah
	Bangsa yang dapat memajukan negara mereka sendiri
	Musuh negara mampu ditangkis oleh mereka
	Memupuk dan membina masyarakat demokratik yang matang
	Masyarakat demokratik bebas memilih kerajaan
	Rakyat berfikiran matang menggunakan hak demokrasi dengan sewajarnya
	Mewujudkan masyarakat yang bermoral dan beretika
	Diseimbangkan dengan kemajuan fizikal
	Bagi membentuk masyarakat yang berbudaya unggul
	Melahirkan masyarakat yang beradab dan bertatasusila
	Mewujudkan masyarakat matang, liberal dan bertoleransi
	Rakyat Malaysia terdiri daripada pelbagai kaum bebas mengamalkan adat, kebudayaan dan kepercayaan mereka
	Meletakkan kesetiaan kepada negara
	Membina masyarakat yang maju dan saintifik
	Mewujudkan masyarakat yang mempunyai daya saing yang tinggi dan pandang ke depan
	Masyarakat yang menggunakan teknologi dan penyumbang kepada tamadun sains dan tamadun teknologi masa depan
	Mewujudkan masyarakat berbudaya penyayang
	Memupuk masyarakat yang mementingkan masyarakat daripada diri sendiri
	Melahirkan masyarakat yang menjaga kebajikan insan dan tidak berkisar pada negara atau orang perseorangan tetapi di sekeliling sistem keluarga yang kukuh.
	Menjamin masyarakat yang adil dan saksama ekonomi
	Masyarakat yang melaksanakan pengagihan kekayaan negara secara adil dan saksama
	Memupuk dan membina masyarakat makmur
	Mewujudkan masyarakat yang mempunyai ekonomi bersaing, dinamik, giat dan kental

3. Cara-cara mengatasi cabaran Wawasan 2020

	Melaksanakan Dasar Pembangunan Nasional
	Mengukuhkan perpaduan rakyat
	Melaksanakan Dasar Bahasa Kebangsaan
	Supaya rakyat memahami Bahasa Kebangsaan dengan baik
	Serta dapat berkomunikasi dengan bahasa yang sama
	Melaksanakan Dasar Kebudayaan Kebangsaan
	Untuk memupuk sikap saling menghormati budaya pelbagai kaum
	Melaksanakan Dasar Pendidikan Kebangsaan
	supaya semua warganegara mendapat orientasi pendidikan yang sama
	Patuh kepada ajaran agama
	agar dapat membentuk masyarakat yang berdisiplin dan senang diurus

LATIHAN STRUKTUR

1.

Tarikh	Dasar
Januari 1984	Dasar Pertanian Negara
Mac 1984	Dasar Kependudukan

a)

i. Nyatakan matlamat Dasar Pertanian Negara.

.....
[1 markah]

ii. Nyatakan matlamat Dasar Kependudukan.

.....
[1 markah]

b) Maklumat berikut berkaitan dengan Dasar Pertanian Negara.

Dasar Agromakanan Negara (DAN) 2011-2020 merupakan kesinambungan Dasar Pertanian Negara
Sumber: <http://www.moa.gov.my>

Mengapakah sektor pertanian tetap penting walaupun negara kita sudah semakin maju dengan kemajuan teknologi moden?
Berikan penjelasan .

.....
[4 markah]

c) Matlamat Dasar Kependudukan akan memberikan kesan positif kepada Malaysia dalam jangka masa yang panjang. Terangkan manfaat yang diperolehi dalam sektor pertanian?

.....
[4 markah]

2. Senarai berikut menunjukkan prinsip Rukun Negara.

**Kepercayaan Kepada Tuhan
Kesetiaan Kepada Raja dan Negara
Keluhuran Perlembagaan
Kedaulatan Undang- Undang
Kesopanan dan Kesusilaan**

a) Apakah peristiwa yang dikaitkan dengan pembentukan Rukun Negara?

.....
(1 markah)

b) Nyatakan dua peranan Majlis Gerakan Negara (MAGERAN).

i.

ii.

(2 markah)

c) Apakah matlamat penggubalan Rukun Negara?

.....
.....
.....
.....

(3 markah)

d) Buktikan prinsip Rukun Negara menjadi amalan dalam kehidupan seharian.

.....
.....
.....
.....
.....

(4 markah)

LATIHAN ESEI:

3. Dasar Ekonomi Baru telah dilaksanakan di bawah Rancangan Pembangunan Lima Tahun Tahap Kedua

a) Apakah matlamat (DEB)?

[4 markah]

b) Jelaskan peranan agensi yang ditubuhkan dalam Rancangan Malaysia Kedua bagi menjayakan matlamat DEB.

[8 markah]

c) Berdasarkan pengetahuan anda, terangkan potensi Malaysia miliki untuk mencapai kemajuan ekonomi pada masa akan datang?

[8 markah]

BAB 9 : MALAYSIA DALAM KERJASAMA ANTARABANGSA

KONFLIK ANTARABANGSA

1. Faktor-faktor yang menyebabkan berlakunya peristiwa Perang Dunia Pertama.

Berlaku disebabkan kemunculan nasionalisme di Eropah
Negara-negara kecil di Eropah bersatu membentuk sebuah negara bangsa lebih besar
Kuasa-kuasa besar ini berlumba-lumba untuk mendapatkan tanah jajahan
Nasionalisme yang kuat menyebabkan kuasa besar ini sanggup berperang untuk membuktikan kekuasaan masing-masing
Wujud pakatan negara-negara Eropah
iaitu Perikatan Kuasa Tengah dan Pakatan Bertiga
Pakatan Kuasa Tengah terdiri daripada Jerman, Austria-Hungary dan Itali
Pakatan Bertiga terdiri daripada Britain, Perancis dan Rusia
Persaingan antara kedua-dua pakatan ini mengancam perimbangan kuasa dunia yang wujud pada masa itu
Persaingan kuasa-kuasa besar merebut peluang ekonomi
bersaing untuk mendapatkan tanah jajahan untuk mendapatkan bahan mentah
dan untuk memasarkan barang keluaran mereka
Faktor politik
Archduke Franz Ferdinand pewaris takhta Austria-Hungary dan isterinya dibunuh oleh pengganas Serbia
Austria yang mendapat sokongan Jerman mengisytiharkan perang terhadap Serbia
Serbia pula disokong oleh sekutunya Rusia dan Perancis
Serangan Jerman terhadap Perancis
Jerman yang menyerang Perancis melalui negara berkecuali Belgium menimbulkan kemarahan Britain
Britain meminta bantuan Amerika Syarikat menentang Jerman
Jerman menyerang kapal dagang Amerika Syarikat menyebabkan Amerika turut terlibat dalam perang itu

2. Kesan Perang Dunia Pertama kepada negara yang terlibat

Menamatkan pemerintahan beraja di Eropah
Persidangan Damai pada Jun 1919 membawa kepada perjanjian Versailles yang mengubah peta Eropah
Membentukbeberapa negarabaharu
Pembentukan Liga Bangsa untuk menggalakkan keamanan dan kerjasama antarabangsa
Negara yang terlibat menghadapi masalah inflasi
Menanggung hutang peperangan yang tinggi
Pasaran dunia telah diambilalih oleh Amerika Syarikat dan Jepun
Britain kehilangan satu pertiga daripada perdagangan luarnya
Kehilangan nyawa yang begitu ramai
Masalah pengangguran
Negara Eropah berpecah belah
Keruntuhan sistem imperialism Barat
Terbentuknya Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) menggantikan Liga Bangsa
Menubuhkan negara-negara baharu yang merdeka
Kemunculan Perang Dingin
Perang Dunia Kedua menyebabkan negara Jerman terbahagi kepada dua, iaitu Jerman Barat dan Jerman Timur

3. Faktor-faktor yang menyebabkan berlakunya peristiwa Perang Dunia Kedua

Faktor Politik
Kegagalan Perjanjian Versailles menyelesaikan PD1
Jerman kehilangan tanah jajahan
Jerman terpaksa membayar pampasan perang yang tinggi
Jerman diarahkan mengurangkan saiz angkatan tenteranya
Perubahan politik di Jerman, Soviet Union, Itali dan Jepun
Adolf Hitler melalui partinya <i>National Socialist</i> mengingkari Perjanjian Versailles dengan membina angkatan tentera yang besar
Di Rusia berlaku perang saudara
Pihak komunis Berjaya mengalahkan tentera Amerika Syarikat, Britain, Perancis dan Jepun
Vladimir Lenin mengukuhkan ideology komunis di Rusia dengan menubuhkan <i>Union of Soviet Socialist Republics</i> (USSR)

	Benito Mussolini di Itali telah menjajah Habsyah dan mencerooboh Perancis
	Jepun ingin menguasai negara-negara Timur dan merasa bertanggungjawab untuk membebaskan negara-negara ini daripada penjajahan Barat
	Faktor Ekonomi
	Berlaku kemelesetan ekonomi awal tahun 1930-an
	Amerika Syarikat tidak mampu menyediakan pinjaman kepada Jerman untuk membayar hutang perang
	Britain, Prancis dan Itali mengurangkan peruntukan ketenteraan
	Sebaliknya Jerman dan Jepun mengukuhkan ketenteraannya

4. Kesan Perang Dunia Kedua kepada negara yang terlibat

	Menamatkan pemerintahan beraja di Eropah
	Terbentuknya Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) menggantikan Liga Bangsa
	Pembentukan PBB untuk menggalakkan keamanan dan kerjasama antarabangsa
	Negara Eropah berpecah belah
	Keruntuhan sistem imperialism Barat
	Menubuhkan negara-negara baharu yang merdeka
	Negara yang terlibat menghadapi masalah inflasi
	Kehilangan nyawa yang begitu ramai
	Masalah pengangguran
	Menanggung hutang peperangan yang tinggi
	Kemunculan Perang Dingin
	Perang Dunia Kedua menyebabkan negara Jerman terbahagi kepada dua, iaitu Jerman Barat dan Jerman Timur

BLOK DUNIA DAN PERANG DINGIN

1. Maksud Blok Dunia.

	Merujuk kepada negara-negara yang sehaluan
	Semua ahli berusaha untuk bersatu
	Bertindak secara bersama
	Menjaga kepentingan ahli
	Tampil dalam pelbagai bentuk
	Berdasarkan aspek politik / ekonomi / geografi / geopolitik

2. Perbezaan blok komunis dengan blok kapitalis.

	Negara ketua
	Blok kapitalis diketuai oleh Amerika Syarikat
	Blok komunis diketuai oleh Soviet Union
	Politik
	Sistem pemerintahan blok kapitalis dijalankan secara demokratik
	Blok kapitalis memilih kerajaan melalui pilihan raya
	Sistem pemerintahan blok komunis dijalankan secara diktator
	Blok komunis hanya mengiktiraf Parti Komunis sebagai pemerintah
	Ekonomi
	Negara kapitalis membuka peluang perniagaan kepada orang persendirian
	Negara komunis hanya membenarkan kerajaan yang memiliki perniagaan
	Sosial
	Kebebasan sepenuhnya kepada individu diamalkan dalam negara kapitalis
	Kebebasan individu dilindungi dan dikawal dalam negara komunis

3. Sebab/faktor Perang Dingin

	Tidak melibatkan sebarang konflik bersenjata secara langsung
	Kedua-dua blok ingin membuktikan kekuatan masing-masing
	Menyebarkan pengaruh
	Memajukan kepentingan masing-masing di Eropah
	Melakukan propaganda di Asia dengan cara memberi bantuan ekonomi dan ketenteraan
	Berusaha mempengaruhi pegangan negara-negara Dunia Ketiga
	Persaingan antara blok terhadap negara dunia ketiga ialah menawarkan bantuan pertahanan dan

	ekonomi
--	---------

4. Kesan Perang Dingin

	Negara Dunia Ketiga menjadi rebutan Amerika Syarikat dan Soviet Union
	Pembentukan blok kapitalis dan blok komunis
	Penubuhan Pakatan NATO, WARSAW dan SEATO
	Berlakunya perlumbaan senjata
	Memberi peluang kepada negara baharu membina identiti sendiri
	Memberi peluang kepada negara baharu menangani cabaran melalui hubungan antarabangsa / serantau

5. Faktor Perang Dingin

	Situasi ketegangan antara blok walaupun tanpa konflik bersenjata telah membimbangkan penduduk dunia
	Kedua-dua blok berusaha membuktikan kekuatan masing-masing
	Berlaku perlumbaan senjata antara blok
	Kedua-dua blok saling bersaing untuk mempengaruhi Negara Dunia Ketiga
	Soviet Union memiliki bom atom (1949)
	Amerika Syarikat menguji bom hidrogen (1952)
	Soviet Union menguji bom hidrogen (1955)
	Menawarkan bantuan pertahanan dan ekonomi
	Kesannya, Negara Dunia Ketiga akan terikat bawah penguasaan mereka

6. Langkah mengelakkan negara kita terlibat dengan Perang Dingin

	Mengamalkan dasar berkecuali
	Tidak memihak kepada mana-mana blok dunia
	Dasar dalam negara tidak dipengaruhi oleh mana-mana blok
	Negara bebas menentukan masa depan / hala tuju tersendiri
	Mengamalkan dasar berbaik-baik dengan semua negara
	Dapat menarik kemasukan pelabur asing dari serata dunia
	Meningkatkan ekonomi negara
	Menjalinkan hubungan diplomatik dengan semua negara
	Dapat menjalankan perdagangan tanpa mengira ideologi
	Menambahkan pendapatan negara
	Mengelakkan daripada terjebak dengan perlumbaan senjata
	Menyelesaikan sebarang pertelingkahan melalui rundingan / kesepakatan
	Untuk mengekalkan keamanan dunia sejagat
	Tidak melakukan perluasan kuasa
	Menghormati kedaulatan negara lain
	Bekerjasama melindungi hak asasi manusia
	Mengutamakan semangat setia kawan antara negara
	Menghapuskan diskriminasi dan penindasan
	Bersedia membantu negara miskin / bergolak

7. Iktibar Perang Dingin

	Hendaklah mengamalkan ideologi sendiri tanpa mempengaruhi negara lain
	Pentingnya menghormati hak asasi manusia
	Perlu mengamalkan sikap berkecuali
	Perlu memperkukuhkan semangat patriotisme iaitu cinta akan negara
	Pentingnya memelihara kepentingan nasional
	Hendaklah menjadi warga global yang peka akan perkembangan politik / isu-isu semasa
	Pentingnya memajukan ekonomi negara
	Hendaklah tidak terlibat dalam pakatan tentera atau perlumbaan senjata
	Perlu mempertahankan maruah negara dan bangsa

DASAR LUAR MALAYSIA

1. Bentuk hubungan luar Malaysia.

	Hubungan bilateral
	Hubungan secara terus dengan negara tertentu
	Mengutamakan hubungan dengan negara jiran seperti Indonesia, Singapura, Thailand
	Hubungan dengan Negara Asia, Afrika, Timur Tengah dan negara maju.
	Hubungan multilateral
	Hubungan dalam bentuk kumpulan dan pertubuhan
	Seperti Komanwel, PBB, OIC, NAM dan ASEAN

2. Asas penggubalan dasar luar Malaysia.

	Faktor sejarah
	Sejak Zaman Kesultanan Melayu Melaka
	telah terjalin hubungan berbentuk perdagangan
	dengan negara luar seperti China, Arab, Siam dan negeri di Kepulauan Melayu.
	Terjalin hubungan serumpun di kepulauan Melayu termasuklah Indonesia, Brunei, Singapura
	Malaysia menyertai Petubuhan Komanwel
	dan meneruskan hubungan diplomatik dengan Britain
	dan negara Komanwel yang lain.
	Oleh kerana diancam komunis,
	Malaysia mengamalkan dasar pro-Barat dan anti-Komunis
	Malaysia masih bergantung kepada kuasa Barat
	kerana belum mempunyai keupayaan pertahanan
	Faktor ekonomi
	Malaysia mengamalkan pasaran bebas
	menjalin hubungan dengan negara lain untuk memajukan ekonominya
	Malaysia menjalin hubungan dengan Britain dan Amerika Syarikat
	kerana kedua-dua negara merupakan pembeli utama getah dan bijih timah.
	Malaysia menjalin hubungan dengan Jepun dan Korea
	untuk meningkatkan pelaburan asing.
	Mengadakan hubungan dengan negara membangun dan negara Islam
	untuk meningkatkan pasaran barangan Malaysia dan pelaburan di negara berkenaan
	Faktor politik
	Malaysia menekankan dasar pemeliharaan kedaulatan negara-negara lain
	contohnya menyokong Palestin bagi mewujudkan keamanan di Asia Barat
	Malaysia berpegang teguh pada prinsip dan piagam PBB bagi memelihara keamanan dunia
	Faktor geografi
	Malaysia mempunyai yang strategik
	dan bersempadan dengan hampir kebanyakan dengan negara serantau
	menyebabkan soal keselamatan serantau mempengaruhi dasar luarnya
	Faktor demografi
	Malaysia menjalin hubungan dengan negara Islam
	kerana majoriti penduduknya beragama Islam
	Malaysia tiada hubungan dengan Israel
	kerana dasar negara itu yang mencerooboh dan menindas peribumi Palestin
	Sikap komited Malaysia terhadap hak asasi manusia
	menyebabkan Malaysia menentang keras Dasar
	Apartheid yang diamalkan di Afrika Selatan

3. Perkembangan dasar luar Malaysia

	Tahap Pertama: Tunku Abdul Rahman (1957 – 1970)
	Dasar pro-Barat yang antikomunis
	Dasar terbaik-baik dengan negara jiran dan Komanwel
	Ia dilaksanakan disebabkan faktor politik, ekonomi dan sosial.
	Faktor politik merujuk kepada ancaman komunis
	Malaysia mendapatkan bantuan pertahanan daripada negara-negara Komanwel
	Malaysia menandatangani Perjanjian Pertahanan Inggeris-Tanah Melayu (AMDA) 1956.
	Dasar terbaik dengan negara jiran disebabkan timbul krisis selepas Malaysia mencapai kemerdekaan

	seperti konfrontasi dengan Indonesia, terputusnya hubungan dengan Filipina (1963-1965) dan keluarnya Singapura daripada Malaysia.
	Malaysia menandatangani beberapa perjanjian dan menubuhkan ASA 1961 dan Maphilindo pada 1962 serta ASEAN pada 1967
	Faktor ekonomi pula memperlihatkan pergantungan Malaysia kepada Britain kerana Malaysia anggota blok sterling, mengharapkan permintaan negara Barat terhadap hasil timah dan getah dan pelabur Britain masih menguasai peratus yang besar dalam ekonomi Malaysia.
	Bagi mengurangkan kebergantungan ini, Malaysia yang mengamalkan pasaran bebas
	Mula membina rangkaian perdagangan dengan negara-negara lain seperti Jepun
	Tahap Kedua: Tunku Abdul Razak (1972 -1976) & Tun Hussein (1976 – 1981)
	Mengamalkan dasar berkecuali dan berbaik-baik dengan semua negara
	Perubahan ini disebabkan kurangnya peranan AMDA dan kurangnya pengaruh Britain di timur la juga kerana pergolakan yang berlaku di Vietnam
	Mengisytiharkan ZOPFAN
	Menjalin hubungan diplomatik dengan negara berfahaman komunis seperti China
	Menjalin hubungan diplomatik dengan Vietnam pada 1976
	Tahap Ketiga: Dato Seri Dr. Mahathir Mohamad (1981 – 2003)
	Dasar tahap ini mengekalkan dasar tahap kedua tetapi memberi penekanan kepentingan ekonomi
	Malaysia menjalin hubungan yang lebih erat dengan negara ASEAN, seperti menyelesaikan krisis Vietnam dan Kampuchea
	Memperkenalkan Dasar Pandang ke Timur pada 1982 dengan menggunakan Jepun dan Korea Selatan sebagai model pembangunan
	Malaysia mempertingkatkan hubungan dua hala dengan negara lain menerusi lawatan yang dilakukan oleh Perdana Menteri, Dato Seri Dr Mahathir ke negara Afrika, Amerika Selatan Caribbean dan Pasifik Selatan
	Melalui siri lawatan ini, Malaysia menandatangani perjanjian perdagangan dua hala
	Malaysia menjalin hubungan dengan negara Dunia Ketiga.

4. Matlamat dasar luar Malaysia.

	Dasar luar Malaysia adalah berbaik-baik dengan semua negara
	Matlamatnya menjamin keselamatan rakyat dan negara
	Memelihara kepentingan nasional
	Mengekalkan kedaulatan negara
	Menggalakkan pembangunan dan kemajuan ekonomi
	Mengekalkan keamanan sejagat melalui kerjasama antarabangsa
	Menjadi warga global yang bertanggungjawab
	Peka kepada usaha memupuk kesejahteraan dunia

5. Hubungan luar membantu meningkatkan kecemerlangan negara

	Melalui hubungan kerjasama baik dengan kerajaan negara luar Menstabilkan politik negara
	Melalui pertukaran kepakaran dan idea Memantapkan pentadbiran Negara
	Perkongsian ilmu pengetahuan dan kepakaran Meningkatkan pendidikan negara
	Mengamalkan sikap bertolak ansur
	Berkongsi kemahiran
	Berkongsi teknologi
	Mengamalkan sikap terbuka
	Kreatif dan inovatif
	Berkongsi maklumat
	Ekonomi meningkat
	Persidangan menteri-menteri untuk membincangkan masalah ekonomi, politik dan sosial.
	Membantu menyelesaikan masalah semasa
	Pertukaran rancangan tv dan radio
	Pinjaman untuk pembangunan

6. Dasar luar yang dijalankan oleh Malaysia memberi kesejahteraan hidup kepada rakyat Malaysia.

	Mewujudkan keamanan dalam negara
	Menjamin kestabilan politik
	Memajukan ekonomi negara
	Menjamin keselamatan negara

	Memajukan bidang pendidikan
	Menambah peluang pekerjaan
	Meningkatkan sektor pelancongan / perdagangan / perindustrian / pertanian
	Meningkatkan produktiviti barangan
	Meninggikan taraf hidup rakyat
	Meningkatkan prasarana dan infrastruktur awam
	Mengukuhkan perpaduan nasional

7. Manfaat/Faedah/ Kepentingan daripada dasar luar negara

	Mengambil kira perkembangan politik dan ekonomi dunia
	Memelihara keamanan dan kesejahteraan serantau dan keselamatan dunia
	Memperukuh hubungan dan kerjasama dalam pelbagai bidang dengan Negara lain
	Mempererat persahabatan dengan Negara dunia
	Menjaga kepentingan perdagangan negara
	Meluaskan pasaran barangan negara ke negara-negara luar
	Meninggikan imej dan nama baik negara
	Memudahkan penyelesaian sesuatu pertikaian yang membabitkan negara secara aman

8. Manfaat/Faedah/ Kepentingan mengamalkan dasar berkecuali

	Negara aman dan dihormati oleh majoriti negara luar
	Tiada musuh dan berbaik-baik dengan semua negara
	Tidak memihak Blok Barat atau komunis membuka ruang lebih besar dalam aspek perdagangan
	Ekonomi stabil - perdagangan seluruh dunia kerana tiada halangan politik
	Tiada ancaman kuasa besar kerana tidak campurtangan urusan negara lain
	Pertukaran teknologi dengan semua negara di dunia tanpa halangan membawa perkongsian kepakaran seperti kepakaran pendidikan dan kesihatan serta teknologi
	Pelaburan asing meningkat kerana pilihan lebih banyak dan tidak terhad

9. Langkah-langkah mengeratkan hubungan dengan negara luar.

	Menghormati kedaulatan negara lain dengan tidak mencampuri urusan negara tersebut
	Menjalin hubungan politik dan perdagangan dengan semua Negara dunia
	Membantu Negara lain yang ditimpa musibah
	Pemimpin Negara mengadakan lawatan rasmi ke Negara lain
	Memelihara kepentingan bersama dalam hubungan diplomatic
	Mengadakan pertukaran teknologi dan kepakaran dengan Negara-negara lain
	Sentiasa mengambil pendekatan rundingan dalam menyelesaikan masalah yang berbangkit

10. Bukti dasar luar Malaysia berjaya meletakkan Malaysia sebagai sebuah negara yang dihormati.

	Malaysia diiktiraf sebagai sebuah negara yang aman di dunia
	Masyarakat berbilang kaum bersatu padu dan hidup secara bersama
	Malaysia mampu memainkan peranan di dunia seperti terlibat dengan misi kemanusiaan di Negara-negara dilanda musibah seperti Tsunami cheh tahun 2004
	Menjadi orang tengah dalam menyelesaikan masalah atau tuntutan bangsa Moro yang mahukan kuasa aotonomi
	Diiktiraf dan dilantik sebagai pengerusi perubuhan antarabangsa seperti NAM
	Mempunyai 116 pejabat kedutaan di luar Negara yang membuktikan negara kita disenangi oleh majoriti Negara dunia
	Ketika kes MH370, Negara kita mendapat bantuan dan simpati kebanyakan negara

MALAYSIA DALAM PERTUBUHAN ANTARABANGSA

KOMANWEL

1. Matlamat penubuhan Komanwel

	Membina semangat setiakawan
	Kerjasama dalam semua bidang

2. Faedah/Sumbangan Malaysia dalam Komanwel

	Perjanjian pertahanan- bantuan kepada Malaysia jika diancam musuh
	Menganjurkan CHOGM pada tahun 1989- Deklarasi Langkawi berhubung masalah penceramaman
	Menentang dasar Aparteid
	Menganjurkan Sukan Komanwel 1998
	Rancangan Colombo- menyediakan bantuan teknikal dan biassiswa

NEGARA-NEGARA SELATAN (NEGARA-NEGARA DUNIA KETIGA)

1. Matlamat penubuhan Negara Selatan-Selatan

	Mengatasi harga eksport bahan-bahan mentah
	Kerjasama ekonomi dan teknikal dalam kalangan negara-negara anggota tanpa bergantung pada negara maju

2. Sumbangan/Faedah diperoleh melalui Negara Selatan-Selatan

	Menubuhkan Kumpulan G15 –kerjasama dalam perdagangan global, kemudahan kreadit serta pertukaran data pelaburan
	Penubuhan GSTP- Perdagangan global
	Penubuhan kemudahan kreadit
	Penubuhan SITTDEC –Pertukaran data pelaburan
	Kerjasama S&T

3. Masalah negara Dunia Ketiga

	Tidak mempunyai kepakaran dan modal
	Negara maju mengenakan syarat perdagangan yang tidak adil
	Negara maju mengenakan kawalan harga terhadap bahan mentah
	Negara maju mengenakan faedah yang tinggi terhadap pinjaman yang diberikan

OIC

1. Matlamat penubuhan Pertubuhan Persidangan Islam (OIC).

	Mengeratkan hubungan sesama negara Islam
	Menguatkan kerjasama dalam semua bidang
	Bersuara dalam satu nada bagi kepentingan umat Islam
	Mengekalkan perdamaian antara negara Islam
	Melindungi kepentingan negara-negara Islam
	Memastikan tempat suci Islam dihormati dan dan tidak dicemari
	Membantu negara Islam yang menghadapi masalah

2. Peranan / sumbangan dan faedah yang diperoleh Malaysia dalam OIC.

	Penghormatan diberikan kepada Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj sebagai Setiausaha Agung yang pertama
	Menjadi perantara dalam menyelesaikan peperangan Iran-Iraq
	Memberikan sokongan kepada rakyat Palestin dalam perjuangan menentang pencerobohan Israel
	Menjadi tuan rumah persidangan OIC pada tahun 1974 dan 2003
	Menganjurkan persidangan menentang penganas dalam kalangan negara Islam pada tahun 2002
	Malaysia menawarkan biasiswa dalam bidang pendidikan kepada pelajar dari negara OIC untuk belajar di Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM)
	Mendapat pinjaman daripada Bank Pembangunan Islam untuk melaksanakan projek pembangunan
	Mendapat bantuan OIC untuk menubuhkan UIAM
	Dapat mengesyorkan penggunaan dinar emas untuk urusan perdagangan dan kegiatan ekonomi dalam kalangan negara Islam

3. Cadangan meningkatkan keberkesanan OIC.

	Negara anggota perlu bersatu dalam menjaga kepentingan negara Islam
	Kepimpinan yang berwibawa
	Sumber kewangan yang mantap
	Bertindak senada / dalam satu suara
	Tegas dalam menyelesaikan masalah / membela hak negara Islam
	Kerjasama utuh dalam kalangan pemimpin
	Tidak bergantung kepada kuasa besar dunia

4. Faktor kesungguhan Malaysia membawa usul isu Palestin dalam Sidang Kemuncak NAM dan Persidangan OIC

	Menjalin hubungan diplomatik / hubungan erat dengan negara-negara Islam
	Menunjukkan sokongan penuh terhadap Palestin yang berjuang untuk mendapatkan semula tanah air daripada Israel
	Berpegang kepada prinsip keamanan sejagat
	Tanda sokongan bagi mewujudkan keamanan di rantau Asia Barat
	Menekankan pemeliharaan kedaulatan negara lain
	Tidak mengadakan hubungan dengan Israel yang mencerooboh dan menzalimi rakyat Palestin

5. Peranan OIC menyelesaikan konflik yang berlaku di negara-negara Islam

	Membawa pihak yang terlibat ke meja rundingan
	Menubuhkan pasukan keselamatan OIC bagi mengawal konflik yang berlaku
	Menyeru pihak yang terlibat kembali kepada ajaran Islam yang sebenar
	Mengenakan tindakan tegas terhadap mana-mana negara yang ingkar arahan pertubuhan
	Memberi bantuan kemanusiaan
	Menghantar pasukan pemerhati
	Mewujudkan persefahaman antara negara Islam

6. Tindakan OIC memantapkan perjuangan masa kini.

	Lantang bersuara dalam PBB untuk membuka mata dunia terhadap dunia Islam
	Mewujudkan kesatuan ekonomi negara Islam
	Merealisasikan penggunaan dinar emas dalam sistem ekonomi negara Islam
	Mewujudkan hub halal global dari negara-negara Islam
	Memohon wakil negara Islam dalam kalangan kuasa-kuasa veto

MALAYSIA DALAM PERTUBUHAN SERANTAU

ASA (Persatuan Negara-Negara Asia Tenggara)

1. Latar belakang/Tujuan dan matlamat penubuhan ASA

	Dianggotai oleh Malaysia, Thailand dan Filipina
	Mengatasi ancaman komunis
	Menjamin keselamatan negara serantau
	Kerjasama ekonomi, sosial dan sains

2. Sebab kegagalan ASA

	Dianggap anti pemerintahan Presiden Soekarno di Indonesia
	Malaysia membuat perjanjian ketenteraan dengan Britain
	Thailand dan Filipina membuat perjanjian ketenteraan dengan USA
	Penubuhan Malaysia menyebabkan pertelingkahan antara Malaysia dan Filipina
	ASA dibubarkan

MAPHILINDO

1. Latar belakang/Tujuan penubuhan MAPHILINDO

	Pembentukan Malaysia menyebabkan pertelingkahan antara Malaysia-Indonesia-Filipina
	Malaysia mengadakan rundingan dgn Filipina dan Indonesia dan membawa kepada penubuhan MAPHILINDO
	Tujuan untuk mengeratkan hubungan persahabatan antara ketiga-tiga negara
	Menyelesaikan pertelingkahan

2. Sebab kegagalan MAPHILINDO

	Indonesia dan Filipina kurang berpuas hati dengan cadangan penubuhan Malaysia
	Ketiga-tiga negara telah memohon bantuan PBB untuk mendapatkan pandangan rakyat Sarawak dan Sabah tentang penubuhan Malaysia
	PBB menghantar Lawrence V. Micheal More
	Hasil tinjauan majoriti rakyat Sarawak dan Sabah menyokong untuk menyertai Malaysia
	Indonesia dan Filipina tetap tidak berpuas hati dengan siasatan PBB
	Indonesia dan Filipina terus menentang Malaysia
	MAPHILINDO gagal diteruskan

CABARAN MASA DEPAN (ms 200-201)

K-EKONOMI

1. Maksud *k-ekonomi*.

	Ekonomi berlandaskan pengetahuan atau <i>knowledge-based economy</i>
	Keupayaan seseorang menggunakan ilmu pengetahuan bagi mencipta satu nilai baru yang dapat membawa kemajuan
	Tumpuan terhadap teknologi dan industri berasaskan ilmu pengetahuan sebagai penggerak utama dalam menjana keuntungan, kemajuan perniagaan, peluang pekerjaan serta perkongsian pintar
	Sumber paling berharga ialah modal intelek dan pekerja berpengetahuan

2. Kepentingan *k-ekonomi*.

	Meningkatkan mutu pengeluaran dan perkhidmatan
	Menjana keuntungan melalui kualiti barangan yang dihasilkan
	Memajukan bidang perniagaan
	Membuka peluang pekerjaan
	Meningkatkan perkongsian pintar dalam pelbagai bidang
	Meningkatkan kemahiran golongan pekerja
	Melahirkan tenaga kerja yang berilmu pengetahuan yang tinggi/intelek
	Meningkatkan bilangan pekerja yang berilmu pengetahuan tinggi
	Menjana kemajuan negara dalam pelbagai aspek
	Menimbulkan semangat daya saing yang tinggi untuk membangunkan industri berasaskan pengetahuan

3. Faktor-faktor untuk menjayakan *k-ekonomi*.

	Mempunyai modal intelek yang memiliki ilmu pengetahuan tinggi
	Mempunyai semangat daya saing yang tinggi untuk berjaya
	Sentiasa berusaha untuk mencipta sesuatu/ menggalakkan penemuan baru
	Mengutamakan bidang penyelidikan dan pembangunan (RnD)
	Melahirkan golongan pekerja yang berkemahiran tinggi dan berilmu pengetahuan
	Mengutamakan inovasi dan kreatif

4. Cabaran untuk menjayakan *k-ekonomi*

	Kekurangan ilmu pengetahuan /kemahiran berkaitan k-ekonomi
--	--

	Kekangan modal dan sumber
	Aspek RnD belum meluas
	Penerimaan masyarakat dan pemain-pemain industri

5. Langkah mengatasi cabaran *k-ekonomi*.

	Ilmu pengetahuan yang tinggi / berpengetahuan luas
	Semangat juang dan sifat berdaya saing yang tinggi
	Menghasilkan inovasi yang berkualiti
	Melaksanakan penyelidikan dan pembangunan (RnD)
	Memperkasakan kemahiran / kepakaran dalam pelbagai bidang

K-MASYARAKAT

1. Maksud *k-masyarakat*

	Knowledge society (k-society)
	Masyarakat yang sentiasa berusaha memperbaiki dan memperkaya diri dengan pengetahuan agar terus dapat bersaing
	Bertepatan dengan konsep belajar sepanjang hayat

2. Matlamat *k-masyarakat*.

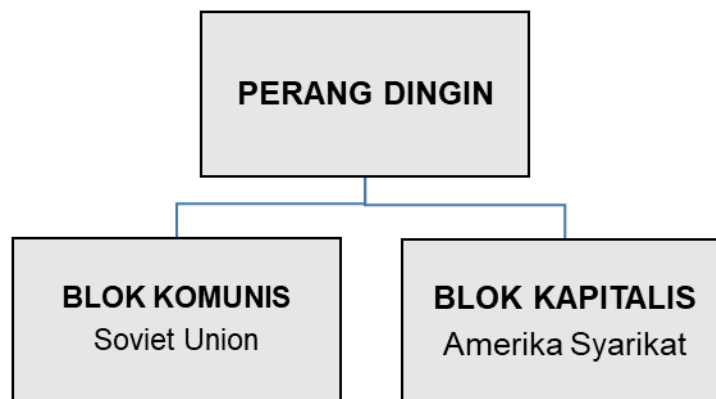
	Melahirkan masyarakat berkaklumat,berkemahiran, progresif dan dinamis
	Mempercepat pembangunan negara
	Meningkatkan mutu pengeluaran dan perkhidmatan

3. Usaha atau langkah untuk menjayakan hasrat/matlamat *k-masyarakat*

	Meningkatkan prasarana pendidikan negara
	Membangunkan dan menyusun semula sistem pendidikan Malaysia
	Membina Sekolah wawasan untuk meningkatkan perpaduan rakyat
	Membina Sekolah bestari dilengkapi dengan teknologi maklumat atau IT untuk memupuk rasa cinta terhadap IT
	Menggalakkan penggunaan IT dalam pelbagai bidang khususnya pendidikan
	Kurikulum diubah suai dan dibentuk semula agar melahirkan pelajar yang kreatif, dinamis, serta berfikiran kritis dan analitis
	Melahirkan kumpulan pekerja yang berpendidikan tinggi, bermotivasi, dan berkemahiran tinggi
	Mewujudkan masyarakat Malaysia yang maju dan saintifik seperti Wawasan 2020

LATIHAN STRUKTUR:

1. Rajah 1 berkaitan dengan kemunculan Blok Dunia dan Perang Dingin.

Rajah 1

a) Jelaskan maksud blok dunia?

.....
.....

[2 markah]

b) Mengapakah berlakunya pergeseran antara kedua-dua blok tersebut?

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Bagaimanakah Malaysia boleh mengelakkan diri daripada terlibat dalam konflik antarabangsa?

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

2.

a) Jelaskan maksud bagi kedua-dua konsep berikut:

i. k-ekonomi

.....
.....

ii. k-masyarakat

.....
.....

[2 markah]

b) Pada pandangan anda, apakah cabaran yang dihadapi untuk menjayakan k-ekonomi.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

c) Terangkan usaha-usaha yang boleh diambil untuk mencapai matlamat k-masyarakat.

.....
.....
.....
.....
.....

[4 markah]

SOALAN ESEI

3. Dasar luar Malaysia bersifat dinamik dan berkembang dengan mengambil kira perubahan serta kepimpinan keadaan politik dan ekonomi global yang sentiasa berubah.

a) Jelaskan bentuk hubungan luar Malaysia.

[4 markah]

b) Terangkan faktor yang menjadi asas penggubalan dasar luar Malaysia dari aspek sejarah dan ekonomi.

[8 markah]

c) Malaysia mengamalkan dasar berkecuali dalam hubungan antarabangsa. Dasar ini memberi banyak kebaikan kepada negara. Jelaskan.

[8 markah]

TINGKATAN 4

BAB 1

1a)

- X Thinis
- Y Abydos

b)

- F1 Padang pasir telah berjaya menukarkan bentuk muka bumi
- H1a Menjadi tanah dataran yang subur
- H1b Tanah lanar yang dibawanya
- H1c Berjaya membentuk sebuah delta yang subur
- H1d Untuk pertanian
- H1e Petempatan manusia

c)

F1 Sistem tulisan

- H1a Meninggalkan rekod bertulis dan berpahat dalam tulisan hieroglif
- H1b Tulisan hieroglif berkembang ke tulisan hieratik dan kemudian demotik
- H1c Keagungan Mesir Purba dapat dilihat pada tulisan yang dipahat cantik, halus dan penuh seni pada makam dan batu

F2 Sistem Pendidikan

- H2a Pendidikan dikhususkan kepada anak golongan atasan
- H2b Kanak-kanak diberi pendidikan sejak daripada umur yang rendah
- H2c Institusi pendidikan diletakkan di bawah pentadbiran kerajaan
- H2d Institusi pendidikan diuruskan oleh rumah ibadat
- H2e Ilmu yang diajar ialah geometri, matematik dan sains
- H2e Pendidikan bertujuan untuk melahirkan pegawai kerajaan/jurutulis yang sempurna dan terlatih
- H2f Pendidikan juga bertujuan untuk melahirkan golongan yang terlatih yang boleh menguruskan hal ehwal pertanian/ mengawal air Sungai Nil/ membina bangunan/ membina piramid

2a)

- F1 Mohenjo-Daro
- F2 Harappa
- F3 Lothal
- F4 Sutkagen Dor

b)

- F1 Aktiviti perdagangan
- H1a Menjalinkan hubungan perdagangan dengan kerajaan luar
- H1b Hasil perdagangan yang penting
- C1a Mesopotamia
- C1b Emas, gading gajah, manik dan hasil pertanian
- F2 Petani menjalankan aktiviti bercucuk tanam makanan
- C2 barli, kacang dan sebagainya
- F3 Penglibatan artisan
- H3a Terlibat dalam pembinaan
- H3b Penghasilan barangan logam dan barangan tembikar

c)

- F1 Mempunyai rangkaian jalan yang lurus dan bersambung antara satu sama lain
- H1a Ini membantu penduduk tamadun Indus mudah berhubung sesama mereka
- H1b Menjalankan aktiviti harian dengan mudah
- C1 Perniagaan, perdagangan dan pertanian
- F2 Bandar mempunyai sistem kumbahan yang terancang
- H2 Sistem kumbahan menunjukkan sikap peduli terhadap kesihatan menjadi tanggungjawab semua penduduk
- F3 Bandar juga dihubungkan dengan sungai
- H3 Ini memudahkan rakyat menggunakan sungai sebagai jalan perhubungan

d)

- F1 Menyediakan kemudahan
- C1 Seperti taman permainan
- H1 Memberikan peluang kepada anak sentiasa aktif dalam permainan
- F2 Membina tasik buatan
- H2 Untuk menggalakkan rakyat sentiasa bersenam
- F3 Menyediakan tapak kitar semula yang mesra
- H3a Seperti penghasilan baja organik
- H3b Ini boleh dilakukan melalui penghasilan sisa makanan secara teratur

Mana-mana jawapan yang munasabah

3(a)

- F1 Tamadun Mesopotamia terbahagi kepada dua
- F2 Bahagian utara bandar Baghdad dan bahagian selatan bandar Baghdad
- F3 Bahagian utara bandar Baghdad meliputi kawasan pertengahan Sungai Tigris hingga ke utara termasuk kawasan Sungai Zab
- F4 Dikenali sebagai Assyria
- F5 Bahagian selatan bandar Baghdad meliputi kawasan Sungai Tigris dan Sungai Euphrates
- F6 Dikenali sebagai Babylon
- F7 Babylon dibahagikan kepada dua kawasan iaitu Akkad di utara dan Sumeria di selatan
- F8 Tamadun Mesopotamia bermula di Sumer
- F9 Orang Sumeria berhijrah ke wilayah Sumer dan membina pertempatan
- F10 Menjalankan aktiviti pertanian
- H10 Secara menebus guna tanah dan membina sistem pengairan
- F11 Petempatan awal berbentuk perkampungan

(b)

- F1 Memperkenalkan Undang-Undang Hammurabi
- F2 Undang-undang berteraskan hak rakyat terhadap keadilan
- F3 Hukuman dan denda mestilah setimpal dengan kesalahan
- F4 Berbeza mengikut susun lapis masyarakat
- F5 Mengandungi 282 undang-undang
- F6 Undang-undang di pahat pada tembok serta tiang besar
- F7 Sekiranya seorang bangsawan mematahkan tulang seorang bangsawan lain, tulangnya akan dipatahkan
- F8 Sekiranya seorang bangsawan mencederakan mata seorang rakyat biasa atau mematahkan tulangnya, maka bangsawan ini didenda satu wang perak
- F9 Undang-undang ini berjaya mengelakkan wujudnya permasalahan di kalangan rakyat pelbagai kaum dan juga di kalangan susun lapis masyarakat
- F10 Undang-undang ini dapat mewujudkan perpaduan
- F11 Mengukuhkan sistem organisasi dalam masyarakat
- F12 Undang-undang ini membantu tamadun Mesopotamia bertahan untuk jangka masa yang panjang, iaitu dari tahun 3500 S.M. – 539 S.M

(c)

- F1 Mengawal tingkah laku masyarakat
- H1 Tidak melakukan jenayah sesuka hati
- C1 Contoh jenayah ialah pembunuhan dan rompakan
- F2 Menjamin keamanan negara
- F3 Mewujudkan kehidupan yang aman dan sejahtera
- F4 Membantu menjadikan pemerintahannya adil
- F5 Mengelakkan wujudnya permasalahan di kalangan masyarakat pelbagai kaum
- F6 Mewujudkan perpaduan
- F7 Mengukuhkan sistem organisasi sosial
- F8 Membantu sesebuah kerajaan bertahan lama

Mana-mana jawapan yang munasabah

BAB 2

1.

a) Maksud sistem pemerintahan republik.

- F1 negara yang ditadbir oleh wakil yang dipilih oleh rakyat
- F2 diketuai oleh presiden

- F3 tidak mengamalkan sistem beraja
- F4 tiada pemerintahan berkuasa mutlak
- F5 mengamalkan demokrasi

b) Negara yang mengamalkan sistem pemerintahan republik sekarang.

- F1 Indonesia
- F2 Filipina
- F3 Singapura
- F3 Amerika Syarikat
- F4 Perancis
- (mana-mana negara yang tidak beraja)

c) Cara sistem republik diamalkan.

- F1 diketuai oleh Presiden
- F2 presiden dipilih melalui pilihan raya
- F3 mengamalkan sistem demokrasi
- F4 mempunyai Dewan Senat/ Parlimen

d) Sebab sistem Demokrasi Berparlimen dan Raja Berpelembagaan sesuai dilaksanakan di Malaysia.

- F1 terdiri daripada berbilang bangsa
- F2 melibatkan rakyat dalam pembentukan kerajaan
- F3 kepentingan dan hak semua kaum terpelihara
- F4 rakyat akan mematuhi perlembagaan yang telah digubal
- F5 mewujudkan negara yang aman
- F6 mencapai kestabilan politik
- F7 kedudukan Raja yang tinggi
- F8 mengelakkan rakyat tidak berpuas hati

mana-mana jawapan yang munasabah

2:

a) Barang dagangan dalam tamadun India.

- F1 Senjata
- F2 Gading gajah
- F3 Emas
- F4 Berlian
- F5 Mutiara
- F6 Tekstil
- F7 Kain kapas
- F8 Kain sutera
- F9 Batu permata

b) Persatuan perdagangan dan perusahan dalam tamadun India.

- F1 Di kenal sebagai sresthin
- F2 Persatuan untuk tukang kayu, tukang logam, tukang kulit
- F3 Untuk mengawal harga
- F4 Untuk mengawal kualiti barang
- F5 Untuk mengawal gaji pekerja
- F6 Undang-undang digubal untuk mengawal persatuan perdagangan
- F7 Perlaksanaan undang-undang diawasi oleh raja
- F8 Mata wang digunakan sebagai medium jual beli

c) Kebaikan persatuan pengguna.

- F1 Mengawal harga barang
- F2 Mengelakkan inflasi
- F3 Mengawal kualiti barang
- F4 Menetapkan kualiti / mutu barangan bersesuaian dengan harga
- F5 Menjaga kebajikan pengguna
- F6 Mengelakkan penindasan terhadap pengguna
- F7 Menyatupadukan ahli persatuan pengguna
- F8 Melindungi kebajikan pengguna
- F9 Memastikan proses jual beli yang adil
- F10 Mengelakkan penipuan
- F11 Memastikan peniaga tidak mengaut keuntungan yang berlebihan

3.
a) Ciri-ciri seni bina dalam tamadun China
- F1 Tembok Besar China**
- H1a dibina oleh Maharaja Shih Huang Ti pada zaman Dinasti Chin (221 -208 S.M)
 - H1b panjangnya lebih kurang 5000 kilometer.
 - H1c lebarnya 4.5 meter hingga 9 meter
 - H1d tingginya 7.5 meter
 - H1e zaman Dinasti Ming tembok ini disambung sepanjang 6400 kilometer
 - H1f berfungsi untuk mempertahankan wilayahnya daripada serangan orang Hun (nomad)
 - H1g pembinaannya menggunakan tenaga seramai 30 000 orang

- F2 Istana / Kota Larangan**
- H2a menempatkan kediaman maharaja dan dikelilingi tembok
 - H2b mempunyai banyak dewan dan taman
 - H2c dewan berfungsi sebagai balai penghadapan
 - H2d serta tempat hukuman, keraian dan perjumpaan

- F3 Kuil dan pagoda**
- H3a terdiri daripada beberapa buah bangunan
 - H3b yang merangkumi tempat tinggal, ruang tetamu dan pusat pemujaan
 - H3c pagoda pula berbentuk meninggi sehingga 15 tingkat
 - H3d mempunyai bentuk octagon atau segi empat sama
 - H3e bentuk itu tidak tetap bagi semua binaan dan tempat

- b) Masyarakat tamadun China mampu membina monumen.

- F1 Mempunyai kemahiran dalam bidang pembinaan
- F2 Mempunyai bahan binaan yang banyak
- F3 Mempunyai teknologi yang baik
- F4 Mempunyai tenaga buruh yang ramai
- F5 Pemerintah yang bijak
- F6 Rakyat taat kepada pemerintah
- F7 Kestabilan politik
- F8 Kemakmuran ekonomi

(mana-mana jawapan yang munasabah)

- c) Sebab warisan seni bina di negara kita perlu dikekalkan.

- F1 Bukti pencapaian sesuatu tamadun
- F2 Menjadi tempat kajian dan penyelidikan
- F3 Tarikan kepada para pelancong
- F4 Sumber pendapatan negara
- F5 Peluang pekerjaan kepada rakyat
- F6 Kebanggaan negara
- F7 Untuk tatapan generasi akan datang
- F8 Identiti bangsa dan negara

(mana-mana jawapan yang munasabah)

BAB 3

1.
a)
- F1 kegiatan pertanian
 - F2 penternakan
 - F3 pemungutan hasil hutan dan sungai.
 - F4 tanaman utama padi sawah
 - F5 padi Huma di tanah tinggi

- b)
- F1 Kedudukan berhampiran Tasik Tonle Sap
 - F2 Tanah sekitar sungai subur/musim kemarau/mendapan lumpur
 - F3 Iklim panas lembap sepanjang tahun/sesuai tanaman padi
 - F4 Sumber air minuman
 - F5 Sumber protein/ikan

F6 Bekal air ke terusan/pengairan/tanaman padi
F7 Baray di bina oleh Raja/mengairi sawah

c)
F1 keperluan harian
H1a menanam sendiri/sayuran
H1b menghadapi inflasi /harga mahal
H1c menggunakan tanah sekitar rumah/pasu
H1d menjimatkan perbelanjaan

2.
a)
F1 Sailendra
F2 Angkor
F3 Sukhotai
F4 Taruma
F5 Funan
F6 Dvaravati

b)
F1 Menanam padi sawah/ padi huma
F2 Menternak binatang/lembu/kambing/ayam
F3 Menanam tanaman sampingan/jagung/pisang/keledek/sayur-sayuran
F4 Menghasilkan pelbagai jenis rempah/cengkih/lada hitam
F5 Memungut hasil hutan/kayu gaharu/kapur barus/damar
F6 Mengumpul sarang burung
F7 Menangkap ikan di sawah/paya/sungai
F8 Mendapatkan kulit kura-kura

c)
F1 Kedudukan Oc-eo di muara Sungai Mekong
F2 Terlindung daripada tiupan angin dari Teluk Siam
F3 Mempunyai kemudahan di pelabuhan
F4 Terdapat kemudahan bekalan makanan dan minuman

d)
F1 Tanah yang subur
F2 Sistem pengairan yang baik
F3 Iklim panas dan lembap
F4 Pemerintah terlibat dalam sistem pengairan

e)
F1 Mempunyai sistem pengairan
F2 Menguruskan sistem pengairan secara sistematik
F3 Membina baray
F4 Menjalankan inovasi dan penyelidikan pertanian
F5 Mempelbagaikan hasil keluaran pertanian
F5 Meningkatkan produk pertanian yang bermutu

3.
a)
F1 Dibawa oleh golongan tentera / ksyatria
F2 Golongan tentera membentuk tanah jajahan takluk
F3 Dibawa oleh golongan pedagang / vaisya
F4 Dibawa oleh golongan pendeta / brahmin
F5 Melalui pengambilan aspek kebudayaan India yang menarik sahaja
F6 Disesuaikan dengan budaya tempatan

b)
F1 Dipengaruhi oleh sistem beraja di India
F2 Raja berada di puncak pemerintahan
F3 Raja berkuasa mutlak dalam semua aspek pemerintahan
F4 Meliputi aspek pentadbiran / hubungan luar / ketenteraan / khazanah negara

- F5 Perintah raja menjadi undang-undang
- F6 Perintah raja wajib dilaksanakan
- F7 Sesiapa yang melanggar perintah dianggap menderhaka / tidak akan diampunkan
- F8 Raja mesti berlaku adil terhadap rakyatnya
- F9 Raja dianggap sebagai bayangan tuhan
- F10 Lahir konsep dewa-raja
- F11 Dewa-raja dipercayai memiliki kesaktian
- F12 Lahir unsur mitos / legenda tentang asal-usul raja
- F13 Bertujuan untuk memperkuat kedudukan / status raja yang memerintah
- F14 Wujud adat istiadat untuk mengukuhkan kedaulatan raja
- F15 Istiadat pertabalan dipimpin oleh golongan Brahmin

c)

Aras 4

Pengetahuan dan pemahaman yang sangat jelas
 Bukti / contoh yang sangat jelas
 Membuat inferens yang tepat
 Jawapan sangat mendalam / terperinci
 Komunikasi / pengolahan sangat menarik
 Menunjukkan kematangan

Contoh:

Negara Malaysia juga tidak terkecuali daripada mengamalkan beberapa aspek budaya ini yang disepadukan dengan budaya tempatan

Dasar Kebudayaan kebangsaan diperkenalkan bagi mengekalkan identiti negara Malaysia yang terdiri daripada rakyat berbilang kaum

Antara aspek budaya Hindu dan Buddha yang masih dikekalkan sehingga hari ini ialah adat persandingan.

Namun begitu, adat persandingan ini disesuaikan dengan unsur Islam seperti menutup aurat dan sebagainya

Selain itu, dari segi penggunaan bahasa. Masih terdapat bahasa Sankrit yang di ubahsuai ke dalam bahasa Melayu

Seterusnya memperkaya perbendaharaan bahasa Melayu

Contoh perkataan dosa, pahala, duka dan sebagainya

Selain itu, seni budaya wayang kulit juga masih dipengaruhi oleh budaya daripada Hindu dan Buddha tetapi diadun dengan unsur tempatan.

Aras 3

Pengetahuan dan pemahaman yang sangat jelas
 Bukti / contoh yang sesuai
 Membuat inferens
 Jawapan mendalam
 Komunikasi / pengolahan menarik

Contoh:

Negara Malaysia juga tidak terkecuali daripada mengamalkan beberapa aspek budaya ini yang disepadukan dengan budaya tempatan

Dasar Kebudayaan kebangsaan diperkenalkan bagi mengekalkan identiti negara Malaysia yang terdiri daripada rakyat berbilang kaum

Antara aspek budaya Hindu dan Buddha yang masih dikekalkan sehingga hari ini ialah adat persandingan.

Namun begitu, adat persandingan ini disesuaikan dengan unsur Islam seperti menutup aurat dan sebagainya

Selain itu, dari segi penggunaan bahasa. Masih terdapat bahasa Sankrit yang di ubahsuai ke dalam bahasa Melayu

Seterusnya memperkaya perbendaharaan bahasa Melayu

Aras 2

Pengetahuan dan pemahaman yang jelas
 Jawapan kurang mendalam
 Menyatakan hujah secara ringkas

Contoh:

Negara Malaysia juga tidak terkecuali daripada mengamalkan beberapa aspek budaya ini yang disepadukan dengan budaya tempatan

Dasar Kebudayaan kebangsaan diperkenalkan bagi mengekalkan identiti negara Malaysia yang terdiri daripada rakyat berbilang kaum

Antara aspek budaya Hindu dan Buddha yang masih dikekalkan sehingga hari ini ialah adat persandingan.

Namun begitu, adat persandingan ini disesuaikan dengan unsur Islam seperti menutup aurat dan sebagainya

Aras 1

Pengetahuan dan pemahaman terhadap
Jawapan secara umum

Contoh:

Negara Malaysia juga tidak terkecuali daripada mengamalkan beberapa aspek budaya ini yang disepadukan dengan budaya tempatan

Dasar Kebudayaan kebangsaan diperkenalkan bagi mengekalkan identiti negara Malaysia yang terdiri daripada rakyat berbilang kaum

BAB 4

1.

a)

F1 Khadijah binti Khuwailid

F2 Ali bin Abu Talib,

F3 Zaid bin Harithah,

F4 Abu Bakar al Siddiq

b)

F1 Secara rahsia selama tiga tahun

F2 Dakwah Islamiah secara rahsia ditujukan kepada keluarga baginda, sahabat rapat dan kaum kerabat baginda

C2 Contoh tokoh paling awal memeluk Islam ialah Khadijah binti Khuwailid, Ali bin Abu Talib, Zaid bin Harithah, Abu Bakar

F3 Melalui Abu Bakar al-Siddiq, beberapa orang tokoh Quraisy lain memeluk Islam

F4 Rumah al-Arqam sebagai pusat kegiatan Islam untuk menyebarkan Islam

F5 Faktor kejayaan penyebaran Islam ialah kerana ketinggian akhlak Nabi Muhammd s.a.w. dan kejujuran para sahabat.

c)

F1 Strategi dakwah Islamiah oleh Nabi Muhammad

H1b dijalankan secara berperingkat-peringkat

H1a supaya Islam lebih mudah difahami oleh masyarakat Arab Quraisy.

F2 menjamin keselamatan umat Islam

H2a Islam masih baru diterima

H2b umat Islam masih belum ramai

F3 memberikan fokus kepada ahli keluarga, kerabat dan sahabat baginda terlebih dahulu

H3a lebih mudah untuk disebarkan

H3b mereka lebih mempercayai Baginda

F4 Mengelakkan salah faham tentang ajaran Islam

H4a masyarakat Arab Quraisy masih mengamalkan amalan jahiliah

H4b mengambil masa yang lama untuk penyebaran Islam dilakukan.

2.

a)

F1 Berbeza kepercayaan dan amalan jahiliah

H1a Islam berteraskan kepercayaan kepada Allah Yang Maha Esa.

H1b Orang Arab Quraisy mengamalkan tradisi turun temurun contohnya mempercayai animisme dan menyembah berhala

F2 Prinsip persamaan taraf sesama manusia dalam Islam

H2a Masyarakat Arab Jahiliah mengamalkan perbezaan darjat golongan atasan dan bawahan

H2b Menolak konsep persaudaraan Islam yang bertentangan dengan konsep assabiah yang menjadi pegangan mereka

F3 Prinsip akhlak dalam Islam

H3a orang Arab Jahiliah berakhlak keji dan rendah.

H3b Mencuri dan menindas menjadi kebiasaan mereka.

F4 Tanggapan yang salah terhadap tugas Nabi Muhammad s.a.w.

H4a bimbang terpaksa tunduk kepada kepimpinan Nabi Muhammad s.a.w.

H4b Sejak dahulu sering bersaing untuk menjadi pemimpin Makkah

F5 Bimbang pengaruh dan kedudukan tergugat

H5a Nabi Muhammad s.a.w. berasal daripada keturunan orang yang menguasai kepimpinan kota Makkah

F6 Menggugat ekonomi orang Arab Qurasy

H6a Menjejaskan perusahaan mengukir patung kerana Islam mewajibkan menyembah Allah s.w.t

b)

F1 Layanan yang sama rata kepada semua manusia

F2 Kebijaksanaan Nabi Muhammad s.a.w. menyampaikan dakwah.

F3 Kemurnian ajaran Islam

F4 Akhlak dan peribadi Nabi Muhammad s.a.w.

F5 Memandang tinggi taraf golongan wanita dan bawahan.

F6 Ajaran Islam mudah diamalkan.

F7 Ajaran Islam melarang penindasan

F8 Tidak menggunakan paksaan dalam penyebaran Islam

H8a Nabi Muhammad s.a.w. berdakwah dengan cara lemah lembut

H8b Berdakwah secara berhikmah

H8c Memujuk dengan menggunakan akal untuk berfikir

F9 Nabi menunjukkan teladan yang baik

F10 Membandingkan akhlak masyarakat Arab Jahiliyah dengan nilai akhlak yang disarankan oleh Islam

F11 Kesabaran yang tinggi dalam berdakwah.

c)

F1 Pengaruh terhadap cara hidup

H1a Islam mengajar cara hidup yang lebih sempurna

H1b melalui pengamalan nilai-nilai murni

H1c budaya hidup yang lebih tinggi

C1a mengutamakan kebersihan

F2 Muncul Negara-negara Islam dalam peta dunia

F2a mempunyai penganut Islam yang ramai/majoriti penduduk negara tersebut

F2b kebanyakan di Timur Tengah

C2a Indonesia Negara teramai penganut Islam di seluruh dunia.

F3 Pelaksanaan aktiviti ekonomi berasaskan ekonomi Islam

F3a menolak amalan riba dan penindasan

F3b ekonomi yang lebih adil dan saksama

C3a pembayaran zakat, penubuhan baitulmal

F4 Prinsip persaudaraan dalam Islam

H4a Islam mengutamakan persamaan taraf sesama masyarakat

H4b menimbulkan rasa hormat dan perhatian kepada orang lain

H4c keamanan dapat dikekalkan.

3.

a)

F1 Menghormati perbezaan agama

F2 Menghormati perbezaan budaya

F3 Mengutamakan perpaduan kaum

F4 Amanah dalam menjalankan tugas

H4 Bertanggungjawab terhadap kepercayaan yang diberi

F5 Bergaul dengan semua masyarakat

F6 Sabar dan tabah dalam menyelesaikan masalah

F7 Jujur dalam tindakan

F8 Mengambil berat terhadap masalah orang lain

F9 Berpegang teguh kepada ajaran agama

b)

F1 Layanan yang sama rata kepada semua manusia

F2 Kebijaksanaan Nabi Muhammad s.a.w. menyampaikan dakwah.

F3 Kemurnian ajaran Islam

F4 Akhlak dan peribadi Nabi Muhammad s.a.w.

- H4 Nabi menunjukkan teladan yang baik
- F5 Memandang tinggi taraf golongan wanita dan bawahan.
- F6 Ajaran Islam mudah diamalkan.
- F7 Ajaran Islam melarang penindasan
- H7 Tidak menggunakan paksaan dalam penyebaran Islam
- F8 Nabi Muhammad s.a.w. berdakwah dengan cara lemah lembut
- H8a Berdakwah secara berhikmah
- H8b Memujuk dengan menggunakan akal untuk berfikir
- H8c Membandingkan akhlak masyarakat Arab Jahiliah dengan nilai akhlak yang disarankan oleh Islam
- F9 Kesabaran yang tinggi dalam berdakwah.

c)

- F1 Menghormati agama dan budaya kaum lain

- F2 Mengamalkan nilai-nilai murni hidup bermasyarakat

H2a Melalui aktiviti kemasyarakatan

H2b gotong-royong / rumah terbuka perayaan

- F3 Mengelakkan menimbulkan isu-isu sensitif antara kaum

H3a Melalui media ataupun secara lisan atau tulisan

H3b menjaga hak dan sensitivity kaum lain

H3c keamanan dan keharmonian dapat dikekalkan

- F4 Mempunyai kawan dalam kalangan pelbagai kaum

H4a Dapat memahami budaya dan keunikan kaum lain

H4b Dapat mengelakkan timbul salah faham antara kaum

- F5 Mengamalkan sikap ambil berat terhadap orang lain

H5a Menolong dalam kesusahan

H5b Tidak mementingkan diri dan keluarga semata-mata

- F6 berkongsi pengetahuan dan pengalaman bersama

H6a Melalui rakan-rakan di sekolah

H6b Melalui rakan-rakan sekerja

H6c Mengeratkan hubungan antara kaum

- F7 Mengutamakan perpaduan antara kaum

F7a berbanding hal-hal lain

F7b dapat mengelakkan berlaku perbalahan

BAB 5

1.

a)

(i)

- F1 Suku Aus dan Khazraj hendaklah beriman kepada Allah dan Rasul
- F2 Berjanji membantu perjuangan nabi
- F3 Tidak akan melakukan amalan jahiliah seperti mencuri, minum arak dan membunuh bayi perempuan

(ii)

- F1 Suku Aus dan Khazraj memeluk Islam
- F2 Mengukuhkan lagi taat setia kepada Nabi Muhammad s.a.w
- F3 Suku Aus dan Khazraj menjemput nabi dan orang Islam Makkah berhijrah ke Madinah
- F4 Menyediakan tempat tinggal
- F5 Menjanjikan keselamatan kepada nabi dan orang Islam
- F6 Bersedia mempertahankan Islam

- (b) F1 Nabi menghantar Mus'ab bin Umar ke Madinah
 F2 Islam tersebar ke Madinah
 F3 Nabi dan orang Islam berhijrah ke Madinah
 F4 Orang Islam mendapat perlindungan di Madinah
 F5 Nabi dilantik sebagai pemimpin Madinah
 F6 Negara Islam Madinah dibina
 F7 Dakwah dapat dilakukan secara terbuka
 F8 Suku Aus dan Khazraj memeluk Islam
 (Mana- mana jawapan munasabah)

- (c) F1 Berani mencari kebenaran
 F2 Sanggup berkorban apa sahaja
 F3 Tidak memungkiri janji yang telah dimeterai
 F4 Tidak menghampakan harapan/permintaan orang lain
 F5 Mengelakkan peperangan
 F6 Mementingkan perpaduan
 (Mana- mana jawapan munasabah)

- 3 (a) F1 Kaabah terletak di Kota Makkah
 F2 Merupakan tempat/ pusat ibadat bagi orang Islam
 F3 Tempat asal bagi orang Muhajirin
 F4 Tempat turunnya wahyu pertama
 F5 Orang Islam berhasrat untuk mengerjakan umrah

- (b) F1 Orang Islam ingin menziarahi Kota Makkah
 F2 Kaabah menjadi pusat Ibadat
 F3 Makkah merupakan tempat asal orang Muhajirin
 F4 Makkah merupakan tempat turunnya wahyu pertama
 F5 Nabi Muhammad (s.a.w) ingin mengerjakan umrah
 F6 Disekat oleh orang Arab Quraish Makkah di Hudaibiyah
 F7 Orang Quraisy bimbang akan kekuatan orang Islam
 F8 Berasa maruah diri tercabar
 F9 Rasulullah (s.a.w) menghantar utusan yang bernama Uthman bin Affan
 F10 Uthman dihantar untuk menerangkan tujuan sebenar kedatangan mereka
 F11 Pihak Quraisy tidak mempedulikan hasrat orang Islam
 F12 Orang Madinah mendapat khabar angin Uthman dibunuh
 F13 Mereka bersumpah setia iaitu Bai'ah al Ridwan
 F14 Orang Quraisy bimbang akan keadaan ini
 F15 Menghantar Suhail bin Amru berunding dengan Nabi Muhammad s.a.w.
 F16 Perjanjian Hudaibiyah ditandatangani

- (c) F1 Orang berpeluang mengerjakan haji pada tahun berikutnya
 F2 Kebebasan kepada orang Islam memasuki kota Makkah dan beribadat di Kaabah pada bila-bila masa
 F3 Membolehkan Nabi Muhammad s.a.w. merangka program dakwah Islamiah ke seluruh Semenanjung Tanah Arab
 F4 Menyebarkan dakwah Islamiah dengan aman
 F5 Pengislaman tokoh-tokoh Arab Quraisy
 C5 seperti Khalid al Walid, Amru bin al As dan Uthman bin Talhah
 F6 Melambangkan ketokohan Nabi Muhammad SAW sebagai pemimpin yang unggul
 F7 Perintis kepada pembukaan semula kota Makkah
 F8 Negara Islam Madinah diiktiraf

(Mana- mana jawapan munasabah)

BAB 6

1.

a)

- F1 Sokongan golongan Mawali dalam gerakan Abbasiyah
 F2 Mendiskriminasi golongan Mawali
 F3 Tidak mendapat jawatan yang selayaknya serta dikenakan cukai yang tinggi
 F4 Khalifah mengabaikan tanggungjawabnya terhadap rakyat dan Islam

- F5 Rakyat membantah pemilihan khalifah berdasarkan sistem warisan
- F6 Menggunakan kempen gerakan atas nama ahlul bait (keluarga Nabi Muhammad SAW)
- F7 Gerakan mendapat sokongan dua orang pahlawan hebat
- F8 Sokongan Abu Salamah al-Khallal yang mengetuai gerakan di Kuffah
- F9 Bantuan Abu Muslim al-Khurasani yang menjadi ketua di Khurasan

b)

- F1 Pusat intelektual dan penyebaran Ilmu / Kota Baghdad
- F2 Perkembangan bidang penulisan
- F3 Berlaku dalam tiga tahap
- F4 Tahap pertama mencatat segala idea/percakapan
- F5 Tahap kedua mengumpulkan idea yang serupa
- F6 Tahap kedua mengumpulkan hadis Nabi Muhammad saw ke dalam sebuah buku
- F7 Tahap ketiga mengarang
- F8 Tahap ketiga lebih teliti kerana segala catatan diatur dalam bahagian dan bab.
- F9 Golongan ulama terlibat dalam penulisan
- F10 Ramai ulama menyusun hadis
- F11 Menghasilkan tulisan ilmu fikah/tafsir/sejarah
- F12 Imam Malik/ Ibn Ishaq/ Abu Hanifah/ Imam Syafie
- F13 Perkembangan bidang penterjemahan karya asing ke dalam bahasa Arab
- F14 Usaha terjemahan daripada bahasa Sanskrit/Suriani/Yunani
- F15 Dibina Baitulhikmah / Institusi keilmuan
- F16 Orang Islam mencipta dan membuat pembaharuan karya yang diterjemahkan dalam bahasa Arab

c)

- F1 Menggalakkan kegiatan penterjemahan
- F2 Menggalakkan kegiatan penulisan
- F3 Memajukan bidang penyelidikan dan pembangunan (R&D)
- F4 Melahirkan ramai tokoh pemikir/ cendekiawan/ intelektual dalam pelbagai bidang ilmu
- F5 Meningkatkan jumlah pelajar luar negara/ antarabangsa menuntut di IPT Negara
- F6 Memajukan prasarana pendidikan bertaraf dunia
- F7 Menganjurkan banyak seminar/ konvensyen berkaitan ilmu bertaraf antarabangsa
- F8 Mencapai kualiti pendidikan setanding negara maju
- F9 Menaik taraf universiti di negara ini
- F10 Menyediakan pelbagai kursus yang relevan
- F11 Menaiktaraf tenaga pengajar institusi pengajian tinggi
- F12 Menggalakkan program pertukaran pelajar

2.

a)

- F1 Orang Islam mempunyai pegangan akidah yang kukuh dan akhlak yang tinggi
- F2 Tentera mempunyai semangat ghazi / tidak gentar berkorban jiwa demi perjuangan Islam
- F3 Sistem ketenteraan yang tersusun
- F4 Mempunyai senjata moden seperti meriam besar
- F5 Mempunyai tentera berkuda
- F6 Mempunyai kumpulan Janissari
- F7 Mempunyai armada laut yang kuat. Mempunyai 300 buah kapal
- F8 Keadaan politik yang tidak stabil di Eropah
- F9 Kemasukan tentera Islam ke Eropah atas permintaan Maharaja John VI Cantacuzens
- F10 Maharaja tersebut telah membuat perjanjian dengan Orhan untuk mendapatkan bantuan
- F11 Kelemahan dan kejatuhan kerajaan Byzantine
- F12 Institusi Gereja Greek Ortodoks tidak lagi menjadi pelindung masyarakat
- F13 Institusi gereja ini hamper hancur
- F14 disebabkan penyalahgunaan kuasa / pergaduhan pemimpin / kekurangan kewangan
- F15 Kerajaan Uthmaniyah menjalankan dasar berteraskan diplomasi dan toleransi
- F16 Penduduk Balkan tidak dipaksa memeluk Islam
- F17 Mengiktiraf kedudukan, perundangan dan harta Gereja Ortodoks
- F18 membenarkan gereja memelihara kepentingan masyarakat Kristian
- F19 Tidak campur tangan dalam urusan keagamaan orang Kristian
- F20 Dasar social Islam berdasarkan kecermelangan individu
- F21 Penghijrahan orang Turki ke kawasan Balkan dan usaha para pendakwah

b)

- F1 Kerajaan Islam yang mampu bertahan 600 tahun
- F2 Mewujudkan empayar yang merupakan sebuah kesatuan orang Islam
- F3 Istanbul dianggap pusat pentadbiran Dunia Islam
- F4 Dilihat sebagai pelindung umat Islam apabila Sultan Selim I berjaya menguasai Makkah pada 1517
- F5 Memperkenalkan undang-undang yang dikenali sebagai Kanun Suleiman
- F6 Memperkenalkan jawatan kadi dan mufti
- F7 Memperkenalkan jawatan Sheikh-ul-Islam (ketua Ulama) untuk mengeluarkan fatwa
- F8 Koleksi fatwa merupakan salah satu sumbangan utama kerajaan ini
- F9 Membentuk Jalinan Perdagangan Dunia Islam yang berpusat di Istanbul
- F10 Memperkenalkan sistem yang menggalakkan kecemerlangan individu
- F11 Berperanan dalam bidang pendidikan
- F12 Menubuhkan sistem madrasah/sekolah pengetahuan akademik/sekolah sastera/ maktab tentera/maktab teknik/kolej perubatan
- F13 Sumbangan dalam penulisan ensiklopedia
- F14 Mementingkan perpustakaan, Perpustakaan dibina di masjid, hospital dan di rumah
- F15 Mempunyai kepakaran dalam seni bina masjid

Mana-mana jawapan yang munasabah boleh diterima

c)

- F1 Nabi Muhammad s.a.w. / pendakwah / ulama/ tidak pernah memaksa orang bukan Islam memeluk Islam
- F2 Nabi Muhammad s.a.w. memaafkan tawanan perang Badar
- F3 Nabi Muhammad s.a.w. memaafkan orang Quraisy ketika pembukaan semula kota Makkah
- F4 Islam tidak membenarkan orang Islam berperang sewenang-wenangnya
- F5 Islam tersebar dengan usaha dakwah
- F6 Orang ramai tertarik dengan sikap terpuji nabi/pendakwah
- F7 Islam merupakan agama yang indah
- F8 Terdapat penganut agama lain dalam negara Islam
- F9 Rumah ibadah penganut agama lain terpelihara/tidak dimusnahkan
- F10 Kedudukan orang yahudi terpelihara dalam Piagam Madinah

Mana-mana jawapan yang munasabah boleh diterima

3.

(a)

- F1 Sistem Khalifah
- H1a Perlantikan khalifah sebagai ketua pemerintah bagi menggantikan Nabi Muhammad s.a.w
- F2 Sistem Wazarah
- H2a Pelantikan wazir untuk mengetuai pemerintahan kerajaan pusat
- H2b Gabenor dilantik untuk mentadbir wilayah
- F3 Sistem Urus setia
- H3a Pegawai dilantik untuk mengumpulkan rekod, mengurus surat menyurat
- H3b Urusan pentadbiran dibahagikan kepada beberapa bahagian
- H3c Bahagian surat menyurat, bahagian cukai, bahagian ketenteraan, bahagian polis, bahagian kehakiman
- F4 Sistem Hijabah
- H4a Seseorang pegawai akan memeriksa sesiapa yang ingin bertemu khalifah
- H4b Mengawal keselamatan khalifah
- H4c Pemegang amanah
- F5 Menubuhkan empat buah jabatan
- H5a Jabatan Cukai, Jabatan Surat Menyurat, Jabatan Urusan Am, Jabatan Cap Mohor Pemerintah
- F6 Menubuhkan Jabatan Ketenteraan/Diwanul Jundi
- H6a Perkemas sistem ketenteraan
- H6b Menubuhkan tentera darat dan tentera laut

(b)

- F1 Wujud pusat pengajian tinggi di Cordova – diasaskan oleh Abdul Rahman III
- F2 Wujud perpustakaan – diasaskan oleh al-Hakam II
- F3 Terdapat 17 pusat pengajian serta 70 buah perpustakaan
- F4 Pembinaan pusat penterjemahan yang menterjemah karya tokoh Yunani di Toledo
- F5 Cordova menjadi pusat kegemilangan ilmu dan menjadi jambatan pengetahuan antara dunia Islam dengan Eropah
- F6 Kehebatan seni bina dapat dilihat pada Masjid Cordova
- F7 mempunyai menara yang tinggi, kubah beralaskan kayu dan berukir, 1293 tiang dari marmar, 4700 buah lampu
- F8 Penubuhan Baitulmal

- F9 pendapatan diperoleh dari kharaj, jizyah, zakat, usyur dan ghanimah
- F10 Cordova menjadi pusat ekonomi dan perdagangan antarabangsa
- F11 Mahir membuat tembikar dan perhiasan dari emas dan perak
- F12 Memproses kulit dan membuat senjata
- F13 Saliran dibina untuk menyuburkan tanah Penyelidikan dilakukan untuk mendapatkan benih yang berkualiti

(c)

- F1 Pemimpin perlu bijak mengatur strategi.
- F2 Memantapkan sistem pentadbiran negara
- F3 Bijak memilih pentadbir yang cekap
- F4 Memajukan sistem pendidikan
- F5 Mempertingkatkan bidang sains dan teknologi
- F6 Memperkasakan sistem pungutan cukai dan zakat
- F7 Menyediakan lebih banyak peluang pekerjaan
- F8 Menebusguna tanah-tanah terbiar
- F9 Membasmi kemiskinan tegar
- F10 Mengadakan hubungan yang lebih erat dengan negara-negara luar

Mana-mana jawapan yang munasabah

BAB 7

1.

a)

- F1 – Hukum Kanun Melaka
- F2 – Undang-Undang Laut Melaka
- F3 – Kanun Mahkota Alam
- F4- Undang-Undang Pahang
- F5 – Undang-Undang Perak
- F6 – Undang-Undang Johor

b)

Kanun Mahkota Alam

- F1 – Menerangkan tentang tanggungjawab raja sebagai pemerintah
- F2 – mencatatkan adat istiadat dan peraturan tradisi Aceh
- Cth – Balairung Seri dipimpin oleh Sultan manakala Balai Majlis Mahkamah Rakyat diketuai oleh Kadi Malik al-Adi

Hukum Kanun Melaka

- F4 – mengandungi undang-undang Awam dan jenayah berdasarkan undang-undang Syariah dan undang-undang adat
- F5 – tanggungjawab raja dan pembesar
- F6 – pantang larang dalam anggota masyarakat
- F7 – hukuman terhadap kesalahan jenayah
- F8 – undang-undang keluarga
- F9 – undang-undang keluarga
- F10 – permasalahan ibadah
- F11 – jenis-jenis hukuman terhadap kesalahan tertentu

Ciri umum

- F12 – kes-kes jenayah seperti kecurian dan pembunuhan
- F13 – urusan pernikahan
- F14 – perniagaan
- F15 – pembahagian harta pusaka

c)

- F1 – menjamin keamanan negara
- F2 – menjamin kebebasan asasi rakyat
- F3 – menjamin kedaulatan negara
- F4 – memastikan kemajuan dan kemakmuran negara
- F5 – memastikan ketaatan rakyat kepada pemerintah
- F6 – memastikan pemerintah menjalankan tanggungjawab
- F7 – memberi keadilan kepada rakyat
- F8 – menjamin keselamatan rakyat
- F9 – menjamin keharmonian rakyat

F10-memastikan rasa cinta rakyat kepada negara

Mana-mana jawapan munasabah

2.

a)

F1 – Kerajaan Perlak

F2 – Kerajaan Samudra-Pasai

F3 – Kerajaan Melaka

F4 – Kerajaan Aceh

F5 – Kerajaan Demak

F6 – Kerajaan Mataram

F7 – Kerajaan Sulu

F8 – Kerajaan Mindanao

F9 – Kerajaan Johor-Riau

b)

Kerajaan Melaka

F1 – tokoh penting penyebaran Islam ialah Tun Perak, Bendahara Melaka.

F2 – telah Berjaya menguasai beberapa Kawasan baru seperti Kawasan persisiran pantai Sumatera Utara

Cth – Aru, Rokan, Siak, Kampar, dan Inderagiri menerusi penaklukan

F3 – Rakyat Kawasan tersebut mendapat keistimewaan daripada Melaka.

F4 – mendorong mereka memeluk Islam

F5 – Ulama dihantar untuk mengajar mereka tentang Islam

Kerajaan Johor-Riau

F6 – merupakan warisan Kesultanan Melayu Melaka telah berusaha mengembalikan kegemilangan Melaka

F7 – Usaha kerajaan ini untuk menguasai Melaka telah dapat meningkatkan penyebaran Islam

F8 – berusaha menawan kembali Melaka daripada Portugis

F9 – bagi mengelakkan Melaka menjadi pusat penyebaran agama Kristian

F10 – Kerajaan Demak juga telah menyebarkan Islam ke seluruh Pulau Jawa.

F11 – diikuti oleh kerajaan Islam lain di Jawa seperti kerajaan Pajang dan Kerajaan Mataram

Kerajaan Aceh

F12 – Zaman pemerintahan Sunan Iskandar Muda Mahkota Alam, Aceh telah menjadi kuasa yang kuat di Asia Tenggara.

F13 – Aceh berusaha menyekat kehadiran Barat dan pengaruh agama Kristian di kepulauan Melayu.

F14 – Aceh berusaha menaungi beberapa negeri kecil di Sumatera Utara dan menakluki negeri-negeri di Tanah Melayu.

F15 – agar agama Kristian tidak tersebar ke Kawasan pedalaman

F16 – Aceh juga merupakan pusat perdagangan penting di Selat Melaka Utara dan digelar Serambi Makkah.

F17 – Orang Islam di Asia Tenggara akan singgah di Aceh dalam perjalanan ke Makkah.

c)

F1 – Penyebaran Islam di Asia Tenggara tidak dilakukan secara paksa atau kekerasan.

H1a – Kewujudan kerajaan Islam lebih bersih naungan bukan penjajahan.

H1b – lahir konsep wilayah pengaruh, rakyat di sesebuah wilayah tersebut memberi taat setia kepada raja yang memerintah termasuk mengikuti agama yang dianuti oleh raja tersebut.

Cth – Kerajaan Islam Melaka dan Kerajaan Aceh mempunyai wilayah pengaruh yang luas.

H1c – peperangan yang berlaku lebih bertujuan menentang penyebaran pengaruh Barat dan penyebaran agama Islam.

F2 – Penyebaran Islam di Asia Tenggara disebarkan melalui banyak cara

H2a – melalui peranan pedagang dari Tanah Arab, China dan India.

H2b – Islam juga disebarkan melalui perkahwinan seperti perkahwinan siasah dan perkahwinan biasa.

H2c – Pengislaman raja dan golongan bangsawan telah menjadi faktor penyebaran Islam. Rakyat taat setia kepada pemerintah akan mengikuti agama yang dianuti oleh pemerintah.

H2d – Kewujudan pusat kebudayaan turut menyumbang kepada penyebaran Islam di Asia Tenggara.

H2e – karya-karya kesusasteraan menjadi alat penyebaran Islam

H2f – Peranan pendakwah juga telah menyebabkan Islam tersebar di seluruh Asia Tenggara.

H2g – Keistimewaan Islam menarik minat penduduk tempatan untuk menganuti agama tersebut.

mana-mana jawapan munasabah

3.

a)

F1 – Islam dari Semenanjung Tanah Arab

H1a – dikemukakan oleh John Crawford

H1b – disokong oleh Prof Syed Muhammad Naquib al- Attas.

F2 - Islam dari China

H2a – dikemukakan oleh Emanuel Gadinho Eredia

H2b – disokong oleh H.Q Fatimi

F3 – Islam dari India

H3a- dikemukakan oleh Snouck Hurgronje

b)

Peranan pedagang

F1 – disebarkan oleh para pedagang Arab, China dan India

H1a – Catatan China mengatakan para pedagang Parsi telah mempunyai pusat perniagaan dan petempatan di Canton atau Amoy sejak tahun 300 M

H1b – mereka menguasai perdagangan dari pelabuhan Iskandariah di Mesir hingga ke China.

H1c – Pedagang Arab yang berdagang di China telah singgah di pelabuhan utama di Asia Tenggara terutama pelabuhan di Selat Melaka

H1d – mereka menetap selama beberapa bulan sebelum meneruskan perjalanan.

H1e – mereka membina perkampungan di situ, dan telah menyebarkan Islam di kalangan penduduk tempatan

H1f- pedagang Islam juga berkahwin dengan penduduk tempatan.

F2 – pedagang Islam berbincang dengan pedagang tempatan tentang Islam tentang kepercayaan dan agama.

F3 – Nilai murni pedagang Islam menarik minat orang tempatan untuk mendalami Islam.

F4- terdapat perkampungan Islam bernama Ta Shih di Sumatera Utara, membuktikan Islam telah bertapak di Asia Tenggara sejak abad ketujuh Masihi.

F5 – Islam telah berkembang di kalangan peniaga China di negara China.

F6 – peniaga China Islam berdagang ke Asia Tenggara telah menyebarkan Islam kepada masyarakat Asia Tenggara.

F7 – berlaku perpindahan beramai-ramai pedagang Islam yang tinggal di Canton atau Amoy ke Asia Tenggara pada tahun 876 M.

F8 – pendapat ini diperkukuhkan lagi dengan penemuan Batu Bersurat di Kuala Terengganu.

F9 – Islam dari wilayah Gujerat dan pantai Koromandel

F10 – hubungan perdagangan yang begitu lama wujud antara India dengan Asia Tenggara membolehkan pedagang India Islam menyebarkan Islam ke rantau ini

c)

F1 - Islam dari Semenanjung Tanah Arab.

H1a – disebarkan oleh para pedagang Arab

H1b – Catatan China, pedagang Arab dan Parsi menguasai perdagangan antara Timur dan Barat

H1c – Pedagang Arab singgah di pelabuhan di Selat Melaka sebelum ke China

H1d – mereka membina petempatan dan menyebarkan Islam kepada penduduk tempatan.

H1e – pedagang Arab Islam berkahwin dengan wanita tempatan dan menyebarkan Islam di kalangan ahli keluarga.

H1f – nilai murni pedagang Arab menarik minat penduduk tempatan memeluk Islam.

H1g – persamaan bahan penulisan dan kesusasteraan

H1h – tulisan jawi diambil daripada Bahasa Arab.

H1i – budaya menghormati tetamu dan muzik Melayu seperti dabus dan tarian zapin.

H1j – hikayat tempatan mengatakan raja-raja di Asia Tenggara di Islamkan oleh Syeikh dari Arab.

F2- Islam dari China

H2a – disebarkan oleh pedagang China yang Islam

H2b – Pedagang China Islam berdagang ke Asia Tenggara telah menyebarkan Islam

H2c – berlaku perpindahan beramai-ramai pedagang China Islam ke Asia Tenggara

H2d – penemuan Batu Bersurat di Terengganu

H2e – penemuan batu nisan di Pekan, Pahang.

H2f – Islam telah datang dari China ke Kawasan Pantai Timur Tanah Melayu sebelum abad ke 13.

H2g – disebarkan oleh mubaligh China Islam.

H2h – persamaan unsur seni bina masjid di Asia Tenggara dengan seni bina China.

Cht – seni bina bumbung masjid.

H2i – warna kuning dan merah pada kepala pintu dan tingkap

H2j – Jubin lantai, dinding, tangga dan kolam air berunsurkan China

F3 – Islam dari India

H3a – disebarkan oleh pedagang India Islam

H3b – melalui wilayah Gujerat dan pantai Koromandel

H3c – batu marmar pada batu nisan di perkuburan Malik Ibrahim di Gerisik, Jawa mempunyai ciri buatan India.

H3d – masyarakat Asia Tenggara mempunyai kaitan rapat dengan India terutamanya aspek budaya.

Cth – terdapat unsur kebudayaan Hindu di Asia Tenggara.

H3e – telah wujud hubungan yang lama antara Asia Tenggara dengan India terutama hubungan perdagangan.

H3f – Pedagang India Islam menyebarkan Islam semasa berdagang di Asia Tenggara.

BAB 8

1(a)(i) Undang-undang Tidak Bertulis.

F1 Adat Perpatih

F2 Adat Temenggung

1(a)(ii) Undang-undang Bertulis.

F1 Hukum Kanun Melaka

F2 Undang-undang Laut Melaka

F3 Undang-undang Pahang

F4 Undang-undang Kedah

F5 Undang-undang 99 Perak

F6 Undang-undang Johor

F7 Hukum Kanun Dato' Setar

1(b)

F1 Menjelaskan tanggungjawab raja dan pembesar

F2 Pantang larang dalam kalangan masyarakat

F3 Hukuman terhadap kesalahan jenayah

F4 Undang-undang keluarga

F5 Permasalahan ibadah

F6 Jenis-jenis hukuman terhadap kesalahan tertentu

F7 Undang-undang berkaitan aktiviti maritim dan perdagangan

F8 Undang-undang berkaitan pelabuhan

1(c)

F1 Menjadikan negara aman

F2 Kehidupan masyarakat lebih teratur dan sistematik

F3 Pentadbiran negara berjalan dengan lancar

F4 Pembangunan ekonomi negara berkembang maju

F5 Kebajikan dan kesejahteraan rakyat lebih terjamin

F6 Perselisihan dan pergaduhan dalam kalangan masyarakat dapat dielakkan

F7 Hak kebebasan rakyat terpelihara

F8 Tingkah laku masyarakat dapat dikawal

F9 Rakyat menjadi lebih berdisiplin

F10 Dapat membentuk insan yang berakhlak mulia

Mana-mana jawapan munasabah

2(a)

F1 Pendidikan yang berkaitan aspek keagamaan

F2 Dijalankan di istana, masjid, rumah, surau, madrasah dan pondok

F3 Diajar oleh guru atau tok guru

F4 Semua golongan muda terlibat dalam pendidikan

F5 Pendidikan di rumah memberi penekanan kepada pengajian al-Quran

F6 Pendidikan di istana melibatkan hal pentadbiran negara dan sistem politik

F7 Sekolah pondok menekankan ilmu keagamaan dan menyediakan pelajar untuk bertugas sebagai guru agama atau berkhidmat kepada masyarakat

F8 Pendidikan di madrasah berdasarkan sukatan pelajaran, dilaksanakan didalam kelas, diawasi oleh mudir (guru besar) dan diselia oleh sebuah lembaga, jawatankuasa kewangan

2(b)

F1 Fikah

F2 Usuluddin

F3 Hadis

F4 Tafsir

F5 Tasawuf

2(c)

- F1 Para pemerintah tertarik dengan ilmu pengetahuan berkaitan agama
- F2 Istana dijadikan tempat penyebaran ilmu pengetahuan
- F3 Kewujudan golongan ulama yang bertugas untuk menyebarkan ilmu agama dalam kalangan penduduk
- F4 Masyarakat sendiri yang mementingkan ilmu pengetahuan
- F5 Tempat menuntut ilmu mudah seperti di masjid, surau, madrasah, pondok dan rumah tok guru
- F6 Terdapat penterjemahan kitab agama
- F7 Kewujudan tulisan jawi dalam penulisan
- F8 Golongan yang berpendidikan pondok dan madrasah boleh menjadi guru dan mengajar ilmu agama kepada orang lain

Mana-mana jawapan munasabah

2(d)

- F1 Membantu dalam pembentukan masyarakat berilmu pengetahuan
- F2 Membentuk masyarakat yang inovatif dan kreatif
- F3 Mewujudkan masyarakat yang berkemahiran tinggi
- F4 Membentuk pemimpin yang berwibawa
- F5 Menaik taraf kedudukan seseorang
- F6 Meningkatkan daya saing rakyat Malaysia
- F7 Negara akan menjadi maju dan dipandang tinggi
- F8 Menghapuskan kadar buta huruf dalam kalangan rakyat Malaysia
- F9 Mengatasi masalah kemiskinan rakyat Malaysia
- F10 Rakyat Malaysia dapat bersaing di peringkat global

Mana-mana jawapan munasabah

3(a)**F1 Melaka terletak di kedudukan yang strategik**

- H1a Di tengah jalan / laluan perdagangan
- H1b Membantu perkembangannya tanpa perlu mengeluarkan barang-barang seperti rempah ratus

F2 Pelabuhan Melaka menyediakan kemudahan pentadbiran

- H2a yang licin dan teratur supaya melancarkan aktiviti perdagangan

F3 Jawatan Laksamana diwujudkan

- H3a Berfungsi menjaga urusan kelautan
- H3b Jawatan Syahbandar sebagai ketua pelabuhan

F4 Undang-undang berkaitan kelautan digubal

- H4a seperti Undang-undang Laut Melaka
- H4b Terdapat tugas nakhoda, jurumudi dalam undang-undang tersebut

F5 Terdapat lebih kurang 84 bahasa dipertuturkan di Melaka

- H5a Membuktikan kepesatan perdagangan di Melaka

F6 Wujud sistem timbangan dan sukatan seperti tahil dan kati

- H6a Barangan seperti emas / perak / bahan wangian / batu permata menggunakan sistem tahil dan kati
- H6c Sistem Bahara untuk rempah ratus

F7 Terdapat dua kaedah urusan perdagangan di Melaka

- H7a Kaedah pertukaran barangan dan kaedah jual beli

3(b)**F1 Menggunakan wang timah**

- H1a Berbentuk bulat
- H1b Beratnya adalah satu kati lapan tahil
- H1c Terdapat nama sultan yang memerintah
- H1d Nama Sultan Muzaffar Syah dan tarikh Islam diukir dengan tulisan Jawi

F2 Mata wang daripada Pasai, hormuz dan Cambay digunakan di Melaka

- H2a Ia boleh ditukarkan dengan wang tempatan

F3 Mata wang Johor dikenali sebagai katun

- H3a Ia diperbuat daripada timah
- H3b Berbentuk bulat atau enam segi
- H3c Tidak mempunyai tarikh
- H3d Terdapat tulisan Jawi atau Arab

3(c)

- F1 Merupakan satu aspek penting aktiviti perdagangan di Melaka
- F2 Merupakan bayaran yang dikenakan oleh pihak pemerintah terhadap aktiviti yang dijalankan di pelabuhan
- F3 Merupakan pendapatan kerajaan dan disalurkan kembali untuk pembangunan negara
- F4 Cukai perlu dibayar terhadap barangan dagangan sebelum kegiatan perniagaan dijalankan
- F5 Cukai tetap merupakan cukai asas dan ditetapkan oleh pemerintah Melaka
- H5a Pedagang-pedagang dari India / Ceylon / Tanah Arab / Siam / Pegu dikenakan sebanyak 6% daripada jumlah barang yang di bawa
- H5b Pedagang dari China / Jepun membayar sebanyak 5%
- F6 Barang makanan seperti beras dikecualikan cukai
- F7 Cukai diraja dikenakan ke atas orang asing yang datang dari Kepulauan Melayu dan menetap di Melaka
- H7a Orang asing lain dikenakan cukai sebanyak 6%
- F8 Amalan riba telah diharamkan kepada perniagaan yang dijalankan oleh orang Islam

Mana-mana jawapan munasabah

BAB 9

1.

(a)

- F1 Berasal daripada perkataan *reform*
- F2 Bermaksud melakukan perubahan/ pembaharuan terhadap sesuatu
- F3 Menghasilkan sesuatu yang baharu/ lebih baik
- F4 Membentuk sesuatu yang baru
- F5 Mempunyai kaitan dengan agama Kristian

(b)

- F1 Merupakan pelopor gerakan pembaharuan dalam agama Kristian
- F2 Pada tahun 1517, beliau telah mengemukakan 95 hujah menentang amalan *indulgences*
- F3 Menentang kekolotan, rasuah dan penyelewengan dalam amalan beragama dan ingin kembali kepada amalan yang lebih murni
- F4 Mengkritik penyalahgunaan kuasa oleh Paus
- F5 Menentang penyembahan keramat
- F6 Menegaskan hanya buku suci Bible sahaja yang wajib di rujuk sebagai sumber ajaran mutlak
- F7 Mengatakan bahawa seorang Kristian tidak memerlukan sebarang perantaraan dalam hubungannya dengan tuhan
- F8 Idea Martin Luther ini telah tersebar luas ke seluruh Eropah Barat dan menggugat kedudukan Gereja dan institusi paderi
- F9 Kesannya ialah berlaku perpecahan dalam agama Kristian dengan lahirnya mazhab baru iaitu Mazhab Protestant

(c)

- F1 Menyebabkan negara Eropah berpecah dan berperang mengikut mazhab
- F2 Peperangan telah menyebabkan banyak kemusnahan berlaku
- F3 Masyarakat Eropah tidak lagi di kuasai oleh satu mazhab sahaja
- F4 Dari segi jangka panjang, timbulnya sikap toleransi antara penganut pelbagai mazhab dari segi mempergiatkan pendidikan dan menyebarkan fahaman mereka
- F5 Kuasa Gereja telah di cabar secara terbuka

(d)

- F1 Setia kepada raja dan negara supaya melahirkan negara yang berdaulat
- F2 Berpegang teguh kepada ajaran agama supaya melahirkan masyarakat yang bermoral dan beretika
- F3 Menguasai ilmu pengetahuan supaya lahir masyarakat yang berilmu
- F4 Mengamalkan semangat perpaduan agar negara aman dan harmoni

F5 Berani menegakkan kebenaran agar dapat membela nasib bangsa, agama dan negara

2.

(a)

F1 Perubahan dalam sistem penggunaan dan pemilikan tanah

F2 Penggunaan kaedah atau teknik pertanian saintifik

F3 Penggunaan peralatan baharu serta baja kimia

F4 Pengenalan kaedah penggiliran tanaman dan penanaman secara lebih efisien

(b)

F1 Hasil pertanian perlu ditingkatkan akibat daripada pertambahan penduduk

F2 Tuan tanah ingin mengusahakan tanah untuk tujuan pengeluaran pertanian secara besar-besaran

F3 Harga gandum semakin meningkat

(c)

F1 Sumber makanan kepada rakyat

F2 Sumber pendapatan negara

F3 Memberi peluang pekerjaan

F4 Dapat dieksport keluar negara

F5 Teknologi pertanian semakin maju

F6 Bahan mentah sektor perusahaan / IKS

(d)

F1 Membuka lebih banyak tanah pertanian

F2 Penggunaan teknologi moden

F3 Melakukan penyelidikan dan pembangunan pertanian (R&D)

F4 Bantuan kerajaan dan sektor swasta

F5 Pemberian subsidi hasil pertanian

F6 Bantuan pemasaran

3.

(a)

F1 Kemajuan sains dan teknologi pada Zaman *Renaissance*.

F2 Penguasaan Istanbul oleh Turki

H2a Orang Eropah menghadapi masalah untuk menggunakan laluan

H2b Orang Eropah berusaha mencari laluan alternatif ke Timur

F3 Masyarakat Eropah pada masa itu berani dan optimistic

H3a Mereka mencari penyelesaian yang menyekat perkembangan ekonomi mereka

F4 Ingin mendapatkan barangan dari Timur

H4a Mereka mahu menguasai perdagangan rempah ratus dan sutera

F5 Raja-raja di Eropah memberi galakan

H5a Sepanyol menumpukan ke Amerika Latin manakala Portugal di Timur

C5a Contohnya raja Sepanyol dan Portugal

F6 Persaingan mendapatkan tanah jajahan

C6a Contohnya persaingan antara Sepanyol dan Portugal

H6a Paus di Rom bertindak menetapkan kawasan pengaruh antara Sepanyol dan Portugal

F7 Perjanjian Tordesillas yang menetapkan kawasan pengaruh antara Sepanyol dan Portugal

H7a kawasan ke timur dari Tanjung Verde – kawasan Portugal manakala ke barat kawasan Sepanyol

F8 Munculnya pelaut yang berkebolehan

C8a Contohnya Christopher Columbus dan Ferdinard Magellan

F9 Gereja Katolik memberi galakan – untuk sebarkan Kristian

F10 Monarki baru menggalakkan penjelajahan dan penerokaan

H10a mereka menggalakkan slogan “gold, gospel and glory”

(b)

F1 Masyarakat tempatan terpengaruh dengan gaya hidup orang Eropah.

F2 Masyarakat peribumi menerima agama Kristian.

F3 Tamadun tempatan telah lenyap.

F4 Sebuah masyarakat baru wujud apabila orang Eropah berhijrah beramai-ramai ke wilayah taklukannya.

F5 Kekayaan ekonomi dikaut oleh Sepanyol.

F6 Buruh peribumi dieksploitasi untuk kepentingan penjajah.

F7 Negara di benua tersebut dijajah oleh Barat.

(c) (i)

- H1 Melahirkan semangat inkuiri
- H2 Berani meneroka
- H3 Gigih berusaha
- H4 Yakin pada kemampuan
- H5 Tidak mengalah dalam persaingan
- H6 Sentiasa mempunyai matlamat dalam melaksanakan sesuatu pekerjaan
- H7 Memanfaatkan ilmu pengetahuan

(ii)

- F1 Meningkatkan ilmu pengetahuan
- F2 Bersikap kreatif dan inovatif
- F3 Menguasai pelbagai bidang kemahiran
- F4 Menguasai bidang sains dan teknologi
- F5 Tidak mudah mengaku kalah
- F6 Gigih berusaha
- F7 Semangat juang yang tinggi

BAB 10

1.

a)

- F1 Perubahan daripada pekan kecil atau kampung kepada sebuah bandar
- F2 hasil pertambahan fungsi atau aktiviti ekonominya

b)

- F1 Kuala Lumpur
- F2 Taiping
- F3 Seremban
- F4 Ipoh
- F5 Kuching
- F6 Miri

c)

- F1 Kegiatan ekonomi bertumpu di Pantai Barat
- C1 Kegiatan perlombongan bijih timah
- F2 Aktiviti pembinaan infrastruktur bertumpu di Pantai Barat
- H2a Menghubungkan kawasan perlombongan bijih timah dengan pelabuhan
- C2a Pelabuhan Klang, Melaka, Pulau Pinang
- F3 Tertumpunya pusat pentadbiran
- F4 Kemudahan infrastruktur seperti bank, hospital dan jalan raya

(mana-mana munasabah)

d)

- F1 Membuka bandar baru di kawasan luar bandar yang tidak padat penduduk
- F2 Membuka peluang pekerjaan di kawasan luar bandar
- F3 Membuka pusat pengajian tinggi di kawasan luar bandar
- F4 Menyediakan kemudahan infrastruktur di kawasan luar bandar setanding dengan kawasan bandar
- F5 Menaik taraf kawasan luar bandar dengan kemudahan canggih
- F6 Penyediaan internet yang pantas di kawasan luar bandar

(mana-mana munasabah)

2.

a)

- F1 Taiping
- F2 Ipoh
- F3 Batu Gajah
- F4 Kampar
- F5 Bidor
- F6 Ulu Slim
- F7 Kelian Intan
- F8 Semiling

- F9 Sintok
- F10 Kaki Bukit
- F11 Kerling
- F12 Bentong
- F13 Kuala Lumpur
- F14 Manchis
- F15 Jelevu
- F16 Seremban
- F17 Port Dickson
- F18 Jamaluang
- F19 Kota Tinggi
- F20 Sungai Lembing
- F21 Gambang
- F22 Kuala Kemaman

b)

- F1 Perkembangan kegiatan perlombongan bijih timah
- F2 Mempercepatkan pengangkutan bijih timah dari lombong ke pelabuhan untuk di eksport
- F3 Jalan keretapi menghubungkan se mua kawasan perlombongan bijih timah di Perak, Selangor dan Negeri Sembilan
- F4 Menghubungkan bahagian timur, utara dan selatan Tanah Melayu
- F5 Pembukaan tanah baru di pedalaman untuk perladangan getah
- F6 Menarik pelabur Eropah melabur dalam perusahaan getah
- F7 Kereta api dapat membawa muatan yang banyak
- F8 Pelabuhan dapat dimajukan untuk mengeksport gerah dan bijih timah ke Eropah
- F9 Berkembangnya penggunaan kenderaan bermotor di Tanah Melayu
- F10 Memudahkan perhubungan antara negeri-negeri di Pantai Barat dengan negeri-negeri di Pantai Timur
- F11 Sistem perhubungan berkembang seperti penggunaan telegraf, telefon, pos, radio dan perkhidmatan udara
- F12 Perhubungan dengan luar negara untuk pelaburan dijalankan dengan lebih cekap dan cepat.

c)

F1 Orang Melayu tidak berupaya bersaing dengan kaum lain

- H1a Kekurangan modal, tanah dan teknologi
- H1b Bergantung kepada orang tengah untuk meminjam wang
- H1c Dibelenggu oleh beban hutang/ cukai
- H1d Kehilangan tanah akibat tergadai untuk membayar hutang/ cukai

F2 Pembahagian ekonomi tidak seimbang dikalangan rakyat tempatan

- H2a Orang Melayu terlibat dengan ekonomi sara diri
- H2b Mengekalkan orang Melayu sebagai penanam padi
- H2c Tidak mendapat bantuan teknikal

F3 Kesan dasar pecah dan perintah penjajah British

- H3a Orang Melayu tinggal di luar bandar, Cina di bandar dan India di kawasan ladang getah
- H3b Ketinggalan daripada arus pemodenan
- H3c Hidup dalam kemiskinan
- H3d Tidak menikmati kemudahan awam seperti bekalan air dan elektrik

F4 Hanya mendapat pendidikan asas/ agama

- H4a Tidak berpeluang melanjutkan pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi

Mana-mana jawapan munasabah

3.

a)

- F1 Kawasan yang kaya dengan sumber semulajadi
- F2 Kawasan yang menjadi pusat ekonomi penjajah seperti pertanian komersial
- F3 Pekan yang berhampiran dengan kawasan perlombongan
- F4 Pekan kecil berfungsi sebagai tempat pengumpulan hasil lombong
- F5 Tempat untuk pelombong mendapatkan keperluan harian
- F6 Kawasan yang mengalami pertambahan penduduk
- F7 Kawasan perusahaan perlombongan bijih timah seperti Kuala Lumpur/Seremban/ Taiping
- F8 Pusat pentadbiran/perbankan/perdagangan
- F9 Kawasan yang lengkap dengan kemudahan infrastruktur seperti jalan raya, sekolah dan pusat kesihatan
- F10 Perkembangan sistem pengangkutan jalan raya dan jalan keretapi utama

- F11 Kawasan yang menjadi penghubung kepada kawasan lain
- F12 Kedudukan yang strategik untuk menjadi bandar besar seperti Kuala Lumpur

b)

F1 Tubuh hospital

- H1a Kawal wabak penyakit
- C1a 29 buah pusat kesihatan di Perak
- C1b Hospital di buka di Tanjung Malim, Gopeng, Kerian, Kuala Kangsar

F2 Pusat Kesihatan Kecil

- H2a 14 buah dibina di Selangor, 3 buah di Negeri Sembilan dan 2 buah di Pahang

F3 Hospital persendirian oleh orang perseorangan

- C3a Hospital Tung Shin di Kuala Lumpur
- H3a Untuk pekerja lombong bijih timah/ imigran cina

F4 Institut Penyelidikan Perubatan

- H4a Penyelidikan dan kajian punca penyakit

F5 Sanitary Board

- H5a Kebersihan dan kesihatan awam di bandar
- H5b Awasi kebersihan dan kesihatan di Kuala Lumpur dan Perak

F6 Jabatan Kesihatan

- H6a Menjaga aspek kesihatan

c)

- F1 Menjaga kesihatan diri agar dapat menghalang penyakit daripada merebak
- F2 Menjaga kebersihan persekitaran seperti di kawasan sekitar rumah/ petempatan dan kejiranan daripada sampah-sarap dan pusat nyamuk
- F3 Membina lebih banyak pusat penyelidikan perubatan supaya dapat menyelidik dan mengkaji punca penyakit
- F4 Melancarkan kempen gaya hidup sihat supaya masyarakat bersama-sama membantu kerajaan memerangi penyakit
- F5 Membina lebih banyak hospital awam dan swasta/pusat kesihatan di seluruh negara
- F6 Membuat hebahan melalui iklan/ program wawancara tentang kepentingan menjaga kesihatan melalui media massa dan elektronik
- F7 Menghalang kemasukan pekerja asing yang berpenyakit seperti penyakit Hepatitis B
- F8 Mempertingkatkan kesedaran dan pengetahuan masyarakat tentang penyakit-penyakit yang membahayakan kesihatan melalui buku-buku dan majalah
- F9 Melancarkan ceramah kesihatan oleh pihak kerajaan di kawasan petempatan yang berpotensi tinggi berlakunya penularan penyakit
- F10 Kementerian Kesihatan turun memantau kawasan-kawasan kediaman serta kedai-kedai makan yang kotor dan tercemar
- F11 Mendenda kedai-kedai makanan/ restoran yang kotor dengan setimpal serta digantung permit perniagaan mereka.
- F12 Memperkasakan pendidikan kesihatan di sekolah dan universiti

Mana-mana jawapan munasabah

TINGKATAN 5

BAB 1

1.

a)

- F1 Jose Rizal
- F2 Andres Bonifacio
- F3 Emilio Aguinaldo

b)

- F1 Sistem pentadbiran berpusat diperkenalkan
- F2 Pentadbiran peringkat pusat diketuai Gabenor Jeneral
- F3 Pentadbiran wilayah diketuai Ketua Datuk Bandar
- F4 Pentadbiran Bandar diketuai Gabenor kecil
- F5 Pentadbiran tempatan mengikut Sistem Ecomienda
- F6 Sistem Encomienda diketuai encomiendaro
- F7 Barangay -barangay digabungkan di bawah Ecomienda
- F8 Antara tugas encomiendaro ialah menjaga keamanan, mengutip cukai dan mengkristiankan penduduk barangay

c)

Contoh 1 :

- Fakta : Sistem Encomienda yang diperkenalkan oleh Sepanyol di Filipina menyebabkan rakyat ditindas.
- Huraian : Hal ini kerana sistem ini mengenakan cukai yang tinggi dan kerahan tenaga kepada penduduk
- Contoh : Kerahan tenaga dijalankan melalui Sistem Polo
- Kesan : Sistem Encomienda dibenci oleh penduduk Filipina

Contoh 2 :

- Fakta 2 : Sistem pemerintahan tradisional merosot
- Huraian : Rakyat tidak diberi peluang dalam pentadbiran
- Contoh : Melalui sistem encomienda, encomiendaro yang berkuasa.
- Kesan : Pengaruh golongan datu berkurang.

2.

a)

- F1 Mongkut
- F2 Chulalongkorn
- F3 Field Marshall Phibul Songram
- F4 Nai Pridi Panomyong

b)

- F1 kegelisahan rakyat terhadap penguasaan politik kerabat diraja
- F2 Penentangan terhadap raja berkuasa mutlak
- F3 Perkembangan sistem pendidikan Barat
- F4 Pendedahan terhadap fahaman liberal
- F5 Pendedahan sistem demokrasi
- F6 Pendedahan sistem raja berperlembagaan
- F7 Kelemahan sistem pentadbiran
- F8 Sikap boros Vajiravudh

c)

- F1 Phibul Songram meluluskan undang-undang
- F2 Menyekat kebebasan orang Cina
- F3 Penguasaan ekonomi orang Cina
- F4 Pembubaran sekolah Cina
- F5 Penutupan akhbar Cina
- F6 Penduduk pribumi digalakkan melibatkan diri dalam aktiviti ekonomi
- F7 Jawatan tertinggi dalam kerajaan hanya untuk penganut Buddha

d)

- F1 Kepentingan diri sendiri

- F2 Musnahnya nilai peradaban manusia
- F3 Fahaman politik yang berbeza
- F4 Menyebabkan rakyat menjadi taksub / fanatik
- F5 Rakyat tidak mampu membuat perbezaan baik buruk
- F6 Gejala sosial Pengaruh budaya luar
- F7 Tidak memahami konsep Rukun Negara
- F8 Pengaruh media cetak / elektronik yang menyebarkan maklumat yang tidak benar

Mana-mana munasabah

3.

a)

Tahap pertama

- F1 Penentangan masyarakat secara terbuka
- F2 Bersifat setempat
- F3 Tidak berorganisasi
- F4 Faktor kebudayaan agama, hak peribumi menjadi faktor yang mencetuskan nasionalisme
- F5 Gerakan dipimpin oleh golongan pertengahan yang berpendidikan barat dan Asia Barat
- F6 Penekanan kepada kesedaran politik
- F7 Meminta hak-hak mereka dikembalikan dan taraf hidup mereka dibaiki
- F8 Tidak menuntut kemerdekaan

Tahap Kedua

- F9 Gerakan nasionalisme lebih radikal
- F10 Berorganisasi
- F11 Dipimpin oleh golongan berpendidikan serta berpengetahuan luas dalam bidang kebudayaan dan ilmu pengetahuan Barat
- F12 Matlamat perjuangan untuk merdeka
- F13 Menekankan tindakan politik

b)

- F1 Jose Rizal ditangkap
- F2 Jose Rizal dibuang negeri ke Dapitan Mindanao
- F3 Jose Rizal dijatuhi hukuman bunuh atas tuduhan terlibat dalam gerakan pemberontakan
- F4 Amerika Syarikat tidak mengiktiraf perisytiharan kemerdekaan oleh Aguinaldo
- F5 Aguinaldo ditangkap
- F6 Amerika Syarikat membenarkan penubuhan parti-parti politik yang sederhana
- F7 Belanda menangkap pemimpin politik radikal di Indonesia termasuk Soekarno
- F8 Belanda mengharamkan Parti Nasional Indonesia
- F9 Soekarno dibuang negeri ke Pulau Flores
- F10 Phan Boi Chau ditangkap dan dipenjarakan
- F11 Viet Nam Quang Phu Hoi diharamkan Perancis
- F12 Perancis menangkap pemimpin-pemimpin Viet Nam Quoc Dang Dang
- F13 Perancis menghukum bunuh Nguyen Thai Hoc
- F14 Ho Chi Minh pemimpin Parti Komunis Vietnam terpaksa melarikan diri ke Hong Kong
- F15 Pembaharuan Maharaja Bao Dai disekat dan baginda dilarang melibatkan diri dalam gerakan nasionalisme

Mana-mana jawapan yang munasabah

c)

- H1 Pemimpin mempunyai ilmu berpendidikan Barat dan Asia Barat/ agama
- H2 Mempunyai pengetahuan budaya yang tinggi
- H3 Sedar penguasaan Barat merugikan tanah air
- H4 Sanggup memimpin rakyat menentang kuasa asing
- H5 Mempunyai karisma memimpin rakyat
- H6 Kadangkala berasal daripada golongan bangsawan
- H7 Menggunakan media akhbar/ novel/ puisi untuk membangkitkan kesedaran rakyat
- H8 Ditentang dengan keras oleh penjajah
- H9 Walaupun ditangkap masih menentang

Mana-mana jawapan yang munasabah

BAB 2

- 1a) F1 Tindakan James Brooke yang cuba meluaskan pengaruh ke beberapa buah daerah di kawasan pedalaman
- F2 James Brooke mengancam kedudukan pemimpin-pemimpin tempatan
- F3 Pemimpin tempatan enggan menyerahkan daerah mereka kepada James Brooke

- F4 Linggir menentang penaklukan James Brooke pada tahun 1849
- F5 Linggir dan pengikut dihalang dalam pelayaran di Sungai Saribas
- F6 Rentap menentang James Brooke kerana mereka dianggap sebagai lanun
- F7 Rentap menentang kerana James Brooke ingin menghapuskan orang Iban di Sungai Skrang/kezaliman Brooke
- F8 James Brooke membakar kampung halaman Rentap
- F9 James Brooke menyerang Bukit Sadok
- F10 Syarif Masahor menolak penguasaan british di Sungai Rajang
- F11 Mereka kehilangan kuasa memungut cukai
- F12 Mereka kehilangan pengaruh ke atas penduduk tempatan

- 1b)
- F1 Perjuangan kurang tersusun
 - H1a Strategi perjuangan yang kurang sistematik
 - H1b Serangan yang tidak dirancang rapi
 - F2 Perjuangan atas kepentingan peribadi
 - H2a Penentangan bertujuan mempertahankan pengaruh
 - H2b Mendapatkan semula hak/kuasa mengutip cukai
 - F3 Perjuangan bersifat setempat
 - H3a Perjuangan tidak bersifat menyeluruh
 - H3b Penentangan tertumpu di kawasan tertentu
 - F4 Kurang perpaduan
 - H4a Perjuangan tidak mendapat sokongan seluruh penduduk
 - H4b Perpaduan penduduk tidak diberi penekanan
 - F5 Teknologi persenjataan Brooke lebih canggih
 - H5a Menggunakan peralatan senjata yang lebih moden
 - F6 Tiada organisasi tersusun
 - H6a Tidak ditubuhkan persatuan yang dapat menyatukan keseluruhan penduduk
 - F7 Strategi Brooke lebih berkesan
 - H7a Menggunakan teknik serangan, membakar kampung
 - H7b Mendapatkan bantuan daripada Britain
 - H7c Mendapatkan tentera tambahan
 - F8 Brooke menggunakan tipu muslihat
 - H8a Menandatangani perjanjian untuk mengambil alih kuasa
 - H8b Menggunakan alasan serangan lanun

Mana-Mana Munasabah

- 1c)
- F1 Sanggup berkorban demi bangsa
 - H1a Sedia mempertahankan tanah air walau pun terpaksa berkorban nyawa
 - H1b Tidak mahu menerima pengaruh luar
 - F2 Semangat setia negara yang tinggi
 - H2a Sanggup mempertahankan kedaulatan negara
 - H2b Taat pada raja/ pemerintah
 - H2c Bertanggungjawab menjaga maruah bangsa
 - F3 Memiliki sikap berani
 - H3a Sanggup menentang penjajah yang lebih kuat
 - H3b Berani mempertahankan negara
 - F4 Tabah menghadapi cabaran
 - H4a Tidak mudah berputus asa
 - H4b Semangat juang yang kental
 - H4c Tidak gentar dengan ugutan penjajah
 - F5 Berwawasan
 - H5a Berfikiran strategik
 - H5b Mempunyai pendirian yang kukuh
 - F6 Mempunyai jati diri yang tinggi
 - H6a Memiliki semangat patriotik yang tinggi

Mana-Mana Munasabah

- 2ai) F1 Ishak Haji Muhammad

- 2aii)
- F1 Semangat menentang penjajah oleh anak muda tempatan
 - F2 Mencintai tanah air dan menjaga maruah bangsa
 - F3 Berasa bangga dengan kebolehan sendiri.
 - F4 Menghargai warisan bangsa sendiri
 - F5 Menolak kesenangan demi maruah bangsa

- F6 Emansipasi atau kebebasan wanita dalam menentukan hala tuju kehidupannya
 F7 Wanita yang mementingkan pendidikan moden untuk kebaikan dirinya
 F8 Membuang pandangan nagetif yang boleh menghalang kemajuan bangsa
- 2b) F1 Melengkapkan diri dengan kemahiran ICT
 F2 Mematuhi undang-undang
 F3 Melengkapkan diri dengan ilmu agama / pengetahuan
 F4 Menggalakkan remaja menyayangi diri sendiri
 F5 Tidak terjebak dalam gejala negatif
 F6 Menyeru agar rajin berusaha
 F7 Meningkatkan semangat patriotisme
 F8 Memantapkan jati diri
 F9 Terlibat dalam khidmat sosial
 F10 Mempertahankan hak wanita
 F11 Kebebasan bersuara
Mana-Mana Munasabah
- 2c) F1 Mudah untuk disebarkan
 F2 Harga murah
 F3 Masyarakat sudah celik huruf
 F4 Boleh disampaikan dalam pelbagai gaya
 F5 Pelbagai bentuk penulisan
 F6 Digemari oleh masyarakat
 F7 Media elektronik belum meluas
 F8 Wujudnya mesin pencetak
 F9 Menyebarkan idea menentang penjajah tanpa disedari penjajah
 F10 Perkembangan pengaruh kesusasteraan dari negara lain
 F11 Ramai nasionalis merupakan pengarang/penulis/wartawan
Mana-Mana Munasabah
- 2d) F1 Kempen bulan membaca
 H1a Kempen mingguan atau bulanan
 H1b Mengadakan slogan kempen
 F2 Mengadakan pertandingan
 H2a Hadiah membaca buku terbanyak
 H2b Mengadakan kuiz
 F3 Pesta buku
 H3a Memperkenalkan buku-buku baru
 H3b Pameran buku antarabangsa
 H3c Buku dijual dengan harga munasabah /Menurunkan harga buku / diskaun
 F4 Ceramah kepentingan membaca
 H4a Menjemput penceramah bertauliah
 F5 Peranan ibu bapa
 H5a Selalu membawa anak-anak ke perpustakaan
 F6 Peranan pihak sekolah
 H6a Peranan guru menerapkan budaya membaca dalam kelas
 F7 Membina lebih banyak perpustakaan atau pusat sumber
 H7a Memperbanyak perpustakaan bergerak
 F8 Menggalakkan penulisan buku ilmiah
 H8a Menawarkan hadiah yang menarik kepada pemenang
 F9 Program NILAM diperkasakan
 H9a Menawarkan anugerah-anugerah yang menarik
 H9b Mengiktiraf tokoh pembaca
 F10 Mewujudkan buku elektronik/ *digital book*
 H10a Memudahkan pembacaan di mana-mana
 H10b Mudah dibawa dan diakses
Mana-Mana Munasabah
- 3a) F1 Menjaga keperluan sosioekonomi penduduk Melayu
 F2 Membela politik bangsa Melayu
 F3 Menggalakkan perpaduan dan persaudaraan orang Melayu
 F4 Menggalakkan ahli bertukar pendapat
 F5 Memajukan bangsa Melayu
 F6 Memelihara budaya dan bangsa Melayu

- F7 Mengekalkan ajaran Islam
 - F8 Meningkatkan tahap pendidikan orang Melayu
 - F9 Propaganda anti British
 - F10 Memupuk kesedaran bersatu
- 3b)
- F1 Bekerjasama dengan Jepun
 - F2 Menjadikan KMM sebagai salah sebuah badan propaganda Jepun
 - F3 Membeli Warta Melayu untuk dijadikan alat propaganda anti British
 - F4 Mengelilingi Tanah Melayu untuk mencari sokongan
 - F5 Menubuhkan cawangan KMM untuk meluaskan propaganda menentang British
 - F6 Maahad II Ihya Assyariif di Gunung Semanggol, Perak menjadi penyokong KMM
 - F7 Maahad II Ihya Assyariif menyediakan kader-kader yang dikenali sebagai tentera semut untuk menentang British
 - F8 Bekerjasama dengan Jepun untuk menghalau British dari Tanah Melayu
 - F9 Meminta Jepun beri kemerdekaan kepada Tanah Melayu bersama Indonesia
 - F10 Mencadangkan penubuhan negara Melayu Raya / Indonesia Raya
 - F11 Menubuhkan Kesatuan Rakyat Indonesia Semenanjung (KRIS)
 - F12 Mengadakan Kongres pemuda KRIS di Kuala Lumpur
- 3c)
- F1 Melatih/memperoleh kemahiran
 - H1a Mempelajari kemahiran mentadbir persatuan
 - H1b Menguruskan persatuan dengan cekap
 - H1c Melahirkan bakal pemimpin masa depan
 - F2 Memupuk semangat kerjasama
 - H2a Dalam kalangan pelajar pelbagai kaum
 - H2B Melalui penglibatan dalam aktiviti yang diadakan
 - F3 Mencungkil bakat pelajar
 - H3a Sebagai pemimpin
 - F4 Melahirkan pelajar yang seimbang
 - H4a Mewujudkan pelajar yang seimbang dari segi JERI
 - H4b Bukan sekadar cemerlang pencapaian akademik tetapi KOKU
 - F5 Meningkatkan perpaduan
 - H5a Dalam kalangan pelajar pelbagai kaum
 - H5a Memupuk semangat permuafakatan
 - H5b Dalam menyelesaikan masalah
 - H5c Mengatasi masalah bersama secara berunding
 - H5d Menggunakan perbincangan/musyawarah/rundingan
 - F6 Melatih pelajar menggunakan saluran yang betul
 - H6a Untuk mengemukakan pendapat
 - H6b Supaya tidak menyalah gunakan media sosial dalam meluahkan rasa tidak puas hati
 - F7 Membolehkan pelajar masa lapang dengan aktiviti berfaedah
 - H7a Agar tidak terlibat dalam gejala sosial
 - F8 Boleh menyampaikan idea/pendapat
 - H8a Melatih pelajar supaya berani mengemukakan pendapat dalam khalayak ramai
 - F9 Mendisiplinkan pelajar
 - H9a Supaya mematuhi peraturan
 - H9b Tidak melanggar undang-undang negara
 - F10 Menyemai unsur patriotisme
 - H10a Menanam semangat cinta akan negara dalam kalangan pelajar
- Mana-Mana Munasabah**

BAB 3

- 2.
- a)
- F1 Revolusi di Eropah/ Revolusi Inggeris 1688/ Revolusi Perancis 1789 / Perang Kemerdekaan Amerika
 - F2 Idea pembentukan negara moden
 - F3 Kebangkitan semangat nasionalisme
 - F4 Deklarasi Woodrow Wilson
 - F5 Kesan Perang Dunia Pertama
 - F6 Kemunculan tokoh/Count Camilio Benso de Cavour/Otto von Bismark

- b)
- Usaha Count Camillo Benso de Cavour**
- F1 Berusaha menghalau orang Austria dari bumi Itali
 - F2 Membantu Napoleon III mengalahkan Austria
 - F3 Kekalahan tersebut menyebabkan orang Austria keluar dari bumi Itali
 - F4 Mengadakan pungutan suara
 - F5 Mendapatkan sokongan rakyat bagi menyatukan Itali
 - F6 Camillo berbaik-baik dengan Perancis
 - F7 Apabila Perancis mengundurkan tenteranya dari Rom, Camillo menyatukan Rom dan Itali

- Usaha Otto Eduard von Bismarck**
- F8 Bismarck menggunakan amalan real politik
 - F9 Beliau menggunakan tipu helah, pemalsuan dokumen, provokasi, penipuan dan ugutan
 - F10 Bismarck mengamalkan politik darah dan besi
 - F11 Bismarck memerintah secara diktator
 - F12 Menggunakan taktik mencetuskan peperangan
 - F13 beliau juga menggunakan isu membenci kuasa asing

- c)
- F1 Tindakan Real politik membawa kepada peperangan dan kematian
 - F2 Terdapat unsur kekerasan/ tiada tolak ansur
 - F3 Menghalal cara yang salah untuk mencapai matlamat seperti politik darah dan Besi untuk menyatukan Jerman
 - F4 Banyak unsur-unsur negatif seperti pemalsuan dokumen, provokasi, tipu helah dan ugutan
 - F5 Melahirkan pemimpin diktator yang kejam terhadap rakyat
 - F6 Kejadian mencero boh kedaulatan negara lain akan berlaku
 - F7 Rakyat tidak diberikan kebebasan bersuara/ tiada pilihan
 - F8 Mewujudkan persaingan senjata dan perluasan wilayah
 - F9 Menggalakan masyarakat bermusuhan
 - F10 Masyarakat akan saling membenci, /prasangka buruk
 - F11 Tidak wujud persefahaman antara negara
 - F12 Mengganggu gugat ketenteraman negara lain
- Mana- mana jawapan yang munasabah**

- d)
- F1 Tidak menggunakan amalan real politik atau 'politik darah dan besi'
 - F2 Dibentuk melalui prinsip Islam
 - F3 Menyusun perlembagaan terlebih dahulu sebelum mengasaskan kerajaan
 - F4 Menyatukan penduduk melalui Piagam Madinah
 - F5 Menggunakan diplomasi ,musyawarah dan permuafakatan
 - F6 Mewujudkan kerjasama antara pemimpin dan rakyat
 - F7 Piagam Madinah Berjaya menyatukan penduduk Madinah
 - F8 Mewujudkan kerjasama antara k
- Mana-mana jawapan yang munasabah**

- e)
- F1 Dibentuk kerana kebijaksanaan pemimpin
 - F2 Tidak melibatkan pertumpahan darah
 - F3 Kemerdekaan dicapai melalui rundingan
 - F4 Dibina melalui pakatan murni dan tolak ansur kaum
 - F5 Perpaduan kaum menjadi asas kemerdekaan
 - F6 Malaysia mengamalkan sistem demokrasi berparlimen dan raja berpelembagaan
 - F7 Pemimpin dipilih oleh rakyat melalui pilihanraya
 - F8 Perlembagaan digubal dahulu sebelum pengisytiran kemerdekaan dibuat.
 - F9 Malaysia adalah sebuah persekutuan yang menyatukan 13 buah negeri daripada seluruh kerajaan persekutuan
 - F10 Pembentukan jati diri bangsa dilaksanakan melalui penggunaan Bahasa Melayu, Pendidikan kebangsaan
 - F11 Rukun Negara dijadikan pegangan
- Mana-mana yang munasabah**

2.

a)

F1 Hukum Kanun Melaka

F2 Undang-undang Laut Melaka

b)

F1 bidang kuasa raja dan pembesar

F2 pantang larang ddalam kalangan masyarakat

F3 hukuman terhadap kesalahan jenayah awam

F5 pemasalah ibadah

F6 jenis-jenis hukuman terhadap kesalahan tertentu

F7 tatacara pelayaran laut

F8 tanggungjawab pengawal kapal

F9 atur cara pelayaran

F10 peraturan perniagaan

F11 bidang kuasa nakhoda kapal

F12 hukuman bagi kesalahan jenayah

c)

F1 merupakan cara formal mengawal masyarakat

F2 memelihara keamanan

F3 melindungi rakyat

F4 menentukan struktur kerajaan, kehakiman, Bahasa, agama , kerakyatan

F5 menentukan bidang kuasa raja dan pembesar

F6 menentukan bidang kuasa raja dan pembesar

F7 menentukan hukuman terhadap kesalahan jenayah awam

F8 memperuntukkan undang-undang keluarga

Mana-mana jawapan munasabah

d)

F1 identiti negara

F2 lambang ketamadunan Melayu

F3 asas pembentukan negara bangsa

F4 asas pemerintahan Raja Berperlembagaan

F5 warisan sejarah menjadi sumber pelancongan

Mana-mana jawapan munasabah

3.

a)

F1 Negara

H1a Wilayah yang mempunyai penduduk, sempadan dan pemerintah yang berwibawa

H1b Negara Malaysia terdiri daripada Persekutuan Tanah Melayu, Sarawak dan Sabah

H1c Negara merujuk kepada institusi pemerintahan yang tersusun

H1d bertanggungjawab membuat dan melaksanakan keputusan politik

H1e Menguatkuasakan undang-undang dan peraturan kerajaan

F2 Bangsa

H2a Sekumpulan manusia yang mendiami sesebuah wilayah

H2b serta yang mempunyai persamaan dari segi bahasa/adat resam/kesenian/pengalaman sejarah

F3 Kerajaan

H3a Kerajaan ialah institusi pemerintah yang bertanggungjawab menggubal

H3b dan melaksanakan dasar sesebuah negara

H3c Kerajaan merangkumi semua badan yang membuat, mentafsirkan dan melaksanakan dasar-dasar negara

H3d Kerajaan bertindak sebagai pengaman

H3e dan penentu arah kehidupan masyarakat sesebuah negara

H3f Kerajaan di negara terdiri daripada tiga badan dalam pemerintahan

H3g Iaitu Badan Perundangan, Badan Pelaksana dan Badan Kehakiman

F4 Perlembagaan

H4a Perlembagaan merupakan peraturan tertinggi

H4b Sama ada bertulis atau tidak bertulis

H4c Menjadi rujukan dan panduan bagi mentadbir dan memerintah sebuah negara

H4d Di Malaysia perlembagaan merupakan peraturan bertulis tertinggi yang didokumenkan

- H4e Dijadikan rujukan untuk mentadbir negara
- H4f Perlembagaan bertujuan memberikan jaminan perlindungan kepada rakyat negara ini

b)

F1 Wilayah/Wilayah Pengaruh

- H1a Kawasan tempat tinggal rakyat dan sempadannya yang diterima umum
- H1b Kawasan yang rakyatnya menerima dan memperakui pemerintahan seorang raja
- H1c Kesultanan Melayu Melaka mempunyai kawasan lingkungan pengaruh yang luas
- H1d walaupun sempadannya tidak ditetapkan seperti sempadan negara moden
- H1e Empayarnya meliputi keseluruhan Semenanjung Tanah Melayu dan seluruh timur Sumatera

F2 Kedaulatan

- H2a Kekuasaan tertinggi terhadap rakyat sesebuah wilayah
- H2b Kekuasaan ini tidak boleh dihadkan oleh mana-mana pihak
- H2c Kekuasaan yang dimiliki oleh sesebuah negara atau pemerintah
- H2d Negara atau pemerintah boleh menggunakan segala kuasa
- H2e menggubal dan menguatkuasakan undang-undang
- H2f Negara mempunyai hak mutlak terhadap rakyat
- H2g Bebas dari campur tangan/paksaan/taklukan/penjajahan kuasa asing
- H2h Raja yang memerintah mewakili negeri atau pemerintahan

F3 Lambang-lambang

- H3a Simbol atau tanda yang menjadi identiti negara
- C3a Bahasa Melayu sebagai lambang penyatuan negara dan bangsa
- C3b Sistem pemerintahan beraja
- C3c Adat istiadat Melayu
- C3d Agama Islam
- C3e Alat kebesaran sultan
- C3f Regalia/nobat/warna/ bahasa/undang-undang/ protokol/adat istiadat melayu

F4 Keunggulan undang-undang

- H4a Cara formal untuk mengawal masyarakat melalui peraturan yang telah diwartakan
- H4b Memelihara keamanan dan melindungi rakyat
- H4c Menentukan struktur kerajaan/kehakiman/bahasa/agama/ kerakyatan diterima oleh masyarakat
- C4a Hukum Kanun Melaka dan Undang-undang Laut Melaka

F5 Rakyat

- H5a Seluruh penduduk bagi sesebuah wilayah
- H5b terikat kepada undang-undang dan peraturan yang dikuatkuasakan dalam wilayah tersebut
- H5c Rakyat bertanggungjawab Mentaati raja yang memerintah
- H5d Sebagai tanda ketaatan kepada raja rakyat bersedia mempertahankan negara
- C5a Seperti menghadiri adat istiadat kerajaan/mengadakan gotong- royong/kerahan tenaga

F6 Kerajaan

- H6a Badan yang diberi kuasa
- H6b untuk menguruskan pentadbiran, menjaga keamanan
- H6c mempertahankan kedaulatan negara
- H6d menjalin hubungan diplomatik dengan negara lain
- H6e Raja atau sultan merupakan pemerintah tertinggi
- H6f dibantu oleh bendahara/penghulu bendahari/temenggung/laksamana
- H6g Tonggak institusi kerajaan yang memerintah
- H6h Diberi portfolio mengikut bidang tugas masing-masing
- H6i Sistem pembesar empat lipatan
- H6g Menjamin kesentosaan sistem pemerintahan beraja dan kerajaan di Melaka

c)

- F1 Perlu mengamalkan sistem pemerintahan yang sistematik
- F2 Menjamin kestabilan politik
- F3 Memperkukuh pertahanan negara
- F4 Benteng kekuatan negara semakin kukuh
- F5 Rakyat yang setia kepada pemerintah
- F6 Menjamin keamanan negara berterusan

- F7 Bertanggungjawab menjaga nama baik negara
 - F8 Bersiap siaga mempertahankan kedaulatan negara
 - F9 Undang-undang yang digubal mesti mengambil kira kepentingan rakyat
 - F10 Ketaatan kepada undang-undang menyekat kebangkitan jenayah
 - F11 Mengamalkan prinsip hidup yang harmoni
 - F12 Tidak bermusuhan dalam kalangan masyarakat
 - F13 Saling menghormati antara rakyat dan pemerintah
- Mana-mana jawapan munasabah***

BAB 4

1.
 - a)
 - F1 Beliau telah tua
 - F2 Beliau telah uzur
 - F3 Anthony Brooke didapati tidak layak untuk mentadbir dengan berkesan
 - b)
 - F1 Persatuan Melayu Sarawak (PMS)
 - F2 Persatuan Dayak Sarawak (PDS)
 - F3 Persatuan Kebangsaan Melayu Sarawak (PKMS)
 - F4 Barisan Pemuda Sarawak (BPS)
 - F5 Barisan Pemuda Melayu (BPM) Sibu
 - c)
 - F1 Kaum ibu dan PKMS turut membantah dengan berdemonstrasi
 - F2 Mereka juga turut menghantar surat bantahan kepada kerajaan British
 - F3 Seramai 338 orang kakitangan awam meletakkan jawatan sebagai tanda bantahan
 - F4 Wujud pakatan sulit antara kaum terpelajar dengan orang muda Sarawak
 - F5 menghasilkan Rukun Tiga Belas, sebagai tindak balas terhadap tekanan politik British
 - F6 Rosli Dhobi telah menikam Sir Duncan Stewart iaitu Gabenor Sarawak yang baru dilantik
 - d)
 - F1 Perlembagaan akan mengikat rakyat dan kerajaan agar masyarakat dan rakyat patuh dan seka gus menjamin kesejahteraan hidup.
 - F2 Perlembagaan akan mengatur sistem pemerintahan dan pentadbiran dengan sistematik
 - F3 Perlembagaan akan menetapkan hak-hak asasi dan tanggungjawab rakyat sesebuah negara
 - F4 Perlembagaan menjadi elemen penting dalam penggubalan undang-undang di sesebuah negara
 - F5 Perlembagaan menjaga hak dan kepentingan rakyat di sesebuah negara
 - F6 Perlembagaan sesebuah negara akan menjelaskan bidang kuasa kehakiman, perundangan, kuasa negeri dan kuasa persekutuan

Mana-mana yang munasabah
2.
 - a)
 - F1 Persediaan membentuk kerajaan sendiri
 - F2 Persediaan kepada Tanah Melayu ke arah membentuk pemerintahan sendiri
 - F3 Membentuk bangsa Malayan Union
 - F4 Supaya golongan pendatang dapat melupakan negara asal mereka
 - F5 Menumpukan taat setia kepada Malayan Union
 - F6 British dapat memastikan sumber tenaga dan pelaburan untuk memajukan Tanah Melayu tidak terbantut
 - F7 Menjimatkan kos pentadbiran
 - F8 Mengawal kuasa politik orang Melayu
 - F9 British dapat menjamin penguasaan yang berterusan sumber ekonomi Tanah Melayu
 - F10 Melahirkan pentadbiran yang licin
 - F11 Sebelum Perang Dunia Kedua, Tanah Melayu terbahagi kepada tiga pentadbiran yang berbeza Negeri-Negeri Selat (NNS), Negeri-Negeri Melayu Bersekutu (NNMB), dan Negeri-Negeri Melayu Tidak Bersekutu (NNMTB)
 - F12 Kepelbagaian sistem ini telah menelan kos yang besar
 - F13 Menyebabkan pembangunan ekonomi di setiap negeri tidak seimbang

- b)
- F1 Semua Negeri Melayu Bersekutu dan Negeri Melayu tidak Bersekutu serta dua Negeri Selat disatukan
 - F2 Seorang gabenor British akan dilantik oleh Baginda Ratu England akan mengetuai Malayan Union
 - F3 Majlis Eksekutif dan Majlis Undangan Malayan Union dibentuk
 - F4 Singapura diasingkan kerana kepentingannya sebagai pelabuhan bebas
 - F5 Kewarganegaraan sama rata dengan prinsip *jus soli* menjadi asas kerakyatan Malayan Union
 - F6 Raja-Raja Melayu menjadi ahli Majlis Raja-Raja Melayu yang hanya membincangkan soal agama dan adat istiadat Melayu
 - F7 Seorang Pesuruhjaya Negeri dilantik bagi setiap negeri sebagai ketua pentadbir

- c)
- F1 Orang Melayu membantah tindakan Sir Harold MacMichael yang mengugut Raja-Raja Melayu bahawa baginda akan diturunkan daripada takhta sekiranya enggan menerima Malayan Union seperti yang terjadi kepada Sultan Badlishah, Kedah
 - F2 Kebanyakan sultan tidak diberikan masa yang cukup untuk berunding dengan Majlis Mesyuarat Negeri seperti yang berlaku pada Sultan Perak
 - F3 Terdapat sultan yang menandatangani Perjanjian Malayan Union atas dasar setia kawan kepada British seperti Sultan Selangor dan Sultan Johor
 - F4 Bagi orang Melayu, keadaan selepas Perang Dunia Kedua tidak sesuai untuk British membuat pembaharuan politik
 - F5 Orang Melayu menentang penghakisan kuasa Raja-Raja Melayu dalam Malayan Union
 - F6 Raja-Raja Melayu hanya menjadi ahli dalam Majlis Raja-Raja Melayu tanpa sebarang kuasa
 - F7 Raja-Raja Melayu juga kehilangan takhta dan kredibiliti sebagai ketua orang Melayu
 - F8 Zakat fitrah telah dipungut atas nama Gabenor Malayan Union bertentangan dengan kedudukan sultan sebelum ini sebagai ketua agama Islam
 - F9 Orang Melayu bimbang agama Islam akan tercabar
 - F10 Pemberian kerakyatan yang longgar kepada orang dagang juga ditolak oleh orang Melayu
 - F11 Dasar British ini dilihat mengancam status quo orang Melayu sebagai peribumi
 - F12 Jumlah orang Melayu akan menjadi kecil dengan kemasukan orang dagang
 - F13 Ekonomi dan pendidikan orang Melayu akan menjadi lebih mundur
 - F14 Orang Melayu bimbang akan kehilangan warisan tamadun yang dibina oleh kerajaan Melayu seperti Kesultanan Melayu Melaka
 - F15 Pengenalan Malayan Union akan menghapuskan sejarah yang dibina oleh kerajaan tersebut

- d)
- F1 Perlu berunding sebelum membuat sesuatu dasar
 - F2 Kita perlu mempertahankan hak bangsa walau bagaimana perit sekalipun
 - F3 Berani menegakkan kebenaran dalam apa jua situasi
 - F4 Perpaduan adalah kunci kejayaan dalam apa jua tindakan.

Mana-mana jawapan munasabah

- 3.
- a)
- F1 Ketegasan orang Melayu menentang Malayan Union
 - F2 Dibawah pimpinan Dato' Onn Ja'afar
 - F3 Sikap politik orang Melayu yang sederhana
 - F4 Telah mendorong British menerima kehendak mereka
 - F5 Orang Melayu hanya menulis dalam akhbar, berdemonstrasi, berkongres dan memujuk Raja-Raja Melayu untuk menyokong penentangan terhadap British
 - F6 Mereka tidak mengangkat senjata seperti Parti Komunis Malaya (PKM)
 - F7 Sokongan pegawai-pegawai tinggi British
 - F8 Antaranya ialah Sir Malcolm MacDonald, Sir Edward Gent dan L.D Gammans
 - F9 Telah membantu orang tempatan menggantikan Malayan Union dengan Persekutuan Tanah Melayu
 - F10 Perpaduan orang Melayu daripada semua golongan iaitu rakyat dan raja telah dapat mengatasi pihak lain yang menyokong Malayan Union
 - F11 Keupayaan orang Melayu memujuk dan mendesak British untuk menghidupkan kembali dasar perlindungan telah membantu mereka menolak Malayan Union
 - F12 UMNO tidak menuntut kemerdekaan
 - F13 Bersama Raja-Raja Melayu hanya menuntut rundingan untuk menolak Malayan Union
 - F14 Gesaan Piagam Atlantik 1945
 - F15 Dikeluarkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB)
 - F16 Tidak menggalakkan penjajahan baharu sebaliknya meminta negara-negara colonial memberikan latihan berkerajaan sendiri kepada penduduk tempatan

- F18 Pembentukan Persekutuan Tanah Melayu merupakan satu langkah yang sesuai ke arah mencapai hasrat PBB tersebut
- F19 Sokongan bekas pegawai-pegawai British
- F20 Mereka pernah berkhidmat di Tanah Melayu sebelum Perang Dunia Kedua
- F21 Antaranya ialah Sir Frank Swettenham, Sir R.O Wintedt, Sir Geoerge Maxwell dan Sir Cecil Clementi
- F22 Mereka menolak dasar menakluk Tanah Melayu

b)

- F1 British menubuhkan sebuah Jawatankuasa Eksekutif yang dianggotai oleh 12 orang ahli
- F2 Mereka terdiri daripada pegawai kanan British, pemimpin UMNO dan wakil-wakil Raja-Raja Melayu
- F3 Mereka mengadakan mesyuarat di King's House Kuala Lumpur
- F4 Terdapat lima tuntutan daripada orang Melayu antaranya;
- F5 Raja-Raja Melayu dan UMNO menolak semua prinsip dan struktur Malayan Union
- F6 Mereka menginginkan sebuah persekutuan seperti konsep Negeri-Negeri Melayu Bersekutu
- F7 Mereka menolak kerakyatan terbuka Malayan Union
- F8 Mereka meminta dasar perlindungan terhadap Negeri-Negeri Melayu dan orang Melayu dipulihkan
- F9 Mereka menuntut supaya Raja-Raja Melayu sebagai ketua Negeri-Negeri Melayu diakui semula

c)

Politik

- F1 Pentadbiran yang sistematik akan melahirkan sebuah negara yang kukuh dan stabil
- F2 Hal ini sekaligus akan menjadikan negara tersebut berada dalam keadaan yang harmoni dan aman
- F3 Kerana pentadbiran di negara tersebut mempunyai kepelbagaian jabatan yang berfungsi dengan baik
- F4 Contohnya Jabatan Pendidikan, Jabatan Perakaunan dan sebagainya
- F5 Negara yang baharu juga memerlukan hubungan diplomatik yang erat dengan negara lain agar dapat berkongsi kepelbagaian kepakaran
- F6 Ini sangat penting dalam menjalinkan kepakaran yang masih belum dikuasai oleh sesebuah negara yang baharu
- F7 Contohnya perkongsian dengan negara Jepun dalam sudut teknologi terkini.

Ekonomi

- F8 Sesebuah negara baharu merdeka haruslah mengenalpasti sumber mentah yang wujud di negara tersebut.
- F9 Ini penting kerana komoditi tersebut akan dijadikan sebagai pengeluaran ekonomi yang utama dalam meningkatkan pengeluaran negara
- F10 Pengeluaran negara yang tinggi akan menjadikan nilai mata wang negara tersebut akan tinggi dan mampu bersaing dengan negara-negara yang lain
- F11 Negara baharu juga haruslah menyertai pertubuhan ekonomi yang mampu meningkatkan atau membuka ruang perdagangan negara tersebut
- F12 Langkah ini penting untuk mengekport barangan yang dibuat dalam negara
- F13 Contohnya, Malaysia pernah menyertai ASEAN + 3.

Sosial

- F14 Negara yang baharu merdeka sewajarnya membuka banyak peluang pekerjaan kepada rakyat dalam menangani pengangguran secara berleluasa
- F15 Langkah ini penting dalam melahirkan negara yang pesat membangun dan meminimakan pengangguran
- F16 Contohnya, peluang pekerjaan boleh dilaksanakan dalam pelbagai industri seperti pertanian, perkilangan dan perkhidmatan awam
- F17 Selain itu, sesebuah negara yang baharu merdeka juga harus menyediakan prasarana yang lengkap dalam aspek pendidikan
- F18 Aspek ini penting dalam melahirkan rakyat yang celik ilmu dan mampu menyumbang kepada peningkatan kualiti kehidupan dan modal insan
- F19 Contohnya, membina sekolah sains, teknikal, university dan sebagainya

BAB 5

1.

a)

- F1 usaha semua kaum di Tanah Melayu
- F2 untuk membentuk kerjasama
- F3 dan tolak ansur politik
- F4 melalui rundingan
- F5 menyelesaikan masalah sebelum merdeka

- b)
- F1 Membentuk Jawatankuasa Hubungan Antara kaum (JHAK)
 - H1a JHAK dianggotai oleh kaum Melayu, Cina dan India.
 - H1b JHAK mengutamakan perpaduan untuk kemerdekaan
 - H1c JHAK mengadakan rundingan dengan UMNO.
 - F2 Lembaga Pembangunan Industri Desa (RIDA) ditubuhkan untuk memajukan masyarakat luar bandar
 - F3 Pemberian kerakyatan kepada imigran.
 - F4 Pelaksanaan pilihan raya pada masa sesuai.
 - F5 Dato' Onn Jaafar mencadangkan keahlian UMNO dibuka kepada orang bukan melayu
 - H5a Beliau dikecam kerana orang Melayu.
 - H5b Dato' Onn meninggalkan UMNO.
 - H5c Dato' Onn menubuhkan Parti Kemerdekaan Malaya (IMP).
 - H5d Beliau membuka keahlian IMP kepada semua kaum.
 - F6 Konsep kerjasama kaum dalam satu parti diutamakan.
 - F8 Pihak British menganjurkan Persidangan Kebangsaan.
 - H8a Ditubuhkan oleh Sir Malcolm MacDonald.
 - H8b Tujuannya ialah mencapai kerjasama politik dan mengurangkan perkauman
 - F9 Tunku Abdul Rahman menganjurkan Konvensyen Kebangsaan.
 - H9a Konvensyen dianjurkan bersama MCA.
 - H9b Konvensyen ini disertai oleh pelbagai parti politik.

- c)
- F1 Mengamalkan pendekatan musyawarah/mesyuarat
 - F2 Sentiasa berunding jika wujud masalah/isu
 - F3 Bekerjasama membentuk permuafakatan politik
 - F4 Wujud tolak ansur politik antara pemimpin
 - F5 Tidak bertindak melulu/terburu-buru
 - F6 Menerima pandangan/kritikan pihak lain
 - F7 Mempunyai sikap terbuka
 - F8 Sentiasa berpandangan jauh
 - F9 Sentiasa berdiplomasi dalam menangani sesuatu isu

- 2.
- a)
- F1 Lord Reid (Hakim British)
 - F2 Sir Ivor Jennings (England)
 - F3 Sir William McKell (Bekas Gabenor Jeneral Australia)
 - F4 Tuan B. Malik (Hakim Mahkamah Tinggi India)
 - F5 Tuan Abdul Hamid (Pakistan)

- b)
- F1 Membincangkan perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu
 - F2 Menyusun perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu
 - F3 Merangka sebuah perlembagaan bagi Persekutuan Tanah Melayu
 - F4 Mengkaji isu-isu dalam merangka perlembagaan
 - F5 Menerima memorandum daripada pelbagai pihak
 - F6 Menerbitkan cadangan perlembagaan
 - F7 Menghantar cadangan perlembagaan ke Parlimen British untuk diteliti
 - F8 Menghantar cadangan perlembagaan kepada Majlis Mesyuarat Perundangan Persekutuan untuk disah

- c)
- F1 Kedudukan istimewa orang Melayu diiktiraf
 - F2 Islam sebagai agama rasmi Persekutuan Tanah Melayu diiktiraf
 - F3 Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kebangsaan diiktiraf
 - F4 Kedudukan Raja-Raja Melayu diiktiraf

- d)
- F1 Merangka dan menyusun perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu
 - F2 Mengkaji isu-isu penting dalam merangka perlembagaan.
 - F3 Mengekalkan sistem beraja di Persekutuan Tanah Melayu.
 - F4 Menjadikan Tanah Melayu sebagai negara merdeka.
 - F5 Berjaya mewujudkan bangsa Tanah Melayu yang berbilang kaum
 - F6 Mengiktiraf hak istimewa orang Melayu dan Bumiputera.

F7 Menjadikan agama Islam sebagai agama rasmi bagi Persekutuan Tanah Melayu
Mana-mana jawapan munasabah

3.

a)

- F1 Pembentukan sebuah kerajaan Persekutuan
- F2 Pemisahan antara kuasa persekutuan dengan kuasa negeri
- F3 Insituti raja dijadikan Raja berperlembagaan
- F4 Prinsip Jus Soli diterima
- F5 Kedudukan istimewa orang Melayu dikekalkan
- F6 Agama Islam agama rasmi Persekutuan
- F7 Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan
- F8 Yang Dipertuan Agong sebagai ketua Negara
- F9 Pentadbiran Negara bersifat demokrasi berparlimen
- F10 Dewan Rakyat dan Dewan Negara terletak di bawah kuasa Parlimen

b)

- F1 Pembinaan negara dan bangsa yang kukuh
- H1a gabungan unsur Kesultanan Melayu Melaka dengan birokrasi Barat
- H1b membentuk identiti negara Persekutuan Tanah Melayu yang merdeka
- H1c Pembentukan sebuah kerajaan demokrasi
- H1d konsep Raja Berperlembagaan dilaksanakan
- F2 Persetujuan semua kaum melalui pakatan murni
- H2a mewujudkan perpaduan kaum
- H2b keharmonian kaum dapat dicapai tanpa pertumpahan darah
- F3 Hak mutlak kepada penduduk tempatan mentadbir
- H3 mengikut acuan sendiri
- F4 Melahirkan identiti masyarakat yang merdeka
- H4a Perbezaan warna kulit , agama dan bahasa diketepikan
- F5 Memperlihatkan kebijaksanaan pemimpin
- H5a merundingkan kemerdekaan negara dengan British
- H5b membincangkan beberapa isu penting
- H5c dapat mengelakkan ketegangan kaum
- C5a soal kerakyatan / kedudukan agama Islam sebagai agama Persekutuan

c)

- F1 Menghormati dan mendaulatkan institusi beraja
- F2 Bersyukur agama Islam menjadi agama persekutuan
- F3 Menghargai kemerdekaan yang diperolehi
- F4 Mermartabatkan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Kebangsaan
- F5 Menghargai perjuangan tokoh-tokoh terdahulu
- F6 Melahirkan perasaan cinta kepada negara
- F7 Menanam semangat menghargai kemerdekaan
- F8 Mempupuk perpaduan di kalangan masyarakat
- F9 Melahirkan semangat untuk terus maju

BAB 6

1.

(a)

- F1 Barisan Sosialis
- F2 Parti Buruh
- F3 Parti Rakyat Bersatu

(b)

- F1 Melancarkan Dasar Konfrontasi
- F2 Memperkenalkan konsep Ganyang Malaysia
- F3 Menghantar pengintip untuk memusnahkan gagasan Malaysia
- F4 serahgan terhadap kapal-kapal nelayan di Tanah Melayu
- F5 Melakkuan pencerobohan udara Tanah Melayu

- F6 Mengancam untuk menekan ekonomi Tanah Melayu tetapi tidak berlaku
- F7 Melancarkan serangan melalui Johor, Sarawak dan Sabah
- F8 Memburukkan nama Malaysia dalam kalangan negara Afro-Asia dan negara Dunia Ketiga
- F9 Memutuskan hubungan diplomatik

- (c)
- F1 Menghantar bantahan secara rasmi / surat bantahan
 - F2 Mengadakan lawatan ke negara luar untuk menjelaskan masalah hubungan diplomatik
 - F3 Berusaha menerangkan konsep / tujuan pembentukan Malaysia kepada penduduk negeri yang terlibat
 - F4 Bersedia untuk berunding / musyawarah / mesyuarat
 - F5 Tidak menggunakan kekerasan
 - F6 Meminta bantuan kepada pertubuhan yang diiktiraf / PBB / KOMANWEL
 - F7 Memperkuat pertahanan dalam negara
 - F8 Berusaha memulihkan hubungan diplomatik
 - F9 Menubuhkan MAPHILINDO
- Mana-mana jawapan yang munasabah***

- 2.
- (a)
- F1 Telah lama berada di bawah pemerintahan British
 - F2 Sabah telah 60 tahun dikuasai oleh British
 - F3 Sarawak telah melebihi satu abad dikuasai oleh British
 - F4 Ingin kekal di bawah pemerintahan British
 - F5 Belum berkeyakinan untuk membentuk pemerintahan sendiri
 - F6 Terdapat parti politik yang ingin merdeka terlebih dahulu sebelum menyertai Malaysia
 - F7 PESAKA / SCA

- (b)
- F1 Ketua negeri
 - F2 Bahasa kebangsaan
 - F3 Agama Islam
 - F4 Kedudukan istimewa penduduk asal
 - F5 Hal ehwal imigresen
 - F6 Kerakyatan
 - F7 Peruntukan kewangan
 - F8 Pelajaran

- (c)
- F1 Melindungi hak dan kepentingan penduduk
 - F2 Mengekalkan hak wilayah asingan (pembahagian kuasa)
 - F4 Menjaga kebajikan peribumi
 - F5 Memastikan sumber ekonomi dilindungi
 - F6 Menjamin hak politik penduduk
 - F7 Mengelakkan ketidakadilan dalam pentadbiran pusat
 - F8 Memastikan hak istimewa penduduk peribumi terpelihara
 - F9 Menjamin keseimbangan pembangunan berlaku
- Mana-mana jawapan yang munasabah***

- 3.
- (a)
- F1 Lawatan Tunku Abdul Rahman ke Sabah dan Sarawak (Jun 1961)**
 - H1a Untuk menerangkan konsep. Tujuan dan matlamat penubuhan
 - H1b Rundingan antara pegawai Persekutuan Tanah Melayu dengan pegawai British dari Sarawak, Sabah dan Singapura
 - H1c Hasilnya penubuhan Jawatankuasa Perunding Perpaduan Kaum (JPPK)
 - F2 Jawatankuasa Perundingan Perpaduan Kaum (JPPJ) (Julai 1961)**
 - H2a Ditubuhkan di Singapura
 - H2b Dipengerusikan oleh Donald Stephen
 - H2c Berperanan untuk menerangkan kepada orang ramai tentang gagasan Malaysia
 - H2d Mengumpulkan pandangan penduduk
 - H2e Menggalakkan kegiatan ke arah penubuhan Malaysia
 - H2f Bermesyuarat sebanyak empat kali iaitu di Jesselton, Kuching, Kuala Lumpur dan Singapura
 - H2g Brunei menghantar pemerhati

- H2h Mengemukakan memorandum kepada Suruhanjaya Cobbold
H2i Mengandungi pandangan Sarawak dan Sabah untuk dimasukkan ke dalam perlembagaan baharu.
- F3 Suruhanjaya Cobbold (1962)**
H3a Dipengerusikan oleh Lord Cobbold dan dibantu oleh Sir Anthony Abell serta Sir David Watherston
H3b Anggota rakyat tempatan ialah Dato Wong Pow Nee dan Tan Sri Ghazali Shafie
H3c Bertujuan untuk meninjau pendapat rakyat Sarawak dan Sabah tentang gagasan Malaysia.
H3d Membuat penilaian dan mengemukakan cadangan kepada British
H3e Meninjau pendapat 4000 orang penduduk
H3f Menerima memorandum daripada pelbagai pihak
H3g Laporan Suruhanjaya Cobbold
C3a Satu per tiga menyokong gagasan Malaysia tanpa syarat
C3b Satu per tiga menyokong dengan syarat kepentingan mereka dilindungi
C3c Satu per tiga inginkan kemerdekaan sebelum menyertai Malaysia
H3h Cadangan Suruhanjaya Cobbold
C3a Perlembagaan Malaysia yang baharu berasaskan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957
C3b Sarawak dan Sabah diberi kuasa menentukan dasar imigresennya
C3c Jaminan hak dan kedudukan bumiputera Sarawak dan Sabah
C3d Nama Malaysia diberikan kepada negara yang baru dibentuk
C3e Penentuan tarikh penubuhan Malaysia
C3f Bahasa Melayu dijadikan bahasa kebangsaan
- F4 Jawatankuasa Antara Kerajaan (JAK)**
H4a Dianggotai oleh Persekutuan Tanah Melayu, Britain, Sarawak dan Sabah
H4b Dipengerusikan oleh Lord Landsdowne (Menteri Tanah Jajahan) dibantu oleh Tun Abdul Razak (Timbalan Menteri Persekutuan Tanah Melayu)
H4c Bermesyuarat sebanyak 24 kali
H4d Bagi mewajarkan kemasukan Sarawak dan Sabah dalam gagasan Malaysia
H4e Membincangkan hak dan kepentingan penduduk Sarawak dan Sabah
H4f Bersetuju membentuk Malaysia pada 31 Ogos 1963
- F5 Penubuhan Suruhanjaya PBB**
H5a *United Nation Malaysia Mission (UNMM)* telah dibentuk oleh Setiausaha Agung PBB U Thant.
H5b PBB menghantar Lawrence Michaelmore dari Amerika Syarikat bersama tujuh orang wakil dari Czechoslovakia, Argentina, Brazil, Ceylon, Pakistan, Jepun dan Republik Arab Bersatu.
H5c Bagi meninjau sekali lagi pendapat rakyat Sarawak dan Sabah
H5d Mendapati majoriti rakyat Sarawak dan Sabah bersetuju.

- (b)
- F1 Memberi keadilan kepada semua kaum dengan memastikan tuntutan pelbagai kaum dimasukkan dalam perjanjian
F2 Menerima pelbagai memorandum untuk memastikan pembentukan Malaysia bukan sesuatu yang membebankan sebarang masalah
F3 Menerima pelbagai memorandum untuk memastikan pembentukan Malaysia bukan sesuatu yang menimbulkan sebarang masalah
F4 Menjamin persetujuan bumiputera Sabah dan Sarawak untuk menyertai Malaysia
F5 Menjamin pembentukan Malaysia menjadi satu realiti
F6 Memelihara keharmonian politik kepada negara-negara yang menyertai Malaysia kerana berjaya membuat tinjauan masyarakat
F7 Memberi cadangan untuk perlembagaan baharu iaitu perlembagaan Malaysia

- (c)
- F1 Saling bertoleransi ke arah mencapai matlamat
F2 Saling menghormati antara kaum demi kedaulatan negara
F3 Amanah dalam melaksanakan tanggungjawab terhadap negara
F4 Saling bekerjasama agar kejayaan diperolehi
F5 Sabar dalam menghadapi cabaran pembentukan Malaysia
F6 Sanggup berkorban demi keamanan sejagat
F7 Sanggup berkorban demi keamanan sejagat
F8 Sentiasa berusaha agar matlamat tercapai
F9 Utamakan rundingan agar perselisihan faham dapat dielakkan
Mana-mana jawapan yang munasabah

BAB 7

1(a)

- F1 Perlembagaan
- F2 Raja berperlembagaan
- F3 Parlimen
- F4 Pilihan Raya
- F5 Kuasa Pemerintahan iaitu badan perundangan, badan pelaksana dan badan kehakiman
- F6 Parti-parti politik
- F7 Kebebasan asasi

1(b)

- F1 Dewan tertinggi dalam sistem pemerintahan negara
- F2 Mengandungi 69 orang ahli
- F3 Iaitu 26 ahli dipilih daripada 13 buah negeri, 2 orang bagi setiap negeri
- F4 Ahli yang dipilih bukan daripada ahli dewan undangan negeri
- F5 2 orang ahli dilantik oleh YDPA mewakili wilayah persekutuan
- F6 40 orang ahli dilantik oleh YDPA
- F7 Yang dipilih daripada individu yang berjasa dan cemerlang dalam bidang professional
- F8 Ahlinya digelar senator
- F9 Yang mewakili setiap negeri
- F10 Dilantik tanpa melalui pertandingan dalam pilihan raya
- F11 Memegang jawatan bagi tempoh tiga tahun
- F12 Berumur sekurang-kurangnya 30 tahun
- F13 Tarafnya sama dengan Ahli Parlimen
- F14 Boleh dilantik menjadi ahli Jemaah Menteri

1(c)

- H1 Masalah kos sara hidup kerana ia sentiasa meningkat dan jika tidak ditangani boleh menjejaskan kesejahteraan hidup rakyat
 - H2 Masalah jenayah untuk menjaga keamanan dan keharmonian rakyat
 - H3 Peningkatan harga rumah kerana rumah kemudahan asas yang penting kepada semua penduduk
 - H4 Perpaduan kaum kerana ia menjadi aspek penting bagi memelihara kestabilan hidup dan kemanan negara
 - H5 Masalah kemiskinan kerana ia melibatkan kemiskinan bandar dan luar bandar yang boleh mewujudkan masalah sosial.
 - H6 Isu pendidikan kerana pendidikan menjadi asas kepada kemajuan negara
 - H7 Kesihatan kerana kesihatan perkara penting yang menjamin kesejahteraan hidup rakyat
 - H8 Pekerjaan kerana ia menjadi sumber pendapatan seseorang untuk kelangsungan hidup
- Mana-mana jawapan munasabah diterima***

2.

2(a)(i) Keberanian

2(a)(ii) Agama Islam sebagai agama persekutuan Malaysia

2(b)

- H1 Perpaduan membawa kekuatan kepada negara
 - H2 Bersatu padu aspek penting yang menjamin keharmonian negara
 - H3 Perpaduan rakyat menjadi pemangkin kepada pembangunan negara
 - H4 Bersatu padu boleh membentuk kesejahteraan hidup masyarakat
 - H5 Perpaduan rakyat penting untuk menjamin keamanan negara
- Mana-mana jawapan munasabah diterima.***

2(c)

- H1 Membangkitkan semangat perjuangan untuk mempertahankan negara
- H2 Menimbulkan rasa bangga terhadap negara
- H3 Sebagai simbol perpaduan antara rakyat pelbagai kaum
- H4 Menjadi simbol ketaatan rakyat kepada raja dan negara
- H5 Menanam sifat patriotik dalam diri rakyat
- H6 Menuntut rakyat supaya sentiasa setia kepada raja dan negara
- H7 Menyemai sikap sanggup berkorban kepada negara
- H8 Membangkitkan semangat patriotik dalam kalangan rakyat
- H9 Simbol kedaulatan negara

- H10 Lambang rasmi negara
- H11 Identiti sesebuah negara
- H12 Lambang kemegahan rakyat

Mana-mana jawapan munasabah diterima

3.

3(a)

- F1 Sebagai ketua Negara
- F2 YDPA mengetuai tiga badan iaitu Badan Perundangan(Legislatif),Badan Pemerintah (Eksekutif)dan Badan Kehakiman (Judisiari)
- F3 YDPA mempunyai kuasa memanggil dan membubarkan Parlimen
- F4 YDPA merupakan Ketua Tertinggi Angkatan Bersenjata
- F5 Berkuasa mengampunkan dan menangguhkan sesuatu hukuman terhadap kesalahan yang dibicarakan di Mahkamah Tentera
- F6 Bertanggungjawab menjaga dan memelihara kedudukan dan hak istimewa orang Melayu
- F7 Boleh meninitahkan Majlis raja-Raja Melayu mengadakan mesyuarat bagi membincangkan keistimewaan, kedudukan dan kemuliaan Raja-Raja Melayu
- F8 Ketua agama Islam bagi negeri baginda sendiri dan negeri-negeri yang tidak beraja iaitu Pulau Pinang, Wilayah Persekutuan, Melaka, Sarawak dan Sabah
- F9 YDPA mempunyai budi kuasa budi bicara untuk melantik Perdana Menteri
- F10 Berkuasa melantik dan melucutkan jawatan Jemaah Menteri setelah mendapat nasihat Perdana Menteri
- F11 Melantik dan melucutkan jawatan Timbalan Menteri setelah mendapat nasihat Perdana Menteri
- F12 YDPA boleh mengisytiharkan undang-undang darurat di bawah 'Undang-undang X' jika keselamatan negara terancam
- F13 Melantik Pengerusi dan tiga orang ahli Suruhanjaya Pilihan Raya,
- F14 Melantik ahli Perkhidmatan kehakiman
- F15 Melantik Pengerusi dan Timbalan Pengerusi Suruhanjaya Perkhidmatan Awam
- F16 Bertanggungjawab melantik Peguam Negara
- F17 Melantik Ketua Audit Negara bagi Persekutuan
- F18 Mentauliahkan duta-duta negara kita

3(b)

- F1 Cadangan oleh kementerian
- F2 Penggubalan rang undang-undang
- H2a oleh Jabatan Peguam Negara
- F3 Pembacaan pertama di Dewan Rakyat
- H3a Pembacaan tajuk rang undang-undang sahaja
- F4 Pembacaan kedua di Dewan Rakyat
- H4a iaitu rang undang-undang ini dibahaskan
- F5 Perbincangan secara terperinci tentang rang undang-undang
- H5a Pada peringkat jawatankuasa di Dewan Rakyat
- F6 Pembacaan ketiga di Dewan Rakyat
- H6a iaitu rang undang-undang ini dibahaskan sebelum diluluskan di Dewan Negara
- F7 Pembentangan di Dewan Negara
- H7a Pembentangan di Dewan Negara, proses yang sama di Dewan Rakyat diulangi
- F8 Penyerahan rang undang-undang yang diluluskan oleh Dewan Negara kepada YDPA
- H8a Untuk diperkenankan dan turunkan cap Mohor Negara
- F9 Pewartaan atau pemberitahuan undang-undang dalam Warta Kerajaan

3(c)

- H1 Mengamalkan sistem demokrasi dengan memberi peluang rakyat memilih pemimpin yang berwibawa melalui proses pilihan raya
- H2 Melaksanakan pengagihan kuasa yang telus antara kerajaan pusat dan negeri
- H3 Melahirkan pegawai yang berintegriti
- H4 Membina perkhidmatan yang cekap dengan memanfaatkan teknologi maklumat
- H5 Perkhidmatan yang mesra pelanggan
- H6 Membanteras rasuah dalam pentadbiran
- H7 Pegawai kerajaan mengamalkan nilai-nilai murni
- H8 Berbelanja secara berhemah / Menjimatkan kos
- H9 Penggunaan perkhidmatan yang luas
- H10 Memerintah berlandaskan Al-quran / Agama
- H11 Pemimpin tidak mengamalkan hidup mewah
- H12 Penggunaan e-perkhidmatan secara meluas

- H13 Mengurangkan karenah birokrasi
H14 Penyampaian maklumat yang lebih mudah melalui pelbagai sumber
Mana-mana jawapan munasabah diterima

BAB 8

1

a)

i)

- F1 Meningkatkan pendapatan sektor pertanian secara maksimum
F2 Menguruskan sumber ekonomi negara dengan cekap dan berkesan
F3 Memaksimumkan pendapatan pekebun kecil
F4 Memajukan komoditi utama untuk dieksport

ii)

- F1 Mencapai sasaran 70 juta penduduk menjelang tahun 2100
F2 Menyediakan tenaga kerja yang cukup untuk pembangunan negara / tidak perlu bergantung kepada tenaga kerja asing
F3 Meningkatkan daya pengeluaran negara
F4 Meningkatkan kuasa beli nasional / pasaran tempatan
F5 Menjamin kekuatan politik Menjamin keselamatan negara

b)

- F1 Menjana pendapatan negara / masyarakat
F2 Menjamin bekalan makanan cukup / selamat kepada penduduk
F3 Mengelakkan berlakunya krisis makanan di Malaysia
F4 Menjamin harga bahan makanan yang stabil
F5 Mengurangkan import beras daripada negara luar / Thailand
F5 Menyediakan peluang pekerjaan kepada penduduk
F6 Kurangkan kebergantungan terhadap pekerja asing
F7 Mengurangkan kadar pengangguran
F8 Memajukan bidang agro pelancongan
Mana-mana jawapan munasabah

(c)

- F1** Tenaga kerja yang ramai
H1 Tingkatkan bidang tanaman makanan
C1 Kerajaan melaksanakan **program in-situ**

F2 Tanah terbiar dibangunkan
H2 Perancangan pertanian komoditi secara berkelompok diperkenalkan
C2 penanaman kelapa sawit, getah, nenas

F3 Pengeluar utama sumber perindustrian makanan
H3 Rakyat membeli barangan makan keluaran negara

F4 Tiada kebergantungan sumber makanan
H4 Tidak perlu mengimport sumber makanan daripada negara luar
C4 Beras daripada Thailand

F5 Peningkatan sumber kewangan negara
H5 Pelbagai program pertanian dapat dilaksanakan oleh Mardi
C5 Program usahawan desa
Mana-mana jawapan munasabah

2

- (a) i) F1 Peristiwa 13 Mei 1969
ii) F1 Mengembalikan keamanan
F2 Melicinkan pentadbiran
F3 Mengembalikan keharmonian kaum

- (b)
- F1 Mengukuhkan perpaduan
 - F2 Memelihara corak hidup demokratik
 - F3 Mencipta sebuah masyarakat yang adil
 - F4 Menjamin sikap liberal terhadap tradisi budaya

- (c)
- F1 Mengamalkan ajaran agama
 - F2 Setia kepada Raja dan negara
 - F3 Mematuhi undang-undang
 - F4 Mengamalkan sikap sopan santun
 - F5 Menghormati Perlembagaan Malaysia
 - F6 Hidup bersatu padu antara kaum
 - F7 Mendidik warganegara bertanggung jawab
 - F8 Hidup secara harmoni dan berjiwa penyayang
- (Mana-mana jawapan munasabah)**

3.

- a)
- F1 Menyelesaikan masalah ekonomi dan sosial antara kaum, kawasan dan wilayah
 - F2 Membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum
 - F3 Menambah pendapatan
 - F4 Menyediakan peluang pekerjaan
 - F5 Merapatkan jurang ekonomi
 - F6 Menyusun semula masyarakat
 - F7 Menghapus identiti kaum mengikut fungsi ekonomi
 - F8 Meneruskan program pembangunan kawasan luar Bandar

- b)
- F1 Penubuhan Lembaga padi dan Beras Negara (LPN)
 - F2 Menstabilkan harga padi
 - F3 Penubuhan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM)
 - F4 Meningkatkan taraf hidup nelayan
 - F5 Menubuhkan Perbadanan Pembangunan Bandar (UDA)
 - F6 Bagi membangunkan Bandar
 - F7 Menubuhkan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA)
 - F8 Membantu pekebun kecil getah
 - F9 Menubuhkan Petroleum Nasional Berhad (PETRONAS)
 - F10 Memajukan sektor perindustrian dan perniagaan yang berkaitan petroleum
 - F11 Menubuhkan Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP)
 - F12 Membantu petani melibatkan diri dalam kegiatan koperasi
 - F13 Menubuhkan Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri
 - F14 Menggalakkan perindustrian dan perdagangan
 - F15 Menyediakan tapak perindustrian, perumahan, ruang dan kedai

- (c)
- F1 Malaysia terletak di kawasan yang strategik terletak di tengah-tengah laluan perdagangan antara China dengan India
 - F2 Perairan Selat Melaka selamat dilalui
 - F3 Bahan mentah yang banyak
 - F4 Contoh petroleum
 - F5 Menjamin pasaran yang luas
 - F6 Kawasan tanah yang subur
 - F7 Sesuai untuk aktiviti pertanian
 - F8 Contoh padi, kelapa sawit, getah dan lain-lain
 - F9 Terlindung daripada tiupan angin Monsun
 - F10 Tumpuan pedagang luar untuk mengunjungi Malaysia dengan selamat
 - F11 Mampu menggalakkan kemasukan pelabur asing
 - F12 Mempunyai pelabuhan yang sistematik dan canggih
 - F13 Contoh Pelabuhan Klang
- Mana-mana jawapan munasabah**

BAB 9

1

(a)

- F1 Merujuk kepada negara-negara yang sehaluan
- F2 Semua ahli berusaha untuk bersatu
- F3 Bertindak secara bersama
- F4 Menjaga kepentingan sistem ahli
- F5 Tampil dalam pelbagai bentuk
- F6 Berdasarkan aspek politik / ekonomi / geografi / geopolitik

(b)

- F1 Ideologi dan fahaman politik yang berbeza
- F2 Persaingan kuasa yang berlaku antara blok kapitalis dan blok komunis
- F3 Tidak berlaku sebarang konflik bersenjata
- F4 Kedua-dua blok ini membuktikan kekuatan masing-masing
- F5 Berusaha menyebarkan pengaruh untuk kepentingan masing-masing
- F6 Melalui propaganda
- F7 juga melalui bantuan ekonomi dan ketenteraan

Mana-mana jawapan munasabah

(c)

- F1 Sentiasa mewujudkan hubungan diplomatik dengan negara lain
- F2 Bekerjasama dalam menyelesaikan masalah antarabangsa
- F3 Bekerjasama melindungi hak asasi manusia
- F4 Mengelakkan pergeseran akibat perbezaan bangsa, agama dan warna kulit
- F5 Mengamalkan dasar berbaik-baik dengan semua negara
- F6 Menghormati prinsip keamanan dunia
- F7 Menyelesaikan sebarang pertelingkahan melalui rundingan dan kesepakatan

Mana-mana jawapan munasabah

2

(a)(i)

- F1- Ekonomi berlandaskan pengetahuan atau *knowledge-based economy*
- F2- Keupayaan seseorang menggunakan ilmu pengetahuan bagi mencipta satu nilai baru yang dapat membawa kemajuan
- F3- Tumpuan terhadap teknologi dan industri berasaskan ilmu pengetahuan sebagai penggerak utama dalam menjana keuntungan, kemajuan perniagaan, peluang pekerjaan serta perkongsian pintar
- F4- Sumber paling berharga ialah modal intelek dan pekerja berpengetahuan

(a)(ii)

- F1- Knowledge society (k-society)
- F2- Masyarakat yang sentiasa berusaha membaiki dan memperkaya diri dengan pengetahuan agar terus dapat bersaing
- F3- Bertepatan dengan konsep belajar sepanjang hayat

(b)

- F1- Kekurangan ilmu pengetahuan berkaitan k-ekonomi
- F2- Kekangan modal dan sumber
- F3- Aspek penyelidikan dan pembangunan(RnD) belum meluas
- F4- Kurangnya program-program/pameran inovasi dan kreativiti dijalankan
- F5- Kurang menghasilkan ciptaan dan penemuan baru
- F6- Golongan yang berkemahiran tinggi masih kurang

Mana-mana jawapan munasabah

(c)

- F1- Meningkatkan prasarana pendidikan negara
- F2- Membangunkan dan menyusun semula sistem pendidikan Malaysia
- F3- Membina Sekolah Wawasan untuk meningkatkan perpaduan rakyat
- F4- Membina Sekolah Bestari dilengkapi dengan teknologi maklumat atau IT untuk memupuk rasa cinta terhadap IT
- F5- Menggalakkan penggunaan IT dalam pelbagai bidang khususnya pendidikan
- F6- Kurikulum diubah suai dan dibentuk semula agar melahirkan pelajar yang kreatif, dinamis, serta berfikiran kritis dan analitis

- F7- Melahirkan kumpulan pekerja yang berpendidikan tinggi, bermotivasi, dan berkemahiran tinggi
- F8- Mewujudkan masyarakat Malaysia yang maju dan saintifik

3

(a)

- F1- Hubungan bilateral
- F2- Hubungan secara terus dengan negara tertentu
- F3- Mengutamakan hubungan dengan negara jiran seperti Indonesia, Singapura, Thailand
- F4- Hubungan dagangan dengan negara Asia, Afrika, Timur Tengah dan negara maju
- F5- Hubungan multilateral
- F6- Hubungan dalam bentuk kumpulan dan pertubuhan
- F7- Seperti Komanwel, PBB, OIC, NAM dan ASEAN

(b)

F1- Faktor sejarah

- H1a- Sejak Zaman Kesultanan Melayu Melaka telah terjalin hubungan berbentuk perdagangan
- H1b- dengan negara luar seperti China, Arab, Siam dan negeri di Kepulauan Melayu
- H1c- Terjalin hubungan serumpun di kepulauan Melayu termasuklah Indonesia, Brunei, Singapura
- H1d- Malaysia menyertai Petubuhan Komanwel
- H1e- meneruskan hubungan diplomatik dengan Britain
- H1f- serta negara Komanwel yang lain.
- H1g- Oleh kerana diancam komunis
- H1h- Malaysia mengamalkan dasar pro-Barat dan anti-Komunis
- H1i- Malaysia masih bergantung kepada kuasa Barat
- H1j- kerana belum mempunyai keupayaan pertahanan

F2- Faktor ekonomi

- H2a- Malaysia mengamalkan pasaran bebas
- H2b- menjalin hubungan dengan negara lain untuk memajukan ekonominya
- H2c- Malaysia menjalin hubungan dengan Britain dan Amerika Syarikat
- H2d- kerana kedua-dua negara merupakan pembeli utama getah dan bijih timah
- H2e- Malaysia menjalin hubungan dengan Jepun dan Korea
- H2f- untuk meningkatkan pelaburan asing
- H2g- Mengadakan hubungan dengan negara membangun dan negara Islam
- H2h- untuk meningkatkan pasaran barangan Malaysia dan pelaburan di negara berkenaan

(c)

- F1- Negara dapat terus bersaing dengan negara lain tanpa perlu merujuk dengan AS atau China
- F2- Tidak terikat dengan mana-mana blok
- F3- Dapat menjalankan hubungan diplomatik dengan semua negara
- F4- Dapat menjalankan perdagangan dengan semua negara
- F5- Dasar dalaman negara tidak dipengaruhi oleh mana-mana blok.
- F6- Negara bebas menentukan masa depan negara.
- F7- Malaysia tidak dipaksa terlibat dalam mana-mana konflik antara kedua-dua blok
- F8- Bebas dari ancaman atau campur tangan kuasa besar dalam urusan pentadbiran dan politik negara
- F9- Mengekalkan keamanan serantau dengan tidak mencampuri urusan dalaman negara lain

Mana-mana jawapan yang munasabah